

«Զգեցէք որ մանուկները ինծի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց,
որովհետեւ ալդպիսիներուն է Աստուծոյ արքայութիւնը» Մարկոս 10.14

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻ
Ամսաթերթ
ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԺԳ. Տարի

2006

Տարեկան ժողովածու

www.sourphagop.org

5 ԱՄԵՏԱՆ

Բովանդակություն

- Իրագործումի տարի մը եւս Շաղիկ Պոյաճեան
- Օրհնութեան Գիր Տ.Խաժակ Ս. Արք. Յակոբեան
- Խօսք Հովիւի եւ հոգաբարձութեան Տէր Գառնիկ քհնյ. Գոյունեան
- Խօսք Մեծի Տանն Կիլիկիոյ
կաթողիկոսարանի տեղեկատուական եւ
յարաբերութեանց բաժանմունքի վարիչին Գրիգոր Ծ. Վրդ. Չիֆթճեան
- Խօսք հոգաբարձութեան ներկայացուցիչին Լեւոն Պոյաճեան
- Սրտի խօսք Տիրուկ Մանճիկեան
- Մեր ընթերցողները գրեցին
- Մեր խօսքը Տնօրէն եւ ուսուցչական կազմ
- Ինչպէս հիմնուեցաւ www.sourphagop.org ը Թորոս Պապիկեան
- Համակարգիչը եւ մեր երեխաները Սօսի Դանիէլեան
- Գիտութիւն ընդդէմ հոգետր ուղեորութեան Շաղիկ Պոյաճեան
- www.sourphagop.org ը թիւերով Թորոս Պապիկեան
- 2005-2006 Տարեշրջանի տեղեկատու
- «Արեւիկ Այբբենարան»ի ու «Արեւիկ 2»
խտասալիկներու (CD/software) յայտնաբերում Սօսի Դանիէլեան

Իրագործումի տարի մը եւս

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի 2005-2006 տարեշրջանի աւարտին հետ վերջ կը գտնէ նաեւ դպրոցիս ամսաթերթ «Մաշտոցի Արձագանգ»-ի հրատարակչական տարեկան աշխատանքը, այսպիսով ամբողջացնելով իր գոյութեան 13-րդ տարին: Իրագործումի տարի մը եւս, որուն ընթացքին յաջողեցանք կանոնաւոր ամսական հերթականութեամբ հանդէս գալ ու մեր տպուած օրինակներու եւ համացանցի ցրուումի միջոցաւ հասնիլ, Գանատայի սահմաններէն շատ անդին անցնելով, աշխարհի չորս ծագերուն ցրուած հայ ընթերցասէրներու ու սիրուիլ անոնց համակարգիչներու պատաստներուն վրայ:

«Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի կայքէջին վրայ գտայ վայր մը ուր կապ կը պահեմ կրօնիս եւ մշակութային արմատներուս հետ»: Հոլանտայի մեր ընթերցողներէն մէկուն այս բառերը կու գան հաստատելու թէ «Մաշտոցի Արձագանգ»-ը հասած է իր նպատակին. պարզ լեզուով, ժողովրդական ոճով, տարրական գիտելիքներ փոխանցել Հայաստանեայց եկեղեցւոյ, քրիստոնէութեան եւ հայկականութեան վերաբերող ընդհանուր նիւթերու շուրջ: Մեր ընթերցողներուն քաջալերական եւ շնորհակալական գրութիւնները ամենէն խօսուն եւ անկեղծ փաստը հանդիսացան ամսաթերթիս գոյութեան արդար եւ իմաստալից ըլլալուն: Միայն շնորհակալական խօսքով է որ մեր կարգին կրնանք փոխադարձաբար արտայայտուիլ մեր ընթերցողներուն ու յիշեցնել թէ անո՛նք են մեր գոյութեան իսկ իմաստ տուողը, որովհետեւ ի՞նչ արժէք կը ներկայացնեն էջերն ու գրութիւնները եթէ զանոնք թղթատողներ եւ կարդացողներ չգտնուին:

Ընթերցողներ ունի՛ մեր ամսաթերթը, թիով մեծ: Այս տարի մենք օգտագործեցինք համացանցի շնորհիւ մեր տրամադրութեան տակ դրուած միջոցներ, հետեւելու համար մեր ընթերցողներուն թիւին ծաւալն ու անոնց դէպի մեր կայքէջ այցի յաճախականութիւնը: Արդիւնքները տպաւորիչ եղան ու ցուցաբերեցին թէ «Մաշտոցի Արձագանգ»-ը արձագանգած է սկզբնական շրջանին մեր սահմանած ծիրէն շա՛տ անդին: Այս նիւթին շուրջ մենք այս տարեկան բացառիկ թիով կը ներկայացնենք յատուկ յօդուած եւ վերլուծում մեր ընթերցողներուն հետ բաժնելու համար հետաքրքրական մանրամասնութիւններ:

Եւ այս բոլորը շնորհիւ հաւատաւոր եւ անցկուն կամաւոր աշխատանքի: Կը հաւատանք մեր աշխատանքի կենսականութեան եւ իրայատկութեան, կը յուսանք որ ան օգտաշատ կը հանդիսանայ ոեւէ հետաքրքիր ընթերցողի որ կ'ուզէ շփման մէջ մնալ իր արմատներուն եւ մանաւանդ եկեղեցւոյն ու հաւատքին հետ, ու մանաւանդ սիրով է որ լծուած ենք այս աշխատանքին ու առանց որեւէ փոխադարձ ակնկալութեան: Մեր ընթերցողներուն արտայայտած գոհունակութիւնն է մեր միակ եւ բարձրագոյն հատուցումը ու անոնց քաջալերական խօսքերէն ու արտայայտութիւններէն ներշնչուած կը շարունակենք մեր երթը ու յաջորդ տարեշրջանին սկիզբը նորէն զիրար ընթեռնելու խոստումով կը մաղթենք բոլորին բարի եւ կազդուրիչ արձակուրդ:

Շաղիկ Պոյաճեան

Օրհնութեան Գիր
Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցին

«Ձի ուր գանձն ձեր է,
անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին...»
Ձեր սրտերը կը գտնուին հոն՝ ուր ձեր գանձն է:
Դուկս. ԺԲ 34

Աստուծոյ նախախնամական հովանիին ներքեւ եւ Օրհնութեամբ, ու շնորհիւ խումբ մը կամաւոր նուիրեալներու սիրալիւ աշխատանքին՝ Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցն ու անոր «Մաշտոցի Արձագանգ» ամսաթերթը իր համացանցային դրսեւորումով բոլորեցին արդիւնաւից եւ օգտաշատ տարեշրջան մը եւս:

Կիրակնօրեայ Դպրոցը՝ իր հիմնադիրներուն իսկ ծրագրումովը, անվերապահ հաւատքի ու ամբողջանուէր սիրոյ առաքելութիւն մըն է առաւելապէս:

Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցին հետ ամեն բանէ առաջ եւ վեր անհրաժեշտ է, որ հաւատանք Աստուածային նախախնամութեանը Աստուծոյ անխախտ ու հաւատարիմ սիրոյն, մարդկութեան փրկութեանը համար Աստուծոյ կատարած անհատնում գոհողութեան ու ամէնօրեայ հրաշապատում ներգործութեան, որով մենք՝ իւրաքանչիւրս անհատաբար կը հրաւիրուինք դէպի բարին, ազնիւն ու վսեմը:

Անհրաժեշտ է, որ հաւատանք Ս. Եկեղեցւոյ առաքելութեան. Եկեղեցին որպէս հաւաքարար ուժ, որպէս հաւաքական ուժ, որպէս պարիսպ ընդդէմ չարին, որպէս գանձարան համամարդկային ու բարոյական արժեքներու, որպէս շտեմարան մեր դարաւոր անանդութեանց ու սրբութիւններուն եւ մշակութային ժառանգութեան, Եկեղեցին որպէս զսպանակող ուժը մեր պատմութեան եւ գոյամարտին: Անհրաժեշտ է հաւատալ Հայութեան, նոյնանալ մեր հայրերուն հետ՝ անոնց երազներուն, անոնց իտեալներուն, անոնց գաղափարական աշխարհին, անոնց արիւնով գնուած հողին, անոնց քրտինքով կառուցուած հայրենիքին, անոնց երկունքով ստեղծուած մշակոյթին ու ժառանգութեան, այլ խօսքով մեր սիրտը դնել հոն՝ Կիրակնօրեայ դպրոցին մէջ՝ ուր Աստուած, Եկեղեցի եւ Հայութիւն կը միախառնուին, կը դառնան Հայ Եկեղեցւոյ Զրիստոնէական Դաստիարակութիւն:

Այս բոլորը կ'իրականացուին կամաւորներով, անհրաժեշտ է, որ իրականացուի կամաւորներով, որոնք ոչ միայն հաւատարիմ եւ անխախտ հաւատքով կապուած են Աստուծոյ, Հայութեան եւ այս երկունքին շաղախը եղող Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ, այլ այդ հաւատքը սիրով կ'ընծայեն մեր նոր սերունդին:

Այդ սերը դուք կը տեսնեք արտայայտուած ձեր գաւակներուն դաստիարակութեանը մէջ, «Մաշտոցի Արձագանգ» հայախօս համացանցային ամսաթերթի անխափան հրապարակումին մէջ եւ քրիստոնեական ու հայեցի արժէքներու գեղեցիկ ու դիւրամատչելի մատուցումին մէջ:

Մեր լաւագոյն բարեմաղթութիւններն ու օրհնութիւնները Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցին, անոր տնօրէնին՝ սիրելի Պրն. Թորոս Պապիկեանին, «Մաշտոցի Արձագանգ»ի խմբագիր՝ Տիկին Շաղիկ Պոյաճեանին, ուսուցիչներուն, խմբագրական կազմի անդամներուն եւ սիրելի աշակերտութեան:

Աստուծոյ հովանին մշտական պահապան ըլլայ ձեր բոլորին ու բեղմնաւորէ ձեր հաւատքն ու սիրոյ առաքելութիւնը ի սպաս Աստուծոյ եւ Հայ Եկեղեցւոյ:

Աղօթարար՝

ԽԱԺԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Առաջնորդ
Գանատայի Հայոց Թեմի

*Երկուշաբթի, 8 Մայիս 2006
Մոնթրեալ*

Սիրելի տնօրէնութիւն,
ուսուցչական կազմ,
ծնողներ եւ աշակերտ-աշակերտուհիներ
Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ Կրթարանի,
Աստ,

Սիրելիներ,

Կրօնական եւ հոգեմտաւոր սննդառութեան տարեշրջան մը եւս բոլորեցիք:

Ինչպէս տեղեակ էք, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Վեհափառ Հայրապետը՝ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս այս տարին հռչակեց «Հայ Դպրոցի Տարի» եւ իր կոնդակին մէջ գրեց. «Եկեղեցւոյ կողքին, հայ դպրոցը գաղութի մը կեանքին խարիսխն է, անոր ծանրութեան կեդրոնը»: Վեհափառ Հօր ակնարկութիւնը թէեւ անմիջականօրէն կը վերաբերի ամէնօրեայ հայ դպրոցին, սակայն այնքան կը ներդաշնակուի հայ կիրակնօրեայ կրթարանին եւս:

Ի շարս այլ արժէքներու, հայ հոգեմտաւոր արժէքներուն ալ փոխանցման օժախն է ամէնօրեայ հայ դպրոցը: Իսկ կիրակնօրեայ կրթարանը մասնաւոր ծրագրումով մը կը կեդրոնանայ անոնց վրայ. քանզի անոնք իր գոյութեան եւ առաքելութեան երկրորդահերթ պատճառն են: Ներեցէ՛ք այս «երկրորդահերթ» նոր բառին համար: Արդարեւ, կիրակնօրեայ կրթարանին առաջնահերթ պատճառն է Աստուածաշունչին աշակերտիլ սորվիլը, որովհետեւ ամէն ճշմարիտ բան՝ այն աշակերտութենէն կը բխի:

Արդ, մեր համայնքը կոչուած է նաեւ յատուկ գուրգուրանք ցուցաբերել իր 26-ամեայ կիրակնօրեային նկատմամբ: Ալիքները մեր նաւերուն հետզհետէ աւելի զօրաւոր կը բախին. ուստի, մեր զաւակներու հոգիներուն ամրացումը հաւատքով՝ մեր տորմիդին ամրացումն է:

Կեցցեն Ս. Յակոբ կիրակնօրեայի նաւավարները:

*Հովիւ Եւ Հոգաբարձութիւն
Ս. Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ*

Անթիլիաս , 4 Մայիս 2006

Պատուարժան Տնօրէնութիւն եւ Ուսուցչական կազմ
Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ «Ս. Յակոբ» Կիրակնօրեայ Վարժարանի

Ջերմագոյն զգացումներով եւ քաջալերական անսահման գնահատանքով իմացայ Կիրակնօրեայ Վարժարանիդ պաշտօնական կայքէջի հնգամեայ տօնակատարութեան մասին:

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Տեղեկատուական եւ Յարաբերութեանց Բաժանմունքի վարչական պատասխանատուութիւնը ստանձնած ըլլալով, աշխատանքի միեւնոյն դաշտին մէջ կը գտնուինք, համացանցի ճամբով մեր եկեղեցւոյ, ազգին ու մշակոյթին անցեալի թէ այժմու գանձերը մեր ժողովուրդին թէ օտարին հրամցնելու պարտականութեամբ:

Ի վերջոյ մեծ ըլլան թէ փոքր, մարդիկ դաստիարակութեան կարիք ունին, եւ ներկայ ժամանակներու ուսուցման լայնատարած համակարգը, համացանցային աշխարհն է, իր դրական թէ ժխտական երեսներով:

Քաջատեղեակ ենք ձեր կայքէջին ճամբով կատարուած դաստիարակութեան, երբ կ'իմանանք մանաւանդ թէ ինչքան այցելուներ օրական դրութեամբ կը մտնեն ձեր աշխարհը, եւ կ'ուսանին այնտեղ: Սա մեծ պատասխանատուութիւն կ'ենթադրէ անկասկած. ի՞նչ ըսել, եւ ի՞նչ չըսել: Ի՞նչ սորվեցնել, եւ ինչ բանէ հեռու պահել ընթերցողը: Ահա մարտահրաւերը ներկայ ժամանակներուն, արհեստագիտութիւնը ուսուցման կերպ ընտրած մարդուն համար: Ի՞նչ խօսք, երբ հարցը կը վերաբերի մանաւանդ մեր նոր սերունդին, որուն ընտրութեան ձգուած են բազմազան ճամբաներ:

Հնգամեայ ձեր աշխատանքի այս հանգրուանին, երբ արդէն ձեր անդուլ ճիգերուն արդիւնքով զօրաւոր կը զգաք, կը շնորհաւորենք ձեզ եւ յարատեւ վերելք կը մաղթենք Աստուածահաճոյ ձեր առաքելութեան մէջ:

Մենք պիտի շարունակենք ներկայ արհեստագիտութեան բարի հունաւորում տալ, ինչքան ալ աշխարհ փորձէ դէպի չարիք առաջնորդել զայն:

Մնամք սիրով՝

ԳՐԻԳՈՐ Ծ. ԿՐԴ. ԶԻՖԹՃԵԱՆ

Վարիչ Կաթողիկոսարանի
Տեղեկատուական եւ Յարաբերութեանց
Բաժանմունքի

08 Մայիս 2006

Մոնթրեալ

Սիրելի Պրն. Թորոս Պապիկեան,
Տնօրէն Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայի,
Աստ,

Սիրելի Տնօրէն,

Այսու կ'ուզեմ Ձեզ եւ Ձեզի գործակից խմբակը շնորհաւորել՝ այն սքանչելի ծառայութեան համար, որ կը մատուցէք Ս. Յակոբ Կիրակնօրեային: Ձեր ճիգերը շատ շատ գնահատելի են:

Լաւագոյն միջոցները որ քրիստոնէայ հայեր կրնան օգտագործել իրենք զիրենք եւ իրենց ընտանիքները դաստիարակելու համար կրօնական եւ ազգային ինքնութեան կալուածներուն մէջ, Կիրակնօրեային կայքէջն է (sourphagop.org) եւ պարբերականը՝ *Մաշտոցի Արձագանգը*:

Շատ հպարտ եմ եւ ուրախ, որ Ձեր բարձր պատրաստութեամբ անձնաւորութիւն մը ունինք մեր մէջ, որ կ'ուղղէ եւ կը դաստիարակէ մեր մատղաշ սերունդը եւ կը նպաստէ մեր մշակոյթի եւ ամենդրութիւններու զարգացման ու տարածման:

Կը խնդրեմ, որ լաւագոյն մաղթանքներս փոխանցէք ուսուցչական եւ խմբագրական ամբողջ կազմին: Մեր կրթական հաստատութիւնները մեր ապագան են, ուստի երախտապարտ ենք Ձեր եւ Ձեր գործակիցներու բոլոր ճիգերուն համար:

Սիրով՝

Լեւոն Պոյաճեան

Անդամ

Ս. Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ

Հոգաբարձութեան

Յարելի Պրն. Թորոս Պապիկեան՝
Տնօրէն Ա. Յակոբ Կիրակնօրեայ Ղարոցի

Տարիներէ իվեր կը կարդամ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Ղարոցի «Մաշտոցի Արձագանգ» ամսաթերթը, որուն բովանդակութիւնը միշտ ալ գտած եմ դաստիարակիչ եւ հետաքրքրական:

Մեծապէս կը գնահատեմ մանաւանդ «Մաշտոցի Արձագանգ» համացանցի վրայ հրատարակելու ձեր խիզախ եւ հեռատես նախաձեռնութիւնը եւ որուն 5-րդ տարեդարձը, արդարօրէն, հպարտութեամբ կը տօնէք այսօր:

Կայքէջի միջոցաւ «Մաշտոցի Արձագանգ» կը մտնէ հարիւրաւոր հայ տուներէն ներս ուր, ընտանիքի ամէն տարիքի անդամ, առիթը ունի կարդալու աստուածաշնչական պատմութիւններ, Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ ծէսերու, տօներու եւ սուրբերու մասին դաստիարակչական տեղեկութիւններ, մասնակցիլ զարգացման մրցումներուն, խաղերու եւլն:

Այս բոլորին կողքին, Կայքէջի խնամուած ու դիրահաղորդ հայերէն լեզուով ներկայացումը, կու գայ ալ աւելի արժեւորել կատարուած գործը եւ կը ցուցաբերէ, սփիւռքի տարածքին, քրիստոնէական դաստիարակութեան կողքին, հայ գիրն ու լեզուն պահպանելու ձեր աննկուն հաւատքն ու կամքը:

Կամաւոր խմբակի մը կողմէ կատարուած այս բժախնդիր եւ բարձրորակ գործը արժանի է բարձր գնահատանքի:

Շնորհաւորութիւններ բոլորին, յատկապէս խմբագիր՝ Տիկին Շաղիկ Պոյաձեանի, Ռաֆֆի Պապիկեանի եւ խմբակի իւրաքանչիւր անդամին:

Բարի տարեդարձ եւ յաջող երթ կը մաղթեմ ձեզի:

Յարգանքներով՝

Տիրուկ Մանճիկեան

Մեր ընթերցողները գրեցին...

Congratulations on your Mashdotsi Artsakank and thanks for sharing it.

It is a great effort you are putting but I am certain everyone is enjoying reading it, young or old. Keep up the good work!

Ընորհակալութիւն եւ շնորհաւորութիւններ

Best regards

Araxy Deronian-Khatcherian

Cairo, Egypt

On the occasion of the 5th anniversary of sourphagop.org, please accept our humble congratulations and all the appreciation we can express with words.

The Armenian apostolic church is not just a Church. It is our rich, proud and often tragic history. It is the essence of our traditions, our hope for survival and route for revival. It is the strongest anchor of our identity and culture.

It is to be noted though that our Church has unfortunately given to our people much more than some of us are willing to acknowledge, comprehend, appreciate or support.

*Եկեղեցին հայկական ծննդավայրն է հոգւոյս՝
Եկեղեցին հայկական ես աչքս գոց կը տեսնեմ ու կը լսեմ...*

We have grown up in a rather strict secular Armenian schooling environment, but it is no surprise that the roots of our church run very deep in us. They seem to go even deeper by the day as our appreciation grows beyond the mere theological, philosophical or material. Our church is Us and We are the church.

You at sourhagop.org have done a truly amazing job to serve both our faithful and the Church. Your work is amazing, especially considering the rather meagre human and material resources. Long live our site and a big Thank you.

Krikor, Monika, Alex and Sevan Tersakian

Montreal

I have found the Sourp Hagop web site a place where I keep in touch with my religious and cultural roots. The English-Armenian pages are a delight to browse and the regular e-mails from the Dnoren Baron Babikian a welcome reason to re-visit the site.

Well done to the team who maintain the web site.

Sincerely,
Stephannos Zeitountsian
The Netherlands

Կը հիանամ Ձեր պարզ բացատրութեան վրայ - թէ՛ ԱՐԱՍԱՆ տառատեսակի գործածութեան եւ թէ՛ հաւատքի վերաբերեալ հարցերու վրայ: Բացառապէս է թէ մեծ համարում ունիք մեր այբուբենին վրայ եւ եթէ բոլոր ուսուցիչներս այդ համարումով կարենանք արտայայտուիլ մեր աշակերտներուն, անոնք պիտի դադրին Լատինագիր Հայերէնը գործածելէն ու դառնան Մերոպատառի գործածութեան: Կը ցաւիմ ըսելու թէ այս 21րդ դարու մեր մեծագոյն խնդիրը պիտի ըլլայ եւ եթէ ձախողինք՝ պիտի կորսուի Հայ այբուբենը ու քաջ մը առաջ առնէ համաշխարհայնացումը:

ԿԱՐՊԻՍ ԱՐՄԷՆ
Վանգուվըր

Բարեւ Քրիստոսով եղբայրներ ու քոյրեր,

Անհամբեր սպասում եմ նոր թիւերի առաքման, կարդում եմ մեծ հետաքրքրութեամբ ու բաականութեամբ: Ձեր հրատարակութիւնը արտացոլում է այն մեծ գործունէութիւնը եւ այն զօրաւոր հոգեւոր կեանքը որ առկայ է դպրոցի աշակերտների սրտում, դպրոցի միջավայրում, եկեղեցու անդամների շրջանում: Աստուած առատօրէն օրհնէ իր առաքելութեան նուիրուածների արդիւնաւետ աշխատանքը: Փառք Տիրոջ: Շնորհակալութիւն որ դուք ինձ բաժնեկից էք դարձնում այդ օրհնութեան:

Շնորհակալութեամբ, սիրով եւ աղօթքով՝

Գէորգ Խրլուպեան
Glendale, California

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Փառք կու տանք Աստուծոյ, որ այս տարի եւս կրցանք Կիրակնօրեայ Դպրոց ունենալ եւ աւարտել մեր 26րդ տարեշրջանը: Այս տարի նաեւ 13րդ տարեդարձն է մեր ամսաթերթին՝ «Մաշտոցի Արձագանգ»ին եւ անցեալ Սուրբ Յակոբի տօնի օրը՝ Դեկտեմբեր 2005 ին տօնեցինք մեր Կայքէջին՝ www.sourphagop.org ին, 5րդ տարեդարձը:

«Զգեցէք որ մանուկները ինծի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ արքայութիւնը» Յիսուս Քրիստոսի արտասանած խօսքերը, որոնք Հայաստանեայց եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու նշանաբանն են, կը մնան հիմը մեր եկեղեցւոյ պայծառութեան: Այն եկեղեցիները որոնց մանուկները արգելքներ ունին երթալու Յիսուսի, դատապարտուած են պարպուելու: Յիսուսի այս խօսքերը պէտք է ըլլան հիմը Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մտապատկերին (vision), նամանաւանդ Հիւսիսային ամերիկայի մէջ:

www.sourphagop.org -ը 5 տարեկան: Մեր այս տարուան դպրոցական տարեշրջանի ընթացքին մեր կայքէջը, www.sourphagop.org ը տօնեց իր 5-ամեակը եւ ծաւալեցաւ աներեւակալելիօրէն: Հասաւ 87 երկիրներու շուրջ 518 քաղաքները, եւ ամսական դրութեամբ ունեցաւ մօտաւորապէս 7,000 այցելութիւններ: Մեր կայքէջին ամենէն մեծ արժէքը անոր 99% տոկոսով Արեւմտահայերէնով ըլլալը եւ կամաւոր խմբակի մը անսակարկ աշխատանքին շնորհիւ գոյութիւն ունենալն է: Մարդուժի եւ պիտոճէի սահմանափակ մեր կարողութիւնները նկատի առնելով մեր կատարած գործը օրինակ պէտք է հանդիսանայ ուրիշ անհատներու եւ հաստատութիւններու որոնք հայապահպանումով, արեւմտահայերէնով եւ կամ Քրիստոնէական Դատարարակութեամբ հետաքրքրուած են:

«Մաշտոցի Արձագանգ» ի 13-ամեակ: Մեր այս դպրոցական տարուան ընթացքին հրատարակեցինք նաեւ մեր ամսաթերթը 13րդ տարին ըլլալով եւ մեր կայքէջի ծաւալումով, ծաւալեցաւ նաեւ մեր ամսաթերթի կարդացողներուն թիւը: «Մաշտոցի Արձագանգ»-ի միջոցաւ, այս տարի եւս արեւմտահայերէնով 260 քրիստոնէական դատարարակութիւն ջամբող էջեր աւելցուցինք համացանցին վրայ:

Աշակերտութեան թիւի աճ: Այս տարուան ընթացքին մեր արձանագրուած աշակերտներուն թիւը 96 էր, եւ իւրաքանչիւր Կիրակի օրուան միջին ներկայութիւնը 65: Թէեւ այս վերջինը 10% աճ մըն էր բաղդատուած մեր անցեալ տարուան թիւին, սակայն այս թիւը կը կազմէ միայն չնչին տոկոս մը Մոնթրէալահայութեան 3-16 տարեկան մանուկներուն ու պատանիներուն: Եկեղեցին ընդհանրապէս շատ աշխատանք պէտք է կատարէ բազմացնելու համար Կիրակնօրեայ դպրոցի աշակերտներուն թիւը որպէսզի մեր աշակերտները, իրենք ալ իրենց կարգին, ապագային աւելցնեն եկեղեցի յանախողներուն թիւը:

Ինքնանորոգում: Այն հաստատութիւնները որոնք ժամանակ չեն տրամադրեր իրենք զիրենք նորոգելու, կը լճանան: Նկատելով որ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը գոյատեւէ կամաւոր աշխատողներով, պայման է որ իւրաքանչիւր տարի նոր արիւն եւ նոր կամաւորներ աւելնան այս գործին որպէսզի թեթեւցնեն մեր բեռը:

Սակայն, «Հունձքը առատ է, բայց մշակները՝ քիչ. հետեւաբար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն, որ իր հունձքին համար մշակներ պատրաստէ եւ դրկէ:»

Տնօրէնութիւն եւ Ուսուցչական կազմ

Պատմութեան համար**Ինչպէ՞ս հիմնուեցաւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Կայքէջ՝
www.sourphagop.org-ը**

Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի տնօրէնութիւնը ստանձնեցի 1997-1998 տարեշրջանին: Այդ թուականէն սկսեալ, երբ կը փորձէի իւրաքանչիւր Կիրակի աշակերտներուն ներկայացնելիք նիւթս պատրաստել, կ'ուղուէի համացանցի այն էջերը ուր կրնայի հանդիպիլ Աստուածաշունչին զանազան լեզուներով, բայց ոչ հայերէնով: Ընդհանրապէս կ'ուզէի գիտնալ թէ որոշ բառ մը կամ համար մը Սուրբ Գիրքէն ներս ո՞ր կը գտնուէր: Այս ընելու համար կը փնտռէի համացանցին վրայ օտար լեզուով հրատարակուած Աստուածաշունչներուն մէջ եւ գտնելէ ետք ուզած համարս կամ համարներս, զանոնք կը կարդայի հայերէնով:

Այդ ժամանակէն սկսեալ միշտ կը մտածէի թէ ինչո՞ւ անոնք որոնք ձրիաբար համացանցի վրայ Աստուածաշունչը սփռած են Անգլերէնով, Ֆրանսերէնով, եւ 28 այլ լեզուներով, հայերէնով եւս չեն գրած: Սակայն եւ իսկ կը պատասխանէի իմ հարցումիս, յիշեցնելով ինքզինքիս թէ մենք «փոքր անու» ենք եւ թէ մենք միայն 7 միլիոն հոգի ենք տարտղնուած աշխարհի չորս կողմերը եւ թէ մեր մէջէն տակաւին արեւմտահայերէն կարդացողներուն թիւը հազիւ 2 միլիոնի կը հասնէր:

Կիրակիները անցան, եւ արդէն մարդիկ կը խօսէին 2001 թուականին եւ 1,700 ամեակին մասին: Ինծի որոշ չափով խորթ կը թուէր այն իրողութիւնը թէ մենք հայ գիրերը գտանք, առաջին հերթին թարգմանելու համար Աստուածաշունչը, ապա տպագրութեան գիտէն 200 տարիներ ետք մեր առաջին տպուած գիրքը դարձեալ Աստուածաշունչը եղաւ, բայց թէ այսօր, Internet «Համացանց»ի տարածումէն 10 տարիներ ետք տակաւին չունէինք Աստուածաշունչ համացանցի վրայ, մանաւանդ երբ այլեւս տառատեսակի հարց չկար:

Բաւական փնտռուութէ եւ հարցուփորձէ ետք, այն եզրակացութեան հանգեցայ թէ ոեւէ անհատի կամ կազմակերպութեան քով Աստուածաշունչը հայերէնով –արեւելահայերէն կամ արեւմտահայերէն– 2001 էն առաջ համացանցի վրայ ունենալու ծրագիր չկար: Հետեւաբար եթէ կ'ուզէի գոհացնել այս փափաքս, պատիւը եւ մարտահրաւերը վերագրուած կը թուէր ըլլալ Էջմիածինէն եւ Անթիլիասէն շատ հեռու գտնուող, հեռաւոր Գանատայի մէջ փոքրիկ Կիրակնօրեայ Դպրոցի մը կամաւորներուն: Այսպէս, մեր ուսուցչուհիներէն Յասմիկ Նաճարեանը յանձն առաւ Կիրակի օրերու ճաշու աւետարանը մեքենագրել: Բայց նախ եւ առաջ մենք կայքէջի մը պէտք ունէինք:

High Speed Internet

Ապրիլ 2000–ին, իմ ամենօրեայ աշխատանքի ընկերութիւնը ինծի հայթայթեց համացանցի արագ ձեւով կապուելու գիծ մը, ինչպէս նաեւ աւելի արագ համակարգիչ մը որպէսզի եւս տունէն, առանց դժուարութեան կարենայի կապուիլ մեր գրասենեակի համակարգիչներուն (server) գործի ժամերէս դուրս, եթէ պէտք ըլլար: Այս փոփոխութիւնը շատ դիւրացուց մեր կայքէջ մը ունենալու կարելիութիւնը: Մեր Կայքէջին պէտքերը անուղղակիօրէն կը հոգացուէին:

Webmaster ը

Կայքէջի պատրաստութեան համար դիմեցի եղբօրս՝ Բաֆֆի Պապիկեանին, որ այդ օրերուն իրացուցած էր կայքէջ պատրաստելու հմտութիւն: Բաֆֆին սիրալոյսով ընդունեց, եւ ես պարզեցի իմ մտապատկերս մեր կայքէջին համար հետեւեալ երկու պայմաններով

- ա. թէ լման հայերէնով պէտք էր ըլլար
- բ. թէ պէտք էր ունենար Ճաշու անտարանը

Մնացեալը ձգեցի Բաֆֆին, վստահելով որ ան լաւ գործ մը պիտի ընէր:

Մի քանի ամիս ետք Բաֆֆին պատրաստեր էր կմախք մը, եւ արդէն մեր կայքէջին վրայ ունէինք տարբեր բաժիններ.-

- Ճաշու Անտարան, իրաքանջիւր ամսուայ իրաքանջիւր օրուան համար շատ դիւրիւթեամբ ուղղուելով մէկ օրէն միւսը

- Armenian Church Timeline ուր օտարներուն համար կար Հայաստանեայց եկեղեցույ ժամանակագրութիւնը, որ նաեւ որպէս հայոց պատմութեան ժամանակագրութիւն կարելի էր գործածել

- Տօներ, ուր կը ներկայացնէինք մեր եկեղեցույ տօները
- Բառարան, ուր բացատրութիւն կը գտնուէր սպասներու եւ այլ եկեղեցական նիւթերու շուրջ
- Պարբերաթերթ, ուր կը գտնուէին «Մաշտոցի Արձագանգ»ի նախկին թիւերը
- Կապեր դէպի հետաքրքրական կայքէջեր
- Խաղերու բաժին մը մանուկներուն հասցէին
- Կարծիքի բաժին ուր մեքենագրութիւնը ինքնաբերաբար հայատառ կ'ըլլար:

Սուրբ Յակոբ 2000, անուն եւ բացում

Մեր կայքէջի աւարտի մասնիկը պէտք էր որ .org ըլլար, որովհետեւ մենք անտարական հաստատութիւն մը չէինք, եւ բաւական տարբերակներ քննելէ ետք որոշեցինք **www.sourphagop.org** անունը եւ 9 Դեկտեմբեր 2000-ին, Սուրբ Յակոբի տօնի օրը մեր կայքէջը բացուած յայտարարեցինք եւ Կիրակի 10 Դեկտեմբեր 2000-ին Սուրբ Յակոբի օրուայ կէսօրուան ճաշի սեղաններուն վրայ, ՀՄԸՄի մարզասահին մէջ, զետեղեցինք թղթիկ մը որուն վրայ գրուած էր **www.sourphagop.org**: Ասիկա այն նոյն օրն էր ուր Տէր Գառնիկը առաջին անգամ ըլլալով ժողովուրդին ներկայացուցաւ:

Աշխատակիցները

Բաֆֆին գործը վերջացուցած էր եւ յանձնած մեզի: Ես պատասխանատու էի թարմացնելու մեր կայքէջը: Ասոր համար պէտք էր որ մենք նիւթ հասցնէինք եւ կայքէջին էջերը շտապնէինք: Մեր ուսուցչուհիներէն, Օրդ. Յասմիկ Նաճարեանը կը մեքենագրէր Կիրակի օրուան ճաշու անտարանին բաժինները, բայց շաբթուան միւս օրերու Անտարանը մեքենագրողի պէտք ունէինք: Եւ դարձեալ մեր պէտքը հոգացուցաւ երբ տիկնոջս քոյրը, Տիկ. Ծաղիկ Պոյաճեանը որ այդ օրերուն իր երկրորդ աղջկան ծնունդով 30 ամսուայ մայրական արձակուրդի մէջ էր եւ տունն էր, ստանձնեց մեքենագրութիւնը: Եւ ճաշու անտարանի մեքենագրութեամբ սկսած կապը ապագային զարգացաւ եւ մենք ունեցանք «Մաշտոցի Արձագանգ»ի մեր ապագայ խմբագիրը...:

Ճաշու անտարանը կայքէջին վրայ

Մենք հասած էինք մեր նպատակին, եւ կայքէջի ընդհանրաճալէն 10 տարիներ ետք կրցած էինք ունենալ ճաշու անտարանը հայերէնով բոլոր անոնց համար որոնք կ'ուզէին զայն կարդալ:

Քննադատություններ

Ստացանք մի քանի քաջալերական ե-նամակներ, ինչպես նաև քննադատություններ որոնցմէ մէկը կ'անդրադառնար մեր ուղղագրական սխալներուն: Մեր պատասխանը այդ էր, թէ մենք այս գործը կ'ընէինք միայն որովհետեւ ուրիշ մէկը չէր ըներ -ոչ արեւելահայերէնով եւ ոչ արեւմտահայերէնով- հետեւաբար երբ անսխալ ձեւով գտնուէր համացանցին վրայ, մենք պիտի դադրէինք մեքենագրութիւնը եւ մեր կայքէջէն կապ մը կը հաստատենք դէպի այդ նոր էջը: Սակայն այնքան ատեն որ այս աշխատանքը իրագործող այլ անձ կամ կազմակերպութիւն չկար, մենք պիտի շարունակէինք մեր գործը՝ հաւատալով ճաշու աւետարանի հայերէնով գոյութեան համացանցի վրայ:

Այցելուներու աճ

Մեր նպատակը Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ զաւակները տեղեակ պահել էր Աստուածաշունչին: Անոր համար առիթ չէի փախցներ ե-նամակներու միջոցաւ տեղեակ պահել բոլոր անոնց որոնց ե-նամակը ձեռք կը ձգէի: Նոյն ժամանակի ընթացքին մեր կայքէջին պարունակութիւնը տարուէ տարի աւելցաւ եւ նաև աւելցաւ մեր այցելուներուն թիւը: Սակայն հսկայ անկիւնադարձը եղաւ Սեպտեմբեր 2002ին երբ «Մաշտոցի Արձագանգ»ը վերածուեցաւ ամսաթերթի եւ մուտք գործեց մեր կայքէջէն ներս:

(ISP) Internet Service Provider-ի փոփոխութիւն

Հինգ տարիներ ետք, արդէն www.sourphagop.org ը կը գտնուէր շատ մը ուրիշ կայքէջերու կապերուն մէջ: Մենք փոխեցինք մեր ISPն եւ մօտէն հետեւեցանք մեր այցելուներուն որոնք եկան 87 երկիրներու 518 քաղաքներէն: Մանրամասնութիւնները կրնաք կարդալ «www.sourphagop.org-ը թիւերով» յօդուածին մէջ:

Ճաշու աւետարանը հայերէնով ուրիշ կայքէջերու վրայ

2002 Նոյեմբերէն սկսեալ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կայքէջին՝ www.cathcil.org ին վրայ ճաշու աւետարանը արեւմտահայերէնով սկսաւ հրատարակուիլ, որմէ ետք մենք, ինչպէս արդէն որոշած էինք ընել, մեր աշխատանքը դադրեցուցինք եւ մեր էջէն կապ մը հաստատեցինք դէպի այդ էջը: Եւ այժմ ես հոն կ'ուղղուիմ գտնելու համար իւրաքանչիւր օրուան ընթերցումը:

9 Ապրիլ 2006-էն սկսեալ, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան կայքէջին՝ www.armenianchurch.org-ին վրայ ճաշու աւետարանը սկսաւ հրատարակուիլ արեւելահայերէնով: Եւ կարելի է նաև հոն ուղղուիլ արեւելահայերէն ընթերցումի համար:

Եզրափակում

«Խնդրեցէ՛ք եւ պիտի տրուի ձեզի» ըսաւ Յիսուս: Մենք խնդրեցինք, աշխատեցանք, ժամանակ տրամադրեցինք, եւ վերջ ի վերջոյ Ճաշու Աւետարանը տրուեցաւ մեզի համացանցին վրայ, թէ՛ արեւելահայերէնով եւ թէ՛ արեւմտահայերէնով: Եւ այս փորձի ընթացքին մեր պարբերաթերթը վերածուեցաւ ամսաթերթի եւ մեր աշխատանքին արդիւնները տարածուեցան եւ հասան մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցի Մոնթրէալի, Գանատայի, Հիւսիսային Ամերիկայի սահմաններէն շատ աւելի անդին՝ 5 ցամաքամասերու 87 երկիրներու 518 քաղաքները եւ հայութեան անդաստանները մշակեցին Աստուծոյ խօսքով:

Այս ամէնը ըրինք եւ կ'ընենք Աստուծոյ փառքին եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պայծառութեան համար, միշտ հաւատարիմ մնալով Ս. Մեսրոպ Մաշտոցին:

Թորոս Պապիկեան

Համակարգիչն ու մեր երեխաները

Երեխաներու համակարգիչի գործածութեան նիւթը յաճախ վիճաբանութեանց դուռ կը բանայ ընտանիքներու մէջ, հօր ու մօր զրոյցի ընթացքին, կամ որեւէ առիթի մը հաւաքական հանդիպումի մը պահուն, թեր ու դէմ կարծիքներու փոխանակման ժամանակ, տհաճ մթնոլորտի մը յառաջացում ստեղծելով:

Որքան ալ մեքենական նորութիւնները, համակարգիչներն ու զանազան գործիքները ունենան իրենց քաշողականութիւնը, գիրքը ու զայն ընթերցողը կը մնան մայր բոլոր գիտութեանց: Ընթերցումը կը լուսաւորէ միտքը ու կ'ազնուացնէ հոգին:

Սակայն քաջ գիտնալով թէ «գիրքը մարդուն լաւագոյն բարեկամն է», պէտք է քալ պահել գիտութեան հետ: Անխուսափելի է այն իրականութիւնը թէ 21րդ դարու մէջ համակարգիչի գործածութիւնը անհրաժեշտութիւն է տարբեր մարզերէն ներս: Ան դարձած է հսկայ հաստատութիւններու տրոփող սիրտը եւ ուսանողներու տեղեկութիւններու արկղը, իսկ այլոց ժամանցի միակ վայրը:

Կան չափահասներ որոնք անձանօթ են համակարգիչի գործածութեան. ան կը թուի ըլլալ նիւթապէս սուղ, գործածութեամբ բարդ եւ շատ բարձր գիտարուեստի կազմածք մը: Մինչ այդ, զարմացած անդին կը տեսնեն իրենց զաւակները կլանուած այդ մեքենային դիմաց:

Համակարգիչ մը ունենալը կարելոր չէ այնքան որքան անոր գործածութեան ծանօթ ըլլալը: Ան կը դառնայ ժողովուրդի կեանքին մէջ երբեմն գիտելիքներու աղբիւր ու երբեմն որպէս դուռ չարեաց:

Ներկայիս, համակարգիչի գործածութիւնը երեք տարեկանէն սկսեալ երեխաներու մօտ այնքան հեշտ ու առօրեայի մաս կազմող իրողութիւն մըն է, որ ծնողքի պարտականութիւնն է զակին հայթայթել իր տարիքին յատուկ ծրագրաշարը (software) ու փոխանցել կարճ ուղղութիւն մը, որպէսզի երեխան ինքն իսկ իր փորձառութեամբ, ստեղնաշարի (keyboard) վրայ իր մատներու հարուածներով, իր «նիշդ»-երով ու «սխալ»-ներով, ամբարէ ու տէրը դառնայ շատ մը գիտելիքներու:

Երեխաներուն նաեւ կարելի է տալ կարգ մը կայքէջերու (websites) հասցէներ, որոնց բովանդակութիւնը նախապէս սերտուած ըլլայ չափահասի մը կողմէ: Զանազան լեզուներով հազարաւոր կայքէջի հասցէներ կարելի է ունենալ դիրաբար: Մեր մտահոգութիւնը սակայն, հայերէն լեզուով դաստիարակչական կայքէջի մը ձեռք բերումն է:

Այսօր, հպարտութեամբ կ'ուզենք արձանագրել թէ Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցու Կիրակնօրեայ Դպրոցը, տքնաջան ու անսակարկ խնամուած աշխատանքի իբրեւ արդիւնք, Դեկտեմբեր 2000 տարեշրջանէն ի վեր ունի իր յատուկ կայքէջը www.sourphagop.org հասցէով:

Ձեզմէ շատեր կրնան հարց տալ թէ ի՞նչն է «յատուկ»-ը այս կայքէջին կամ ինչո՞վ ան կը տարբերի այլ կայքէջերէ:

Ցարդ, այս միակ կայքէջն է արեւմտահայերէն լեզուով հոգեւոր եւ բարոյական ուսուցումներու: Ահա առիթ մը որ մեր զաւակները համակարգիչին առջեւ ընթեռնեն մայրենի լեզուն: Հոն կայ գրականութիւն, հալոց պատմութիւն, կրօնք, ատետարան: Ամբողջական հայերէն լեզուով փոքր գրադարան մը: Երեխաներ ընթեռնելով, եւ այս կայքէջի տարբեր գլուխները անցնելով, պիտի հարստացնեն իրենց գիտելիքները ու բառամթերքը: Նոյնիսկ հոն տրամադրելի են օգտակար ժամանցի գեղեցիկ խաղեր որոնք կը միտին զարգացնել այս կայքէջը այցելողներուն մտային կարողութեան զանազան ծալքերը...: Հրաւիրեցէք ձեր երեխաները, ազգականները, ծանօթները ու բարեկամները որ այցելեն այս հասցէն: Հասնելով այս կայքէջը պիտի ըլլաք զանազան երկիրներէ այդ հազարաւոր այցելողներուն շարքին, որոնք բարձր կը գնահատեն անոր բովանդակութիւնն ու պատրաստութիւնը (վիճակագրական տուեալներու/statistics մանրամասնութիւնները կարելի է գտնել այս կայքէջի յատուկ մէկ գլխի տակ) :

Ընդունուած իրողութիւն մըն է թէ երեխաներուն առաջին ուսուցիչները ընտանիքի սիւներն են՝ հայրն ու մայրը: Առաւելագոյն չափով օգնենք մեր զաւակներուն որ Մաշտոցի լեզուն ու հայ մշակոյթը թափանցուի անոնց հոգիներուն մէջ. դաստիարակենք զանոնք մեր ազգային արժէքներով ու ասանդութիւններով:

Կարելի չէ հայակերտում բառին մասին մտածել, առանց անդրադառնալու հայ լեզուին: Գուրգուրանք Մայրենիին, խնամքով զայն գործածենք ու փոխանցենք յաջորդող սերունդին:

Սիրելի ծնողք ու հայ ընթերցող,

Այս սուրբ ու ծանր բեռը կը դրուի ձեր ուսերուն իբրեւ պարտականութիւն ու պարտաւորութիւն:

Ի՜նչ կ'արժէ լեզուն երբ չունի ընթերցող, գրող, խօսող ու երգող մատղաշ սերունդ մը:

Վերջացնելու համար կ'ուզեմ արձանագրել վերապրող կեսուրիօրս յուշերէն պատառիկ մը, ըստ որուն իր մայրը մատներով կը գրէր ու իրեն կը սորվեցնէր Ա.Բ.Գ.-ը, արքորի մահուան ճամբու աւագներուն վրայ:

«Կարել է նաեւ արմատից լեզուն,
Եւ սակայն... Ի գուր.
Չի հատուել լեզուն,
Մնացել է նա հատուելով անգամ...»

Պարոյր Սեւակ

Սօսի Գրիգորեան Դանիէլեան
Յունիս 2006

Գիտությունը ընդդեմ հոգեւոր ուղեւորութեան

Մանուկներու մտքէն անցած եւ անոնց բերնէն արտասանուող հարցումներ կան որոնք մեզ՝ չափահասներս կը մղեն լուրջ խոկումի: Փոքրիկներուն իրաչատուկ միամտութեան եւ պարզութեան հետեւանքով, մենք՝ չափահասներս կը ստիպուինք փնտռել պատասխաններ այնպիսի հարցումներու որոնք յաճախ վերլուծական եւ բարդ են խորքին մէջ: Անոնց անկեղծ եւ անվնաս հետաքրքրութիւնները պատճառ կ'ըլլան որ մենք՝ ծնողք, ուսուցիչ կամ այլ կարգի դաստիարակներ, գտնենք կարելի եղածին չափ ամբողջական բայց մանուկի մը համար ընկալելի պատասխաններ ու գոհացուցիչ բացատրութիւններ այնպիսի հարցերու շուրջ, որոնք ընդհանրական գիտութիւններու եւ նիւթեղէն բացատրելի իրականութիւններու ծիրէն դուրս կը գտնուին:

Այս տիպի հարցումներէն մէկուն հանդիպած եմ անցեալին երբ երեխաներս ինձ հարցուցած են թէ «Ինչպէ՞ս գիտես որ Աստուած կայ»: Այսպիսի հարցումի մը պատասխանելը անկարելի պիտի ըլլար եթէ իբր ծնողք ես ինքս Աստուծոյ գոյութեան շուրջ իմ անձնական փնտռութիւններս կատարած չըլլայի, կամ առնուազն եթէ նոյն հարցումը օրին մէկը ես ինձ հարցուցած չըլլայի: Ուստի պատասխանս շատ չուշացաւ, ու ես անոնց ըսի թէ «Աստուծոյ գոյութիւն ունենալը չենք գիտնար, այլ՝ մեր սրտերուն մէջ կը զգանք»: Չեմ գիտեր օրին այս պատասխանս որքանով գոհացուցիչ եւ յստակ եղաւ, բայց հոս յաջորդող տողերուն մէջ պիտի փորձեմ յայտնել հետախուզել ես իմ առաջ դրած պատասխանս ու մտածել Աստուծոյ գոյութիւնը «գիտնալու» ընդդեմ «զգալու» մասին:

Նախ եւ առաջ, կը մեկնիմ ես ինձ սկզբունք դարձուցած մէկ իրականութենէ ըստ որուն կը հաւատամ թէ Աստուած գիտութիւն մը չէ, այլ ապրուող փորձառութիւն մը: Անոր գոյութիւնը գիտական մեթոտներով եւ շօշափելի միջոցառումներով փաստուող իրականութիւն մը պէտք չունի ըլլալ, որովհետեւ Անոր գոյութեան փնտռութիւնը անընդհատ ընթացք մըն է, հոգեւոր ուղեւորութիւն մը, որուն կը հանդիպի իւրաքանչիւր անհատ որ մտքի ու հոգիի բացութեամբ ու հետաքրքրութեամբ կը մօտենայ այս հարցին: Նաեւ, զԱստուած «մեր սրտերուն մէջ զգալու» համար, ինձ կը թուի որ մարդս պարտի ունենալ որոշ ներզննական կարողութիւններ, որոնց շնորհիւ ան կարող ըլլայ կտրուիլ դուրսի աշխարհէն, ուշադրութիւն գրաւող նիւթեղէն խթաններէն, կեդրոնանալու համար ինքն իր ներաշխարհին եւ հարազատ մարդկային ապրումներուն վրայ:

Դէպի ներաշխարհ այս հայեացքը կը հանդիսանայ իբր ներածական ուրիշ այլ իրողութեան մը. Աստուած փնտռող անձը անպայման պէտք է գիտակցի մարդ արարածին հոգեւոր էակ մը ըլլալուն ու անոր ֆիզիքական, մտային, հոգեկան, զգացական, ընկերային պէտքեր ունենալէն անդին հոգեւոր իրականութեան մը ականատես ըլլալուն: Աստուած կը փնտռենք որովհետեւ կը գիտակցինք թէ հոգեւոր կեանք ունինք, այսինքն աննիւթեղէն, անտեսանելի իրականութիւններու կը հանդիպինք ու հարցադրումներ կ'ունենանք կեանքի իմաստին, մեր ծագումին, մահուան կամ տիեզերքի անսահմանութեան մասին: Ծիշդ է որ այս բոլոր հարցադրումներուն գիտական, կենսաբանական ու տրամաբանական բացատրութիւններ կարելի է գտնել, բայց Աստուծոյ գոյութեան ապրումը իբր հոգեւոր ուղեւորութեան մը կանգառ կու գայ լիացնելու մարդը իբր ամբողջական մարդ, այսինքն տրամաբանող ու վերլուծող, բայց նաեւ հոգեւոր փորձառութիւններ ապրող:

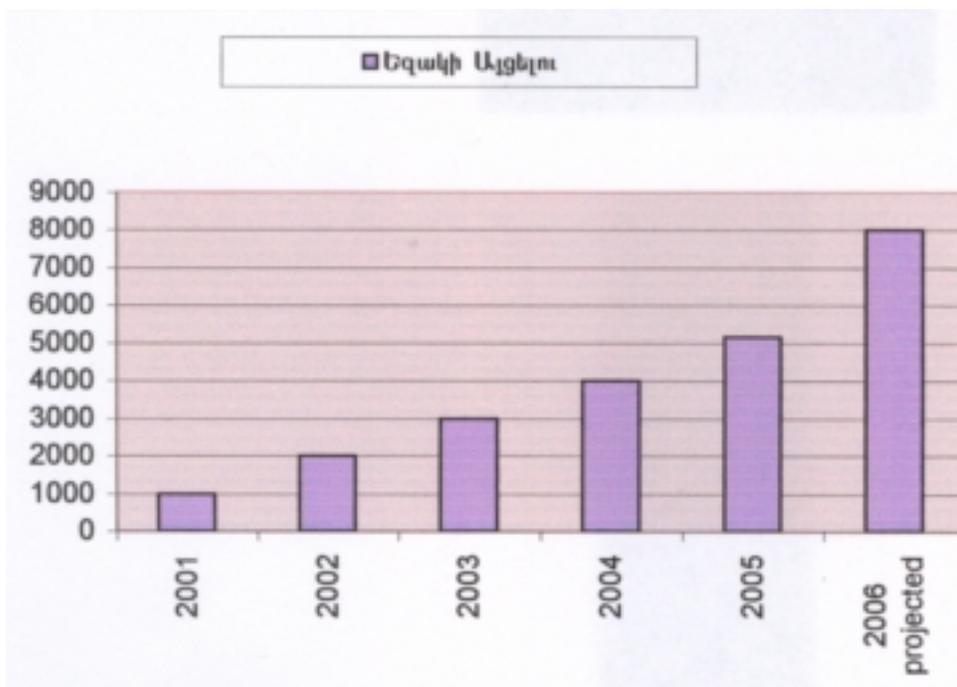
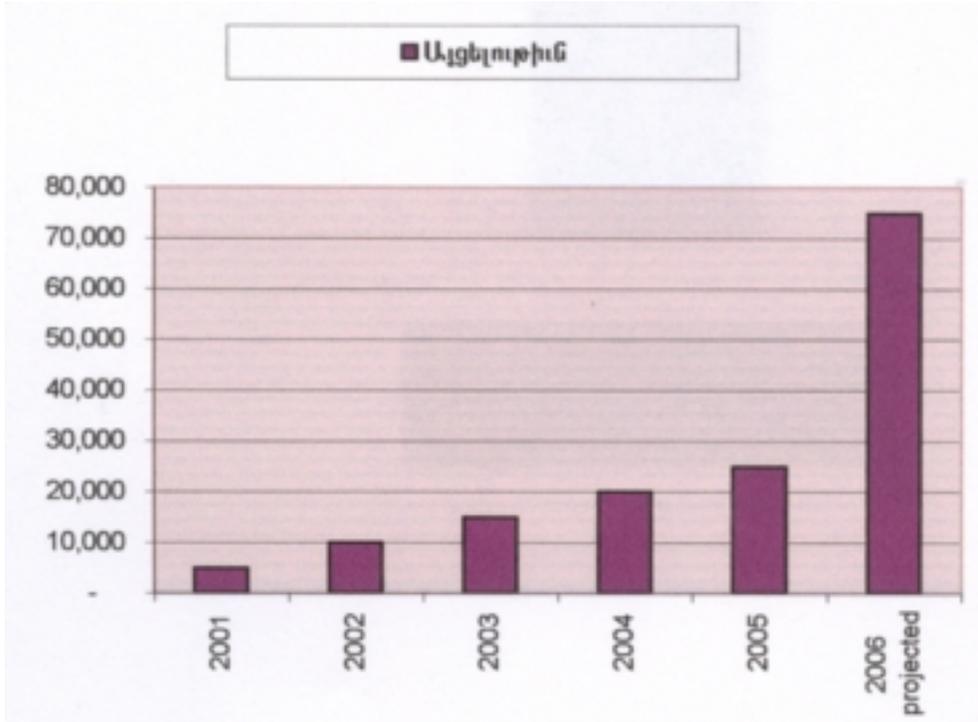
Հոգետոր կեանքի եւ ներգնումի յատկությունները որոնց շնորհիւ մարդ արարածը կը մեկնի Աստուծոյ հանդիպման իր իսկ հոգիէն ու սրտէն ներս կը բխին մէկ այլ իրականութենէ՝ քրիստոնէական առաքինութիւն որակուած հաւատքի ոյժէն: Իսկապէս ալ հաւատքով է որ մարդ էակը Աստուծոյ կը հանդիպի, իր ձեռով, իր անձնական փորձառութեամբ, իրեն իրաչատուկ վայրի մը ու ժամանակի մը մէջ: Հաւատքով է որ կարելի կ'ըլլայ փորձառել զԱստուած, հաղորդուիլ անտեսանելիին ու անշօշափելիին հետ, գիտակցիլ մարդկային կարողությունները գերազանցող ոյժի մը գոյութեան ու մանաւանդ Աստուծոյ հզօրութեան առջեւ մարդուն համեստութիւնը ընդունիլ ոչ իբր ստորադասութիւն, այլ՝ հոգիի զօրութիւն, ներքին խաղաղութիւն եւ հոգեկան երջանկութիւն պարգետող մէկ փոխյարաբերութիւն:

«Աստուծոյ գոյութիւն ունենալը չենք գիտնար, այլ՝ մեր սրտերուն մէջ կը զգանք»: Երանգը գիտնալու եւ զգալու միջեւ կենսական է հոս: Եթէ Աստուծոյ գոյութիւնը ենթարկենք գիտական ու հետախուզական ծանօթ աշխատելակերպի, փնտռելով շօշափելի եւ նիւթապէս կշռուող փաստեր, Ան կը վերածուի հասարակ գիտութեան եւ մտաւորական աշխատասիրութեան: Բայց մենք ընդունեցինք թէ Աստուած գիտութիւն չէ այլ հոգետոր ուղեւորութեան մը լիացում եւ այդ իսկ պատճառաւ կը վստահինք միայն մեր հաւատքին ու անով գոհանալով տեղ կու տանք աստուածայինին ու հոգետորին մեր կեանքերէն ներս:

Շաղիկ Պոյաճեան

www.sourphagop.org ը՛ թիւերով

Ահաւասիկ www.sourphagop.org ի եզակի այցելուներու եւ այցելութիւններու անը անցնող հինգ ու կէս տարիներուն ընթացքին: 2006-ի թիւերը նախահաշիւ են հիմնուած տարուան առաջին հինգ ամիսներու թիւերուն վրայ:

8 Յունուար 2006- Էն իվեր, մենք սկսանք աւելի մօտէն հետեւիլ մեր կայքէջի այցելութիւններու իրավիճակը: Մեր ISPԳ՝ այն ընկերութիւնը որոնց համակարգիչներուն վրայ կը գտնուի մեր կայքէջը, մեզի տեղեակ կը պահէ իւրաքանչիւր այցելութեան եւ զարկին մասին տալով հետեւեալ տեղեկութիւնները.-

Այցելուին Երկիրը եւ քաղաքը

Բացած էջը

Բացած գրութիւնը

Բացած Fileը

Այցելութեան օրը, ժամը եւ վայրկեանը

Ան կը տեղեկացնէ նաեւ եթէ իւրաքանչիւր համակարգիչ որ մեր կայքէջը այցելած է այդ կատարած է առաջին անգամ ըլլալով թէ՛ ոչ:

Մենք ձեռք ձգած ենք Software program մը (weblog expert) որ կը քննէ այս բոլոր տեղեկութիւնները եւ մեզի կը ներկայացնէ զանազան մանրամասնութիւններ: Այս մի քանի էջերով կ'ուզենք բաժնել այս տեղեկութիւնները, որոնք կը յուսանք որ ձեզ ալ կը հետաքրքրեն: Հոս ներկայացուած տեղեկութիւնները կը պարփակեն 8 Յունուար 2006-Էն մինչեւ 26 Մայիս 2006-ի ժամանակաշրջանը, այսինքն **138** օրերու վրայ երկարող ժամանակաշրջանի մը մանրամասնութիւնները.-

125,996 զարկեր

32,558 այցելութիւններու ընթացքին: Իւրաքանչիւր այցելութիւն առաւելագոյն 30 վայրկեան կը տեւէ, այլապէս, երբ այցելութիւնը 30 վայրկեանէն աւելի տեւէ, 2 այցելութիւն կը համարուի:

4,403 Եզակի այցելուներու կողմէ որոնք եկան

87 երկիրներու եւ Ամերիկայի միացեալ ճահանգներու պարագային **41** ճահանգներու

518 քաղաքներէն եւ բացին

46,823 էջեր եւ

4,220 .pdf գրութիւններ որոնց մէջէն

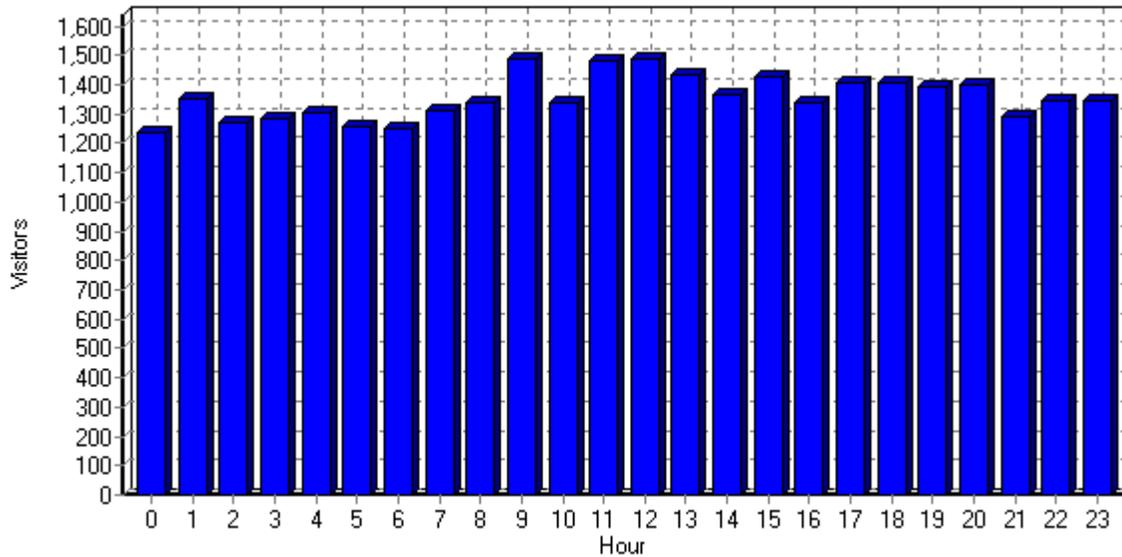
3,396 «Մաշտոցի Արձագանգ»ի թիւեր

Առաջին **11** կարգերուն վրայ հանդիսացող երկիրները

Երկիր	Եզակի Այցելու	Այցելութիւն	Քաղաքներ	Մաշտոցի Արձագանգ
ԱՄՆ	2,697	29,073	219	1,994
Գանատա	679	1,851	38	418
Թուրքիա	151	254	11	407
Ֆրանսա	111	179	29	127
Քուէյթ	27	102	1	88
Գերմանիա	55	100	18	10
Օուէտ	39	77	10	6
Արաբ. Էմիր.	20	63	1	15
Հայաստան	16	49	1	31
Անգլիա	41	46	10	9
Հոլանտա	29	45	11	9
Մնացեալ 76 ը	538	719	170	282

Օրուան ո՞ր ժամերուն գրադ է **www.sourphagop.org** ը

Այս պատկերը ցոյց կու տայ թէ մեր կայքէջը գրեթէ հաւասարապէս գրադ է օրուան 24 ժամերուն:

Մաշտոցի Արձագանգի ո՞ր թիւերը կը կարդացուին:

Մենք նկատեցինք թէ ոչ միայն «Մաշտոցի Արձագանգ»ի վերջին թիւն է որ կը կարդացուի մեր կայքէջի այցելուներուն կողմէ, այլ նաեւ նախկին թիւերը: Մեր ուշադրութիւնը գրաւեց պարագայ մը որ այցելու մը կարդաց կամ download ըրաւ 22 Մաշտոցի Արձագանգի թիւեր մէկ այցելութեան ընթացքին:

Ինչպէ՞ս կը հասնին **www.sourphagop.org** ին

Մեր այցելուներուն մեծամասնութիւնը կը հասնի մեր կայքէջին ուղղակիօրէն:

Սակայն կան ուրիշներ որոնք կը հասնին մեզի ուրիշ կայքէջերու միջոցաւ որոնց մէջէն կապ մը կայ դէպի **www.sourphagop.org**: Կը յիշենք զանոնք մեզի ուղարկած այցելուներուն քանակին շարքով.-

www.sourphagop.com	100
www.armenianprelacy.ca	52
www.armeniapedia.org	40
www.sourpkevork.laval.qc.ca	15
www.hayk.net	14
www.mashtoz.org	14
www.hyeetch.nareg.com.au	12
www.cathcil.org	9
www.stvartan.ca	3
bolsohays.com	1

Իսկ ուրիշներ մեզի կը հասնին փնտտելով Search Engine ները (google կամ yahoo կամ ուրիշներ): Այս պարագային հետաքրքրական է գիտնալ թէ ի՞նչ նախադասութիւններ փնտտելով կը հասնին մեզի: Ահաւասիկ օրինակներ .-

church timeline	36
arasan font	29
armenian church	21
sourp hagop	17
sourp hagop church	11
havadamk	8
armenian churches	6
sourp hagop school	5
krisdos	3
trdat iii	3
armenian schools aleppo	3
armenian church in jerusalem	3
armenian miniature painting resurrection	2
ինչպէս նաեւ 300 այլ ուրիշ նախադասութիւններ	

Վերոյիշեալ թիւերը մեզի կը ցուցնեն թէ **www.sourphagop.org**-ը թէեւ միայն հինգ տարեկանը ամբողջացուցած է, սակայն անոր արագընթաց զարգացումն ու յառաջխաղացքը կը փաստեն թէ ան պատրաստ է դիմագրաւելու նորանոր եւ աւելի մեծ մարտահրաւերներ:

Բարի երթ **www.sourphagop.org**

Թորոս Պապիկեան

ՀԱԿԻՐԾ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
2005-2006 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցու Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը վայելէ եկեղեցույ հոգաբարձութեան հովանաւորութիւնը: Հոգաբարձութեան ներկայացուցիչն է Պրն. Լեւոն Պոյանեան:

26-ամեակ Կիրակնօրեայ Դպրոցին

2005-2006 տարեշրջանը դպրոցին 26րդ տարեշրջանն է: Կիրակնօրեայ Դպրոցը սկսաւ իր գործունէութիւնները Խաչվերացի Կիրակին՝ Սեպտեմբեր 14, 1980 ին եւ յաջորդական 26րդ տարեշրջանը կը բոլորէ այս տարի: Իւրաքանչիւր տարեշրջան կը սկսի Խաչվերացի Կիրակին եւ կը տեւէ մինչեւ Յունիսի երկրորդ Կիրակին: Դասաւանդութիւնները տեղի կ'ունենան ամէն Կիրակի Օրերը 10:30-1:00: Դպրոցը ունի մանկապարտէզի 3, Նախակրթարանի 6 եւ Երկրորդականի 5 դասարաններ:

13-ամեակ «Մաշտոցի Արձագանգ» ին

Մեր 2005-2006 տարեշրջանի ընթացքին նաեւ հրատարակեցինք, 13րդ տարին ըլլալով, մեր պարբերաթերթը «Մաշտոցի Արձագանգ» ամսական դրութեամբ: «Մաշտոցի Արձագանգ»-ը կը տպուի եւ կը կարդացուի աշխարհի 5 ցամաքամասերուն վրայ: «Մաշտոցի Արձագանգ»-ը PDF ձեւով կը գտնուի համացանցի հետեւեալ էջին վրայ www.sourphagop.org/period/barper.htm.

5-ամեակ www.sourphagop.org ին

10 Դեկտեմբեր 2000 ին, Սուրբ Յակոբի տօնին օրը, դպրոցը ունեցաւ իր կայքէջը՝ www.sourphagop.org: Մեր կայքէջը ունի հետեւեալ բաժինները.
Ճաշու Աւետարան, Church Timeline, Daily Bible, Տօներ, Բառարան, Պարբերաթերթ, Կապեր, Կարծիքդ, Զարգացման Մրցում եւ Խաղեր: 2006 Յունուարէն - Մայիսի ընթացքին մեր կայքէջը ունեցաւ 30,000 է աւելի այցելութիւն:

ԿԱԶՄ

Կիրակնօրեայ Դպրոցի 2005 – 2006 տարեշրջանի իրենց կամաւոր մասնակցութիւնը կը բերեն հետեւեալները.-

Վերժին Գեպթանճեան	Մանկապարտէզի Ա. կարգի դաստիարակ
Սալբի Բակլայեան	Մանկապարտէզի Բ. կարգի դաստիարակ
Յասմիկ Նաճարեան	Մանկապարտէզի Գ. կարգի դաստիարակ
Երան Լոշխանեան	Նախակրթարանի Ա.կարգի դաստիարակ
Գարոլ Մանուկեան	Նախակրթարանի Բ. կարգի դաստիարակ
Վերա կարապետեան	Նախակրթարանի Գ. կարգի դաստիարակ
Թամար Գիգիրեան	Նախակրթարանի Դ. եւ Ե. կարգերու դաստիարակ
Աշխէն Իշխանեան	Նախակրթարանի Զ. կարգի դաստիարակ
Շողիկ Նաճարեան	Երկրորդականի Ա. կարգի դաստիարակ
Յասմիկ Գանաճեան	Երկրորդականի Բ. եւ Գ. կարգերու դաստիարակ
Թորոս Պապիկեան	Երկրորդականի Դ. եւ Ե. կարգերու դաստիարակ, Տնօրէն
Շաղիկ Պոյանեան	Խմբագիր «Մաշտոցի Արձագանգ» ի
Նիկոլ Դանիէլեան	Լուսանկարիչ

Կազմը գումարեց ժողովներ որոնց ընթացքին արձարծուեցան ծրագրային, կարգապահական, արտադասարանային աշխատանքներ եւ այլ նիւթեր:

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

2005-2006 տարեշրջանին արձանագրուած աշակերտութեան թիւը 96 է, իսկ շաբաթական ներկայութեան միջինն է 65 աշակերտ՝ բաժնուած 11 կարգերու:

ԴՊՐՈՑԻ ԱՌՕՐԵԱՆ

2005-2006 տարեշրջանին կիրակնօրեայ դպրոցի առօրեայ յայտագիրը կ'ընթանայ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցներու դասաւանդական հիմնական կառուցուածքին համաձայն՝ լսարանային եւ դասարանային բաժանումներով, ուր կը դասաւանդուին Ս. գրական, ծիսական, բարոյագիտական եւ գործնական ծանօթութիւններ, գիտելիքներ եւ աղօթքներ:

Լսարանային բաժին

Տէրունական աղօթքի, մաղթանքի եւ Կիրակնօրեայ Մաղթերգէն ետք, աշակերտները կը բաժնուին 4 խումբերու:

- Մանկապարտէզի Ա., Բ., Գ. եւ Նախակրթարանի Ա.
- Նախակրթարանի Բ. եւ Գ. դասարաններ
- Նախակրթարանի Դ. Ե. Զ. եւ Երկրորդականի Ա. դասարաններ
- Երկրորդականի Բ., Գ. Դ. եւ Ե. դասարաններ

Պահը կ'ընթանայ հետեւեալ ձեւով՝

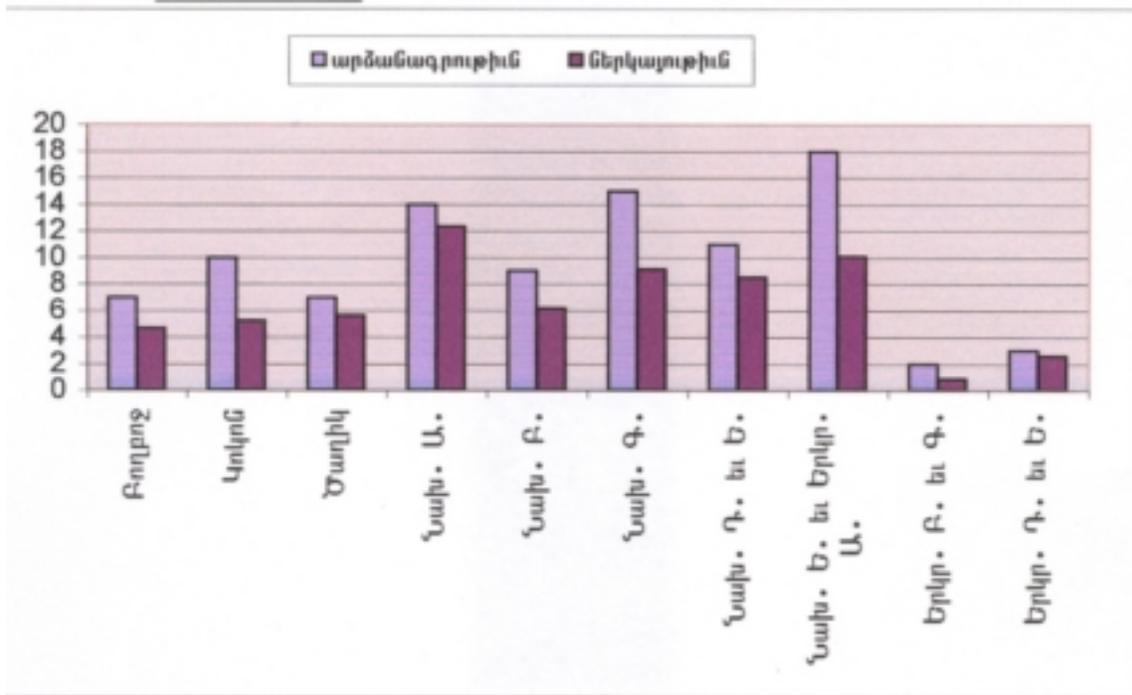
- Ոսկեղէն համարներու կամ Սաղմոսի ուսուցում:
- Բարոյալից պատմուածքներու պատմութիւն:
- Կրօնական երգերու եւ շարականներու ուսուցում:
- Աւետարանի ընթերցում եւ մեկնաբանութիւն:

Դասարանային բաժին

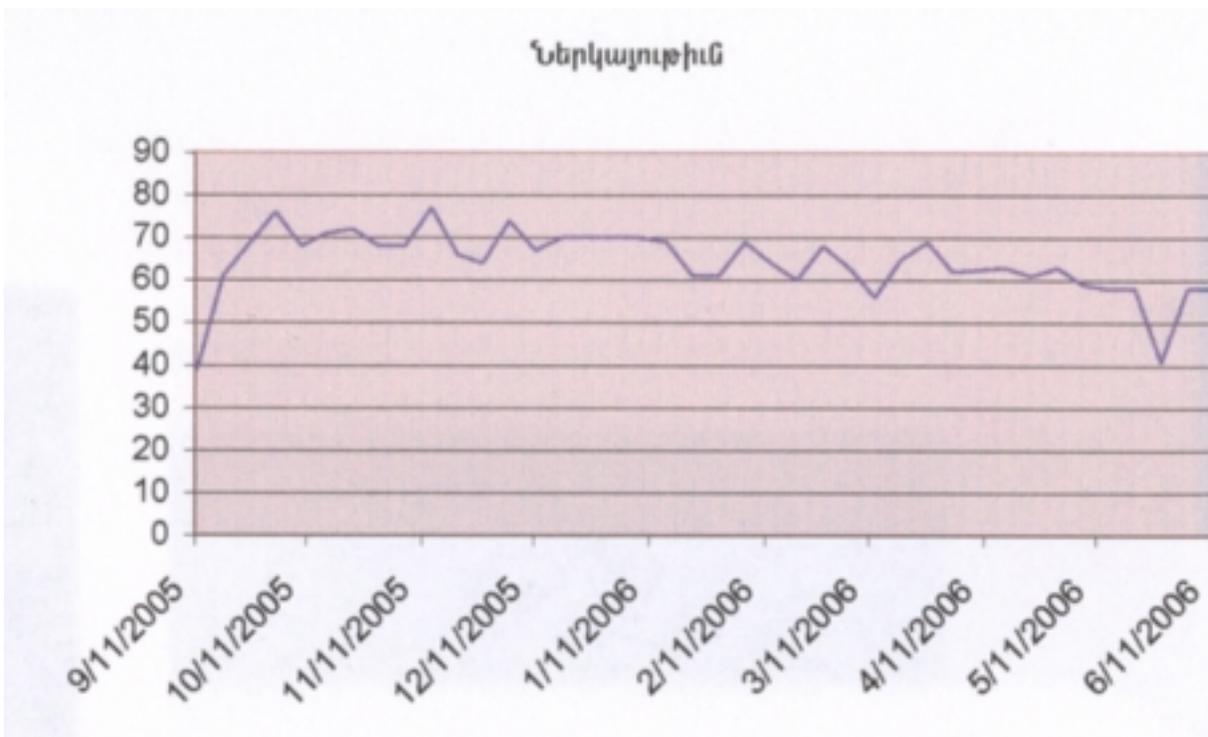
Կը դասաւանդուի ըստ դասագիրքերու:

ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ ԵՒ ԱՐՏԱԴԱՍԱՐԱՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՇԱՐՔՈՎ

4	Սեպտեմբեր 2005	Արձանագրություն
10	Սեպտեմբեր 2005	Ուսուցչական Սեմինար
11	Սեպտեմբեր 2005	Տարեսկիզբ եւ վերամուտ
17	Սեպտեմբեր 2005	Կիրակնօրեայ Դպրոցի 25 Ամեակի տօնակատարություն
18	Սեպտեմբեր 2005	Վարժարանի աշակերտությունը մասնակցեցաւ Սուրբ Պատարագի խորհուրդին եւ հաղորդուեցաւ:
8	Հոկտեմբեր 2005	Թարգմանչաց տօնի յատուկ յայտագիր:
18	Դեկտեմբեր 2005	Դպրոցի աշակերտությունը գեղարուեստական յայտագրով իր մասնակցությունը բերաւ Ս. Յակոբի Տօնին առիթով կազմակերպուած հաւաքական ճաշի ընթացքին:
8	Յունուար 2006	Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան զուգ տօներու հանդիսություն, ուր տեղի ունեցաւ աշակերտներուն պատրաստած գեղարուեստական ելույթը: Հանդիսությունը վերջ գտաւ հիւրասիրութեամբ եւ նուէրներու բաշխումով:
26	Փետրուար 2006	Վարդանանց եւ Բարեկենդան տօներու յատուկ տօնակատարություն: Դպրոցը Մեծ Պահքի շրջանին ունի իր աշակերտական պահքի ժամանակացոյցը:
9	Ապրիլ 2006	Դպրոցս փակ էր Ծաղկազարդի առթիւ:
16	Ապրիլ 2006	Սբ. Զատկուայ յատուկ նշում:
23	Ապրիլ 2006	29 աշակերտներ իրենց մասնակցությունը բերին Գանատայի Ազգային Առաջնորդարանի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան կազմակերպած նկարչական մրցումին:
30	Ապրիլ 2006	Նախակրթարանի եւ երկրորդականի աշակերտները ներկայ գտնուեցան նկարչական ցուցահանդէսին
11	Յունիս 2006	Ամալերջի հանդէս

2005 - 2006 տարեշրջանի իրաքանչիր դասարանի արձանագրություն և միջին ներկայություն

2005 - 2006 տարեշրջանի իրաքանչիր Կիրակի օրուայ ներկայություն

«Արեւիկ Այբբենարան»ի ու «Արեւիկ 2» խտասայլիկներու (CD/software) յայտնաբերում

Լեզուի մը տիրապետումը դիրիսն է երբ ան ամբողջական, էական եւ պատշաճ ձեով կ'ուսուցանուի, երբ անոր գործածութիւնը անհրաժեշտութիւն կը նկատուի, եւ ի վերջոյ, երբ ենթական ինքն է ընտրողը ու որոշողը անոր գործածութեան:

Լեզուական կարողութիւնը զարգացնելու համար, հմտութեան յաջորդական շարք մը գոյութիւն չունի: Այն ըմբռնումը կամ կարծիքը թէ «նախ պէտք է սորվիս կարդալ, ու ապա կարդաս որ կարենաս սորվիլ», լեզուագէտներու կողմէ կը նկատուի բացարձակապէս սխալ մէկ տեսակէտ: Այլ, հաստատուած է, թէ լեզու մը իւրացնելու համար այդ երկուքը կ'ընթանան զուգահեռ ու կը մնան անբաժան մասնիկներ:

Լեզու մը կը ներկայացնէ թէ՛ անձ եւ թէ՛ ընկերութիւն: Լեզուի մը զարգացումը իշխանութիւն մըն է: Անձը տէրն է անոր գործածութեան ընթացքին, որոշողն է գործածութեան ժամանակին եւ պատասխանատուն է անոր կրած արդիւնքին: Ուրեմն միտքը ենթական է լեզուին, եւ փոխադարձաբար՝ լեզուն մտքին:

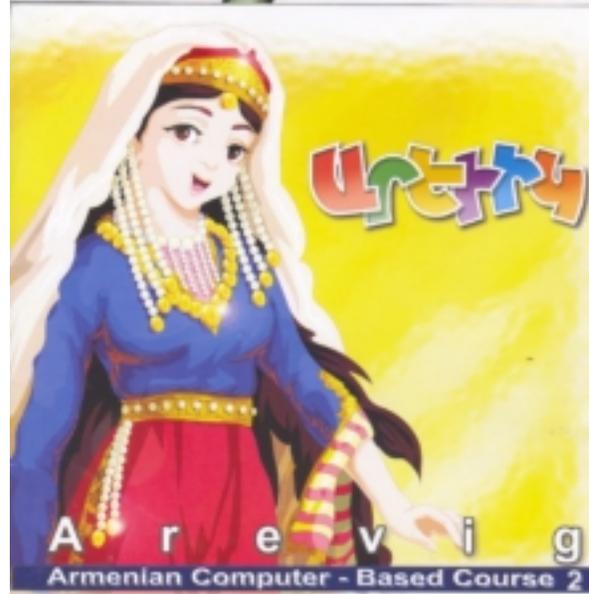
Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկին հովանաւորութեամբ եւ 8 տքնաջան աշխատանք տանող անդամներու հայրենասիրական ու ազգային մտահոգութեան իբրեւ արդիւնք, հրապարակի վրայ ծնունդ առաւ 2003-ին՝ «Արեւիկ Այբբենարան»-ը, ու ապա 2005-ին՝ «Արեւիկ 2»-ն: Այս երկու հսկայական իրագործումները միայն կարելի է արժանացնել բարձր գնահատանքի: Անոնք երկար ատենէ սպասուած սկաւառակներն են որոնք տուններէ ներս, համակարգիչի վրայ կը դասաւանդեն հայ լեզուն արեւմտահայերէն ուղղագրութեամբ:

Արեւիկ Այբբենարանը կրնան գործածել բոլոր անոնք որոնք սկսնակներ են, ըլլան անոնք երեխաներ, կամ պատանիներ եւ ինչու չէ նաեւ չափահասներ որոնք զանազան պատճառներով հեռու մնացած են մեր Մեսրոպեան տաճարներէն:

Արեւիկ Այբբենարան-ը սքանչելի, գեղեցիկ գոյներով պատկերազարդ այն հոշակապ դասագիրքը կարելի է համարել, որ կը պարբակէ.-

- այբուբէնի իւրաքանչիւր տարրով հրամցուած գրական ոտանաւորներ կամ ընթերցանութեան կտորներ:
- Այդ գրական կտորներուն վերաբերեալ յատուկ վարժութիւններ:
- տառաճանաչում:
- գրավարժութիւն:
- խաղեր:

Անոր լսա-տեսողական խաղերու ձեւերով փոխանցուած դասերը, հանելի ու խնամուած պատրաստութիւնը, զայն դարձուձած են ինքնատիպ:

«Արեւիկ 2»-ն, կր պատշաճի այն խումբին որ հայ լեզուին ծանօթութիւն ունի ու կը փափաքի յառաջացում արձանագրել:

«Արեւիկ 2»-ն կարելի է նկարագրել իբր լայնածաւալ գիրք մը, որ կը բաղկանայ 33 գլուխներէ: Իւրաքանչիւր գլուխ կը ներկայացնէ տարբեր նիւթեր: Ազգային, աշխարհագրական, հայոց պատմութենէն ու թագաւորութիւններէ հակիրճ տեղեկութիւններ ինչպէս նաեւ, առասպելական եւ այլ հեքիաթներու շարքեր: Այդ գլուխները կամ դասերը ունին իրենց յատուկ.-

- բառագիտութիւնը:
- նիւթին շուրջ գունազարդ, խօսուն ու շարժուն պատկերները:
- քերականական օրէնքները:
- ուղղագրական օրէնքները:
- եւ վերոյիշեալ օրէնքներու յարմար վարժութիւնները:

Որեւէ ուսուցում հեզասան կ'ընթանայ ու յաջողութեամբ կը պսակուի երբ ան կը ներկայացուի հաճելի ձեւերով ու խումբերու կարողութեանց պատշաճ մօտեցումով:

Հայ լեզուի գործածութիւնը հրամայական նկատող հայ ընտանիքներէն ներս, այս երկու խտասալիկները ձեռք ձգելը անհրաժեշտութիւն մըն է: Մոնթթէլի Համազգայինի գրատարած էն ներս կամ այլ հայկական գրադարանի մը մէջ դժբախտաբար կարելի չէ գտնել զանոնք, սակայն հետաքրքրուողները կրնան կսպ հաստատել Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի տնօրէնութեան հետ, ստանալու համար յարմար ցուցմունքներ:

Սօսի Գրիգորեան Դանիէլեան
Յունիս 2006

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԺԳ. Տարի

Խմբագրական Կազմ

Խմբագիր՝

Աշխատակիցներ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Գարոլ Մանուկեան

Երան Լոշխաճեան

Շողիկ Նաճարեան

Թամար Գիզիրեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»-ը կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք

www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն

«Պարբերաթերթ»-ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

«Ճաշու Աւետարան»

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու Աւետարան»-ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ամսուան իւրաքանչիւր օրուան Ճաշու Աւետարանի հատուածները...

*Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ
Դպրոցի կամաւոր խմբակը.-*

*Ուսուցիչներ՝ Վերժին Գէպթանճեան, Սալբի
Բակլաեան, Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Վերա
Կարապետեան, Գարոլ Մանուկեան, Թամար Գիզիրեան,
Շողիկ Նաճարեան, Աշխէն Իշխանեան, Յասմիկ Գանաճեան,
Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ
Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝ Շաղիկ Պոյաճեան:*

**Հայաստանայց Առաքելական Սուրբ
Յակոբ Մայր Եկեղեցույ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ**

Սեպտեմբեր 2005

Մ
Ա
Ը
Շ
Տ
Ո
Ծ
Ի

Ա
Ր
Զ
Կ
Գ
Ա
Ն
Գ

Մարդ ուզէ կամ չուզէ, գիտակցի կամ ոչ, կայ իր մէջ ինքնեկ մղումը, որ զինք կը դրդէ ընդունելու կրօն մը, եւ կրօնով պաշտելու Աստուած: Եթէ չպաշտէ Աստուած, պիտի պաշտէ բռնակալ մը, իր մէջ կամ իրմէ դուրս: Ինչպէս ըրաւ Նիթշէ՝ այդ գերման իմաստասէրը: Հոչակեց մահը Աստուծոյ, ու ելաւ փնտռելու ուրիշ աստուած մը մարդուն մէջ: Ինչո՞ւ: Կեանքի համար որովհետեւ՝ հրամայական պահանջք է Աստուած: Կեանքը առանց ԱՆՈՐ՝ միայն լեռնացում է տաժանքներու:

Ամսական տօնացոյց

- Սեպտեմբեր 3: Յիշատակ Նիկիոյ ժողովի 318 հայրապետներուն
- Սեպտեմբեր 8: Տօն ծննդեան Սուրբ Աստուածածանի
- Սեպտեմբեր 11: Վերացում Սուրբ Խաչի
- Սեպտեմբեր 12: Յիշատակ մեռելոց
- Սեպտեմբեր 24: Սուրբ Գեորգ զօրավար
- Սեպտեմբեր 25: Վարագայ Սուրբ Խաչ

Այս թիւով...

Կրօնը երբ հաւատացեալը չի կուրցներ այլ անոր գոյութիւնը կ'ամբողջացնէ աստուածայինի ներկայութեամբ, մարդկային կեանքի անհրաժեշտութիւններէն մէկն է: **Էջ 2**

Պատարագը հայ քրիստոնեայ հաւատացեալին համար Աստուծոյ հետ հանդիպման ամենէն մտերիմ եւ գերագոյն պահն է: **Էջ 3-4**

Իր տարիքով հանդերձ, **Աւետարանը** «իսկական եւ աօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործեական եւ գործնական գիրք մըն է: **Էջ 5**

Սուրբ Աստուածածնին նուիրուած տաղերը բազմաթիւ են ու անոնցմէ ոմանք յօրինուած են 13-րդ դարուն իսկ: **Էջ 6**

Կեանքը, իր խորունկ իրականութեան մէջ, անգիտակից դիպումներու, շարժումներու շարայարութիւն մը չէ երբեք, այլ մտած ուած բանաւոր եւ պատճառաւոր շարժումներու դրութիւն մը: **Էջ 7**

Ամէն տարի, Սեպտեմբեր 11-ի եւ 17-ի միջեւ զուգահիստող Կիրակի օրը, Հայաստանայց եկեղեցին կը յիշատակէ իր հինգ տաղաւարներէն մէկը՝ **Խաչվերացը: Էջ 8**

Նաեւ... Պահուած բառ **Էջ 4**, Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար **Էջ 9-12**, Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: **Էջ 13-16**

25-րդ տարեշրջանի ամսվերջի հանդէս: Էջ 17- 19
Կարճ լուրեր: Էջ 20

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

**Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ
Յակոբ Մայր Եկեղեցույ**

Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

**Սուրբ Յակոբ Եկեղեցույ
Կիրակնօրեայ դպրոցի
կամաւոր խմբակը**

Ուսուցիչներ

Սալբի Բագլաեան

Վերժին Գէպթանճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ

Շաղիկ Պոյաճեան

Տեսականէն դէպի գործէական

Որոշ ժամանակէ մը ի վեր եւ տակաւին այսօր, հոգեւոր կեանքը ընդհանրապէս եւ կրօնը յատկապէս կը նկատուին իբր մարդուն ազատ կամքը կաշկանդող իրականութիւններ եւ ստրկացնող երեւոյթներ:

Կեանքի ամէն իրականութեան պէս նաեւ կրօնի հանդէպ այս տեսակետը յարաբերական է ու կախեալ այն սահմանումէն որ անհատը կու տայ կրօնին: Նաեւ եւ մանաւանդ թէ ի՞նչ ձեւով ան կը կիրարկէ կրօնը:

Կրօնը երբ հաւատացեալը չի կուրցներ այլ անոր գոյութիւնը կ'ամբողջացնէ աստուածայինի ներկայութեամբ, մարդկային կեանքի անհրաժեշտութիւններէն մէկն է եւ անոր կապը՝ գերմարդկայինին հետ: Եւ որովհետեւ կրօնի մը միջոցաւ է որ մարդը կը հաղորդակցի իր Աստուծոյն հետ, կրօնը ո՛չ թէ կը ստրկացնէ մարդը, այլ կ'ազատագրէ, շնորհելով անոր ներքին հաւասարակշռութիւն եւ հոգեկան խաղաղութիւն:

«Մաշտոցի Արձագանգ»-ի հրատարակման 13-րդ տարին կը սկսի այս թիւով: Ամառնային արձակուրդի ընթացքին մենք առիթ ունեցանք վերատեսութեան ենթարկելու եւ արժեւորելու մեր անցեալ տարուան աշխատանքը: Գծեցինք նաեւ այս տարուան հեռանկարը որոշելէ ետք թէ ի՞նչ ուղղութիւն կ'ուզենք տալ մեր հրատարակութեան այս տարուան ընթացքին:

Համաձայն մեզի շատ սիրելի եւ հարազատ մէկ սկզբունքի, այս տարի կը յուսանք յաջողիլ շեշտը դնել կրօնի գործէական կիրարկման վրայ մեր կեանքերէն ներս: Որովհետեւ տեսական կրօնը առանց գործէականին կամ առանց ապրումի մեքենայական ծիսակատարական կրօնը ամբողջական չեն, մենք պիտի փորձենք ընդգծել քրիստոնէական սկզբունքները ապրելակերպի վերածելու ձեւեր եւ ուսումնասիրել թէ ինչպէ՞ս կրօնը կարելի է վերածել գործի եւ աօրեայ կենցաղային արարքներու:

Բնականաբար -եւ նախապայման է այս- կը շարունակենք հաւատարիմ մնալ մեր ժողովրդային բնոյթին ու կը յուսանք այս տարի եւս ըլլալ, ինչպէս դուք որակեցիք մեզ, պարզ, հաճելի եւ դիրահաղորդ:

Բարի ընթացք թէ՛ մեզ եւ թէ՛ քեզ, սիրելի ընթերցող:

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Այս յօդուածաշարքին վերնագիրը պատահական ընտրութիւն մը չէ: Ան կը մեկնի այն սկզբունքէն եւ համոզումէն թէ պատարագը հայ քրիստոնէայ հաւատացեալին համար Աստուծոյ հետ հանդիպման ամենէն մտերիմ եւ գերագոյն պահն է:

Սակայն մեզմէ քանիներո՞ւն համար Սուրբ Պատարագը մինչեւ այսօր կը մնայ անհասկնալի եւ անհաղորդ ծիսակատարութիւն մը: Պատճառը այն է շատ հաւանաբար, թէ մեզմէ շատեր անծանօթ են տակաւին Պատարագի իմաստին եւ այն պահուն կատարուած ծիսակատարութեան խորհուրդին: Եւ ինչպէ՞ս ակնկալել որ անձ մը հաղորդուի արարողութեան մը հետ եթէ ո՛չ անոր լեզուն ո՛չ ալ անոր իմաստը կը հասկնայ:

Պատարագը բացատրելու եւ անոր բուն իմաստը ի յայտ բերելու ճիգերը կը բազմապատկուին այժմ: Իւրաքանչիւր հետաքրքիր անձ որ հասկնայ թէ ինչ նշանակութիւն ունի պատարագը, անպատճառ պիտի ընդունի անոր խորհուրդը եւ հոգեպարար յատկութիւնները:

Պայմանաւ անշուշտ որ Պատարագը մատուցուած ընթացքին եկեղեցիէն ներս տիրեն ինքնամփոփման, կեդրոնացման, վերացման եւ Աստուածային ներկայութիւն վկայող այլ վիճակները: Այս բոլորին եթէ աւելնայ հրեշտակային ձայնով երգուող շարականներն ու աղօթքները, դժուար պիտի ըլլայ, ամենէն թերահաւատ անհատին համար նոյնիսկ, դժել Աստուծոյ ներկայութիւնը եկեղեցիի շէնքէն ներս պատարագի ընթացքին:

Եւ որովհետեւ վերոյիշեալ պայմանները կը ստեղծուին մեզմէ իւրաքանչիւրին վերաբերումին եւ վարուելակերպին շնորհիւ, այս

*Սկիհ, 1756 թ., Վան:
Սկիհը պատարագի ընթացքին գործածուող այն բաժակն է որուն մէջի գինիին կը թաթխուի հաղորդութեան նշխարը:*

Սպասներ
Սպաս կը կոչուին Սուրբ Պատարագի ընթացքին գործածուող բոլոր անօթներն ու զարդերը: Սպասի օրինակներ են սկիհ, միոռնաման, մասնատուի:
Սպասներու կարգին նաեւ կ'անցնին եկեղեցական զգեստներն ու շուրջաւները: Վերջապէս, սպաս կը նկատուի նաեւ պատարագի խորհուրդին համար պատրաստուած նշխարը:

Ի՞նչ տարբերութիւն կ'ունենամ պղինձէ շեփորէն որ կը հնչէ կամ ծնծղաներէն որ կը ղողանջեն...

Էջերէն ներս պիտի փորձենք բացատրական մօտեցումով մը ակնարկել պատարագին եւ անոր ծիսակատարութեան: Յուսալով որ այս տողերը օգնեն իւրաքանչիւր ընթերցողի գիտակցելու եւ հաղորդուելու պատարագի խորհուրդին հետ:

Պատարագը արարողութիւն մըն է որ ունի սկիզբ, ընթացք եւ վերջ: Զայն կարելի է չորս գլխաւոր մասերու բաժնել:

Առաջինը կը կոչուի պատրաստութիւն. երկրորդը՝ Ճաշու ժամ. ապա Բուն պատարագ. իսկ վերջապէս՝ օրհնութիւն եւ արձակում:

«Մաշտոցի Արձագանգ» ի յաջորդող թիւերով պիտի անդրադառնանք պատարագի իւրաքանչիւր բաժնին եւ փորձենք հաղորդական դարձնել զայն: Ու թէեւ բացատրականներ պիտի տրուին միայն հոն, յոյսով ենք որ զայն հասկնալով ու անդրադառնալով անոր խորութեան եւ խորհրդաւորութեան, հոգեկան հաղորդակցութիւնը պիտի ստեղծէ իւրաքանչիւր ընթերցող անձնապէս:

Գիտէի՞ր թէ...

Պատարագէն առաջ իսկ թէ՛ հաւատացեալը եւ թէ՛ պատարագիչ եկեղեցականը ֆիզիքապէս եւ հոգեպէս կը պատրաստուին այդ պահուն համար:

Ֆիզիքապէս՝ ծոմ պահելով առտուրնէ մինչեւ հաղորդութեան պահը, իսկ հոգեպէս՝ աղօթքով, այսինքն Աստուծոյ հետ առանձնացման պահի մը ստեղծումովը պատարագի ժամէն առաջ:

Պահուած բառ

բ	ա	ր	ի	ք	օ	ր	խ
ն	շ	վ	ե	ր	ր	ւ	ա
օ	խ	խ	ա	չ	հ	ո	չ
տ	ա	ն	ի	լ	ն	տ	վ
ա	ր	շ	ա	ւ	ո	ա	ե
ր	հ	ծ	ե	մ	ւ	չ	ր
ա	ղ	օ	թ	ք	ի	ա	ա
ո	ե	հ	ա	ն	ն	խ	ց

Խաչվերաց
Արշաւ
Ռեհան
Բարիք
Աշխարհ
օրհնութիւն
աղօթք
խաչատուր
Տօն
տանիլ
Մեծ
օտար
վեր

Պահուած բառը 3 գիր

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «իսկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել: Այս իրականութիւնը առաւել եւս կը համապատասխանէ Աւետարանի այն բաժնին որ կը բաղկանայ Նոր Կտակարանի նամակներէն:

Իսկապէս ալ, Նոր կտակարանի նամակները այսօր տակաւին կը խօսին մեզի, եւ եթէ ոչ բացարձակ ամբողջութեամբ, վստահօրէն մասամբ կը համապատասխանեն ներկայ ժամանակաշրջաններուն մէջ կիրարկելի իրականութիւններու:

Նամակները կարդալու ենք ուրեմն մեկնաբանական նայուածքով, այսինքն նայելով թէ ի՞նչ կ'ըսեն անոնք մեզի, ի՞նչ սկզբունքներ եւ համոզումներ կը փոխանցեն մեզի: Ապա եւ մանաւանդ, հետախուզելու ենք թէ այդ «սկզբունքներէն» իւրաքանչիւրը որքանո՞վ եւ ի՞նչ ձեւով կրնանք «գործէականացնել» եւ գործադրել մեր կեանքէն ներս:

Հատուած Պօղոս առաքելի նամակէն եփեսացիներուն 4.22-5.2

Քրիստոնէային ապրելակերպը

Ուստի մոռցէք ձեր հին ինքնութիւնը, այսինքն՝ ձեր նախկին ապրելակերպը, որ խաբուսիկ ցանկութիւններով ապականած էր, վերանորոգուեցէ՛ք հոգիով՝ ձեր մտածելակերպը փոխելով, եղէք նոր մարդ մը՝ Աստուծոյ պատկերին համաձայն ստեղծուած, եւ ապրեցէք ճշմարիտ կեանքը՝ արդարութեամբ ու սրբութեամբ:

Հետեւաբար ստախօսութենէն հրաժարեցէ՛ք: «Ամէն մարդ ճշմարտութիւնը թող ըսէ իր ընկերոջ», ինչպէս կ'ըսէ մարգարէն, որովհետեւ Քրիստոսի միացած ըլլալով, իրարու անդամներ ենք: Եւ ինչպէս սաղմոսերգուն կ'ըսէ՝ «Նոյնիսկ երբ բարկանաք, չըլլայ որ մեղանչէք»- եւ բարկացած չմնաք մինչեւ իրիկուն: Բնաւ առիթ մի՛ տաք Սատանային: Ով որ գողութեամբ կ'ապրէր, թող այլեւս չգողնայ, այլ՝ վարժուի արդար վաստակով ո՛չ միայն իր հացը շահելու, այլ նաեւ բարիք գործելու, օգնելով անոնց՝ որոնք կարօտ են: Ուեւ տգեղ խօսք չելլէ՛ ձեր բերանէն: Խօսեցէք միայն ինչ որ պէտք է, ինչ որ բարի է, ուրիշներուն հաւատքը ամրապնդելու համար, որպէսզի լսողները Աստուծոյ շնորհքովը լեցուին: Մի՛ տրտմեցնէք Աստուծոյ Սուրբ Հոգին, որով կնքուեցաք՝ փրկութեան օրուան հասնելու համար: Ձեզմէ արմատախի՛լ ըրէք ամէն

դառնութիւն, բարկութիւն ու զայրոյթ, պոռչտուր եւ հայհոյութիւն, եւ առաջքը առած կ'ըլլաք անոնց չար հետեւանքներուն: Իրարու հանդէպ քաղցր ու գթած եղէք եւ ներեցէ՛ք իրարու, ինչպէս Աստուած ալ Քրիստոսի միջոցաւ ներեց մեզի:

Ինչպէ՞ս նմանիլ Աստուծոյ

Աստուծոյ նմանեցէք, որպէս իր սիրելի որդիները, եւ սիրով շարժեցէք, այնպէս՝ ինչպէս Քրիստոս մեզ սիրեց եւ մեզ փրկելու համար ինքզինքը Աստուծոյ ընծայեց որպէս անուշահոտ ընծայ եւ զոհ:

Ըստ քեզի...

- Ի՞նչ նիւթի շուրջ գրուած է այս հատուածը:
- Որո՞նք են այն սկզբունքները որոնք ներկայացուած են հոն:
- Այդ սկզբունքներէն որո՞նք համոզիչ են քեզի համար:
- Ի՞նչ ձեւով կրնաս կիրառել զանոնք քու իսկ կեանքէդ ներս:

ԽՆԿԻ ԾԱՌԻՆ Սուրբ Աստուածածնի տաղ

Ինչպէս գիտենք, Սեպտեմբեր 8-ին Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցին կը տօնակատարէ Սուրբ Աստուածածնի ծննդեան յիշատակը: Սուրբ Աստուածածնին նուիրուած տաղերը բազմաթիւ են ու անոնցմէ ոմանք յօրինուած են 13-րդ դարուն իսկ: Հետեւեալ տաղը համեմատաբար ուշ շրջանի յօրինուածք է եւ ունի մեղեդային մի քանի տարբերակներ: «ԽՆԿԻ ԾԱՌԻՆ» տաղի թէ՛ մեղեդին եւ թէ՛ բառերը ժողովրդական ծագում ունին:

ԽՆԿԻ ԾԱՌԻՆ
(Ս. Աստուածածնի տաղ)

Խընկի ծառին նման ես
Պըսուղ դու քաղցրահամ ես,
Զբարի պըսուղ բերեալ ես,
Աստուածածին, մեղայ քեզ:

Դու հողանիւթ սրովքէ ես,
Հարսն ի յերկրէ յերկինս ես,
Զաստուած մարմնով ծընեալ ես,
Աստուածածին, մեղայ քեզ:

Դու յորդառատ աղբիւր ես,
Ծարաւելոց արբումն ես,
Մեղաւորաց քաւիչ ես,
Աստուածածին, մեղայ քեզ:

Քրիստոնեական բարոյագիտություն

Կերջերս լոյս տեսաւ Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց վեհափառի «Աստուածաբանություն» հրատարակությունը: Այս հրատարակությունը կ'ընդգրկէ վեհափառին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ դպրեվանքի մէջ դասաւանդութեան համար պատրաստուած «դասագիրք»երու շարքը, նուիրուած, այլ նիւթերու կարգին, քրիստոնեական բարոյագիտութեան:

Այս տարուան ընթացքին, «Մաշտոցի Արձագանգ»ի էջերով պիտի արտասուենք հատուածներ վերոյիշեալ բաժինէն, որովհետեւ Քրիստոնեական բարոյագիտությունը, ըստ բացատրուածին, ուղղակի կեանքի դասաւանդութիւն է եւ սերտօրէն կը խօսի քրիստոնէութեան մասին իբր ապրելակերպ եւ գործօն վիճակ:

Յոյսով ենք որ այս հատուածները ձեր մօտ ե՛նս կը յառաջացնեն խոկումի առիթ ու օգտակար կ'ըլլան դէպի գործէական կրօնի ձեր ընթացքին վրայ:

« Քրիստոնեական բարոյագիտությունը քրիստոնեայ մարդուն կեանքին ուղեգիծը ճշդող գիտութիւնն է, Քրիստոսի կեանքի օրինակին վրայ մարդկային կեանքը կաղապարող, փորձող՝ համաձայն անոր ուսուցած ճշմարտութիւններուն եւ օրէնքներուն: Հետեւաբար, ան չի նկարագրեր կեանքը, այլ կը սահմանէ կեանքին ընթացքը, այլ բացատրութեամբ՝ չի պատմեր թէ մարդեր ինչպէ՛ս կ'ապրին, այլ կը բացատրէ, թէ մարդեր ինչպէ՛ս պարտին ապրիլ եւ որպէս օրինակ ցոյց կու տայ Քրիստոսի կեանքը:

Արդ, տրուած ըլլալով որ մարդկային կեանքին նպատակը այս աշխարհի մէջ բարին իրագործել է, երջանկութեան հասնիլ է, Աւետարանական բացատրութեամբ՝ Երկնքի Արքայութիւնը մեր մէջ ստեղծել է, ուստի բարոյագիտությունը էապէս բարիին գիտութիւնն է, առաքինութեան ուսումը, երջանկի կեանքին արուեստը:

Կեանքը, իր խորունկ իրականութեան մէջ, անգիտակից դիպումներու, շարժումներու շարայարություն մը չէ երբեք, այլ մտածուած բանաւոր եւ պատճառաւոր շարժումներու դրություն մը: Եւ յաճախ աշխարհի եւ մարդերու ոյժերուն դիմաց՝ դիրքաւորում մը անհատին կողմէ, բայց մանաւանդ ներքին եւ արտաքին աշխարհներէ եկող շար ոյժերու դիմաց պայքար մը, պատերազմ մը եւ կամ փոթորկոտ ծովուն մէջ նաւարկություն մը: Պօղոս Առաքեալ, քրիստոնեական վարդապետութեան մեծագոյն դէմքերէն մին, այսպէս կ'ըմբռնէ կեանքը երբ կ'ըսէ.

«Զբարութք պատերազմ պատերազմեցայ»*

Եւ կը հրահանգէ հաւատացեալներուն.

«Զնոյն պատերազմ ունել՝ զոր յիսն տեսէք եւ այժմ լսէք յիճէն»**

Եւ անա քրիստոնեական բարոյագիտությունը որպէս դպրոց այդ բոլորին մէջ եւ այդ բոլորին դէմ՝ մեզ կը պատրաստէ եւ կը զինէ յոյսովն ու հաւատքովը ուրախալի յաղթանակին՝ կեանքի յաղթութեան:»

* Բարի պատերազմը մղեցի

** Որպէսզի մղէք նոյն այն պատերազմը որ ես կը մղեմ, ինչպէս անցեալին տեսաք եւ հիմա կը լսէք

«Աստուածաբանություն», Գարեգին Ա.(2005).

Գարեգին Ա. Աստուածաբանական եւ Հայագիտական Մատենաշար Թիւ 5

Խաչվերաց

Ամեն տարի, Սեպտեմբեր 11-ի եւ 17-ի միջեւ զուգահայտող Կիրակի օրը, Հայաստանեայց եկեղեցին կը յիշատակէ իր հինգ տաղաւարներէն մէկը՝ Խաչվերացը: Ինչպէս անունը կը պարզէ, Խաչվերացը հայ ժողովուրդին սիրելի խորհրդանիշ դարձած խաչին նուիրուած տօներէն մէկն է, Գիւտ խաչի, Երեւումն Սուրբ Խաչի եւ Վարազայ Խաչի կողքին:

Այս տօնը կը կոչուի նաեւ Վերացման Սուրբ Խաչ, այլ խօսքով խաչը վեր բարձրացնելու, փառաւորելու տօն: Պատմական դրուագը հետեւեալն է.-
Պարսիկները, Երուսաղէմը աւերելէ ետք Քրիստոսի խաչը կը փախցնեն: Հերակլ կայսր իր կարգին կ'արշաւէ Պարսկաստան եւ կը վերատիրանայ սուրբ խաչին: Զայն վերցնելով կը վերադառնայ Կ. Պոլիս եւ ժողովուրդին առջեւ հպարտութեամբ բարձրացնելով մուտք կը գործէ քաղաք:

Գիտէի՞ր թէ...

Հայկական խաչը միշտ դատարկ կը ներկայացուի եւ անոր վրայ չենք հանդիպիր խաչուած Քրիստոսին: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ այդպիսով մարդիկ ուզած են խորհրդանշել Քրիստոսի յաղթանակը մահուան առջեւ:

Հայկական խաչերը երբեմն կը ներկայացուին զարդարուած խաղողով, տերեւներով եւ ցորենի հասկերով: Ասոնք կը խորհրդանշեն կեանքը որ ծնունդ կ'առնէ խաչէն, որ այլապէս մահուան ծառայող գործիք մըն էր:

Խաչվերացի օրը Հայաստանեայց եկեղեցէին ներս կը կատարուի թափօր եւ Անդաստան որուն ընթացքին, օրհնութիւն եւ փառք կը տրուին Աստուծոյ իր տուած բարիքներուն եւ առատաձեռնութեան համար եւ յատուկ աղօթքներով կ'օրհնուին աշխարհի չորս ծագերը:

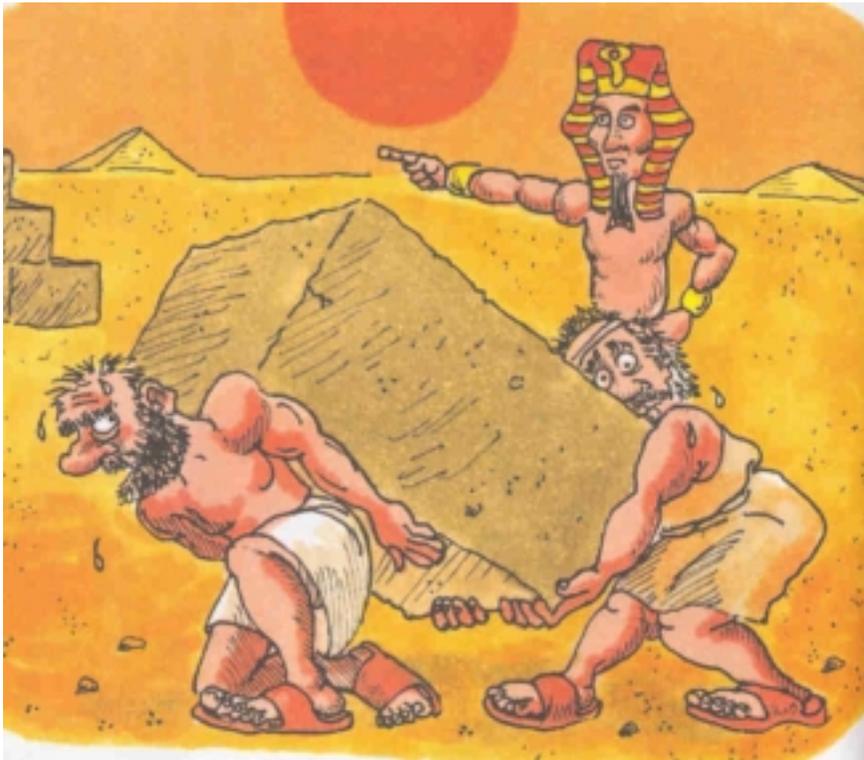
Հայկական խաչ, Մարաշի ձեռագործի ոճով աշխատուած: Նշմարելի են Խաչին ութ ծայտերը որոնք կը յատկանշեն կողմնացոյցի ութ կողմերը ըստ նախաքրիստոնէական սովորութեան մը եւ հայկական խաչերու յատկանիշներէն մէկն են:

Ի՞նչ օգուտ եթէ ամէն ինչքերս աղքատներուն տամ...

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն Աստուած փոքրիկ եղբայրս կ'ազատէ

Ես Միրիամն եմ: Դուն փոքրիկ եղբայր մը ունի՛ս :

Ես ունէի: Ձեզի պատմեմ թէ ի ն չ պ է՝ ս Ա ս տ ու ա ծ եղբօրս կեանքը ազատեց:

Ը ն տ ա ն ի ք ս Ե գ ի պ տ ո ս կ ' ա պ ր է ր : Փ ա ր աւ ո ն ը՝ Ե գ ի պ տ ո ս ի թ ա գ աւ ո թ ը ,

բարի չէր: Ան Եբրայեցիներուն իր ստրուկները դարձուցած էր եւ անոնց շատ կ'աշխատեցներ:

Օր մը, նկատելով որ մեր ընտանիքները շատ կը բազմանան, ան հրամայեց որ սպաննեն Եբրայեցի բոլոր նոր ծնած տղայ զաւակները:

Նեղոս գետը Եգիպտոսի ամենամեծ գետերէն էր, շատեր անոր մէջ կը լողային, կը լողնային եւ նույնիսկ իրենց լուացքները կ'ընէին:

Երբ փոքրիկ եղբայրս ծնաւ, մայրս զինք երեք ամիս գաղտնի պահեց որովհետեւ չէր ուզեր որ ան սպաննուի: Օր մը, երբ այլեւս անկարելի էր եղբայրս գաղտնի պահել, մայրս եղեգէ կողով մը շինեց, զինք մէջը դրաւ ու կողովը տարաւ Նեղոսի գետափին մօտիկ տեղ մը ձգեց:

Ես մնացի գետին մօտ ու հեռուէն հետեւեցայ կողովին: Ապա ձայներ լսեցի, ու տեսայ խումբ մը կիներ ջուրին մէջ: Անոնցմէ

Եթէ սէր չունենամ...

մէկը Եգիպտոսի
 Թ ա գ ա լ ո թ ի ն `
 Փ ա թ ա լ ո ն ի ն
 աղջիկն էր: Ան
 կիներէն մէկը
 ղրկեց որ կողովը
 մօտեցնէ, ու երբ
 կողովը բացաւ,
 եղբայրս սկսաւ
 լալ:

Փ ա թ ա լ ո ն ի ն
 աղջիկը չուզեց որ
 փ ո թ թ ի կ ը
 մահանայ:

Այդ ժամանակ անոնց մօտեցայ ու ըսի՝ .-

«Կ’ու՞զէք Եբրայեցի դայեակ մը կանչեմ որ փոքրիկին
 հոգ տանի»: Փարաւոնին աղջիկը ընդունեց, ու ես
 անմիջապէս գացի ու մայրս կանչեցի:

Փարաւոնին աղջիկը մօրս ըսաւ որ փոքրիկին
 հոգ տանի: Ու այսպիսով մայրս իր զաւակը վերագտաւ:
 Միրիամի ազգականներէն շատեր նորածին փոքրիկներու
 հոգ կը տանէին:

Փարաւոնին աղջիկը չգիտցաւ որ Միրիամ փոքրիկին իսկական մայրը պիտի կանչէր:

Երբ եղբայրս մեծցաւ, գնաց Փարաւոնին աղջկան հետ ապրելու, ան իր անունը դրաւ Մովսէս: Փոքրիկ եղբայրս ապրեցաւ Եգիպտոսի թագաւորին պալատին մէջ:

Աստուած եղբայրս անվտանգ պահեց, իսկ երբ Մովսէս մեծցաւ ան Եբրայեցիներուն շատ օգնեց: Մովսէս գրեց Օրէնքի գիրքերը, Աստուածաշունչի առաջին հինգ գիրքերը: Ան նաեւ իր ժողովուրդը առ աջնորդեց Եգիպտոսի ստրկութենէն դուրս:

Աստուած իրապէս մեզի հոգաց:

Մտածէ՛	Փոքրիկ եղբայր մը կամ քոյր մը ունի՞ս:
ասոր	Ծնողքիդ կ'օգնե՞ս որ անոր հոգան:
մասին	Աստուած բոլորիս ընտանիքներուն կ'օգնէ ու մեզ անվտանգ կը պահէ:

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն**

**Ամբողջացո՛ւր Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Նշանաբանը:
Մարկոս 10.14**

**Յիսուս, մանուկները, արգելք, այդպիսիներուն,
արքայութիւնը**

----- ըսաւ.

**«Զգեցէք որ ----- ինծի գան, ----- մի՛
ըլլաք անոնց, որովհետեւ ----- է
Աստուծոյ -----»**

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն**

1.- Ո՞ր տարին հիմնուեցան
«Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներ»ը:
ա.- 1900
բ.- 1929
գ.- 1979
դ.- 1980

2.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ
Մոնթրէալի Հայաստանեայց
Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր
Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցը:
ա.- 1900
բ.- 1929
գ.- 1979
դ.- 1980

3.- Մովսէս ո՞ր երկրին մէջ ծնաւ:
ա.- Հրէաստան
բ.- Եգիպտոս
գ.- Հայաստան
դ.- Յուդա

4.- Ո՞վ որոշեց Մովսէսին անունը:
ա.- Իր քոյրիկը
բ.- Իր մայրը
գ.- Փարաւոնին աղջիկը
դ.- Իր ընկերը

5.- Մովսէս երբ մեծցաւ
Աստուածաշունչի գիրքերէն քանի՞
հատը գրեց:
ա.- 4
բ.- 5
գ.- 6
դ.- 7

6. Որո՞նք են Ադամը եւ Եւան:
ա.- Հայ սուրբեր
բ.- Եկեղեցիի անուն
գ.- Աստուծոյ առաջին ստեղծած
մարդը եւ կինը
դ.- Արձաններ

7. Ու՞ր գրուած է ստեղծագործութեան
պատմութիւնը:
ա.- Նոր կտակարան
բ.- Հին կտակարան
գ.- Աղօթագիրք
դ.- Ծիածան դասագիրքին մէջ

8. Ադամ եւ Եւա դրախտէն
արտաքսուելէ ետք 2 տղայ զաւակ
ունեցան:
Ին՞չ են անոնց անունները:
ա.- Յակոբ եւ Յարութ
բ.- Գէորգ եւ Յակոբ
գ.- Սարգիս եւ Պետրոս
դ.- Կայէն եւ Աբել

9. Ամբողջացուր՝ ոսկեղէն համարը:
Զգեցէք որ -----
ինծի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց,
որովհետեւ այդպիսիներուն է
----- արքայութիւնը:
Մրկ 10.14

10. 15 Օգոստոս 2005-ին ի՞նչ տօն
տօնեցինք:
ա.- Ս. վարդանանք
բ.- Խաչվերաց
գ.- Ս. Թադէոս
դ.- Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր տարին հիմնուեցան «Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դ պ ո ղ ն ե ռ » ը :
 ա. 1900
 բ. 1929
 գ. 1979
 դ. 1980

2.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ Մոնթրէալի Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցը:
 ա. 1900
 բ. 1929
 գ. 1979
 դ. 1980

3.- 2005 ը Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցին քանիերորդ տարեդարձն է:
 ա. 10
 բ. 25
 գ. 50
 դ. 75

4.- Ամբողջացո՞ւր ըստ Առաջին Սաղմոսին:
 Երանի անոր, որ
 ----- մարդոց
 ----- չի հետեւիր,
 ----- ապրելակերպը
 չ'ընդօրինակեր եւ զԱստուած
 ծաղրողներուն հետ -----
 չ'ըներ:

5.Որո՞նք են 4 Ս. անտարանիչները:
 ա.Պօղոս, Պետրոս, Գրիգոր, Ղուկաս
 բ.Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս

գ.Թադէոս, Բարթողէմիոս, Ղուկաս, Յովհաննէս
 դ.Պօղոս, Պետրոս, Մատթէոս, Մարկոս,

6.Ո՞վ գրած է սաղմոսներուն գիրքը:
 ա.Պօղոս
 բ. Յովհաննէս
 գ.Սաղմոս
 դ.Դաւիթ թագաւոր

7.- Սեպտեմբեր ամիսը ո՞ր սուրբին յիշատակը կը տօնենք:
 ա.Ս. Գէորգ
 բ. Ս. Թադէոս
 գ. Ս. Բարթողոմիոս
 դ. Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ

8.- Ամբողջացո՞ւր ըստ 24րդ (ԻԳ) Սաղմոսին:
 Տիրոջն է երկիրը՝ իր ամբողջ
 -----, աշխարհը՝ իր
 -----: Որովհետեւ ի՛նք անոր
 ----- դրաւ ծովերուն վրայ, եւ
 ----- վրայ
 հաստատեց զայն:

9.- ----- կը կոչուին Սուրբ Պատարագի ընթացքին գործածուող բոլոր անօթներն ու զարդերը:

10.- Ս. պատարագը ունի 4 բաժիններ: Ի՞նչ կը կոչուի առաջին բաժինը:
 ա. Պատրաստութիւն
 բ. Ճաշու ժամ
 գ. Բուն պատարագ
 դ. Օրհնութիւն եւ արձակում

բարկութեամբ չի գրգռուիր, չարութիւն չի խորհիր, անիրաւութեան վրայ չ'ուրախանար...

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն**

1.- Ո՞ր տարին հիմնուեցան
«Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներ»ը:

- ա.- 1900
- բ.- 1929
- գ.- 1979
- դ.- 1980

2.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ
Մոնթրէալի Հայաստանեայց
Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր
Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցը:

- ա.- 1900
- բ.- 1929
- գ.- 1979
- դ.- 1980

3.- 2005 տարին Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցին քանիերորդ
տարեդարձն է:

- ա.- 10
- բ.- 25
- գ.- 50
- դ.- 75

4.- Ե՞րբ տեղի ունեցաւ Նիկիոյ
տիեզերական ժողովը:

- ա.- 325
- բ.- 381
- գ.- 431
- դ.- 451

5.- Նիկիոյ ժողովը քանի՞երորդ
տիեզերական ժողովն էր :

6.- Թուէ՛ Հին կտակարանի
Հնգամատեանի գիրքերը:

7.- Ի՞նչ կը կոչուին Ս. Պատարագի
ընթացքին գործածուող անօթներն ու
զարդերը:

8.- Որո՞ւ համար ըսուած է
«Խնկի ծառի նման ես
Պտուղ դու քաղցրահամ ես»

9.- Ի՞նչ կը նշանակէ «Մովսէս»:

10.- Ո՞ր գիրքն է Հին Կտակարանի
ամենէն երկար գիրքը:

- ա. Ծննդոց
- բ. Սաղմոսաց
- գ. Եսայի Մարգարէին գիրքը
- դ. Առակաց

25-րդ Տարեշրջանի ամավերջի հանդես

Մոնթրեալի Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի 2004-2005 (25րդ) տարեշրջանի ամավերջի հանդեսը տեղի ունեցավ Կիրակի, 12 Յունիս 2005 ի կեսօրէ ետքը, ժամը 1:30 ին, Սուրբ Յակոբ Ազգային վարժարանի Բաստրմաճեան սրահին մէջ, շուրջ հարիւր ծնողներու եւ ընտանիքներու անդամներու ներկայութեան:

Հանդեսը իր ներկայութեամբ պատուեց եկեղեցույ հովիւը՝ արժանապատիւ Տէր Գառնիկ Քահանայ Գոյունեան:

Հանդեսը սկսավ աշակերտներուն կողմէ ներկայացուած Տէրունական աղօթքի, մաղթանքի եւ Հայաստանեայց Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Մաղթերգի յտնկալս ունկնդրութեամբ:

Ապա Երկր. Դ կարգի ուսանող՝ **Փօլ Գիզիրեան** վարեց յայտագիրը եւ իր բացման խօսքին մէջ ըսավ : «Այս տարի մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցին 25 ամեակն է: Այս տարի նաեւ 1600 ամեակն է Հայ Գիրերու Գիտին ինչպէս նաեւ 90 ամեակը մեծ Եղեռնին: Մենք կը հաւատանք որ Հայ գիրերու գիտին 1600 ամեակը ոգեկոչելու լաւագոյն ձեւը

- Հայերէն Խօսիլն է՝ իրարու հետ,
- Հայերէն Կարդալն է՝ մանաւանդ մեր Հայագրեալ Աստուածաշունչը
- Հայերէն մտիկ ընել ու երգելն է՝ մանաւանդ մեր հայանուագ շարականները
- եւ Հայերէն Գրելն է ամբողջ տարուան ընթացքին:

Մենք նաեւ կը հաւատանք, թէ արժանապէս ոգեկոչելու համար մեր Մեծ Եղեռնի Զոհներուն յիշատակը լաւագոյն ձեւը Հայօրէն Ապրիլն է՝

- Ամո՛ւր կառչած մնալով մեր հայավայել բարի՛ բարքերուն ու սովորութիւններուն:

Սէր ունեցողը միշտ կը գիշի, միշտ կը հաւատայ, միշտ կը յուսայ եւ միշտ կը համբերէ:

- Վառ պահելով Հայաստանայց Եկեղեցւոյ տօներն ու ազգային աւանդութիւնները
- Կարդալով ու կեանքի վերածելով մեր Հայագրեալ Աստուածաշունչը
- Եւ մանաւանդ, սորվելով սիրել զԱստուած եւ մեր ընկերը ըլլալ հայասէր:»

Ապա, անցնելով յայտագրի գործադրութեան Նախակրթարանի Դ., Ե. եւ Զ. դասարաններու աշակերտները ներկայացուցին 3 երգեր եւ Հաւատամքը, որուն յաջորդեց Մանկապարտէզի 3 դասարաններուն ներկայացուցած «Հաւատով Խոստովանիմ» էն 3 համարներ:

Նախակրթարանի Ա., Բ. եւ Գ. դասարաններու աշակերտները ներկայացուցին Պատարագի ընթացքին երգուած երկու բաժիններ եւ «Հաւատով Խոստովանիմ» էն համար մը: Որմէ ետք նախակրթարանի Գ. դասարանը ներկայացուց առաջին Սաղմոսը:

Մանկապարտէզի եւ Նախակրթարանի աշակերտները միասնաբար ներկայացուցին «Զօն 1700 ամեակին» երգը:

Ասոր յաջորդեց «Մերոպ Մաշտոցի հետքերով 405-2005» ներկայացումը: Այս Կենդանի պատկերին համար բեմը զարդարուած էր շատ գեղեցիկ ԱյբուԲենով պատրաստուած նախակրթարանի Դ. Ե. եւ Զ. ուսուցչուհիներուն եւ աշակերտներուն կողմէ: Կենդանի պատկերին ընթացքին, մանկապարտէզի աշակերտները արտասանեցին 25 ոսկեղէն համարներ եւ Ա. դասարանի աշակերտ **Կարօ Պալուզեան** արտասանեց «Մերոպ Մաշտոցին» բանաստեղծութիւնը:

Նախակրթարանի Զ. կարգի հետեւեալ աշակերտները ստացան վկայագիր

- Արի Միրզայեան
- Քրիստին Կարապետեան
- Անի Մելեքեան
- Լորա Սարիմանուկեան
- Թամար Պուլքեան

Երկրորդական Ե. դասարանէն Վկայական ստացաւ Թամար Գիզիրեան

Ապա խօսք առաւ Կիրակնօրեայ դպրոցի Տնօրէն արն. Թորոս Պապիկեան որ հակիրճ կերպով անդրադառնալէ ետք դպրոցի ընդհանուր կեանքին մասին, յատուկ կերպով անդրադարձաւ Կիրակնօրեայ Դպրոցին 25 ամեակին, Հայ Գիրերու Գիւտին 1,600 ամեակին ըսելով թէ **«Կիրակնօրեայ Դպրոցը սկսաւ տօնել այս 1600 ամեակը երբ 2000 թուականին որոշեց իր կաթէջը հայերէնով պատրաստել»** :

Տնօրէնը նաեւ անդրադարձաւ կաթէջին www.sourphagop.org ին եւ անոր այցելուներուն որոնք կը գտնուին աշխարհի 4 ծագերուն եւ **«Մաշտոցի Արձագանգ»** ի ԺԲ տարուան տասը թիւերուն, որուն 222 էջնոց պատկերազարդ հաւաքածոն դրան մուտքին ցրուեցաւ ներկաներուն:

Նուէրներ տրուեցան այն աշակերտներուն որոնք տարեշրջանի 36 կիրակիներէն առնուազն 34-ին մասնակցած էին դպրոցի գործունէութեան:

Ապա բեմ հրաւիրուեցաւ Արժանապատիւ Տէր Գառնիկ Քահանայ Գոյունեանը նախ քան հանդէսը փակելը, բարձր գնահատեց ուսուցչական կազմին տարած գործը որ մեծ զոհողութիւն կ'ենթադրէ, եւ իրաքանչիւրին նուիրեց գիրք մը: Նաեւ գեղեցիկ ծաղկեփունջ մը յանձնուեցաւ իրաքանչիւր ուսուցչուհիի:

Հանդէսը փակուեցաւ Տէր Հօր Պահպանիչով եւ ընդհանուրին կողմէ երգուած Կիլիկիա երգով:

Կարճ Լուրեր

Սեպտեմբեր 4 ժամը 10:30 - 1:00 Արձանագրութիւն

Սեպտեմբեր 10 ժամը 1:30-6:00 Ուսուցչական Սեմինար

Սեպտեմբեր 11 ժամը 10:30 ին Կերամուս

**Շաբաթ, Սեպտեմբեր 17 ժամը 7:00
25 Ամեակի Տօնակատարութիւն**

**Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի
Աւետիս Ահարոնեան Սրահ**

կը բանախօսէ

**Գերպ. Տ. Գրիգոր Ծ. Վրդ. Զիֆթճեան
«Կիրակնօրեայի տեղն ու դերը Հայ մանուկի**

Դաստիարակութեան մէջ»

նոյն առիթով հակիրճ ելոյթ մը՝

Տիկ. Շաղիկ Պօյաճեան

**«Մանկապատանեկան հոգեւոր գրականութեան
կարեւորութիւնը»**

Սեպտեմբեր 18

Սբ. Հաղորդութիւն

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեանին

հեռ. (514) 956-1277

ել-նամակ director@sourphagop.org

կամ Կիրակի օրերը այցելել դպրոց

**Հայաստանեայց Առաքելական
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ**

Հոկտեմբեր 2005

**Մ
Ա
Շ
Տ
Ո
Ց
Ի
Կ
Ր
Ջ
Ա
Գ
Ն
Գ**

Գիտցեք որ ձեր անձէն դուրս ոչինչ կրնաք գտնել զոր նախօրօք ձեր մէջ գտած չըլլաք: Որովհետեւ եթէ արդէն նախապէս ձեր մէջ գտած չէք, նույնիսկ եթէ ձեր դուրսը գտածին մօտէն անցնիք, զայն չէք նշմարեր: Որքան ատելի ներքնապէս սէր, իմաստութիւն, գեղեցկութիւն յայտնաբերէք, այնքան ատելի զանոնք ձեր շուրջ պիտի յայտնաբերէք: Կը մտածէք որ եթէ կարգ մը բաներ չէք տեսներ, ըսել է թէ չկան անոնք: Այո՛, անոնք կան ու եթէ դուք զանոնք չէք տեսներ, պատճառն այն է, որ դուք բաւականաչափ չէք զարգացուցած զանոնք ձեր մէջ: Արտաքին աշխարհը ներքին աշխարհի ցոլքերուն արդիւնքն է, ուրեմն՝ պատրանքներ մի՛ հիւսէք, երբեք հարստութիւնը, խաղաղութիւնը, երջանկութիւնը դուրսը պիտի չգտնէք, եթէ առաջուրնէ ճիգ չէք ըրած զանոնք ձեր ներաշխարհին մէջ գտնելու:

Ամսական տօնացոյց

Հոկտեմբեր 1: Եօթանասուներկու աշակերտներ Քրիստոսի

Հոկտեմբեր 8: Սուրբ Թարգմանչաց

Հոկտեմբեր 15: Սուրբ Աւետարանիչներ Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս եւ Յովհաննէս

Հոկտեմբեր 23: Գիւտ խաչի

Այս թիւով...

Անցեալին հետապնդուած նպատակի մը հետանկարով յանձն առնուած զոհողութիւնները իրենց տարողութեամբ եւ տեսակներով առաւել ծանր ու կշռող էին: **Էջ 2**

Ներկայացում Սուրբ Պատարագի չորս բաժիններէն առաջինին, որ կը կոչուի Պատրաստութիւն: **Էջ 3-4**

«Հետեւաբար ձեզմէ թօթափեցէ՛ք ամէն աղտոտ սովորութիւն ու չար ցանկութիւն, եւ հեզութեամբ ընդունեցէք ձեր մէջ սերմանուած Աստուծոյ խօսքը, որ կրնայ ձեր հոգիները փրկել»: **Էջ 5**

Մարդուն կեանքը այս աշխարհի մէջ, որպէս տեսակ մը նաւարկութիւն, կը ձգտի որոշ կէտի մը՝ դէպի «նաւահանգիստ»: **Էջ 7**

«Աւետարան» բառը Յունարէն «Էվանգելիոն» բառին թարգմանութիւնն է, որ կը նշանակէ « բարի լուր »: **Էջ 8**

Որքա՛ն մեծ կ'ըլլայ մշակի մը յուսախաբութիւնը երբ ան պտղատու ծառ մը ցանէ, բայց տարիներ ետք պտղատու ծառը տակաւին ոչ մէկ պտուղ տայ: **Էջ 9**

Թարգմանիչները կը հաւատային թէ մեղք գործած պիտի ըլլային եթէ Սուրբ Գիրքը եւ Աստուծոյ խօսքը ճշգրիտ եւ ճշմարիտ կերպով չթարգմանէին: **Էջ 10**

Կիրակնօրեայ դպրոցի 25-ամեակի տօնակատարութեան տեղեկագրական **Էջ 14-17**

Նաեւ... Պահուած բառ **Էջ 6**, Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար **Էջ 11-13**, Ո՛րն է ճիշդ պատասխանը: **Էջ 20-23** Նամականի **Էջ 18** Կարճ լուրեր: **Էջ 24**

Զոհողութիւն՝ անցեալին եւ այսօր

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ
Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ

Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Սուրբ Յակոբ Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ

Սալբի Բագլաեան

Վերժին Գէպթանճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ

Շաղիկ Պոյաճեան

Հաստատուած իրականութիւնն է արդեօք կամ պարզ տպաւորութիւն, թէ անցեալին հետապնդուած նպատակի մը հեռանկարով յանձն առնուած զոհողութիւնները իրենց տարողութեամբ եւ տեսակներով առաւել ծանր ու կշռող էին, բայց մարդիկ, հաստատակամութեամբ եւ անդդիւն վճռակամութեամբ, բոլոր այդ զոհողութիւնները յանձն կ'առնէին իրենց նպատակին հասնելու համար:

Հոկտեմբեր ամսուան ընթացքին զուգահիսոյող երկու տօներ կան որոնք ծանր զոհողութիւններու գնով ձեռք ձգուած արդիւնքի ողջ օրինակներ են. առաջին՝ չորս ւաւետարանիչներու յիշատակման տօնը, երկրորդ՝ թարգմանչաց շարժման յիշատակութիւնը: Զորս ւաւետարանիչներու պարագային նպատակը աշխարհի ժողովուրդներու մօտ Աստուծոյ խօսքը տարածելն էր, իսկ յանձն առնուած զոհողութիւններէն էին հալածանքը եւ մահը: Թարգմանչաց շարժումի պարագային, հետապնդուած նպատակներուն գերագոյնը Աստուածաշունչի հայերէն թարգմանութիւնը ամբողջացնելն էր, իսկ յանձն առնուած զոհողութիւններու շարքին կը գտնուէին տգնաժան աշխատանք, ծոմ եւ մեկուսացում:

Թէեւ մարդ միշտ յառաջադէմ ըլլալու է եւ միշտ յառաջ նայելու, սակայն անցեալին ակնարկելն ու անկէ ներկան ձեւող եւ ապագան կերտող դասեր քաղելն ալ հրամայական է: Խօսքը հոս զոհողութիւն յանձն առնելու մասին է:

Կ'ըսուի թէ քաղաքակրթութիւնն ու նիւթեղէն առատութիւնը մարդս կը թուլացնէ թէ՛ վճռակամութեան, թէ՛ աշխատասիրութեան եւ թէ՛ զոհողութիւն յանձն առնելու տեսակետէ: Այս գաղափարին շուրջ կարելի է երկա՛ր մտածել եւ վիճիլ, զայն մեկնաբանել եւ վերլուծել: Այս թուլացումը երբեմն նոյնիսկ անցեալէն մէզի հասած գանձերուն, ոգեղէն թէ նիւթեղէն գանձերուն հանդէպ անտարբերութեան ձեւ կը ստանայ: Այսպիսի անտարբերութիւնը անցերէլի պիտի ըլլայ եթէ նկատի առնենք այն հսկայ զոհողութիւնները որոնց շնորհիւ մեր նախնիները մեզի հասցուցին նոյն այս գանձերը:

Թարգմանչաց շարժումի արդիւնք նկատուող գանձը թարգմանութիւններու թագուհի, հայերէն Աստուածաշունչն է: Ի՛նչ ծրագրուած, մտածուած, կազմակերպուած, բայց մանաւանդ ի՛նչ ծանր աշխատանքի հետեւանք եղաւ այդ գանձը: Անցերէլի պիտի ըլլայ այսօր անտարբեր մնալ հայերէն Աստուածաշունչին դիմաց, եւ հաւանաբար նուազագոյն զոհողութիւնը մը պիտի ըլլայ այսօր տրամադրուիլն ու ժամանակ յատկացնել Աստուածաշունչ բանալու, անոր ծանօթանալու, զայն կարդալու ու այդպէսով արժեւորած ըլլալու մեր թարգմանիչներուն հսկայական գործը:

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Սեպտեմբերի թիւով մենք տեսանք թէ պատարագը սկիզբ, ընթացք եւ վերջ ունեցող արարողութիւն մըն է: Այս թիւով մենք պիտի ներկայացնենք պատարագի չորս բաժիններէն առաջինը՝ Պատրաստութիւն:

Սուրբ Պատարագը կը սկսի աւանդատուէն ներս քահանային զգեստաւորումով: Ապա, դպիրները «Խորհուրդ Խորին» շարականը երգելով քահանան եւ սարկաւագը կ'առաջնորդեն բեմին առջեւ, առանց սակայն տակաւին վեր բարձրանալու: Նախքան այդ, քահանան կը լուայ իր ձեռքերը, իր մեղքերէն մաքրուելու համար: Ապա, կը դառնայ դէպի ժողովուրդը եւ «Սուրբ Աստուածածինի բարեխօսութեամբ» կը խոստովանի իր յանձանքները ըսելով.-

« Լսէ Տէր եւ ողորմէ, ներէ. քաւութիւն եւ թողութիւն տուր մեր մեղքերուն»:

Ահաւասիկ «Խորհուրդ Խորին»-ի բառերուն աշխարհաբար բացատրութիւնը.-

Խորհուրդ խորունկ. անհաս, անսկիզբ, որ անմատչելի լոյսի առագաստին մէջ զարդարեցիր վերին պետութիւնդ հրեղէններու գերապանծ փառքով:

Այս հանգրուանին դպիրները Սաղմոս 100- ՂԹԻ բառերով առաջին փառաբանութիւն մը կը կատարեն ըսելով.- «Երկիրներ համայն, աղաղակեցէք Տիրոջը. ուրախութեամբ ծառայեցէք Անոր:

Ցնծութեամբ ներկայացէք Իրեն. գիտցէք որ Ան է մեր Տէր Աստուածը:»

Սաղմոս 100-ՂԹը ամբողջութեամբ վերարտադրուած կը գտնես յաջորդ էջին վրայ:

Նոյն ատեն քահանան կը բարձրանայ բեմ. Դպիրները կ'երգեն հոգեւոր մեղեդի. վարագոյրը կը գոցուի: Այս բաժինը կը կոչուի **Նախամուտ:**

**Սաղաւարտ
Եկեղեցական թագ**

Սաղմոս 100 (ՂԹ)

Տիրոջ աղաղակեցէք, ամբողջ աշխարհ:
Ուրախութեամբ ծառայեցէք Տիրոջ,

Ցնծութեան երգերով եկէք անոր ներկայութեան:
Գիտցէք թէ Տէրը ի՛նքն է Աստուածը:

Ա՛ն մեզ ստեղծեց, եւ մենք անո՛րն ենք.
Իր ժողովուրդն ենք, այն հօտը՝ որ ի՛նք կ'արածէ:

Գոհաբանութեամբ մտէք անոր տաճարը,
օրհներգութեամբ մտէք անոր շրջափակէն ներս.
շնորհակալութիւն յայտնեցէք իրեն,
օրհնաբանեցէ՛ք իր անունը:

Բարի է Տէրը, անոր սէրը յաւերժական է,
եւ բոլոր սերունդներուն կը ցուցաբերէ
Իր հաւատարմութիւնը:

Գիտէի՞ր թէ...

Առաջադրութեան ընթացքին բեմին վարագոյրը գոց կը պահուի որպէսզի հաւատացեալներ բեմի վրայ կատարուող պատրաստութիւններէն չխանգարուին ու կեդրոնանան իրենց աղօթքին վրայ եւ խոկան:

Իսկ Ի՞նչ կը կատարուի գոց վարագոյրի ետին...

Քահանան կը կարդայ Նարեկացիի աղօթքը խնդրելով Սուրբ Հոգիի օգնութիւնը կատարելու համար օրուան խորհուրդը այսինքն՝ պատարագը: Կը դնէ սաղաւարտը եւ սարկաւագները կը բերեն նշխարն ու գինին: Քահանան մաղզմային վրայ կը դնէ նշխարը եւ գինին խաշածել կը լեցնէ սկիհին մէջ: Միեւնոյն ատեն կը կատարուի խնկարկութիւն: Այս բաժինը կը կոչուի առաջադրութիւն:

*Սկիհ եւ մաղզմայ
Մաղզման տափակ պնակ մըն է որ սկիհին վրայ կը դրուի: Իսկ սկիհը ոտքով բաժակն է որուն մէջ կը դրուի պատարագի գինին:*

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «իսկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Այսպէս, Նոր կտակարանի նամակները այսօր տակաւին կը խօսին մեզի, եւ եթէ ոչ բացարձակ ամբողջութեամբ, վստահօրէն մասամբ կը համապատասխանեն ներկայ ժամանակաշրջաններուն մէջ կիրարկելի իրականութիւններու:

Աստուծոյ խօսքը լսել ու կատարել Յակոբոս 1.19-27

Յիշեցէ՛ք, սիրելի՛ եղբայրներ, որ աւելի պատրաստ պէտք է ըլլաք լսելու, քան՝ խօսելու: Գիւրաւ մի՛ բորբոքիք: Գիտցէք թէ մեր բարկանալովը չենք կրնար Աստուծոյ արդար ծրագիրը իրականացնել: Հետեւաբար ձեզմէ թօթափեցէ՛ք ամէն աղտոտ սովորութիւն ու չար ցանկութիւն, եւ հեզութեամբ ընդունեցէք ձեր մէջ սերմանուած Աստուծոյ խօսքը, որ կրնայ ձեր հոգիները փրկել:

Այդ պատուիրանները լսելով մի՛ գոհանաք, այլ՝ կատարեցէ՛ք զանոնք. այլապէս դուք ձեզ խաբած կ'ըլլաք: Որովհետեւ ով որ պարզապէս կը լսէ պատուիրանը, բայց չի կատարեր, կը նմանի անոր՝ որ ուշադրութեամբ ինքզինքը կը դիտէ հայելիին մէջ. հազիւ հայելիէն հեռացած՝ ա՛լ չի տեսներ ինքզինք եւ կը մոռնայ իր ինչպէս ըլլալը: Մինչդէռ ան որ իր աչքերը կը յառէ Աստուծոյ ազատարար ու կատարեալ Օրէնքին եւ անոր մէջ կը յարատեւէ, այնպիսին լսելէ ետք չի մոռնար, այլ՝ կը գործադրէ զայն. անհկա երանելի պիտի ըլլայ կատարելուն համար:

Ով որ ինքզինք բարեպաշտ կը սեպէ եւ սակայն իր լեզուին սանձ չի դներ, անհկա ինքզինք կը խաբէ, որովհետեւ անօգուտ է իր բարեպաշտութիւնը: Հօր Աստուծոյ համար անկեղծ եւ իսկական բարեպաշտութիւնը, կարօտութեան մէջ եղող որբերուն եւ այրիներուն այցելու եւ օգնական ըլլալն է, եւ աշխարհի մէջ ապրելով հանդերձ՝ ինքզինք անարատ պահելը:

Ըստ քեզի...

- Ի՞նչ նիւթի շուրջ գրուած է այս հատուածը:
- Որո՞նք են այն սկզբունքները որոնք ներկայացուած են հոն:
- Այդ սկզբունքներէն որո՞նք համոզիչ են քեզի համար:
- Ի՞նչ ձեռով կրնաս կիրարկել զանոնք քու իսկ կեանքէդ ներս:

Պահուած բառ

թ	ա	ր	գ	մ	ա	ն	չ	ա	ց
ա	ա	գ	ք	յ	ա	ա	թ	հ	ի
ն	մ	ր	ր	ն	լ	ռ	ա	ա	ն
կ	շ	ռ	գ	ի	ա	ա	գ	պ	ս
ն	ա	լ	մ	մ	չ	ջ	ռ	ա	ա
է	կ	ա	ա	ա	ա	ի	լ	տ	ն
ր	ռ	գ	շ	տ	լ	ն	հ	մ	ա
ա	յ	ա	տ	ե	թ	ե	ի	ի	թ
ն	թ	թ	ռ	ն	ղ	օ	զ	չ	օ
լ	ք	ե	ց	ա	ր	ի	ն	ռ	ե
ռ	ս	կ	ե	դ	ա	ր	շ	ա	լ
յ	օ	գ	ր	ա	լ	ի	չ	է	ծ
ր	խ	զ	ժ	ր	ե	ս	ժ	ր	կ
կ	տ	ա	կ	ա	ր	ա	ն	օ	տ
գ	ի	լ	տ	ն	ե	ր	ս	է	ս

Թարգմանիչ
Մատենադարան
Ոսկեդար
Թարգմանչաց
Թագուհի
Եօթանասնից
Մաշտոց
Եղիշէ
Կրտսեր
Կտակարան

Թագաւոր
Գիւտ
Յունարէն
պատմիչ
Մշակոյթ
Խօսք
ջանք
սուաջին
թանկ

լեզու
գրիչ
Երեւան
Գրաւիչ
Ներսէս
Պահ
Ծանօթ
Ազգ
Տօն

**Պահուած բառը՝ 6 գիր
Մշտական
Սեպտեմբեր ամսուայ Պահուած բառը՝
ԽԱՁ**

Քրիստոնէական բարոյագիտութիւն

Բարին

Մարդուն կեանքը այս աշխարհի մէջ, որպէս տեսակ մը նաւարկութիւն, կը ձգտի որոշ կէտի մը՝ դէպի «նաւահանգիստ», հոն ալիքներուն չարչարանքէն ետք՝ խաղաղութեան հետ երջանկութիւնը գտնելու համար:

Մարդկային կեանքին համար, ամենէն կենսական եւ զօրեղ ձեւով փափաքուած իրականութիւնը երջանկութիւնն է: Հոգիի այն վիճակը՝ ուր մարդ ինքզինք կը զգայ խաղաղ, գոհունակ եւ լեցուած այնպիսի զգացումներով, որոնք իրեն խղճի խայթ չեն տար: Նոյնիսկ տառապանքը այն մարդուն, որ անձնասպանութեան կը մղուի, խորքին մէջ՝ տառապանքէ խուսափումով, ձերբազատումի ճիգով երջանկութիւնը մահուան մէջ կը փնտռէ եւ կը յուսայ զայն գտնել:

Երջանկութիւնը, սակայն, կը հաստատուի մարդուն մէջ այն ատեն երբ իր կեանքը բարի գործերու ամբողջ շղթայ մըն է, երբ ան իր բոլոր երեսներուն վրայ բարիին հանդիսատու մըն է: Հոգ չէ թէ չար փուշեր եկած ըլլան երբեմն խեղդելու այդ կեանքի անդաստանին մէջ ցանուած բարի սերմերը. պայմանաւ սակայն, որ անոնք խափանուած չըլլան մշակէն՝ մարդէն: Երջանկութեան ի խնդիր բարիին հետապնդումն է, ուրեմն, մարդկային կեանքին իսկութիւնը: Բարին այն աստղն է, որուն ուղղելով մեր նայուածքը միշտ, կրնանք հասնիլ խաղաղութեան եւ հաճութեան աղբիւրին՝ Մանկան մտորին: Բարին այն փարոսն է, որուն սեւեռելով մեր հայեացքը կրնանք մեր կեանքի նաւը դէպի խաղաղ նաւահանգիստ առաջնորդել:

«Աստուածաբանութիւն», Գարեգին Ա. (2005).

Գարեգին Ա. Աստուածաբանական եւ Հայագիտական Մատենաշար Թիւ 5

[Այցելեցէ՛ք](#)

WWW.SOURPHAGOP.ORG

եւ հոն կը գտնէք տարբեր բաժիններ

[Խաղեր](#)

[Տօներ](#)

[Ճաշու Աւետարան](#)

[Կապեր](#)

[Զարգացման Մրցում](#)

[Բառարան](#)

[Church Timeline](#)

եւ այլն

Բարի լուր անտող Գիրքը

Չորս անտարանիչներու յիշատակի տօնին առթիւ

Չորս բառերէ կազմուած այս վերնագիրը կարելի է մէկ բառի մէջ ամփոփել ստանալու համար «Անտարան» բառը:

Հայաստանեայց եկեղեցույ տօնացոյցին մէջ, Հոկտեմբեր 15-ը նշուած է իբրեւ Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս եւ Յովհաննէս անտարանիչներու յիշատակման տօնը: Այս անտարանիչներէն իւրաքանչիւրը, իր ձեւով պատմած է թէ ինչպէ՛ս ծնած է Յիսուս, ինչպէ՛ս ապրած է իր երկրային կեանքը, ի՞նչ քարոզած է, ի՞նչ սորվեցուցած է մարդոց, ի՞նչ հրաշքներ կատարած է, ի՞նչ բանի սիրոյն խաչուեր է, մահացեր, ապա յարութիւն առեր:

«Անտարան» բառը յունարէն «էվանգելիոն» բառին թարգմանութիւնն է, որ ինքնին կը նշանակէ « բարի լուր »:

Աստուածաշունչի երկրորդ բաժնին՝ այսինքն Նոր կտակարանին առաջին չորս գիրքերէն իւրաքանչիւրին ալ կը տրուի Անտարան անունը, ինչպէս նաեւ այդ չորս գիրքերու ամբողջութեան:

Համատեսակա՞ն, մարմնակա՞ն, թէ ոգեկա՞ն

Այս երեք անականներն ալ այս կամ այն անտարաններուն տրուած անականներ են:

Չորս անտարաններէն իւրաքանչիւրը իրեն իւրայատուկ տեսակէտով ներկայացուցած է Քրիստոսի անձը, անոր կեանքի դէպքերը եւ ուսուցումները:

Մատթէոսի, Մարկոսի եւ Ղուկասի անտարանները՝ առաջին երեքը, իրենց ձեւի եւ բովանդակութեան ընդհանրութեան պատճառաւ կոչուած են **համատեսական** եւ կը տարբերին չորրորդէն՝ Յովհաննէսի անտարանէն:

Առաջին երեք անտարաններուն մէջ մենք կը հանդիպինք Յիսուսի առաւելապէս մարդկային կողմին, իսկ չորրորդին մէջ Անոր Աստուածային բնոյթը: Այդ իսկ պատճառաւ առաջին երեք անտարանները կոչուած են **«մարմնական»** իսկ չորրորդը՝ **«ոգեկան»**:

Իսկ պարականոնները

Մեր բոլորին ծանօթ այս չորս անտարաններու կարգին ի յայտ եկած են նաեւ պարականոն կամ «կեղծ» որակուած անտարաններ:

Պարականոն անունը կը տրուի բոլոր այն գրքերուն որոնք իրենց արժարժած նիւթերով կը վերաբերին Աստուածաշունչին եւ անոր յարակից նիւթերու, սակայն որոնք դուրս մնացած են Աստուածաշունչի ընդունուած գրքերու շարքէն:

Պարականոն գրքերուն հակառակն են Կանոնական գրքերը, այլ խօսքով բոլոր այն գրքերը որոնք այժմ Սուրբ Գիրքին մաս կը կազմեն:

Գործեական քրիստոնեան

Պտղաբեր կեանք մը

Որքա՞ն մեծ կ'ըլլայ մշակի մը յուսախաբութիւնը երբ ան պտղատու ծառ մը ցանէ, հոգայ, ջրէ ու խնամէ, բայց տարիներ ետք պտղատու ծառը տակաւին ոչ մէկ պտուղ տայ:

Նոյնպէս ալ մեծ յուսախաբութիւն պիտի ըլլայ, եթէ մեզի պարգետուած կեանքը տարիներ շարունակ ապրինք ու ոչ մէկ պտուղ, հոգեւոր պտուղ, չհասցնենք:

«Դուք չէք որ զիս ընտրեցիք, այլ ե՛ս ձեզ ընտրեցի եւ նշանակեցի ձեզ՝ որ երթաք եւ պտղաբեր ըլլաք եւ ձեր պտուղը մնայուն ըլլայ, որպէսզի Հայրս տայ ձեզի ինչ որ իմ անունովս խնդրէք:» Յովհաննէս 15.16

Ահա պատուիրանը իր գրուած ձեւին տակ:

Իւրաքանչիւր ծառ իրեն յատուկ եւ իր բնութեան համապատասխանող պտուղը կուտայ: Խնձորէնին՝ խնձոր, թթենին՝ թութ: Մարդն ալ նոյնպէս, իր գործով ու ապրելակերպով արտաքնապէս կ'արտայայտէ իր ներքին բնութիւնը եւ մարդ ներքնապէս ինչ որ է, իր գործերն ալ նոյն տիպի կ'ըլլան: Արդարինը՝ արդար, չարամիտինը՝ չարամիտ:

Որպէսզի մեզի պարգետուած կեանքը եւ շնորհուած ժամանակը պտղաբեր ըլլայ, մեզմէ իւրաքանչիւրը կը դիմէ գործերու եւ ապրելակերպի մը, լաւագոյնս արժեւորելու եւ ապրելու համար իր կեանքը:

Իսկ գործեական քրիստոնեա՞ն:
Ի՞նչ ձեռով ան կ'ապրի հոգեւոր պտղաբեր կեանք մը:

Մարդ յիշելու է միշտ թէ «Աստուծոյ նոր ստեղծագործութիւնն ենք մենք, քանի Քրիստոս Յիսուսի միացած ենք. ստեղծուած՝ կատարելու համար այն բարի գործերը, որոնց համար Աստուած սկիզբէն մեզ պատրաստեց, որպէսզի անոնցմով լեցնենք մեր կեանքը:»

Այսպէս հոգեւոր պտղաբեր կեանքի մը նկարագրականը կարելի է հիմնել հետեւեալ համարին վրայ.-

Իսկ Սուրբ Հոգիին արդիւնքներն են՝ սէր, ուրախութիւն, խաղաղութիւն, համբերատարութիւն, ազնուութիւն, բարութիւն, հաւատարմութիւն, հեզութիւն, ժուժկալութիւն: Այսպիսի բաներու դէմ ոեւէ օրէնք չկայ:

Գաղատացիներուն 5.22-23

Խորիէ...

Այս համարին թուարկած յատկութիւններուն մասին հարց տուր դուն քեզ:

Անոնցմէ իւրաքանչիւրը կեանքէդ ներս տեղ ունի՞:

Այս յատկութիւններէն ո՞ր մէկը կը փափաքիս իրականացնել:

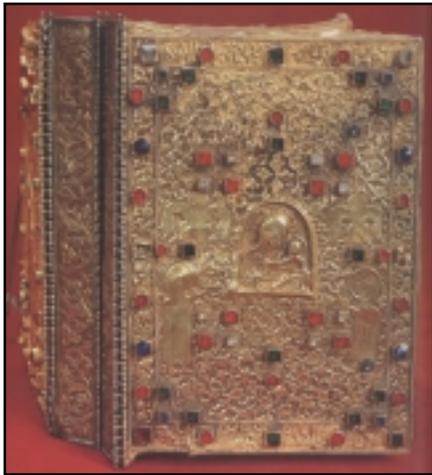
Գտի՞ր ձեւեր ամենօրեայ կեանքէդ ներս այս յատկութիւնները կիրարկելու:

Թարգմանութիւններու Թագուհիին մասին

Նախքան հայ գիրերու գիտը եւ հայերէն ինքնուրոյն գրականութեան գոյութիւնը, հայկական եկեղեցիներէն ներս պատարագն ու պաշտօնները կը կատարուէին յունարէնով կամ ասորերէնով, տրուած ըլլալով որ Հայաստանը բաժնուած էր այս երկու պետութիւններու ազդեցութիւններուն տակ: Օտար այս լեզուներու թարգմանութիւնը կը կատարուէր տեղւոյն վրայ, եկեղեցիէն ներս մեկնիչներու կամ թարգմանիչներու կողմէ:

Հայերէն ուրոյն գրի լեզուի մը պակասը առաւել եւս զգալի դարձած էր եւ հայ գիրերու գիտը, Մեսրոպ Մաշտոցի գիտը, եկաւ ամբողջացնելու հայ ժողովուրդի այս առաջնահերթ պահանջը: Հայ գիրերու գիտէն վերջ ծնունդ առաւ Թարգմանչաց շարժումը որուն յիշատակումը կը կատարենք ամէն տարի Հոկտեմբեր ամսուան ընթացքին:

Թարգմանիչները ուրեմն Մեսրոպ Մաշտոցի եւ Սահակ Պարթեւ կաթողիկոսի աշակերտներն են եւ այդ աշակերտներուն աշակերտները: Թիւով 100-ի շուրջ ըլլալով հանդերձ, եկեղեցւոյ տօնացոյցին մէջ անցած են անոնցմէ միայն երկուքը իսկ միւս չորսը ապրած են հետագայ դարերուն: Այս վեց սուրբերն են Մեսրոպ Մաշտոց, Եղիշէ (5րդ), Մովսէս Քերթոզ(6րդ), Դաւիթ Անյաղթ(7րդ), Գրիգոր Նարեկացի(10րդ) եւ Ներսէս Ընորհալի:(12րդ)

Ինչո՞ւ «Թարգմանութիւններու Թագուհի»

Թարգմանիչները կը հաւատային թէ մեղք գործած պիտի ըլլային եթէ Սուրբ Գիրքը եւ Աստուծոյ խօսքը ճշգրիտ եւ ճշմարիտ կերպով չթարգմանէին:

Այս իսկ պատճառաւ Եօթանասնիցէն կատարուած Սուրբ Գիրքի հայերէն թարգմանութիւնը կատարուեցաւ ամենայն խնամքով, նրբութեամբ, լեզուական յատուկ եռանգներով ու այդպիսով է որ արժանացաւ միջազգայնօրէն «Թարգմանութիւններու թագուհի» անականին:

Գիտէի՞ր թէ...

Նախքան Սուրբ Գիրքի թարգմանութեան աշխատանքի լծուիլը, Մաշտոցի աշակերտները ղրկուեցան դասական եւ քրիստոնէական ուսուցման կեդրոն նկատուած նշանաւոր քաղաքներ նախապատրաստուելու համար Սուրբ Գիրքի թարգմանութեան գերագոյն աշխատանքին: Այդ քաղաքներէն էին Եդէսիա, Կէսարիա, Կոստանթնուպոլիս, Անտիոք, Ալեքսանտրիա եւ Աթէնք:

Նախքան Սուրբ Գիրքի թարգմանութիւնը, աշակերտները կատարեցին այլ թարգմանութիւններ, ինչպէս յոյն իմաստասիրական, պատմական կամ գրական բնոյթ ունեցող գործեր: Այս գործերէն շատերուն յունարէն եւ ասորերէն բնագիրները կորսուած են այժմ, սակայն կը մնան տակաւին անոնց հայերէն թարգմանութիւնները, որոնցմէ նմուշներ կարելի է հանդիպիլ Երեւանի մատենադարանէն ներս, ինչպէս նաեւ Վիեննայի, Վեներտիկի եւ Երուսաղէմի վանքերէն ներս:

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն Աստուած Փարաւոնին դաս մը կու տայ

Անուն Մովսէս է, ձեզի պիտի պատմեմ թէ որքան դժուարութեամբ համոզեցի Եգիպտոսի թագաւորին՝ փարաւոնին որ Աստուծոյ հնազանդի:

Ես իսրայէլացի մըն եմ սակայն մեծցած եմ Եգիպտոսի թագաւորին պալատին մէջ: Օր մը, տեսնելով իմ ժողովուրդիս կրած չարչարանքները, փախայ ու հեռացայ պալատէն եւ հաստատուեցայ Մադիամի երկիրը:

Անցան տարիներ եւ օր մը երբ ոչխարներ կ'արածէի, Մորենիի ծառ մը տեսայ որ բոցով շրջապատուած էր բայց չէր այրեր: Ծառ զարմացայ ու մօտեցայ ծառը դիտելու եւ ձայն մը լսեցի որ զիս կը կանչէր «Մովսէս, Մովսէս, հոս մի մօտենար, կօշիկներդ հանէ՛ ոտքերէդ, որովհետեւ հոն ուր կանգնած ես սուրբ հող է»:

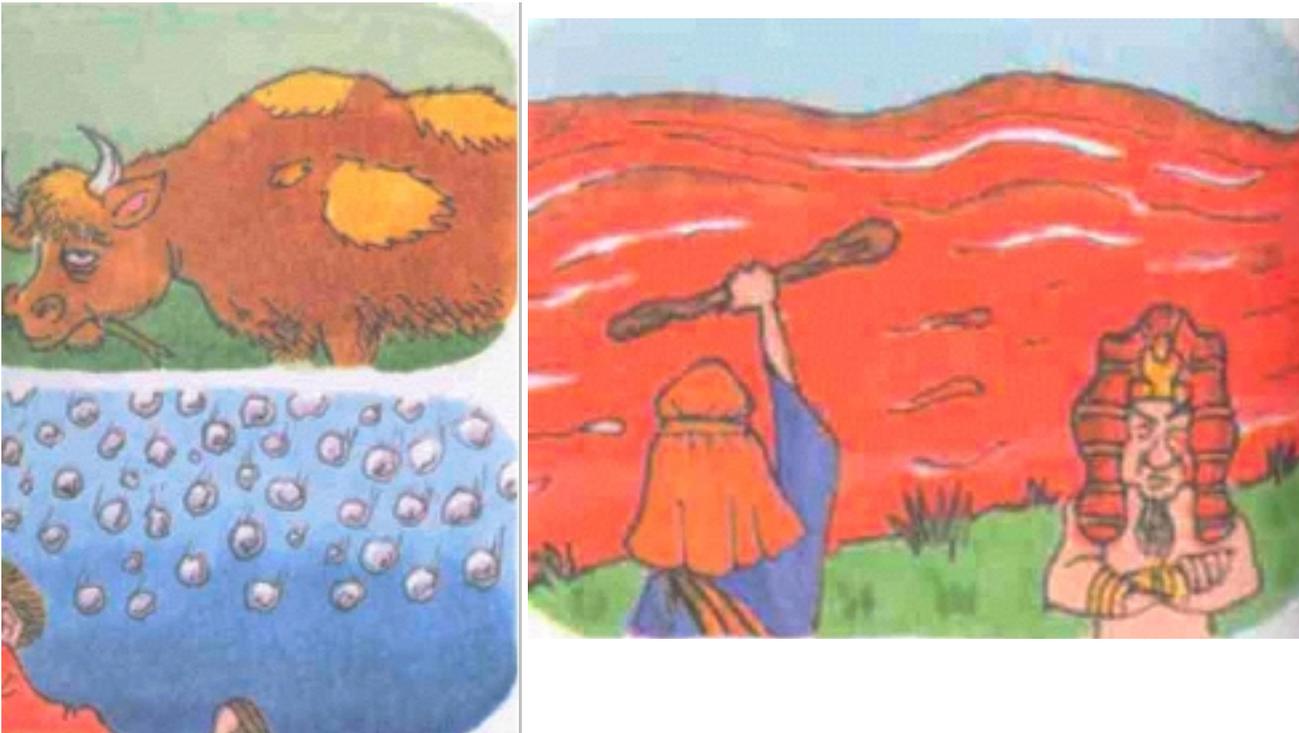
Հասկցայ որ այդ Տիրոջ ձայնն էր: Ան ինձի ըսաւ որ վերադառնամ Եգիպտոս եւ ազատեմ իսրայէլացի ժողովուրդը եգիպտացիներու ձեռքէն: Եղբայրս Ահարոնը ու ես գացինք Եգիպտոս փարաւոնին հետ խօսելու ու ըսինք «Տէր Աստուած կ'ուզէ որ մեր ժողովուրդը ազատ արձակես»: Փարաւոնը մտիկ չըրաւ մեզի:

Տէրը դարձեալ խօսեցաւ ինձի եւ ուզեց որ նորէն փարաւոնին քով երթամ: Բնաւ չզարմացայ երբ փարաւոնը դարձեալ մերժեց մեզի:

որովհետեւ եթէ յարատեւենք՝...

Այդ օրերուն, Եգիպտոսը աշխարհի ամենակարեւոր երկիրն էր: Փարաւոնը Եգիպտոսի թագաւորն էր: Ան այնքան ինքնաբաւ էր որ չէր կարծեր որ Մովսէսին պէտք է մտիկ ընէր, ո՛չ ալ Աստուծոյ պէտք է հնազանդէր:

Համոզուելու համար, ան մեզմէ հրաշք մը պահանջեց: Այն ատեն Ահարոնը իր գաւազանը գետին նետեց եւ գաւազանը մեծ օձի մը վերածուեցաւ: Փարաւոնը խնդաց, իր կախարդները եւս իրենց գաւազանները նետեցին գետին եւ անոնք ալ օձի վերածուեցան: Բայց Տիրոջ օձը բոլորին օձերը կերաւ: Թէեւ Տէրը փաստեց որ ինքն էր ամենագօրաւորը բայց Փարաւոնը նորէն մերժեց համոզուիլ:

Յաջորդ առտու կանուխ Փարաւոնը դէպի Նեղոս գետը կը քալէր: Ահարոնը եւ ես հանդիպեցանք իրեն եւ ըսինք «Աստուած ըսաւ որ մեր ժողովուրդը ազատ արձակես. փաստելու համար որ Աստուած զրկեց մեզի, գետին ջուրերը արիւն պիտի դառնան»: Ահարոն իր գաւազանով հարուածեց գետի ջուրերը որոնք արիւնի վերածուեցան: Փարաւոնը նորէն չհնազանդեցաւ Աստուծոյ:

Տիրոջ պատիժները շարունակուեցան եւ Ան գորտերով, ոջիւներով, ճանճերով լեցուց Եգիպտոսը սակայն փարաւոնը նորէն չհնազանդեցաւ:

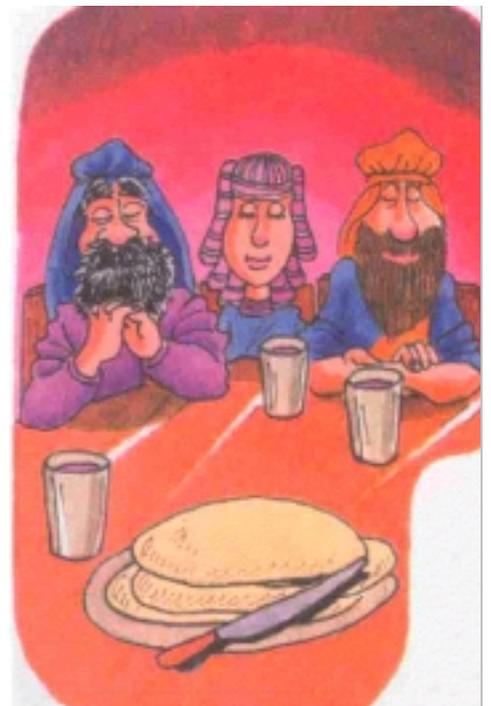
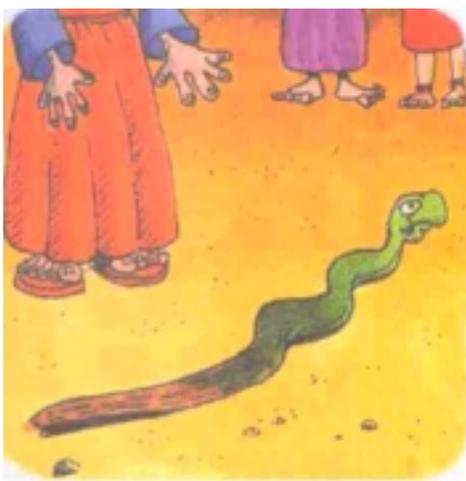
Պատիժները շարունակուեցան եւ յաջորդաբար Աստուած սաստիկ կարկուտ զրկեց, մարախներ զրկեց եւ մթութիւն զրկեց: Երեք օր մութ ըրաւ: Սակայն տակաւին Փարաւոնը

չհնազանդեցաւ Աստուծոյ:

Վերջապէս Աստուած ըսաւ որ Եգիպտացիներու երկրին մէջ պիտի մեռնին բոլոր անդրանիկ զաւակները, որոնց կարգին նաեւ Փարաւոնին անդրանիկ զաւակը:

Այս վերջին պատիժէն վերջ միայն Փարաւոնը արտօնեց որ Իսրայէլացիները ազատօրէն մեկնին:

Տէրը ուզեց որ ամէն տարի Եգիպտոսէն դուրս ելլելու օրը տօնենք եւ զայն կոչենք Բաղարջակերաց տօն:

Մտածէ՛
ասոր
մասին

Անձ մը գիտե՞ս որ կը կարծէ թէ միշտ ազատ է ուզածը ընելու կարծելով թէ ինք ամենակարող է: Փարաւոնը այդպիսի անձ մըն էր, բայց Տէրը իրեն սորվեցուց որ Իր խօսքը բոլորէն անելի բարձր եւ ճշմարիտ է:

25-ԱՄԵԱԿ Ս. ՅԱԿՈԲ ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅԻ

Շաբաթ, 17 Սեպտեմբերի երեկոյեան Մոնթրեալի Հայ Կեդրոնի Աւետիս Ահարոնեան սրահին մէջ կատարուեցաւ մեծ տօնախմբութիւնը Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայի 25-ամեակին: Տօնախմբութիւնը կը վայելէր Հովանաւորութիւնը Գանատայի Հայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Խաժակ Արք. Յակոբեանի, կազմակերպուած էր եկեղեցւոյ Տիկնանց Օժանդակ Մարմին, Բոյրերու Ժողովին, Դպրաց Դասին եւ Բրիստոնէական Դաստիարակութեան Յանձնախումբին կողմէ:

Օրուան բանախօսն էր՝ Գերայ. Տ. Գրիգոր Ծ. Կրդ. Զիֆթճեան, որ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Տեղեկատուական Գրասենեակի ընդհանուր պատասխանատուն է եւ խմբագիրը Կաթողիկոսութեան պաշտօնաթերթ «Հասկ»ի:

Յայտագիրը սկսաւ Կիրակնօրեայի աշակերտներու աղօթքներով: Անոնք աղօթեցին ըսելով՝ «Հայր մեր», «Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս»ը եւ «Չգործս ձեռաց մերոց»ը: Ապա երգեցին Կիրակնօրեայի Բայլերգը:

Հովիւը՝ Արժ. Տ. Գառնիկ Բինյ. Գոյունեան կատարեց բացման խօսքը: Ան իր ուրախութիւնը յայտնեց խումներամ բազմութեան համար, որ լեցուցած էր սրահը: Ապա բացատրեց Կիրակնօրեային դերը՝ իբր հիմնական կառոյց եւ միջոց Հայ եկեղեցւոյ բարեկարգութեան ծիրին մէջ:

Կիրակնօրեային անխոնջ տնօրէնը՝ Պրն. Թորոս Պապիկեան ներկայացուց համառօտ պատմականը Ս. Յակոբ Կիրակնօրեային: Եւ հրաւիրեց համայնքի զաւակները, որ անոնք Կիրակնօրեային համար իրենց ընծայած կարեւորութիւնը արտայայտեն թե՛ իրենց աղօթքներուն մէջ, թե՛ խօսքերուն մէջ, թե՛ գրածներուն մէջ, թե՛ ժողովներուն մէջ, թե՛ գործերուն մէջ եւ թե՛ մանաւանդ՝ պիտոճեական յատկացումներուն մէջ: Ան այսպէս աւարտեց իր ելոյթը.-

«Մեր փափաքն ու մաղթանքն է, որ Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու 75-ամեակը եւ մեր եկեղեցւոյ Կիրակնօրեային 25-ամեակը առիթ ըլլան Հայց. Եկեղեցւոյ բոլոր անդամներուն՝ կղերական թէ աշխարհական՝ ստանձնելու իրենց պարտականութիւնը՝ եւ նոր իրագործումներով դէպի նոր բարձունքներ առաջնորդելու Կիրակնօրեայ Դպրոցներու աշակերտները, որպէսզի երբ անոնք Աստուծոյ շնորհքով դառնան չափահաս, իրենց կարգին

Փոքրիկ աշակերտներու ազատ համարձակ խումբ մը Ս. Գրային ոսկեայ համարներ արտասանեց:

Նկատի ունենալով, որ մեր մէջ մանկապատանեկան հոգեւոր գրականութեան այնքան լրջութիւն չէ ընծայուած, տօնակատարութեան կազմակերպողները հրաւիրած էին մանկավարժ եւ Կիրակնօրեայի պաշտօնաթերթ «Մաշտոցի Արձագանգ»ի խմբագիր Տիկ. Շաղիկ Պօյաճեանը, որպէսզի ան հակիրճ ներկայացնէ իր մտածումները մանկապատանեկան հոգեւոր գրականութեան կարեւորութեան մասին:

Տիկ. Պօյաճեան մատչելի եղանակով խօսեցաւ իրեն առաջարկուած նիւթին վրայ: Ան իր եզրակացութեան մէջ ըսաւ. «Մանուկներու եւ պատանիներու մօտ հոգեւոր կեանք դասաւանդելը անկարելի է, բայց հոգեւոր կեանք քաջալերելը՝ իրագործելի:

Կրօնը եւս դասաւանդութիւն չի կրնար ըլլալ, այլ կեանքի փորձառութիւն եւ իր գերագոյն կերպին մէջ՝ անձնական հանդիպում մը Աստուծոյ հետ: Այս իսկ պատճառով ամենէն լաւ հոգեւոր կամ ամենէն յաջող կրօնական գիրքն անգամ իր նպատակին ծառայած պիտի չըլլայ, եթէ մանուկին կամ պատանիին մօտ չգտնուի ուղղեկից չափահաս մը, որ ընկերակցելով մանուկին կամ պատանիին՝ անոր հոգեւոր կեանքի զարգացման ընթացքին, իր հաւատքով, առաքինի նկարագրով եւ քրիստոնէաբարոյ ապրելակերպով ըլլայ մանուկին կամ պատանիին հոգեւոր կամ կրօնական լաւագոյն օրինակը եւ անոր ներշնչէ հաւատք, յոյս եւ սէր»:

Տիկ. Պօյաճեանի դասախօսութենէն ետք աշակերտ մը եւ աշակերտուհի մը

արտասանեցին Սաղմոսներու գրքէն «Արդարներուն երանութիւնը» աղօթքը:

Օրուան բանախօս Յայր Սուրբին նիւթն էր «Կիրակնօրեայի Տեղն ու Դերը Յայր Մանուկի Դաստիարակութեան Մէջ»: Յայր Գրիգոր պարզութեամբ, այլ խորութեամբ, եւ զուարթախոհ մտքերով բանախօսեց:

Խօսելով Զրիստոնէական դաստիարակութեան այժմեական կարելորութեան մասին, Յայր Սուրբը ըսաւ. « Զրիստոնէական դաստիարակութիւնը Աստուծոյ գործօն ներկայութիւնն է մեր կեանքէն

ներս, ու յատկապէս նոր սերունդներու հոգեւոր ու բարոյական կրթութեան իմաստով: Այս կրթութեան կարիքը ունինք բոլորս, ամէն յարկէ ներս: Միայն եկեղեցւոյ յարկը չէ՛ քրիստոնէական դաստիարակութիւն կատարելիք վայրը: Դպրոցին մէջ միայն կրօնի դասանիւթին համար սահմանուած պահը չէ՛ քրիստոնէական դաստիարակութիւն կատարելիք ժամանակ: Ո՛չ ալ տան մէջ, Կիրակի օրերը եկեղեցի երթալու քարոզչութիւն կատարելը քրիստոնէական դաստիարակութիւն ջամբել պիտի նշանակէր: Զրիստոնէական դաստիարակութիւնը ինքնին կեանքի ձեւ է, ի դիմաց կեանքէն եկող բոլոր տեսակի խորթ երեւոյթներուն, որոնք անյարիր են մեր եկեղեցական, ազգային ու մշակութային արժէքներուն եւ ըմբռնումներուն»:

Յետ Կիրակնօրեայի 25-ամեակը նշող կարկանդակի սպասարկութեան, եկեղեցւոյ Պատուակալ Յովիւր՝ Արժ. Տ. Արմէն Ա. Զինյ. Իշխանեան սրտի խօսքը արտասանեց: Ան գնահատեց եւ քաջալերեց Կիրակնօրեայի տնօրէնութիւնը եւ ուսուցչական կազմը: Եւ վեր առաւ անոնց խորունկ գիտակցութիւնը եւ յանձնառութեան բաժինը՝ Յայր եկեղեցւոյ առաքելութեան մէջ:

Այս տօնակատարութեան առիթով, Առաջնորդ Սրբազանը գնահատագիրներ յանձնեց Ս. Յակոբ Կիրակնօրեային մէջ շուրջ տասնամեակ մը ծառայած հետեւեալ նուիրեալներուն. Տիկ. Կիգի

Չարգաւատճեանին, Տիկ. Շողիկ Նաճարեանին, Օրդ. Յասմիկ Նաճարեանին, Օրդ. Երան Լոշխաճեանին եւ Պրն. Թորոս Պապիկեանին: Գնահատագիրներու բաշխումէն յետոյ Առաջնորդ Սրբազանը պատգամեց ըսելով.«Մանուկի մը առողջ աճումին համար շատ կարեւոր է առողջ դաստիարակութիւնը: Դաստիարակութեան ամենաբեղմնաւոր հանգրուանը մանկութեան ու պատանեկութեան շրջանն է: Այն հանգրուանի դաստիարակութիւնը կ'իրագործուի ընտանիք, դպրոց եւ եկեղեցի երրորդութեան համագործակցութեամբ: Այս համագործակցութիւնը շատ կենսական է, եթէ կ'ուզենք Հայ եկեղեցւոյ ներկայ եւ ապագայ ծաղկումը տեսնել»: Սրբազան Հայրը իր պատգամը փակեց հայրական օրհնութեամբ եւ լաւագոյն մաղթանքով:

Ս. Յ.

Նամականի

Մեր հայ մշակույթի հարուստ տոները ձգելով ո՞ր կ'երթանք

Հոկտեմբեր ամիսը կը մօտենայ եւ արդէն իսկ շուկաներու ցուցափեղկերուն մէջ կը նշմարենք Halloween-ի վերաբերող զարդեր, հագուստներ ու տուրմեղէններ:

Դժբախտաբար շատ մը ծնողներ չեն գիտեր թէ ի՞նչ կը խորհրդանշէ հալօուիմի տօնը ու որովհետեւ իրենցմէ առաջ այս գաղութը հաստատուած մարդիկ կը տօնեն , իրենք ալ կը հետեւին կուրօրէն: Մեր ազգին չի վայելեր այս տօնը տօնել: Ինչպէ՞ս կրնանք հպարտանքով յիշել որ մենք աշխարհի առաջին պետականօրէն քրիստոնէութիւնը ընդունած ազգի զաւակներ ենք ու ամենայն պարզութեամբ շտապել տօնելու տօն մը, որ ո՛չ միայն Քրիստոնէական չէ, այլ հակաքրիստոնէական ու հակաստուածային :

Հալօուիմի ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ դարեր առաջ, խաւարամիտ մարդոց կողմէ տօնուած ու յիշուած սատանաներու ամենամեծին տօնը: Այդ տօնին օրը մարդ կը զոհաբերէին ,առ ի յարգանք իրենց պաշտելի սատանային: Մարդիկ դուռ-դուռ կը դառնային եւ չար ոգիները հեռացնելու համար արարողութիւններ կ'ընէին:

Մենք այդպիսի բաներու պէտք չունինք չար ոգիներ հեռացնելու: Տէրունական աղօթքով Քրիստոս մեզի սորվեցուց Աստուծոյ վստահիլ ու իրմէ պաշտպանութիւն խնդրել: Պաշտպանութեան ուժի զօրութիւնը խտացած է **եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն , այլ փրկեայ զմեզ ի չարէ** տողերուն մէջ :Ունինք նաեւ ուրիշ զօրեղ աղօթք մը **Չար իշխանք հալածին, որ ընդ ծառայս քո մարտնչին ,երեւելով նշան խաչին ,աներելոյք կործանեսցին**: Այս աղօթքը եթէ ամբողջ սրտով աղօթենք անկարելին կարելի կը վերածուի: Հետեւաբար մեր հաւատքի լոյսի աղբիւրը լքելով ո՞ր կ'երթանք...:

Շատ յաճախ հալօուիմ տօնողներ կ'ըսեն, - “Մենք այդ նպատակով չենք տօներ, այլ փոքրերուն ուրախացնելու համար կ'ընենք”: Արդեօք մենք չունինք հայկական բարի տօներ ,որոնց ընթացքին փոքրերուն անուշեղէն ու չոր միրգեր կը բաժնենք: Ինչպէ՞ս կրնանք Հայաստան աշխարհի լոյս սփրող Թադէոս եւ Բարթողոմէոս առաքեալներու ,ինչպէս նաեւ Մեր առաջին վեհափառ Հօր՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի ուսուցումէն եւ սկզբունքէն հեռանալով ,սատանայի տօնը յիշատակել: Յիշենք, թէ երբ Տրդատ թագաւոր Սուրբ Գրիգորին ստիպեց Անահիտ չաստուծոյ առջեւ ծաղկեպսակ գետեղել , ի՞նչ ըրաւ: Խոնարհեցա՞ւ, ծաղիկ գետեղե՞ց, թէ հաստատ մնաց իր խօսքին, սկզբունքներուն ու մերժելով թագաւորին հրամանը գործադրել, տառապեցաւ անբացատրելի տուայտանքներով ու ապա խոր վիրապ նետուեցաւ : Իսկ այժմ, մենք ի՞նչ կ'ընենք... Ոչ թէ միայն չենք մերժեր ու հեռանար սատանայի տօնեն, այլ կը զարդարուինք, կը հագուինք ու նոյնիսկ մեր փոքրերը կ'առաջնորդենք դէպի խորխորատ ու դէպի խաւար...:

Տասը պատուիրաններուն մէջ ,ո՞րն է առաջին պատուիրանը եւ ի՞նչու առաջինը գրուած է: Որովհետեւ ամենակարեւոր եւ առաջնահերթ բանալին է ,” Սիրել մեր Տէր Աստուածը մեր ամբողջ սրտով մտքով ու հոգիով”: Քանի որ Աստուած նախանձախնդիր է, մենք ալ նախանձախնդիր պէտք է ըլլանք,այսպիսի հարցերու նկատմամբ : Յիսուս ի՞նչու եւ ի՞նչպէս յաղթեց սատանային, շատ պարզ է պատասխանը , չենթարկուեցաւ իրեն ,մերժեց զինք ու ըսաւ “Ետիս գնա՛ սատանայ”: Այս նշած կէտերս մեր հայ ազգի սկզբունքային , բարոյական եւ քրիստոնէական արժանիքները վեհ պահող ազգականներ են: Մտածենք թէ Ի՞նչու Վարդանանց տեղի ունեցաւ, ի՞նչու խորխորունիներ ,Ամատունիներ նահատակուեցան ,ի՞նչու 1915-ին , հայ ազգը կոտորած տեսաւ .եթէ մեր պապերը իրենց սկզբունքներէն ու քրիստոնէութենէն հեռանային, եթէ զրադաշտական դառնային եւ կամ մէկ միլիոն հայերու նման ընդունէին մուսլիմանութիւնը , այսօր աշխարհի վրայ հայերէն խօսող, հայերէն կարդացող ու հայերէն աղօթող չէր ըլլար:

Սիրելիներ, մտածեցէ՛ք ու հաւատացէ՛ք որ պատասխանը շատ հեշտութեամբ պիտի ստանաք ու ընէք այն ինչ որ վայել է հայ քրիստոնէային

Պայծառ Կանթեղ

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Սեպտեմբեր ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ**

Պատասխաններ

Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուս, մանուկները, արգելք,
այդպիսիներուն, արքայութիւնը

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. ք. 1929
2. դ. 1980
3. ք. Եգիպտոս
4. գ. Փարաւոնին աղջիկը
5. ք. 5
6. գ. Աստուծոյ առաջին ստեղծած մարդը եւ կիցը
7. ք. Հին Կտակարան
8. դ. Կայէն եւ Աբել
9. մանուկները, Աստուծոյ
10. դ. Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. ք. 1929
2. դ. 1980
3. ք. 25
4. ամբարիշտ, խորհուրդին, մեղաւորներու, ընկերութիւն
5. ք. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս
6. դ. Դաւիթ Թագաւոր
7. ա. Ս. Գէորգ
8. լիութեամբ, բնակիչներով, հիմերը, ովկիանոսներուն
9. Սպաս
10. ա. Պատրաստութիւն

Երկրորդականի անկիւն

1. ք. 1929
2. դ. 1980
3. ք. 25
4. ա. 325
5. առաջին
6. Ծննդոց, Ելից, Ղետացոց, Թուոց, Երկրորդումն Օրինաց

Մասնակցողներ

7. Սպաս
8. Ս. Աստուածածնի
9. Զուրէն Ելած
10. ք. Սաղմոսաց

**Մանկապարտեզ
Անսխալ պատասխանողներ**
Յակոբ Գեպթանճեան, Յուլեր
Անթէպեան

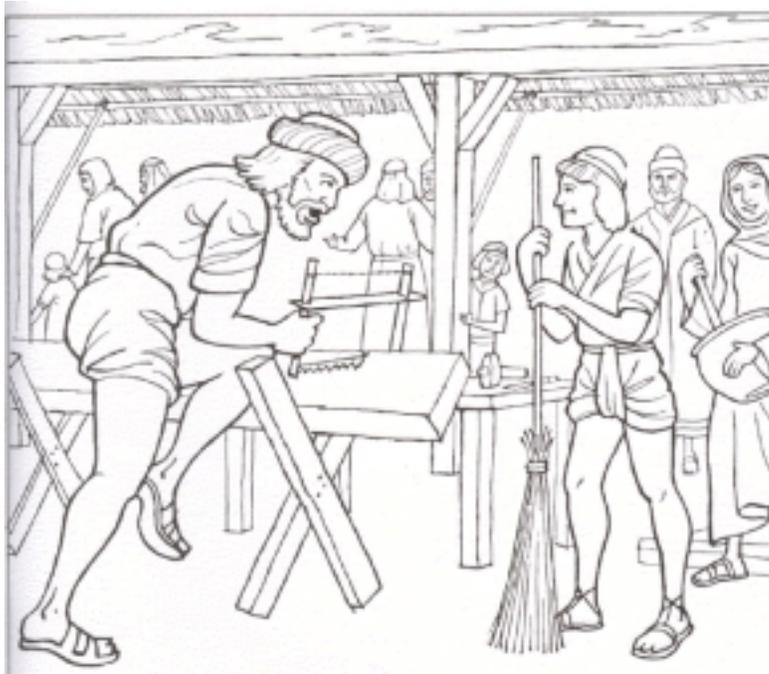
Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն
Ռիթա Մամիրոյեան, Արին Անթէպեան,
Թաթիանա Քեհիպայեան, Ճեսիքա
Մաթոսեան, Արշակ Խշիշեան, Մհեր
Մաթոսեան, Նարեկ Նասոյեան, Քրիս
Նազարեան

Անսխալ պատասխանողներ
Սեակ Պապիկեան, Արազ
Գեպթանճեան, Ալէք Կարապետեան,
Զոհրապ Կարապետեան

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն
Ներսէս Նասոյեան, Գրիգոր
Մաթոսեան,
Անսխալ պատասխանողներ
Առէն Պապիկեան, Դալար
Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն
Կարօ Կարապետեան, Փօլ Գիզիրեան,
Պետիկ Նազարեան, Արի Միրզայեան,
Յովիկ Կարապետեան

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն**

Ամբողջացո՛ւր ըստ Ղուկաս 2.51-52 ի

**զարգանար, մարմնով, մարդոց, Յիսուս, Նազարէթ,
հնազանդ**

**Յետոյ ----- ծնողներուն հետ միասին
----- գնաց, եւ ----- մնաց անոնց: Իր
մայրը այս բոլորը իր սիրտին մէջ կը պահէր:**

**Յիսուս կը ----- իմաստութեամբ եւ
-----՝ Աստուծոյ եւ ----- սիրելի**

ըլլալով:

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն**

1.- Ս. Մեսրոպ Մաշտոց ո՞ր տարին գտաւ Հայ Գիրերը:

- ա.- 301
- բ.- 451
- գ.- 405
- դ.- 1980

2.- 2005 ին քանիերրորդ ամեակը տօնեցինք Հայ Գիրերու Գիւտին:

- ա.- 1600
- բ.- 1700
- գ.- 600
- դ.- 700

3.- 405 ին մեր այբուբենը քանի՞ գիրերէ կը բաղկանար:

- ա.- 27
- բ.- 30
- գ.- 38
- դ.- 36

4.- Հայերը ի՞նչ կը կոչեն Հոկտեմբեր ամիսը:

- ա.- Թարգմանչաց ամիս
- բ.- Գիտնականներու ամիս
- գ.- Ուսուցիչներու ամիս
- դ.- Դոկումենտու ամիս

5.- Ի՞նչ եղաւ Մեսրոպ Մաշտոցի եւ իր աշակերտներուն առաջին գործը:

- ա.- Հայոց պատմութեան գիրքը թարգմանել
- բ.- Աստուածաշունչը թարգմանել
- գ.- Գիրքեր թարգմանել
- դ.- Աղօթագիրք թարգմանել

6. Ամբողջացո՞ւր

Իմաստութիւն -----՝ Յիսուս, տուր ինձ -----՝ զբարիս խորհել եւ ----- առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի ----- եւ ի գործոց -----՝ զիս. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ -----:

7. Մովսէս ի՞նչ ծառ մը տեսաւ որ բոցով շրջապատուած էր բայց չէր այրեր:

- ա.- Մորեցիի
- բ.- Թուօթի
- գ.- Խնձորի
- դ.- Նարինջի

8. Մովսէս ձայն մը լսեց Մորեցիին մէջէն որ իրեն ըսաւ:

- ա.- Կօշիկներդ հանէ՛
- բ.- Հո՛ւ մօտեցիր
- գ.- Ոտքի ելի՛ր
- դ.- Ծուկկի՛ եկուր

9. Ինչո՞ւ Աստուծոյ ձայնը Մովսէսին ըսաւ որ կօշիկները հանէ:

Որովհետեւ հոն ուր կանգնած ես ----- հող է:

10. Եկեղեցույ Խորանին մէջ պէտք է մեր կօշիկները հանենք: Ինչո՞ւ:

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն**

1.- 2005 ին քանիերրորդ ամեակը
տօնեցինք Հայ Գիրերու Գիւտին:

- ա.- 1600
- բ.- 1700
- գ.- 600
- դ.- 700

- ա. Սաղմոսներ
- բ. Առակներ
- գ. Ծննդոց
- դ. Առաքեալներուն գործերը

2.- 405 ին մեր այբուբենը քանի՞
գիրերէ կը բաղկանար:

- ա.- 27
- բ.- 30
- գ.- 38
- դ.- 36

7.- Ամբողջացո՞ւր
Հաւատամք ի մի -----, ի
Հայրն -----, յարարիչն
երկնի եւ երկրի, երեւելեաց եւ
-----:

3.- Նոյեան տապանը ո՞ր լերան վրայ
կանգնեցաւ:

8.- Ամբողջացո՞ւր ըստ Ղուկաս 19.10ին:
Որովհետեւ Մարդու Որդին եկաւ
կորսուածը ----- եւ
-----:

4.- Ի՞նչ տօն կը տօնենք այս տարի
Հոկտեմբեր 15 ին:

- ա. 72 Աշակերտներուն
- բ. Ս. Թարգմանչաց
- գ. 12 Առաքեալներուն
- դ. 4 Ս. Աւետարանիչներուն

9.- Որո՞նք են համատեսական
Աւետարանները:

5.Որո՞նք են 4 Ս. աւետարանիչները:

- ա. Պօղոս, Պետրոս, Գրիգոր, Ղուկաս
- բ. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս,
Յովհաննէս
- գ. Թադէոս, Բարթողէմիոս, Ղուկաս,
Յովհաննէս
- դ. Պօղոս, Պետրոս, Մատթէոս,
Մարկոս,

10.- Գրէ՛ մէկ բառով:
Բարի Լուր Աւետող Գիրք:

6. Հին կտակարանի ո՞ր գիրքով սկսաւ
Աստուածաշունչի Հայերէն
Թարգմանութիւնը:

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն**

1.- Խաչվերացին յաջորդող
քանիերրորդ Շաբաթ օրը կը տօնենք
Սուրբ Թարգմանչաց տօնը:

- ա.- 2
- բ.- 3
- գ.- 4
- դ.- 5

2.- Հայաստանի Արագածոտնի մարզի
ո՞ր գիւղին մէջ կը գտնուի Ս. Մեսրոպ
Մաշտոցի գերեզմանը:

3.- Հայերը Աստուածաշունչը
թարգմանեցին Յունարէնէն Հայերէնի:
Ինչ կը կոչուի Հին կտակարանի
Եբրայերէնէն Յունարէնի այս
Թարգմանութիւնը:

Septuagint կամ -----
Թարգմանութիւն

4.- Թուէ՛ Վեց Սուրբ թարգմանիչները
եւ այն դարերը որոնց ընթացքին
գործեցին: Օրինակ Ս. Մեսրոպ
Մաշտոց 5րդ դար, Ս. Եղիշէ 5րդ
ա.- Ս. Մովսէս Քերթող --րդ դար
բ.- Ս. Դաւիթ Անյաղթ --րդ դար
գ.- Ս. Գրիգոր Նարեկացի --րդ դար
դ.- Ս. Ներսէս Շնորհալի --րդ դար

5.- Ո՞ր Աւետարանն է ամենէն կարճը
իր ծաւալով:

6.- Ո՞ր Աւետարանիչը գրեց Նոր
կտակարանի 5րդ գիրքը՝
Առաքեալներուն Գործերը:

7.- Պատարագի առաջին բաժինը կը
կոչուի Պատրաստութիւն: Ո՞ր Սաղմոսը
կը կարդացուի այս բաժնին ընթացքին:
ա.- 100 կամ Ծ
բ.- 99 կամ Ծ
գ.- 100 կամ ՂԹ
դ.- 99 կամ ՂԹ

8.- Մեսրոպի 36 տառերը ունէին նաեւ
թուային արժէք:
Հայերէնով, ինչպէ՛ս կը գրենք 1111

9.- Ո՞վ ի հայոց պատմութեան հայրը:

10.- Ո՞վ գրեց Վարդանանց
Պատերազմին պատմութիւնը:

Կարճ Լուրեր

Աճ Աշակերտության Ներկայության

- 39 Աշակերտներ 11 Սեպտեմբերին
- 61 Աշակերտներ 18 Սեպտեմբերին
- 75 Աշակերտներ 2 Հոկտեմբերին
- 67 Աշակերտներ 9 Հոկտեմբերին

81 Աշակերտներ արձանագրուած են եւ արձանագրութիւնները կը շարունակուին

Հայկական Հորիզոն Պատկերասփիւրի յայտագիրը 11 Սեպտեմբեր 2005 ին հարցազրոյց մը ունեցաւ Դպրոցի Տնօրէնին հետ, Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի 25 ամեակին առիթով:

Երգեհոնային Հոգեւոր Նուագահանդէս

Կատարողութեամբ՝

Գերայ. Տ. Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիքեանի

Շաբաթ, 12 Նոյեմբեր 2005- ի երեկոյեան ժամը 7:00 ին

Մուտքի նուէր \$10

Տոմսերը ստանալու համար Դիմել Կիրակնօրեայ Դպրոց

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ՆՈՐ ԿՏԿԱՐԱՆ Յիսուս Քրիստոսի եւ ՍԱՂՄՈՍՆԵՐ

Այս 1,200 էջերէ բաղկացած գիրքը ունի հետեւեալ յատկութիւնները

- Իմաստային հարազատ թարգմանութիւն
- Պարզացուած լեզու
- Դիւրին ընթեռնելիութիւն
- Գիտական Օժանդակներ
 - Գլխարկումներ (headings)
 - Ծանօթագրութիւն (footnotes)
 - Բառարան
 - Ժամանակագրական տախտակ (timeline)
 - Աւետարաններու համաձայնութեան տախտակ
 - Առակներու եւ Հրաշքներու ցանկ
 - Ուղեցոյց Սաղմոսներու ընթերցանութեան

Ստանալու համար Դիմել Կիրակնօրեայ Դպրոց

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեանին

հեռ. (514) 956-1277

ել-նամակ director@sourphagop.org

կամ Կիրակի օրերը այցելել դպրոց

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

Նոյեմբեր 2005

Մ
Կ
Շ
Տ
Ո
Ց
Ի
Կ
Ր
Ջ
Կ
Գ
Կ
Ն
Գ

Հրեշտակներու քանդակներ Աղթամարի Սուրբ Խաչ եկեղեցւոյ ճակատին: Հայաստանեայց եկեղեցին Նոյեմբեր 5-ին կը տօնէ հրեշտակապետեր Գաբրիէլի եւ Միքայէլի յիշատակը: Էջ 10

Այս թիւով...

Առաքինութիւնը բարոյական բարեմասնութիւն է, աչսինքն յատկութիւն, արժանիք, կենցաղի կատարելութիւն: Էջ 2

Հաւատքը լուսեղէն անմարմին պարան է Աստուծոյ կողմէ երկնքէն մարդոց իջած: Էջ 3

Պատարագի երկրորդ բաժինը կը կոչուի «Պաշտօն Ճաշու» կամ «Ճաշու կարգ»: Այս բաժինն մէջ է որ Քրիստոս ժողովուրդին կու գայ ու մեզի կը հանդիպի իր խօսքին միջոցաւ: Էջ 4-5

Բայց մինչ մենք մեր մեղքերուն պատճառով հոգեւորապէս մեռած էինք, Աստուած որ առատ է իր ողորմութեամբ, մեզի հանդէպ ունեցած մեծ սիրոյն համար, որով մեզ սիրեց, մեզ վերստին կեանքի կոչեց Քրիստոսով: Էջ 6

Աստուած ինք ըլլալով բարին, իրմէ ճառագայթող ամէն ճշմարտութիւն, սկզբունք, անպայման բարի են: Էջ 7

Աստուածամծի ընածայման օրը կը կատարուի Նոյեմբեր 21-ին, որ օր ալ հանդիպի այդ թուականը: Էջ 9

Փամանակին Յիսնակը, Մեծ Պահքի նման ամբողջութեամբ պահքի շրջան մըն էր, սակայն այսօր անոր ընթացքին կը գտնուին պահքի երեք շաբաթներ միայն: Էջ 9

Բեմն ու խորանը իրենց կարգին եկեղեցւոյ բաժիններէն են ու մէկը միսին կից բաժիններ ըլլալուն շփոթի առարկայ կրնան դառնալ: Էջ 10

Նաեւ... Պահուած բառ էջ *, Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար էջ 11-14, Ո՛րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 15-19 Կարճ լուրեր: Էջ 20

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ

Սուրբ Յակոբ

Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Սուրբ Յակոբ Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլեան

Վերժին Գէլթաճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Կեանքի դասեր

Հայաստանեայց եկեղեցույ տօնացոյցը հարուստ է իր բազմաթիւ տօներով եւ յիշատակման օրերով: Այս տօներէն իւրաքանչիւրը թէեւ նոյն ժողովրդականութիւնը չունի, կամ նոյն ձեւի եւ տարողութեամբ չքեղ եւ հանդիսաւոր տօնախմբութիւններով չի յիշատակուիր, սակայն անոնցմէ ամէն մէկը մեզի կու գայ յիշեցնելու թէ իւրաքանչիւր սուրբի տօն, կամ տաղաւար կամ անուանայիշատակում իր ձեւով փառաբանութեան առիթ մըն է մեր պատմութենէն եւ անցեալէն մեզի հասած հոգեւոր արժէքներու:

Նոյեմբեր ամիսը բացառութիւն չէ: Մեր եկեղեցին անոր ընթացքին կը տօնէ Ընծայում, Ամենայն սուրբերու տօն, հրեշտակապետերու յիշատակման տօն եւ Յիսնակ: Այս տօներէն իւրաքանչիւրը խոկման առիթ է, այսինքն առիթ՝ տօնին պատմական իրադարձութիւններէն եւ դէպքերէն անդին նայելու թէ ի՞նչ արժէքներու կը վերաբերի այդ տօնը, հոգեւոր արժէքներու, եւ ի՞նչ «կեանքի դաս» կը փոխանցէ ան մեզի:

Արագ ակնարկ մը մեր եկեղեցույ տօնացոյցին արդէն իսկ բաւարար է հաստատելու թէ հոն տեղ գտած իւրաքանչիւր տօն, ուրիշ արժէքներու կարքին, մեզի կը փոխանցէ մարդկային առաքինութեանց մասին դասեր: Այսպէս, առնելով օրինակը Նոյեմբեր ամսուան ընթացքին զուգադիպող տօներուն, կարելի է ըսել թէ անոնք մեզի կը փոխանցեն նուիրման, բարութեան, զոհողութեան, մարդասիրութեան, ինքնաճանաչման եւ ուրիշ առաքինութիւններու երկա՛ր շարքի մը մասին դասեր:

Առաքինութիւնը բարոյական բարեմասնութիւն է, այսինքն յատկութիւն, արժանիք, կենցաղի կատարելութիւն: Ան կ'ենթադրէ բարեպաշտ եւ օրինակելի նկարագիր որուն հակառակը պիտի ըլլար անառակութիւնը կամ մոլութիւնը: Եւ մեր եկեղեցույ տօնացոյցը առիթ կ'ընծայէ մեզմէ իւրաքանչիւրին կանոնաւոր հերթականութեամբ ինքնամփոփման եւ ինքնաքննութեան, ճանչնալու համար մենք մեզ եւ մեր հոգիներէն ներս փնտռելու առաքինութիւններու գոյութիւնը եւ մեր գործերուն մէջ՝ անոնց գործէական արտայայտութիւնը:

Ամսական տօնացոյց

Նոյեմբեր 5: Սուրբ
հրեշտակապետացն Գաբրիէլի եւ
Միքայէլի

Նոյեմբեր 19: Ամենայն Սրբոց

Նոյեմբեր 20: Բարեկենդան
Յիսնական Պահոց

Նոյեմբեր 21: Ընծայումն Սուրբ
Աստուածածնի

Իմաստուն մը ըսաւ...

Ինչպէս որ լոյսին շողը արեւէն իջնելով կը մտնէ բոլոր երդիքներէն ու լասամուտներէն ներս եւ կը ձեւաւորուի համաձայն տան մեծութեան կամ փոքրութեան՝ լուսաւորելով այնտեղ գտնուածները, նոյնպէս հաւատքը Աստուծմէ մարդոց մէջ կ'իջնէ եւ անոնց սրտերուն ու հոգիներուն մէջ կը բնակի եւ զայն ընդունողներուն ընկալման չափով կը բովանդակուի: Եւ ինչպէս որ կնիքի նախատիպը երբ մոմի վրայ ձեւանայ, կնիքի նմանութիւնը կը տեսնուի մոմին վրայ, այսպէս ալ հաւատքը Աստուծոյ կողմէ մարդոց մէջ կը տպաւորուի եւ անոնց սրտերուն ու հոգիներուն մէջ կերպաւորուելով կը կնքուի:

Հաւատքը լուսեղէն անմարմին պարան է Աստուծոյ կողմէ երկնքէն մարդոց իջած, որպէսզի երբ մեր ձեռքերը վեր առնենք, Աստուծոյ մօտ բարձրանանք, այսինքն բազմապիսի բարեգործութիւններով:

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Հոկտեմբերի թիւով մենք ծանօթացանք պատարագի չորս բաժիններէն առաջինին՝ Պատրաստութեան, որուն ընթացքին քանանան կը զգեստաւորուի եւ գոց վարագոյրի ետին կը պատրաստուի նշխարն ու գինին: Նոյեմբերի այս թիւով պիտի ծանօթանանք Սուրբ Պատարագի երկրորդ բաժինէն՝ Ծաշու կարգի մէկ մասին:

Պատարագի երկրորդ բաժինը կը կոչուի «Պաշտօն Ծաշու» կամ «Ծաշու կարգ»: Այս բաժնին մէջ է որ Քրիստոս ժողովուրդին կու գայ ու մեզի կը հանդիպի իր խօսքին միջոցաւ, այլ խօսքով, Աստուածաշունչի ընթերցանութեամբ:

Այս բաժնին մէջ իւրաքանչիւր աղօթք, շարական, սաղմոս կամ ծիսակատարութիւն կը վերաբերի Քրիստոսի իբր Աստուծոյ Խօսք, կամ Աստուծոյ գերագոյն արտայայտութեան ձեւ:

Երբ խորանին վարագոյրը կը բացուի, քահանան խաշն ու բուրվառը ձեռքին, խնկարկելով

Ի՞նչ ձեւով ժողովուրդը կը մասնակցի թափօրի արարողութեան ընթացքին

Պատարագի ընթացքին, հաւատացեալ ժողովուրդը պարզ հանդիսատեսի պէս կրաւորական ձեւով չի հետեւիր արարողութեան: Այսպէս օրինակ, երբ քահանան թափօրով կը շրջի, հաւատացեալներ մօտենալով անոր կ'ըսեն.–

«Յիշեցի՛ր եւ զմեզ առաջի նման Գառինն Աստուծոյ», այսինքն «Մեզի ալ յիշէ Աստուծոյ գառին՝ Քրիստոսի առջեւ»:

Այս խօսքով կը խնդրեն քահանայէն որ պատարագ ընծայած ընթացքին յիշէ նաեւ հաւատացեալ ժողովուրդը:

Արծաթեայ բուրվառ– 18-րդ դար

կ'իջնէ բեմէն վար ու ժողովուրդին մէջ կը դառնայ, ընկերակցութեամբ դպիրներուն որոնք միատեղ շարական կ'երգեն: Այս արարողութիւնը կը կոչուի Թափօր: Ապա քահանան դարձեալ կը բարձրանայ բեմ:

Իսկ Ի՞նչ կը խորհրդանշէ Թափօրը: Թափօրը կը խորհրդանշէ Յիսուսի մարդեղացումը, Անոր աշխարհ գալը եւ ժողովուրդին մէջ ապրիլն ու քարոզելը: Այս բաժինը կը կոչուի նաեւ, իր բացատրութեան համաձայն՝ «Աշխարհագալոց»:

Փամամուտը կը սկսի Աստուծմէ օրհնութիւնը խնդրելով, երբ սարկաւազը կ'ըսէ «Եւ ես խաղաղութիւն գՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛: Օրհնեա՛ Տէր», այսինքն «Նաեւ խաղաղութեան համար աղաչենք Տիրոջ. Ընդունէ՛, պահպանէ՛ եւ ողորմէ՛: Օրհնէ՛ Տէր:»

Սարկաւագի այս խնդրանքին իբր պատասխան, քահանան կ'արտասանէ «Տէր Աստուած մեր» աղօթքը եւ դպիրները, ըստ օրուայ տօնացոյցին կ'երգեն համապատասխան շարական մը:

Ահա «Տէր Աստուած մեր» աղօթքին բառերը.-

Տէր Աստուած մեր, որ կարողութիւնդ անքննելի է եւ փառքդ անհասանելի, ողորմութիւնդ անչափ է եւ գթութիւնդ անբաւ, քու անսպառ մարդասիրութիւնդ շնորհէ ժողովուրդիդ եւ այս սուրբ տաճարին. ու մեզի, մեր աղօթակիցներուն հետ, առատօրէն բաշխէ ողորմութիւնդ եւ գթութիւնդ. որովհետեւ քեզի վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Ծարունակելի...

Նոր Կտակարանի Գամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «խկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան խկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Այսպէս, Նոր կտակարանի Գամակները այսօր տակաւին կը խօսին մեզի, եւ եթէ ոչ բացարձակ ամբողջութեամբ, վստահօրէն մասամբ կը համապատասխանեն ներկայ ժամանակաշրջաններուն մէջ կիրարկելի իրականութիւններու:

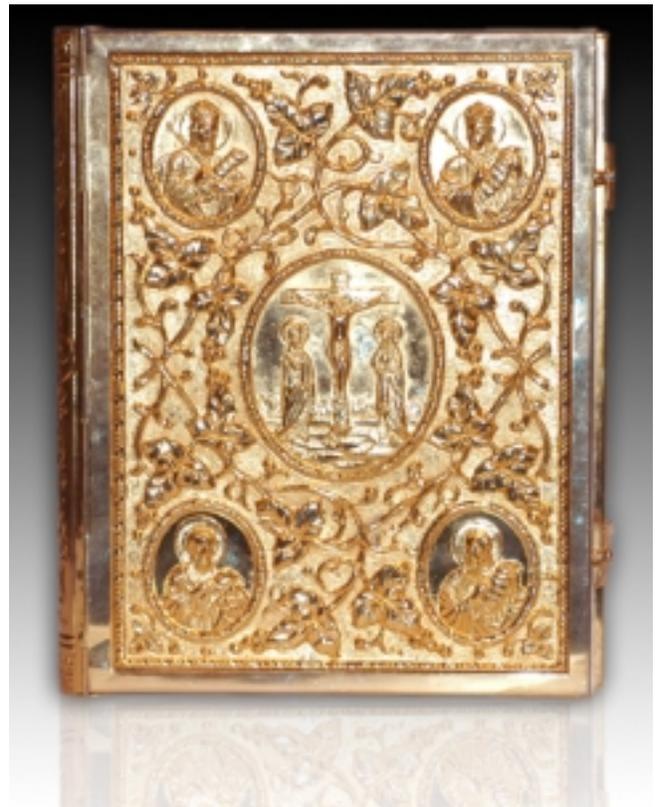
Մահուրնէ դէպի կեանք Հատուած Պօղոս Առաքեալի Գամակէն Եփեսացիներուն 2.1-10

Անցեալին դուք հոգեւորապէս մեռած էիք ձեր յանցանքներուն եւ մեղքերուն հետեւանքով: Այդ մեղքերով կ'ապրէիք, այս աշխարհի սորովութեան համաձայն, ենթարկուելով Սատանային որ մթնոլորտին մէջ գործող ոգեղէն ոյժերուն իշխանն է, եւ ներկայիս կը գործէ Աստուծոյ անհնազանդ մարդոց մէջ: Ժամանակ մը մենք բոլորս ալ նոյնպէս անհնազանդ էինք եւ մարդկային բնութեան յատուկ ցանկութիւններով կ'ապրէինք՝ մեր մարմինին ու մտքին բոլոր փափաքները կատարելով, եւ իրապէս Աստուծոյ պատիժին արժանի էինք, միաներուն պէս:

Բայց մինչ մենք մեր մեղքերուն պատճառով հոգեւորապէս մեռած էինք, Աստուած, որ առատ է իր ողորմութեամբ, մեզի հանդէպ ունեցած մեծ սիրոյն համար, որով մեզ սիրեց, մեզ վերստին կեանքի կոչեց Քրիստոսով: Այո՛, շնորհք ըրա՛ւ՝ փրկելով մեզ: Քրիստոսի հետ յարուցանեց եւ անոր հետ միասին ալ երկինքի մէջ նստեցուց մեզ, որ Քրիստոս Յիսուսի միացած ենք, որպէսզի գալիք բոլոր ժամանակներուն մէջ մարդիկ տեսնեն այն գերազանցօրէն մեծ շնորհքը, որ Աստուած ա՛յնքան բարութեամբ ցոյց տուաւ մեզի, Քրիստոս Յիսուսի անձին մէջ:

Այո՛, Աստուծոյ շնորհքովը փրկուեցաք, քանի հաւատացիք: Փրկութիւնը ձեր արժանիքը չէ, այլ՝ Աստուծոյ պարգեւն է: Ձեր գործերով շահուած չէ անիկա, որպէսզի ռեւէ մէկը

չպարծենայ: Աստուծոյ նոր ստեղծագործութիւնն ենք մենք, քանի Քրիստոս Յիսուսի միացած ենք. ստեղծուած՝ կատարելու համար այն բարի գործերը, որոնց համար Աստուած սկիզբէն մեզ պատրաստեց, որպէսզի անոնցմով լեցնենք մեր կեանքը:

Աւետարանի կողք

Քրիստոնեական բարոյագիտութիւն Ի՞նչ է բարին

Բայց ի՞նչ է բարին եւ կեանքի ընդարձակ աշխարհին մէջ ու՞ր է անոր տեղը: Ահաւասիկ բուն հարցը, որուն դիմաց մարդիկ դիրք կ'առնեն. եւ հոն է, որ իրարմէ կը տարբերին՝ իրենց այլազան մօտեցումներով, հասկացողութեամբ եւ վճիռներով:

ա.- Ըստ ոմանց, բարին հաճոյքին մէջ կը կայանայ: Մենք երջանիկ կ'ըլլանք այն ատեն, երբ մեր բոլոր զգայարանքները, զգացական մեր կեանքի պահանջները գոհացած, լիացած ըլլան: Եւ չար է այն՝ որ նեղութիւն կու տայ մեր զգայարանքներուն, եւ որուն չկարենալով հանդուրժել, կը վանենք զայն մեր կեանքի սահմաններէն: Հետեւաբար կեանքը այս ձեւով կը վերածուի հաճոյքի գացող վազքի մը միայն:

բ.- Ըստ ուրիշներու, բարին սեփական շահին մէջ կը կայանայ: Ինչ որ մեր անհատական շահը կ'ապահովէ, ինչ որ մեզի առաւելութիւն կը բերէ, մասնաւորաբար նիւթական տեսակէտէ, այդ է բարին: Եւ կամ՝ ատելի բարձր մակարդակի վրայ, այն ինչ որ ընկերութեան շահը կը բերէ՝ այն է բարին:

Առանց անդրադառնալու ուրիշ ըմբռնումներու եւ հասկացողութեանց կը գոհանանք գլխաւորաբար այս երկուքին յիշատակութեամբ: Բայց անմիջապէս կը նկատենք, որ այս երկուքը չեն կրնար մեր կեանքը քրիստոնեական նկարագրին պատշաճեցնել, մեր քրիստոնեական ոգին հետ հաշտ ընթանալ: Արդ, որպէսզի կարենանք մեր դիրքը յստակացնել, անցնինք անմիջապէս ճշդելու, թէ ըստ քրիստոնեական ըմբռնումին ի՞նչ է բարին:

գ.- Քրիստոնեական մտածումով բացարձակ բարին Աստուած ինքն է: Այսպէս, օր մը երբ մեծահարուստ երիտասարդ մը մօտեցաւ Յիսուսի եւ ըսաւ.

«Բարի՛ Վարդապետ, Ի՞նչ բարի գործ պէտք է կատարեմ, յախտենական կեանքը ընդունելու համար».

Յիսուս անոր հարցումին պատասխանելէ առաջ ըսաւ.

«Ինչո՞ւ բարիի մասին կը հարցնես ինձի: Բարին մէկ է, միայն Աստուած բարի է:»

Աստուած ինք ըլլալով բարին, իրմէ ճառագայթող ամէն ճշմարտութիւն, սկզբունք, անպայման բարի են: Աստուծոյ բարութիւնը ըստ ինքեան անմատչելի է, սակայն, կը հաղորդակցինք իր բարութեան՝ իր Որդւոյն միջոցաւ, որովհետեւ Ան է ճանապարհը, ճշմարտութիւնը եւ կեանքը: Ան է որ ըսաւ. «Ես եմ լոյս աշխարհի»:

Հետեւաբար, մեր երջանկութիւնը կը կայանայ հետեւորդութեան մէջ Քրիստոսի կեանքին: Գերագոյն երջանկութիւնը կը ստեղծուի ու կը տիրակալէ մեր մէջ այն ատեն, երբ մենք կարենանք հաղորդութեան մէջ ըլլալ բարիին, բարիի ակնադբիրին՝ Աստուծոյ հետ, մեր կեանքին մէջ Աստուծոյ Միածին Որդւոյն, Յիսուսի Քրիստոսի ուսուցած ճշմարտութիւններուն, քարոզած բարոյական սկզբունքներու կիրարկութեամբը:

«Աստուածաբանութիւն», Գարեգին Ա. (2005).

Գարեգին Ա. Աստուածաբանական եւ Հայագիտական Մատենաշար Թիւ 5

Պահուած բառ

մ	ա	ր	կ	ո	ս	ր	ի	կ	ս	ա	հ
ա	ա	ն	ի	կ	մ	ա	ր	ի	ա	մ	ա
տ	ա	թ	ր	ա	մ	ք	ա	ղ	ա	ք	ղ
թ	ա	ս	ա	ռ	ա	կ	ա	տ	ա	ր	ո
է	յ	ռ	կ	ա	հ	ա	ս	ի	լ	ի	ր
ո	ո	յ	ո	վ	հ	ա	ն	ն	է	ս	դ
ս	վ	ե	ս	ա	ն	ա	հ	ի	ն	տ	ո
ե	ս	տ	ա	ր	ա	ր	ա	տ	լ	ո	լ
ս	է	ս	կ	ի	հ	ս	ա	ի	ր	ս	թ
ա	փ	ա	լ	չ	ո	ե	գ	է	ո	ս	ի
յ	ի	ս	ո	լ	ս	ո	լ	ր	ք	ն	լ
ի	ի	լ	ղ	ա	ք	ե	ր	ե	լ	ա	ն

Արի
Արարատ
Գիւտ
Երեւան
Եգէոս
Եսայի
Թանկ
Իւղաբեր
Իսահակ
Կատար
Կիրակոս
Կառավարիչ

Հաղորդութիւն
Հասկ
Ղուկաս
Մարիամ
Մատթէոս
Մարկոս
Մարթա
Յովհաննէս
Յիսուս
Յովսէփ
Սառա
Սուղ

Սուրբ
Սանահին
Սկիհ
Տառ
Քար
Քաղաք
Քրիստոս

Պահուած բառ
Տ գիր՝ Սուրբ Գիրք
Նախորդ Պահուած Բառը՝
յաւերժ

**Սուրբ Աստուածածնին
նուիրուած տօներէն
«Ընծայում Աստուածածնի»**

Ըստ աւանդութեան, Մարիամ Աստուածածին զաւակն էր Յովակիմի եւ Աննայի: Ան ուխտով ստացուած զաւակ ըլլալուն, ծնողքը, իրենց ուխտին համեմատ Մարիամ ընծայած են տանարին երբ ան երեք տարեկան էր, որպէսզի հոն աստուածապաշտութեամբ զարգանայ ու տանարին ծառայէ:

Այս նուիրման օրն է որ կը յիշատակուի Աստուածածնի ընծայման օրը որ կը կատարուի ամէն տարի անշարժ թուականի մը, Նոյեմբեր 21-ին, որ օր ալ հանդիպի այդ թուականը:

Ընծայման տօնը Աստուածածնի նուիրուած տօներէն մէկն է: Անկէ անկախ կան նաեւ Աստուածածնի կեանքն ու տիպարը ծանօթացնող եւ յիշատակող այլ տօներ որոնք են Յղութեան տօն, Ծնունդ Սուրբ Աստուածածնի, Աւետում, Վերափոխում, Գիւտ գօտիի եւ Գիւտ տուփի:

**Յիսնակ
Նոյեմբեր 18**

Յիսնակ բառը կը վերաբերի յիսուն թիւին: Ան իրապէս ալ յիսուն օրերու վրայ երկարող ժամանակամիջոց մըն է որ կը կանխէ Աստուածայայտնութեան կամ Ծննդեան տօնը: Իրապէս ալ, Յունուար 6-էն դէպի ետ համընդ յիսուն օրեր, մենք պիտի յանգինք Նոյեմբեր 18-ին որ Յիսնակի առաջին օրն է:

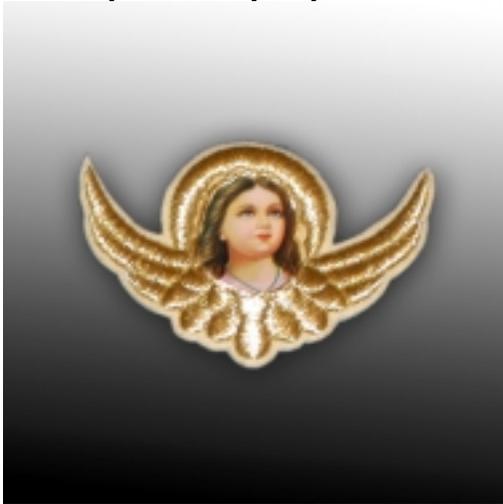
Հայաստնեայց եկեղեցին կը տօնէ Բարեկենդան Յիսնակաց Պահոց, այսինքն Յիսնակի առաջին օրուան ամենէն մօտ զուգադիպող Կիրակին: Այս տարի, Յիսնակի բարեկենդանի կիրակին կը զուգադիպի Նոյեմբեր 20-ին:

Ժամանակին Յիսնակը, Մեծ Պահքի նման ամբողջութեամբ պահքի շրջան մըն էր, սակայն այսօր անոր ընթացքին կը գտնուին պահքի երեք շաբաթներ միայն:

Առաջինը Յիսնակաց պահք անունով, երկրորդը Սուրբ Յակոբի պահք կոչուած, իսկ երրորդը՝ Ծննդեան:

Եւ ընդ Սերոբէսն եւ ընդ
Քերովբէսն միաձայն...

*Եւ Սերովբէներուն եւ
Քերովբէներուն հետ
միասնաբար...*

Այս տողը Սուրբ Պատարագին հետ մտերմացած հաւատացեալներուն ծանօթ պիտի թուի: Իսկապէս ալ ան կ'արտասանուի պատարագի այն բաժնի ընթացքին ուր դպիրներն ու ժողովուրդը կ'երգեն «Սուրբ, Սուրբ Տէր զօրութեանց»:

Այս փառաբանական երգեցողութիւնը կը կատարուի համաձայն սուրբ գիրքի այն հատուածին ըստ որուն Սերովբէները եւ Քերովբէները, այլ խօսքով՝ հրեշտակները, հաւաքուած Աստուծոյ աթոռին շուրջ մշտապէս կ'օրհնեն ու կը փառաբանեն զԱստուած բացականչելով .-

«Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ է երկնային զօրքերու Տէրը եւ ամբողջ երկիրը լեցուն է Անոր փառքով»:

Այս ներածականէն կ'եզրակացնենք թէ «Սերովբէ» եւ «Քերովբէ» բառերը հրեշտակներուն տրուած այլ անուններն էն, հրեշտակներ որոնց պետերուն՝ Գաբրիէլի եւ Միքայէլի յիշատակը կը տօնէ Հայաստանեայց եկեղեցին Նոյեմբեր 5-ին:

Բեմ թէ խորան

Հայկական եկեղեցիի մը շէնքը կամ կառուցը բաղկացած է զանազան մասերէ որոնցմէ իւրաքանչիւրին տրուած է իւրայատուկ անուն: Այսպէս մեզի ծանօթ են բանկալ, գաւիթ, ատեան եւ աւանդատուն բառերը:

Բեմն ու խորանը իրենց կարգին եկեղեցու բաժիններէն են ու մէկը միւսին կից բաժիններ ըլլալուն, շփոթի առարկայ կրնան դառնալ:

Բեմը մեր եկեղեցիներէն ներս արեւելեան կողմը կանգնուած գետնէն քիչ մը բարձր այն տեղն է որուն վրայ կը գտնուին խորանն ու սեղանը: Բեմին վրայ է որ կը կատարուի պատարագի մատուցումը եւ անոր բարձրութեան շնորհիւ, հաւատացեալներ, եկեղեցիին բոլոր անկիւններէն առանց դժուարութեան կը հետեւին արարողութեան:

Բեմ բարձրանալու համար նկատի առնուած են անոր երկու կողմերէն բարձրացող աստիճաններ: Իսկ բեմէն ճիշդ վար կը գտնուի դասը, հոն ուր կը կանգնին դպիրներն ու պաշտօնեաները, որ ինքնին եւս գետնէն մէկ քայլ բարձր շինուած բաժին մըն է:

Գալով խորանին, կարելի է ըսել թէ ան բեմին մէկ մասն է: Աւելի ճշգրիտ բացատրութեամբ, ան բեմին ետեւի մասն է որ կամարով վրայէն գոցուած կէս վրանածեւ տեղ մը կը կազմէ, առջեւ ամբողջութեամբ բաց դէպի հաւատացեալ ժողովուրդը եւ չորս սիւներու վրայ հաստատուած: Հետաքրքրական մանրամասնութիւն մըն է հետեւեալը, թէ խորանը կանգնեցնող սիւներէն իւրաքանչիւրը նուիրուած է չորս անտարանիչներէն իւրաքանչիւրին:

Խորանին մէջտեղ կանգնուած է սեղանը, տափարակ եւ մարմարեայ, որպէսզի հոն կատարուի պատարագի խորհուրդը: Խորանի ետին նկատի առնուած է ազատ անցք մը ուրկից կը կատարուին վերաբերումն ու խնկարկութիւնները եւ պատարագի ընթացքին պէտք եղած զանազան երթեւեկները:

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն Աստուած բարեկամներս կ'ազատէ

Ես Մովսէսն եմ, ձեզի պիտի պատմեմ թէ ինչպէս Եգիպտոսի թագաւորը՝ Փարաւոնը, Իսրայէլացիները ազատ արձակելէ ետք միտքը փոխեց եւ որոշեց մեզի հալածել:

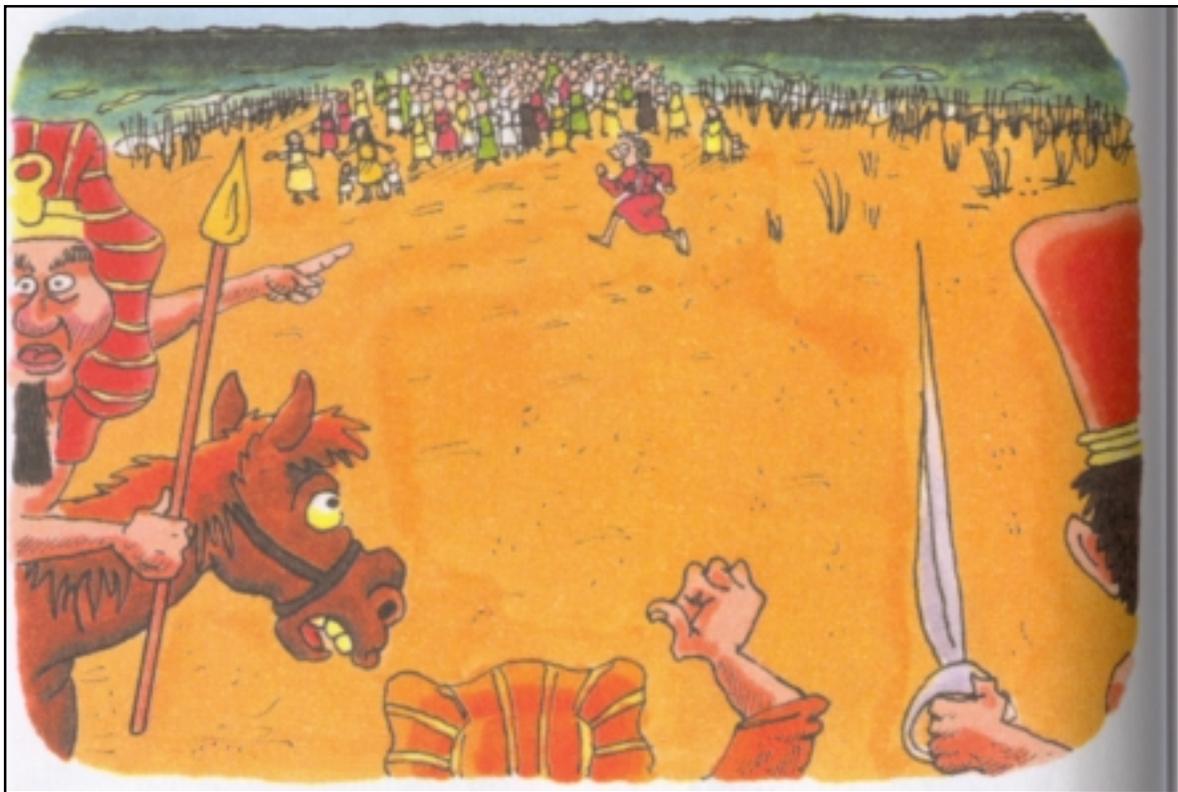
Իսրայէլացիները եւ ես արդէն հեռացած էինք Եգիպտոսէն, երբ Փարաւոնը անդրադարձաւ որ չէր ուզեր մեզի կորսնցնել որովհետեւ կը նախընտրէր մեզի աշխատեցնել:

Թէեւ ես կը կարծէի որ Փարաւոնը ստրված էր Աստուծոյ հնազանդիլ, սակայն ան իր բանակը ղրկեց մեր ետեւէն, մեզ հետապնդելու:

Մենք քալեցինք ու քալեցինք, ապա Աստուած ըսաւ որ հաստատուինք Կարմիր Ծովուն եզերքը:

Յանկարծ լսեցինք Եգիպտական բանակին աղմուկը մեր ետեւէն:

Մեր դիմացն էր Ծովը իսկ մեր ետեւը Եգիպտացիներուն

Կարմիր ծովը շատ ընդարձակ ծով մըն էր, եւ որովհետեւ Մովսէսն ու իսրայէլացիները նաւեր չունէին, անոնք կարծեցին որ շրջապատուած էին, եւ այդ իսկ պատճառաւ շատ վախցան եւ յուսահատեցան:

բանակը:

Երթալիք տեղ չունեինք: Ամէն մարդ կը վախնար ու կը պոռար ըսելով.-

«Աւելի լաւ չէ՞ր մնայինք Եգիպտոս, ծառայէինք Փարաւոնին քան մեռնէինք այսպէս»:

- «Մի վախնաք» պատասխանեցի անոնց.

«Աստուած ինք պիտի պատերազմի անոնց դէմ եւ դուք պիտի մնաք խաղաղ»:

Ձեռքս բարձրացուցի դէպի Կարմիր Ծով եւ ջուրը սկսաւ շարժիլ: Շուտով ծովուն յատակը երեւցաւ, ու մենք քալեցինք

Եգիպտական բանակը կը գործածէր կարքեր որոնք ետերէն բաց էին եւ որոնց վրայ երեք անձեր կրնային կենալ:

Իրաքանչիւր կարք ունէր երկու անիւ եւ կ'առաջնորդուէր ձիով մը: Զինուորները կը կռուէին նետերով եւ աղեղներով:

ջուրերուն մէջէն:

Եգիպտացիներու բանակը
հետեւեցաւ մեզի:

Ապա Աստուած ըսաւ որ ձեռքս
դարձեալ երկարեմ, ու
անմիջապէս Կարմիր Ծովուն
ջուրերը վերագտան իրենց
նախկին ձելը, ծածկելով
Եգիպտական բանակի
զինուորներն ու կենդանիները:
Մենք ազատած էինք:

Իսրայէլացիները տեսան թէ
ինչպէս Աստուած կը
պաշտպանէր իրենց:

Անոնք կը հաւատային
Աստուծոյ բոլոր խոստումներուն:

Մտածէ՛
ասոր
մասին

Աստուած ըսաւ որ Իսրայէլացիները պէտք է
ազատ ըլլան: Թէեւ անոնք շատ յուսահատ
էին երբ շրջապատուած էին Կարմիր Ծովով
եւ եգիպտական բանակով, սակայն Աստուած
ջուրերը տեղափոխեց որպէսզի
Իսրայէլացիները անոնց մէջէն կարենան քալել:

Աստուծոյ միջամտութեամբ ամէն բան կարելի է:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Հոկտեմբեր ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն

Յիսուս, Նազարէթ, Հնազանդ, զարգանար, մարմնով, մարդոց

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ.անկիւն

1. գ. 405
2. ա. 1600
3. դ. 36
4. ա. Թարգմանչաց
5. բ. Աստուածաշունչը թարգմանել
6. Հօր, իմաստութիւն, խօսել, բանից, փրկեա, բազմամեղիս
7. ա.Մորենիի
8. ա. Կօշիկներդ հանէ
9. Սուրբ
10. Որովհետեւ Սուրբ է

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ.անկիւն

1. ա. 1600
2. դ. 36
3. Արարատ
4. դ. 4 Սուրբ Աւետարանիչներուն
5. բ. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս
6. բ. Առակներ
7. Աստուած, Ամենակալ, աներեւութից
8. Փնտռելու, փրկելու
9. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս
10. Աւետարան

Երկրորդականի անկիւն

1. գ. 4
2. Օշական
3. Եօթանասնից
4. 6,7,10,12
5. Մարկոս
6. Ս. Ղուկաս
7. գ. 100 կամ ՂԹ
8. ՌՃԺԱ
9. Մովսէս Խորենացի
10. Եղիշէ

Հոկտեմբեր Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ
Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Փաթիլ Կարապետեան, Շանթ Պալուզեան, Յակոբ Գեպթանճեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն
Խշիշեան Արշակ, Արագ Գաբթանճեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշիշեան, Դանիէլ Ակրեան, Եագուպեան Նանար, Չարբազեան Ռիթա, Փուխանճեան Անի, Փուխանճեան Լոռի, Մաթոսեան Մհեր, Նասոյեան Նարեկ, Արմութլու Կասիա, Սեթեան Նաթալի, Թեհինեան Շողիկ :
Անսխալ պատասխանողներ
Սեւակ Պապիկեան, Կարապետեան Զոհրապ, Կարապետեան Ալեք:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն
Լոռի Չինչինեան, Ռօզալին Չինչինեան, Դանիա Ապրալեան, Հրայր Մատթէոսեան
Անսխալ պատասխանողներ
Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն

Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշխանճեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուիքեան, Քրիստին Կարապետեան, Գօգօ Մաթոսեան, Անի Մելքեան, Արի Միրզալեան, Լորա Սարիմանուկեան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուս մանուկը տաճարին մէջ: Ամբողջացո՛ւր ըստ
Ղուկաս 2.46-49

երեք, մտիկ կ'ընէր, պատասխաններուն, փնտռէինք, իմաստութեան, տաճարին

----- օր ետք զինք գտան ----- մէջ: Անկա տաճարին
ուսուցիչներուն հետ նստած՝ անոնց ----- եւ հարցումներ կ'ուղղէր:
Բոլոր անոնք որոնք իրեն մտիկ կ'ընէին, կը հիանային անոր ----- եւ
տուած ----- վրայ:

Ծնողները երբ տեսան Յիսուսը, ապշած մնացին: Իր մայրը ըսաւ.

- Այս ի՞նչ ըրիր մեզի, տղա՛ս. ահա հայրդ ու ես տակնուվրայ եղած՝ քեզ կը

----- :

Յիսուս ըսաւ անոնց.

- Ինչո՞ւ զիս ուրիշ տեղ կը փնտռէիք. չէի՞ք գիտեր թէ հօրս տան մէջ պէտք
է գտնուիմ:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1. Ինչպիսի՞ անձ մըն էր Նոյ:

- Ա.- Չար
- Բ.- Բռնակալ
- Գ.- հնազանդ եւ արդար
- Դ.- Բարի եւ աշխատասէր

2. Նոյ երեք որդիներ ունէր: Ի՞նչ են անոնց անունները:

- Ա.- Սամ, Քեմ եւ Յաբէթ
- Բ.- Սեմ, Քեմ եւ Յաբէթ
- Գ.- Սեմ, Քամ եւ Յաբէթ
- Դ.- Սամ, Քամ եւ Յաբէթ

3. Ե՞րբ տեղի ունեցաւ Նոյան Տապանին պատմութիւնը:

- Ա.- 2004 ին
- Բ.- Յիսուսի քրիստոսի ծնունդէն առաջ
- Գ.- Յիսուսի քրիստոսի ծնունդէն յետոյ
- Դ.- 1251 ին

4. Ինչո՞ւ ջրհեղեղը եղաւ Նոյին ժամանակ:

- Ա.- Որովհետեւ բոլոր մարդոց չարագործութիւնները շատցան:
- Բ.- Որովհետեւ կ'ուզէր ցոյց տալ Նոյին իր զօրութիւնը:
- Գ.- Որովհետեւ ամէն տարի կը պատահի:
- Դ.- Որովհետեւ բոլոր մարդերը արդար էին Նոյին պէս:

5. Ամբողջացո՞ւր

Զգործս ուղիղ արա ի մեզ,, եւ զգործս

ձեռաց մերոց մեզ: Ամէն:

6. Ո՞ր թիւին կը վերաբերի Յիսնակ բառը:

- Ա.- Հինգ
- Բ.- Յիսուն
- Գ.- Քառասուն
- Դ.- Քառասուն-Հինգ

7. Ասոնցմէ որո՞նք Հրեշտակներու տրուած անուններ են:

- Ա.- Սերովբէ
- Բ.- Քերովբէ
- Գ.- Գաբրիէլ
- Դ.- Միքայէլ

8. Մովսէս եւ իր ընկերները ինչպէ՞ս անցան Կարմիր Ծովը:

- Ա.- Քալելով
- Բ.- Նաւակով
- Գ.- Կամուրջին վրայէն
- Դ.- Լողալով

9. Այս տարի ե՞րբ պիտի տօնենք Սուրբ Յակոբին տօնը:

- Ա.- Ծաբաթ, Դեկտեմբեր 17
- Բ.- Կիրակի, Դեկտեմբեր 18
- Գ.- Ծաբաթ, Նոյեմբեր 26
- Դ.- Կիրակի, Նոյեմբեր 27

5. Ամբողջացո՞ւր Հայաստանեայց Եկեղեցու Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Քայլերգին առաջին համարը:

Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին մենք ----- ենք լուսաբաղձ,
Կայծերու պէս -----
Ցայտած՝ սրտէն պերճ -----:
Ուստի քալենք -----,
Ո՛վ հարազատ զարմ -----,
----- գընացքով
Լոյս-աղբիւրին -----:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1 Կաթողիկոսին Մակդիրն է՝ ՆՍՕՏՏ:Ի՞նչ կը
նշանակէ իւրաքանչիւր գիր:

- Ն -----
- Ս -----
- Օ -----
- Տ -----
- Տ -----

2 Ամբողջացուր՝
Հաւատամք ի մի ----- , Ի հաշրն
-----՝ յարարիչն ----- եւ երկրի
երեսելեաց եւ աներեսութից:
Եւ ի մի -----, Յիսուս -----, Որդին
-----՝ ծնեալն յԱստուծոյ -----
միածին՝ այսինքն ----- Հօր:

3 Նոյեմբեր ամսուն ո՞ր տօնը կը
յիշատակենք:

- Ա- Ամանոր
- Բ- Ամենայն Սրբոց
- Գ- Զատիկ
- Դ- Անկախութեան օր

4 Յիսուս քանի Առաքեալներ ունէր:

- Ա- 72
- Բ- 8
- Գ- 172
- Դ- 12

5 Գրէ՛ հայերէնի թարգմանուած
առաջին նախադասութիւնը:

6. Ի՞նչ է «Եկեղեցի» բառին սահմանումը:

7. Ով է հիմնադիրը եւ գլուխը Եկեղեցիին:

Մեր Տէրը ----- է

Եկեղեցիին Հիմնադիրն ու գլուխն է:

8. Եկեղեցին որո՞ւ մարմինն է:

Եկեղեցին ----- մարմինն

է:

9. Որո՞նք են այս մարմինին անդամները:

10. Ի՞նչ է Յիսնակը:

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն**

1 Պատարագի Թափօրի ընթացքին ի՞նչ պէտք է ըսենք երբ կի մօտենանք քահանային:

----- եւ զմեզ առաջի նման
----- Աստուծոյ:

2 Ի՞նչ կը կոչուի Պատարագի Երկրորդ բաժինը:

3 Ի՞նչ կը խորհրդանշէ Թափօրը:

4 Ե՞րբ է Յիսնակի առաջին օրը

- Ա- Նոյեմբեր 16
- Բ- Նոյեմբեր 18
- Գ- Նոյեմբեր 20
- Դ- Դեկտեմբեր 20

5 Այս տարի ե՞րբ կը սկսի Յիսնակի պահքը:

- Ա- Նոյեմբեր 17
- Բ- Նոյեմբեր 19
- Գ- Նոյեմբեր 21
- Դ- Դեկտեմբեր 21

6 Յիսնակը, ո՞ր տօնէն Յիսուն օրեր առաջ է:

- Ա- Ծնունդ
- Բ- Զատիկ
- Գ- Սուրբ Յակոբ
- Դ- Սուրբ Պօղոս Պետրոս

7. Աշխարհաբարով գրէ առաջին հարցումին պատասխանը:

7. Ի՞նչ է Աշխարհագալոցը:

8. Ամբողջացո՞ւր Քահանային Աղօթքը:

Տէր Աստուած ----- որ կարողութիւնդ
----- է եւ փառքդ
----- :

9. Գրէ՛ Պօղոս Առաքեալի Եփեսացիներուն նամակին 2.4-5

10. Ո՞վ է վերջին մարգարէն

Կարճ Լուրեր

. 13 Նոյեմբեր 2005 ին Պրն. Կարօ Նոխուսեան այցելեց դպրոց եւ շատ հետաքրքրական ձեւով իր պատգամը փոխանցեց Նախ. Դ. Ե. եւ Զ. եւ Երկրորդական դասարաններու աշակերտութեան:

Լոյս տեսած է՝

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ

Յիսուս Քրիստոսի

եւ

ՍԱՂՄՈՍՆԵՐ

Այս 1,200 էջերէ բաղկացած գիրքը ունի հետեւեալ յատկութիւնները

- Իմաստային հարազատ թարգմանութիւն
- Պարզացուած լեզու
- Դիւրին ընթեռնելիութիւն
- Գիտական Օժանդակներ
 - Գլխարկումներ (headings)
 - Ծանօթագրութիւն (footnotes)
 - Բառարան
 - ժամանակագրական տախտակ (timeline)
 - Աւետարաններու համաձայնութեան տախտակ
 - Առակներու եւ Հրաշքներու ցանկ
 - Ուղեցոյց Սաղմոսներու ընթերցանութեան

Ստանալու համար դիմել՝ Կիրակնօրեայ Դպրոց

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեանին

հեռ. (514) 956-1277

ելոնամակ director@sourphagop.org

կամ Կիրակի օրերը այցելել դպրոց

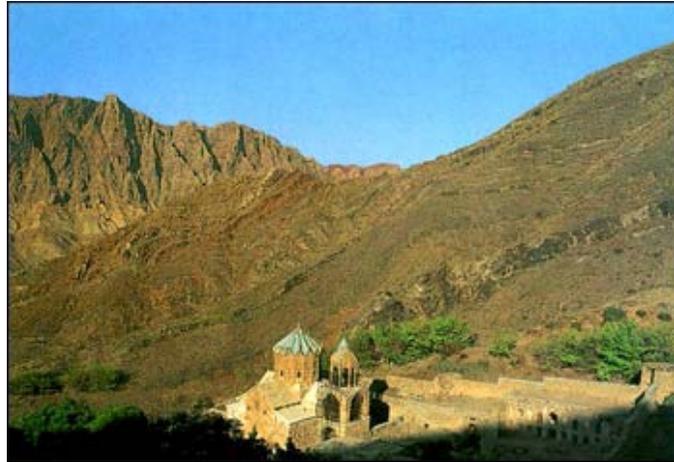

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

Դեկտեմբեր 2005

ԺԳ տարի թիւ 4

Մ
Ա
Շ
Տ
Ո
Ց
Ծ
Ը
Գ

*Նոր Զուղայի Սուրբ Ստեփանոս եկեղեցին:
Հայաստանեայց եկեղեցին Սուրբ Ստեփանոս ճախավկայի
յիշատակը կը տօնէ Դեկտեմբեր ամսուան ընթացքին: Էջ 7*

Այս թիւով...

Թող Նոր տարին քեզի բերէ, սիրելի ընթերցող, հոգիի անդորրութիւն եւ ըլլայ Աստուծոյ շնորհած բոլոր բարիքներով հարուստ մէկ տարի: Էջ 2

Մշտագնաց ու յորձանուտ գետի պէս ընթացող այս կեանքի հոսանքին չանձնող մարդը որեւէ ժամանակէ աւելի ներկայիս պէտք ունի եկեղեցույ մը կամարներուն տակ երբեմն-երբեմն ինքնամփոփուելու: Էջ 3

«Երեքսրբեան փառաբանութիւն» անունը անձանօթ կրնայ թուիլ, բայց խորքին մէջ պատարագի ամենէն աւելի ժողովրդական երգերէն մէկն է: Էջ 4-5

Աշակերտը ուսուցիչէն գերիվեր չէ, բայց կատարեալ պատրաստութիւն ունեցող աշակերտը իր ուսուցիչին նման պիտի ըլլայ: Էջ 6

Սուրբ Ստեփանոս ճախավկային տօնը տօնն է նաեւ բոլոր սարկաւազներուն որովհետեւ ճախավկան, Պետրոս առաքեալի ձեռքով, կարգուած է նաեւ եկեղեցույ սեղանի սպասաւոր կամ՝ Սարկաւազ: Էջ 7

Սուրբ Յակոբ հայ ժողովուրդի ամենէն սիրելի եւ տօնելի սուրբերէն մէկն է որուն կեանքի ամենէն աւելի ծանօթ դրուագներն են անոր Արարատ բարձրանալն ու Նիկիոյ առաջին տիեզերական ժողովին մասնակցիլը : Էջ 9

Նիկիական հանգանակը իր անունը ստացած է 325-ին Նիկիոյ մէջ գոյացած առաջին տիեզերական ժողովէն: Էջ 10

Թաղէոս եւ Բարթողիմէոս առաքեալներուն վերագրուելով է որ հայաստանեայց եկեղեցին կը կոչուի «Առաքելական»: Էջ 10

Նաեւ... Պահուած բառ Էջ 8, Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար Էջ 11-14, Ո՛րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 15-19 Կարճ լուրեր: Էջ 20

Մաղթանք

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ

Սուրբ Յակոբ

Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Հ ա յ ա ս տ ա ն ե ա յ ց
Եկեղեցույ Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ դպրոցի
կամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլատեան

Վերժին Գէպթանճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Մարդկային կեանքը հարստացնող եւ այդ անականին արժանի դարձնող յատկութիւններէն մէկը այն է երբ մարդը, իր նայուածքը շեղելով արտաքին աշխարհի շլացնող նիւթերէն եւ շփոթեցնող ընթացքէն զայն կը յարէ դէպի ներս, դէպի ներքին իր աշխարհը, անոր լուսութեան եւ առանցնութեան մէջ մեկուսանալով ինքն իր վրայ կեդրոնանալու եւ մտածելու նպատակով:

Խոկման եւ ինքնամփոփման առիթները մեր կեանքերէն ներս անպակաս են եւ կը հանդիպին երբեմն անսպասելի կամ աննախատես պահերու: Սակայն կայ տարուան ընթացքին պահ մը որ իւրապատուկ խորհրդաւորութեամբ մը կը յատկանշուի եւ որ ինքնին կը նկատուի իբր ինքնամփոփման եւ ներազննումի իտէալ վայրկեան մը: Ան տարուայ այն ժամն է երբ հին տարին կը հասնի իր աւարտին, ու անվերադարձ ետ մնալով տեղ կու տայ նորին:

Փողովորդական ծանօթ սովորոյթ է ամէն տարեսկիզբի յանձն առնել կարգ մը որոշումներ եւ խոստումներ, նորասկիզբ տարուան ընթացքին զանոնք յարգելու եւ իրականացնելու հեռ անկարով: Սակայն որոշումներու շարան մը հաստատելէ աւելի յարգի եւ արժէքաւոր է այն անկեղծ նայուածքը որ մարդս կը նետէ իր անցուցած տարուան վրայ, վերալիշելով անոր ընթացքին ապրած իր փորձառութիւնները, լա թէ գէշ, կշռելով իր ձեռք ձգած կեանքի փորձառութիւնները, իր կատարած գործերը, կեանքին իր տուածներն ու անկէ առածները:

Որքա՞ն խորհրդաւոր եւ ազդու է նույնպէս այն պահը երբ, ըստ հայկական մեր սովորութեան, ընտանիքը կը հաւաքուի Ամանորի սեղանին շուրջ եւ միաբերան արտասանուած տերունական աղօթքով կը դիմաւորէ Նոր Տարին, այսպէս մեզմէ իւրաքանչիւրին յիշեցնելով թէ կեանքի նիւթական բարիքներէն վեր դասուող բարիք մը եւս կայ տակաւին, որ անգնահատելի եւ անփոխարինելի է: Այս բարիքը ընտանիքն է:

Թող Նոր տարին քեզի բերէ, սիրելի ընթերցող, հոգիի անդորրութիւն եւ ըլլայ Աստուծոյ շնորհած բոլոր բարիքներով հարուստ մէկ տարի:

Ամսական տօնացոյց

Դեկտեմբեր 3: Սուրբ Թադէոս եւ Բարթողիմէոս

Դեկտեմբեր 11: Բարեկենդան Սուրբ Յակոբի Պահքի

Դեկտեմբեր 17: Սուրբ Յակոբ Մծբնայ Հայրապետ

Դեկտեմբեր 26: Սուրբ Ստեփանոս Գախավկայ

Դեկտեմբեր 27: Սուրբ առաքեալներ Պետրոս եւ Պօղոս

Դեկտեմբեր 31- Յունուար 1: Նոր տարուան գիշեր- Ամանոր

Սիւնիքի մարզի պատմամարտարապետական նշանատր շինութիւն՝ Տաթևի վանքի Սուրբ Պօղոս Պետրոս եկեղեցին, կառուցուած 895-906 թուականներուն

Իմաստուն մը ըսաւ...

Պարզ է, որ մարդ իր ապրումի եւ գործի արագ ընթացքին մէջ բնականօրէն կը տարուի կեանքի առօրեայ հոսանքէն: Մանաւանդ ներկայ այս դարուն, երբ կեանքը բազմապատիկ աւելի արագ ընթացք մ'ունի հաղորդակցութեան միջոցներու եւ արդի գործնապաշտ եւ մեքենական ապրելակերպի ու գործելակերպի պայմաններու բերումով՝ մարդ յաճախ չ'անդրադառնար թէ ի՛նչպէս առաւօտը հասեր է արդէն երեկոյ մայրամուտին... եւ թէ ի՛նչպէս Երկուշաբթին Ծաբաթ օրուան հանգրուանին է թեւակոխեր, ամսագլուխն է արդէն եկեր, եւ ահա տարին իր աւարտին է մօտեցեր ու փոքրիկները սկսեր են կաղանդ պապայի մասին խօսիլ...:

Մշտագնաց ու յորձանուտ գետի պէս ընթացող այս կեանքի հոսանքին յանձնուող մարդը որեւէ ժամանակէ աւելի ներկայիս պէտք ունի եկեղեցոյ մը կամարներուն տակ երբեմն-երբեմն ինքնամփոփուելու...: Հարկ է որ աչքերուն ցայուածքը հաւաքելով դուրսէն, իրմէ անդին ծաւալած տարածումի չորս ծագերէն- ինչպէս արեւն իր ճառագայթի փէշերը կը հաւաքէ կէսօրուան կեդրոնացումի համար- գայն սեւեռէ իր անձին վրայ եւ ջանայ գտնել ինքզինք իր իրական կերպարին մէջ եւ տեսնէ ինքզինք հայեցողական այն հայելիին մէջ, ուր կ'ուզէ ինքզինք պատկերացուած տեսնել իր կամեցողութեան խորագոյն, բարձրագոյն եւ ազնուագոյն փափաքներով:

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Նոյեմբերի թիով մենք ծանոթացանք Սուրբ Պատարագի երկրորդ մասէն՝ Ծաշու պաշտօնէն այն բաժնին որ կ'աւարտի քահանայի Տէր Աստուած մեր աղօթքով: Այս թիով պիտի նկարագրենք Ծաշու պաշտօնին շարունակութիւնը:

Քահանային «Տէր Աստուած մեր» աղօթքին կը յաջորդէ «Երեքսրբեան փառաբանութիւն»ը: Թէեւ այսպէս ըսուած «երեքսրբեան փառաբանութիւն»ը անծանօթ կրնայ թուիլ, բայց խորքին մէջ մեզմէ բոլորին ծանօթ եւ պատարագի ամենէն աւելի ժողովրդական երգերէն մէկն է ան:

Ըստ օրուան եւ տօնակատարուող առիթին, այսպէս կ'երգուի Քրիստոսի ուղղուած այս առաջին փառաբանութիւնը, երեք անգամ կրկնուելով, ինչպէս «երեքսրբեան» ածականը կը նշէ.-

Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յարեար ի մեռելոց
կամ՝

Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յայտնեցար վասն մեր
կամ՝

Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ խաչեցար վասն մեր

Նոյն ատեն, սարկաւագը քահանային ձեռքէն Աւետարանը ստանձնելով կը տեղափոխուի դասի աջ կողմէն դէպը ձախ, այս անցումով ժողովուրդին ուշադրութիւնը կ'ուզէ գրաւել եւ զգուշացնել թէ շուտով Աւետարանը պիտի կարդացուի:

Գիտէի՞ր թէ...

Երեքսրբեան փառաբանութեան ընթացքին քշոցակիրները կը շարժեն քշոցները խորհրդանշելու համար հրեշտակներու ներկայութիւնը ինչպէս կանխապէս քահանան խնդրած էր, իբր աշակցութիւն իր սուրբ պաշտօնը կատարելու համար:

Արծաթեայ քշոց, 1765 թուական,
Սուրբ Էջմիածնի հաւաքածոյէն

Երեքսրբեան փառաբանութեան կը յաջորդէ «Համաշխարհական քարոզ» կոչուած հատուածը որ սարկաւագին կողմէ արտասանուած խնդրանքներու շարան մըն է, խնդրանք՝ խաղաղութեան աշխարհին, կաթողիկոսին, առաջնորդին, հոգեւորականներուն, ժողովուրդին ինչպէս նաեւ ննջեցեալներուն համար:

**զՏէր աղաչեսցուք...
կամ աղաչենք Տիրոջ**

Սարկաւագը իր խնդրանքներու շարքին իւրաքանչիւրի աւարտին կ'արտասանէ «զՏէր աղաչեսցուք» խօսքը, ըսել ուզելով թէ բոլոր հաւատացեալները միատեղ Աստուծմէ կը խնդրեն նշուած անձին կամ խումբին համար խաղաղութիւն: Իր կարգին, ժողովուրդը սարկաւագի խնդրանքին կը պատասխանէ «Տէր Ողորմեա»-ով, այսպիսով Տիրոջմէ ողորմութիւն խնդրելով:

**Ե՞րբ ոտքի կը կանգնինք
պատարագի ընթացքին...**

Մաշտոցի արձագանգի թիւերէն ներս ներկայացուած բաժիններէն հետեւեալ արարողութեանց ընթացքին ոտքի պէտք է կանգնիլ եկեղեցիէն ներս...

- Սուրբ Պատարագի սկիզբը երբ պատարագիչը աւանդատունէն ներս կու գայ եւ ոտքի կը մնանք մինչեւ անոր բեմ բարձրանալը եւ վարագոյրին գոցուիլը:
- Թափօր դառնալու ատեն
- Երեքսրբեան փառաբանութեան ատեն, երբ կ'երգուի «Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ հզօր»-ը:

Մետաքսեայ վարագոյր 1771

Շարունակելի...

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «խկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Այսպէս, Նոր կտակարանի նամակները այսօր տակաւին կը խօսին մեզի, եւ եթէ ոչ բացարձակ ամբողջութեամբ, վստահօրէն մասամբ կը համապատասխանեն ներկայ ժամանակաշրջաններուն մէջ կիրարկելի իրականութիւններու:

Ուրիշները չդատել

Ղկ 6.37-42 (Մտ 7 1-5, 10.24-25, 15.14)

- Մի՛ դատէք, որպէսզի Աստուած ալ ձեզ չդատէ. մի՛ դատապարտէք, որպէսզի Աստուած ալ ձեզ չդատապարտէ: Ներեցէ՛ք ուրիշներուն եւ Աստուած ալ ձեզի պիտի ներէ: Տուէք եւ Աստուած ձեզի պիտի տայ. պիտի տայ լաւ չափով, բերնէ բերան, զեղուն առատութեամբ: Ինչ չափով որ ուրիշները չափէք, նոյն չափով Աստուած ձեզ պիտի չափէ:

Օրինակ մըն ալ տուաւ անոնց.

- Միթէ կոյրը կրնա՞յ ուրիշ կոյր մը առաջնորդել. չէ՞ որ երկուքն ալ փոսը կ'իյնան: Աշակերտը ուսուցիչէն գերիվեր չէ, բայց կատարեալ պատրաստութիւն ունեցող աշակերտը իր ուսուցիչին նման պիտի ըլլայ:

Ինչո՞ւ եղբօրդ աչքին մէջ գտնուող շիւղը կը տեսնես, բայց քու աչքիդ գերանը չես նշմարեր: Կամ, ի՞նչպէս կրնաս եղբօրդ ըսել. «Եղբայր, ձգէ՛ որ աչքիդ մէջէն շիւղը հանեմ», մինչ դուն քու աչքիդ գերանը չես տեսներ: Կեղծաւոր, նախ քու աչքիդ մէջէն գերանը հանէ, որպէսզի յստակ տեսնելով՝ կարենաս եղբօրդ աչքէն շիւղը հանել:

Ծառը եւ պտուղը

Ղկ 6.43-45 (Մտ 7.16-20, 12.33-35)

- Լաւ ծառը գէշ պտուղ չի տար, ոչ ալ գէշ ծառը՝ լաւ պտուղ: Իւրաքանչիւր ծառ իր պտուղէն պիտի ճանչցուի: Ոեւէ մէկը փուշէն թուզ չի քաղեր եւ ոչ ալ մորենիէն՝ խաղող: Բարի մարդը իր սիրտի բարի գանձէն բարիք կը բղխեցնէ, իսկ չար մարդը՝ չարիք, քանի բերանը սիրտին մէջ եղածն է որ կը խօսի:

Ժայռի վրայ շինել տունը

Ղկ 6.46-49 (Մտ 7.24-27)

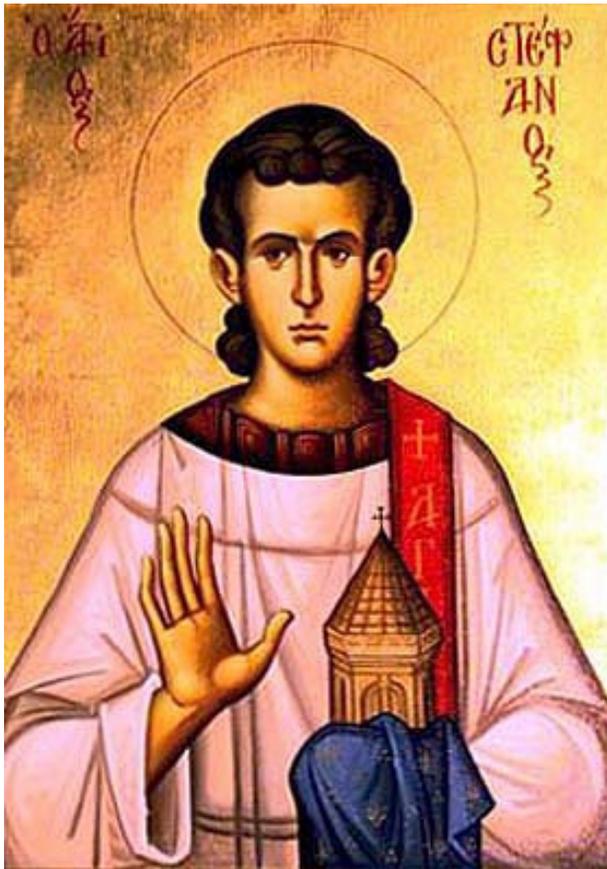
- Ինչո՞ւ գիս «Տէ՛ր, Տէ՛ր» կը կոչէք, եւ սակայն իմ ըսածներս չէք կատարեր: Ով որ ինծի կու գայ եւ խօսքերս լսելով կը գործադրէ զանոնք, ըսեմ ձեզի թէ որու կը նմանի: Կը նմանի այն մարդուն, որ տուն շինելու համար հողը խորունկ կը փորէ եւ հիմը ժայռի վրայ կը հաստատէ: Երբ գետը հեղեղներէն յորդելով կը զարնէ տան, չի կրնար զայն խախտել, որովհետեւ տան հիմը ժայռի վրայ հաստատուած է: Իսկ ով որ կը լսէ խօսքերս եւ սակայն չի գործադրեր, կը նմանի այն մարդուն, որ հողի վրայ առանց հիմի տուն կը շինէ, որուն երբ գետը զարնուի՝ անմիջապէս կը քանդուի: Եւ ի՞նչ ահաւոր կ'ըլլայ այդ տան կործանումը:

«Ահա բացուած է երկինքը, եւ կը տեսնեմ Մարդու Որդին որ Աստուծոյ աջին կանգնած է»

Այս արտասանուած խօսքերը կը վերագրուին Ստեփանոս Գալատական, Ա. դարու քրիստոնէայ անդրանիկ վկան -այդ իսկ պատճառաւ կոչուած «Գալատական»- որ քարկոծուած Գալատականացիք, վկայելով թէ Յիսուս Քրիստոս որդին էր Հայր Աստուծոյ:

Սուրբ Ստեփանոս Գալատական մասին երկար կարելի է կարդալ նոր կտակարանի «Գործք առաքելոց»-ին մէջ, գլուխ 6-էն սկսեալ: Ան կը նկարագրուի իբր «Աստուծոյ շնորհքով եւ զօրութեամբ լեցուն» մարդ մը:

Սուրբ Ստեփանոս, քրիստոնէայ առաջին վկան կը նկատուի որ Քրիստոսի նմանութեամբ ճամբան բացաւ յետագայ վկաններու եւ մարտիրոսներու առջեւ: Հայաստանեայց եկեղեցին Գալատական տօնը կը յիշատակէ Դեկտեմբեր 25-ին կամ անոր յաջորդող օրը, եթէ 25-ը կիրակի կամ պահքի օր մը զուգահայտի:

Նախավկայ եւ... սարկաւազ

Սուրբ Ստեփանոս Գալատական տօնը տօնն է նաեւ բոլոր սարկաւագներուն որովհետեւ Գալատական, Պետրոս առաքելի ձեռքով, կարգուած է նաեւ եկեղեցոյ սեղանի սպասաւոր կամ՝ Սարկաւագ:

Ո՞վ է Սարկաւագը...

« Սարկաւագութիւնը Աստուծոյ սուրբ սեղանին սպասարկելու ծառայական բուն ասպարէզն է, որ դպրութեան աստիճանին նման յատուկ ձեռնադրութեամբ է որ կը ստանայ ենթական, եպիսկոպոսին ձեռքէն Աստուծոյ շնորհքով:»

(Գործնական ծիսագիտութիւն, Գրիգոր Վրդ. Չիֆթեան, Անթիլիաս 2001)

Սարկաւագը խորանէն երգող եւ վերաբերում կատարող եկեղեցոյ պաշտօնեան է որուն պաշտօններէն են պատարագիչի զգեստաւորման օժանդակել, փարջով պատարագիչին ձեռքերու լուացումը կատարել, Սկիհը փոխադրել եւ Աւետարանի եղանակաւոր ընթերցանութիւն կատարել:

Պահուած բառ

գ	ա	ն	ձ	ո	լ	կ	ա	տ	ո	լ
ա	պ	ա	կ	ի	կ	ա	ո	ր	ո	շ
ն	ն	ա	ց	ա	շ	լ	ո	տ	ո	ա
կ	ա	ո	ա	պ	ա	ն	ա	ա	կ	ն
ա	տ	ն	ե	ր	կ	ղ	տ	ա	շ	տ
ն	ս	ք	չ	ա	տ	ա	փ	ա	կ	ա
ա	ր	ի	ի	պ	պ	ա	ա	ս	ա	ո
չ	ն	ի	մ	ա	ր	կ	ո	ս	ա	ա
ք	ի	լ	ա	ի	ե	ր	ա	մ	բ	յ
ե	ր	ո	չ	ի	ր	ա	ի	ր	ն	ի
ր	ե	ի	բ	ն	ա	կ	ա	ր	ա	ն
կ	ր	ա	կ	ա	ր	ա	ն	ա	կ	ա
ո	կ	ա	պ	ա	ր	տ	է	զ	ա	բ
լ	ա	լ	կ	ր	ա	կ	ա	ս	ն	ա

ապակի
արի
անաս
ալիք
աչք
ապա
ական
աչքեր
անտառային
անսակարկ

բազէ
բնական
բակ
բնակարան

գանկ
գանձ

երկու
երամ

կիրք
կափարիչ
կատու
կաշի
կանաչ
կրակարան
կառապան

ձուկ
մարկոս
մինչ

ներկ

ուշացան
որոշ

չիր
չամիչ
չոր

պարտէզ
պողատու
պատառ

ոամիկ

սառ

տափակ
տաշտ

Պահուած բառ
8 գիր՝ ամբողջական

Նախորդ պահուած բառը՝
Աւետարան

«Աքանջելագործ» Սուրբ Յակոբ

Հայաստանեայց եկեղեցին, ամեն տարի, Դեկտեմբեր 12-էն 18-ի միջեւ գուգադիպող շաբաթ օրուան ընթացքին կը յիշատակէ Սուրբ Յակոբ Մծբնացիի կամ «Աքանջելագործ»-ի անունը:

Սուրբ Յակոբ հայ ժողովուրդի ամենէն սիրելի եւ տօնելի սուրբերէն մէկն է որուն կեանքի ամենէն աւելի ծանօթ դրուագներն են անոր Արարատ բարձրանալն ու Նիկիոյ առաջին տիեզերական ժողովին մասնակցիլը (Տես Նիկիայի առաջին տիեզերական ժողովի վերաբերեալ յօդուածը յաջորդ էջին վրայ):

Ըստ աւանդութեան, Սուրբ Յակոբ իբր խոր հաւատքի եւ ճգնաւորութեան արտայայտութիւն, կամեցած է բարձրանալ Արարատ լեռը, հոն գտնելու համար Նոյան Տապանը: Ծամբու ընթացքին, յոգնած եւ քունի անցած է: Դարձեալ, աւանդութեան համաձայն, քունի ընթացքին իրեն յայտնուեց է Աստուծոյ հրեշտակ մը ու իրեն տուեց Նոյան տապանէն փայտի կտոր մը: Հոն ուր Սուրբ Յակոբ հրեշտակէն փայտի կտորը ստացած է, կառուցուած է Ակոռիի Սուրբ Յակոբ վանքը, որուն մէջ պահուեց են Սուրբի մատն ու փայտի կտորը, զիրար ամրացուած շղթայով: Այդ եկեղեցին աւերուած է 1800-ական թուականներուն, երկրաշարժի պատճառաւ:

Սուրբ Յակոբի պատկեր յունական իքոնի մը վրայ

Գիտէի՞ր թէ...

Սուրբ Յակոբ (Saint James of Nisibis) համաքրիստոնէական սուրբ մըն է, այսինքն կը տօնուի նաեւ այլ եկեղեցիներու կողմէ եւս: Այսպէս, յոյն եկեղեցին Սուրբ Յակոբ կը տօնէ Հոկտեմբեր 31-ին, Կաթոլիկ եկեղեցին՝ Յուլիս 15-ին, իսկ Հայաստանեայց եկեղեցին՝ Յիսնակի 3-րդ կիրակիին յաջորդող շաբաթ օրը:

Սուրբ Յակոբ Մծբնացի «Աքանջելագործ» որակուած է նաեւ, ըստ աւանդութեան իր գործած բուժումներուն, կենդանացումներուն եւ այլ հրաշքներուն շնորհիւ:

Հաւատամք ի մի Աստուած...

Այս բառերով է որ կը սկսի «Նիկիական հանգանակը» որ կ'արտասանեն հայաստանեայց առաքելական եկեղեցույ հաւատացեալները իրաքանջիր պատարագի ընթացքին:

Նիկիական հանգանակը իր անունը ստացած է 325-ին Նիկիայի մէջ գոյացած առաջին տիեզերական ժողովէն, որուն մասնակցած է նաեւ, 318 այլ կրօնականներու կարգին, Դեկտեմբեր ամսուան ընթացքին յիշատակուող Սուրբ Յակոբ Մծբնացին:

Նիկիոյ տիեզերական ժողովի առաջնահերթ նպատակներէն էր քննել Արիոսական գաղափարաբանութիւնը, որ կը հաստատէր Աստուծոյ կատարեալ միակութիւնը եւ ինքնաիակ եզակիութիւնը: Ըստ այս գաղափարաբանութեան, Սուրբ Հոգին եւ Աստուծոյ Որդին դուրս կը մնան աստուածային ոլորտէն կամ բնութենէն:

Իսկապէս ալ, ժողովը դրժած է արիոսականութիւնը եւ փոխարէնը որդեգրած հաւատքի հանգանակ մը որ կոչուած է «Նիկիական հանգանակ»: Ահա այդ հանգանակն է որ մինչեւ այսօր կ'արտասանուի պատարագի ընթացքին եւ որուն գլխաւոր գաղափարն է «Համագոյութիւնը», այսինքն Որդիին կամ Քրիստոսի եւ Հօր կամ Աստուծոյ նոյն աստուածային բնութիւն ունենալը:

* * *

Ըստ Մալխասեան բացատրական բառարանին...

« Հաւատոյ Հանգանակ.-

Դաւանութեան վերաբերեալ կէտերի հաւաքումն, խմբագրութիւն. հաւատամք: Քրիստոնէական եկեղեցու հաւատի հանգանակը կազմուեց Նիկիոյ ժողովում, ուստի կոչուում է Նիկիական հանգանակ:»

Եւ Ղերբէնս որ Թաղէնս կոչուեցաւ...

Այս բառերը քաղուած են Մատթէոսի աւետարանէն որուն գլուխ 10.2-3 կը թուէ Յիսուսի տասներկու առաքեալներու անունները: Անոնց կարգին կը յիշուի Թաղէնս առաքեալ, որ Բարթողիմէոսի հետ մէկտեղ կը նկատուի հայաստանեայց եկեղեցույ հիմնադիրը որովհետեւ առաջին անգամ ինքն էր որ Հայաստանէն ներս քարոզեց քրիստոնէութիւնը, 43-66 թուին:

Առաւել եւս, Թաղէնս եւ Բարթողիմէոս առաքեալներուն վերագրուելով է որ հայաստանեայց եկեղեցին կը կոչուի «Առաքելական»:

Թաղէնս առաքեալ Հայաստան հասած է Սանատրուկ թագաւորի օրերուն: Թագաւորը, ազդուած առաքեալի համոզիչ քարոզչութենէն ինքն իսկ ընդունած է քրիստոնէութիւնը, սակայն զգուշանալով իր իշխաններու սպառնալիքներէն, շուտով ետ կանգնած ու մերժած է քրիստոնէութիւնը: Թագաւորին քոյրը սակայն՝

Սանդուխտ, հաստատ մնացած է իր հաւատքին վրայ, ու այդ պատճառով, թագաւորի հրամանով իսկ նահատակուած առաքեալին հետ:

*Թաղէնս առաքեալ:
Զեռքին՝ այն դաշոյնը
որմով
Նահատակուեցաւ եւ
Յիսուսի կողը խրուած
գեղարդը, զորս ըստ
աւանդութեան,
առաքեալը
Հայաստան բերած է:*

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն Անհամաձայնութիւն

Բնաւ պատահա՞ծ է որ ընկերներուդ հետ որոշում մը առնելիք ըլլաս:

Դժուար է երբ ընկերներէդ մաս մը կ'ուզէ մէկ բան ընել իսկ մնացածը՝ ուրիշ բան: Ինչպէ՞ս որոշել:

Այս հարցը ես ալ ունեցայ: Յետուն եւ ես կ'ուզէինք բան մը ընել, սակայն մեր ազգականներէն տասը չհամաձայնեցան:

Անունս Քաղեր է:

Մովսէս մեզի Եգիպտոսէն դուրս առաջնորդելէ ետք պատմեց յատուկ երկիրի մը մասին որ Աստուած Իսրայէլացիներուն պիտի տար՝ Խոստացուած Երկիրը:

Գրեթէ Քանան հասած էինք երբ Աստուած Մովսէսին ըսաւ որ 12 անձեր ընտրէ, մէկ անձ իւրաքանչիւր ցեղէ, որ երթան հետախուզեն եւ ուսումնասիրեն այդ երկիրը եւ անոր բնակիչներուն մասին տեղեկութիւններով վերադառնան:

Շատ գեղեցիկ երկիր մըն էր, շատ պտուղներ կային ծառերուն վրայ:

Երբ վերադարձանք, Իսրայելացիներուն պատմեցինք այդ երկրին մասին եւ անոնց ցոյց տուինք մեր հետ բերած պտուղները:

«Եկէք անմիջապէս երթանք եւ այդ երկիրը գրաւենք, քանի որ կարող ենք» ըսի ես:

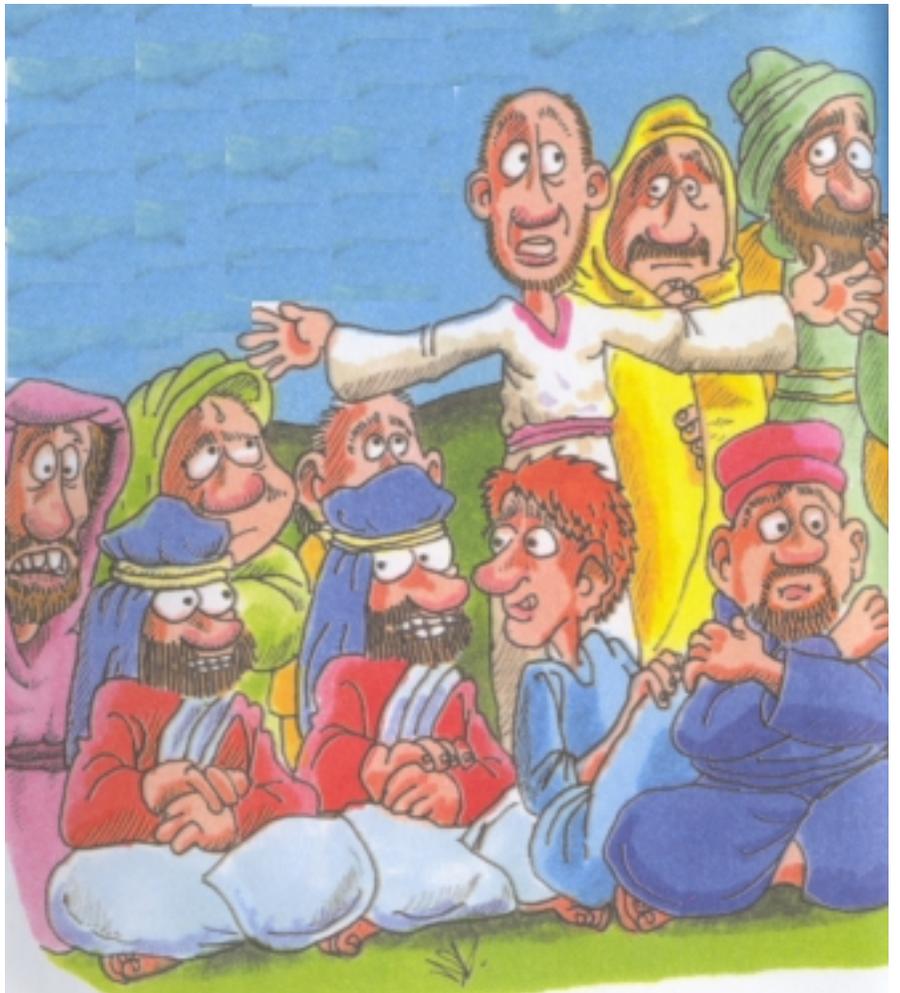
Ինձի ընկերացող հետախույզները համաձայն չգտնուեցան: «Կարող չենք այդ ժողովուրդին դեմ պայքարիլ» ըսին անոնք, «որովհետև անոնք մեզմէ ատելի քաջ են. անոնք կը նմանին հսկաներու իսկ մենք՝ մարախներու»:

Եւ յանկարծ բոլորը վախցան ու սկսան լալ ըսելով.-

«Երանի Եգիպտոս մնայինք»:

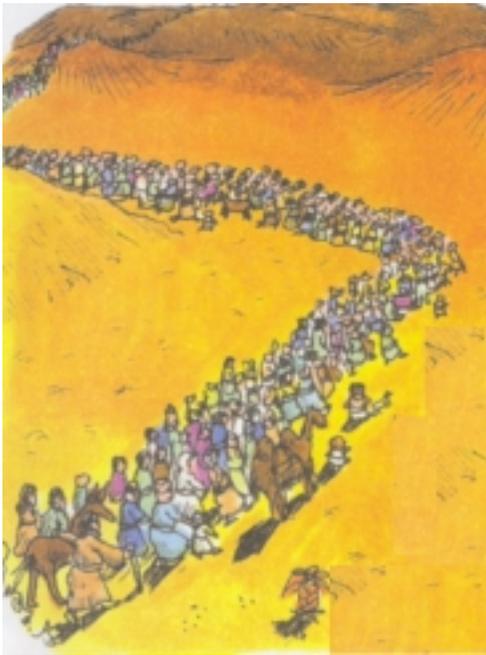
Յետուն եւ ես ըսինք.-

«Մեր տեսած երկիրը շատ լաւ երկիր է: Տէրը մեզի կ'առաջնորդէ ու մեզի կ'օգնէ, սակայն Տիրոջ դէմ մի՛ ապստամբիք, Տիրոջ մի՛ հակառակիք ու մի՛ վախճաք այդ երկրի ժողովուրդէն: Տէրը մեր հետն է»:

Իսրայէլացիները մեզի չհաւատացին եւ ուզեցին մեզի սպաննել: Նոյնիսկ Ա ս տ ու ծ ո յ չհաւատացին եւ ուզեցին

վեարադառնալ Եգիպտոս, ուր ստրուկ էին:

Այսպիսով 40 տարիներ եւս թափառեցանք
անապատին մէջ որովհետեւ ժողովուրդը
չէր վստահեր Աստուծոյ:

Յետոյն եւ ես միակներն էինք որ
հասանք Խոստացուած Երկիրը
որովհետեւ միշտ հաւատարիմ
մնացինք Աստուծոյ:

Մտածէ՛

Աստուծոյ վստահելով կը հասնիս բոլոր
նպատակներուդ: Երկու անձերը որոնք
վստահեցան Աստուծոյ հասան
Խոստացուած Երկիր իսկ անոնք որոնք
չվստահեցան Աստուծոյ մահացան
անապատին մէջ: Հաւատքդ զօրաւոր կը
պահէ քեզ:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նույեմբեր ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն
Երեք, Տաճարին, մտիկ կ'ընէր,
իմաստութեան, պատասխաններուն, փնտտէինք

- Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն
1. գ. հնազանդ եւ արդար
 2. գ. Սեմ, Քամ եւ Յաբեթ
 3. բ. Յիսուս Քրիստոսի Ծնունդէն առաջ
 4. ա. Որովհետեւ բոլոր մարդոց չարագործութիւնները շատցան
 5. Ձեռաց, մերոց, Տէր, յաշողեա՛
 6. բ. Յիսուն
 7. բոլորը: ա, բ, գ, դ
 8. ա. քալելով
 9. ա. Ծաբաթ, Դեկտեմբեր 17
 10. սաներն, լուսածին, նախնեաց, անխողով, արի, հաւատաւոր, ցանկալի

- Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն
1. Նորին Սուրբ Օծութիւն Տէր Տէր
 2. Աստուած, ամենակալ, երկնի, Տէր, Քրիստոս, Աստուծոյ, Հօրէ, յեւթեցէ
 3. բ. Ամենայն Սրբոց
 4. դ. 12
 5. Ծանաչել զիմաստութիւն եւ զԽրատ, Իմանալ զԲանս Հանճարոյ
 6. Հաւատացեալներու Խումբ կամ հոն ուր Հաւատացեալներ կը հաւաքուին
 7. Յիսուս Քրիստոս
 8. Յիսուս Քրիստոսի
 9. Հաւատացեալները
 10. Յիսնակը Սուրբ Ծնունդին (Յունուար 6) նախորդող 50 օրերն են՝ որ կը սկսի Նույեմբեր 18 ին:

- Երկրորդականի անկիւն
1. Յիշեցիր, Գառինն
 2. Պաշտօն Ծաշու կամ ճաշու կարգ
 3. Յիսուսի մարդեղացումը, աշխարհ գալն ու մարդոց մէջ ապրիլը
 4. բ. Նույեմբեր 18
 5. գ. Նույեմբեր 21
 6. ա. Ծնունդ
 7. Մեզ ալ յիշէ Աստուծոյ Գառն՝ Քրիստոսի

- արշեւ
7. Քրիստոսի Աշխարհ գալը
 8. մեր, անքննելի, անհասանելի
 9. Բայց մինչ մենք մեր մեղքերուն պատճառով հոգեւորապէս մեռած էինք, Աստուած, որ առատ է իր ողորմութեամբ, մեզի հանդէպ ունեցած մեծ սիրոյն համար, որով մեզ սիրեց, մեզ վերստին կեանքիկոչեց Քրիստոսով: Այո՛ շնորհք ըրա՛ փրկելով մեզ:
 10. Յովհաննէս Մկրտիչ

Նույեմբեր Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ
Անսխալ պատասխանողներ
Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Փաթիլ Կարապետեան, Ծանթ Պալուզեան, Յակոբ Գեպթանճեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն
Խշխշեան Արշակ, Արագ Գաբթանճեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշխշեան, Դանիէլ Ակրեան, Եագուպեան Նանար, Չաբրագեան Ռիթա, Փուխանեան Անի, Փուխանեան Լոռի, Մաթոսեան Մհեր, Նասոյեան Նարեկ, Արմութլու Կասիա, Սեթեան Նաթալի, Թեհինեան Ծողիկ :

Անսխալ պատասխանողներ
Սեակ Պապիկեան, Կարապետեան Զոհրապ, Կարապետեան Ալէք:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն
Լոռի Զինչինեան, Ռօզալին Զինչինեան, Դանիա Ապրապեան, Հրայր Մատթէոսեան
Անսխալ պատասխանողներ
Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն
Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշխանեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուիքեան, Քրիստին Կարապետեան, Գօգօ Մաթոսեան, Անի Մելքեան, Արի Միրզապեան, Լորա Սարիմանուկեան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր ըստ Մատթեոսի Աւետարանին 2.1-6
Քրիստոսը, արեւելքէն, Երուսաղէմ, Հերովդէս, աւագ,
ուսուցիչները, Բեթլեհէմ, աստղը, երկրպագելու,
վրդովեցաւ,

Եւ ահա ----- մոգեր եկան ----- եւ
հարցուցին.

- Ո՞րն է Հրեաներու նորածին թագաւորը. մենք տեսանք անոր
----- արեւելքի մէջ եւ եկանք ----- իրեն:

Երբ ----- թագաւոր լսեց ասիկա -----, եւ
իրեն հետ՝ Երուսաղէմի բոլոր բնակիչները: Կանչեց ժողովուրդի
----- քահանաներն ու Օրէնքի ----- եւ հարցուց
անոնց, թէ ո՞ր պիտի ծնէր -----:

Անոնք պատասխանեցին.

- Հրեաստանի ----- քաղաքին մէջ, որովհետեւ
Միքիա մարգարէն այսպէս գրած է.

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. և Գ. դասարաններու անկիւն

1. Յիսուս մանուկը ո՞ր օրը ծնաւ:

- Ա.- Յունուար 6
- Բ.- Յունուար 1
- Գ.- Դեկտեմբեր 31
- Դ.- Դեկտեմբեր 25

7. Մոզերը ի՞նչ նուէրներ բերին Յիսուս մանուկին:

- Ա.- Ոսկի, Արծաթ, Պրոնզ
- Բ.- Ոսկի, Կնդրուկ և Զմուռս
- Գ.- Գնդակ, Lego, և Կաւ
- Դ.- Գիրք, մատիտ և ներկ

2. Յիսուս Մանուկը ո՞ր քաղաքին մէջ ծնաւ:

- Ա.- Երուսաղէմ
- Բ.- Բեթլեհէմ
- Գ.- Նազարէթ
- Դ.- Երեւան

8. Յիսուս մանուկին ծնունդէն ետք, Հրեշտակը Հայր Յովսէփին երեցաւ և ըսաւ որ Մանուկը չար թագաւորէն փախցնէ ուրիշ երկիր մը: Ո՞ր երկիրն է այդ:

- Ա.- Սուրիա
- Բ.- Լիբանան
- Գ.- Եգիպտոս
- Դ.- Իսրայէլ

3. Ո՞վ էր Հրեաներու Թագաւորը երբ Յիսուս Մանուկը ծնաւ:

- Ա.- Օգոստոս
- Բ.- Յուլիոս Կեսար
- Գ.- Հերովդէս
- Դ.- Դաւիթ

9. Երբ Յիսուս մանուկը երկու տարեկան եղաւ, իր ծնողքը զինք ո՞ր քաղաքը բերին:

- Ա.- Երուսաղէմ
- Բ.- Բեթլեհէմ
- Գ.- Նազարէթ
- Դ.- Երիթով

4. Հովիւները ինչպէ՞ս գիտցան թէ Յիսուս մանուկը ծնաւ:

- Ա.- Երկնքին մէջ աստղը տեսան:
- Բ.- Հրեշտակները իրենց լուր տուին:
- Գ.- Թագաւորը իրենց լուր տուաւ:
- Դ.- Մոզերը իրենց լուր տուին:

10. Ամբողջացո՞ւր Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Քաջերգին առաջին համարը:

Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին
մենք ----- ենք լուսաբաղձ,
Կայծերու պէս -----
Ցայտած՝ սրտէն պերճ -----:
Ուստի քալենք -----,
Ո՛վ հարազատ զարմ -----,
----- գընացքով
Լոյս-աղբիւրին -----:

5. Ի՞նչ է Յիսուս մանուկին Մօրը անունը:

6. Մոզերը ի՞նչպէս գիտցան որ Յիսուս մանուկը ծնաւ:

- Ա.- Երկնքին մէջ աստղը տեսան:
- Բ.- Հրեշտակները իրենց լուր տուին:
- Գ.- Թագաւորը իրենց լուր տուաւ:
- Դ.- Հովիւները իրենց լուր տուին:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1 Ամբողջացուր՝ հաւատամքի պարբերութիւնը:
Եւ ի մի -----, Յիսուս -----,
Որդին -----՝ ծնեալն յԱստուծոյ -----
միածին՝ այսինքն ----- Հօր:

6. Ո՞ր թուականին գրուեցաւ Հաւատամքը:
Ա- 325 Ք.Ա.
Բ- 301 Ք.Ե.
Գ- 325 Ք.Ե.
Դ- 381 Ք.Ե.

2 Ամբողջացուր՝ հաւատամքի պարբերութիւնը:

Աստուած յԱստուծոյ, ----- ի
-----, Աստուած -----, յԱստուծոյ
-----, ----- եւ ո՛չ
-----:

7. Ո՞վ էր Հայաստանեայց Եկեղեցոյ
ներկայացուցիչը այն Տիեզերական ժողովին
որուն ընթացքին գրուեցաւ Հաւատամքը:

Ա- Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ
Բ- Սուրբ Յակոբ
Գ- Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի որդին՝
Արիստակէս Հայրապետ
Դ- Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի որդին՝ Վրթանէս
Հայրապետ

3 Դեկտեմբեր ամսուն ո՞ր տօնը կը
յիշատակենք:

Ա- Ծնունդ
Բ- Ամենայն Սրբոց
Գ- Զատիկ
Դ- Սուրբ Յակոբ

8. Ի՞նչ կը նշանակէ Նախավկայ:

Ա- Առաջին վկան
Բ- Վերջին վկան
Գ- Գրագէտ
Դ- Հրաշք գործող

4 Յիսուսի 12 Առաքեալներէն Ս. Թադէոս,
ունի նաեւ երկրորդ անուն մը: Ի՞նչ է այդ
անունը:

Ա- Բարթողոմէոս
Բ- Ղերէոս
Գ- Մատթէոս
Դ- Թովմաս

9. Ո՞վ է Նախավկան:

Ա- Ս. Թադէոս
Բ- Ս. Յակոբ
Գ- Ս. Ստեփանոս
Դ- Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ

5 Ո՞ր քաղաքին մէջ գրուեցաւ
Հաւատամքը:

Ա- Նիկիա
Բ- Եփեսոս
Գ- Քաղկեդոն
Դ- Կոստանդնուպոլիս

10. Ո՞ր Սուրբին տօնը, տօնն է նաեւ բոլոր
սարկաւազներուն:

Ա- Ս. Թադէոս
Բ- Ս. Յակոբ
Գ- Ս. Ստեփանոս
Դ- Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Երկրորդականի անկիւն

1 Գրէ՛ Երեքսրբեան Փառաբանութեան
առաջին 8 բառերը:

2 Ի՞նչ կը յաջորդէ Երեքսրբեան
Փառաբանութեան:

3 Ո՞վ է նախավկան:

4 Ե՞րբ կը տօնենք Սուրբ Յակոբի Տօնը:

Ա- Դեկտեմբեր 12-18 մէջ եղող Շաբաթ Օրը

Բ- Դեկտեմբեր 12-18 մէջ եղող Կիրակի Օրը

Գ- Դեկտեմբերի երրորդ Շաբաթ օրը

Դ- Դեկտեմբերի երրորդ Կիրակի օրը

5 Սուրբ Յակոբ ո՞ր Տիեզերական Ժողովին
մասնակցեցաւ«երկու շիտակ պատասխան»:

Ա- Նիկիոյ

Բ- Կոստանդնուպոլսոյ

Գ- Եփեսոս

Դ- Առաջին

6. Սուրբ Թադէոս ուրիշ ի՞նչ անունով
կոչուած է:

Ա- Բարթողոմէոս

Բ- Մատթէոս

Գ- Ղեբէոս

Դ- Ղուկաս

7. Ո՞ւր կը կարդանք Յիսուսի խօսքերը
ուրիշները չդատելու մասին:

8. Ո՞ւր կը կարդանք Յիսուսի առակը Ժայռի
վրայ տունը շինելու մասին:

9. Որո՞նց ներկայութիւնը կը խորհրդանշուի
բշտցներու շարժումով:

10. Սուրբ Յակոբ Մծբնացի հայրապետը ի՞նչ
կը կոչուի անգլերէնով:

Կարճ Լուրեր

. Մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտներէն խումբ մը պիտի ներկայացնէ գեղարուեստական յայտագիր մը, 18 Դեկտեմբեր 2005 ին Սուրբ Յակոբի Անուանակոչութեան Տօնին առիթով Եկեղեցույ Հոգաբարձութեան եւ Տիկնանց Օժանդակ Մարմնին կողմէ կազմակերպուած աւանդական ճաշկերոյթին ընթացքին:

. Կիրակնօրեայ Դպրոցը փակ է Կիրակի 25 Դեկտեմբեր 2005 եւ Յունուար 1, 2006:

. Կիրակնօրեայ Դպրոցը պիտի տօնէ Սուրբ Ծնունդը Կիրակի 8 Յունուար 2006 ին Բաստրմաճեան սրահին մէջ: Նոյն օրը, Կաղանդ Պապան իր նուէրներով պիտի այցելէ դպրոց մեզի հետ տօնելու համար Յիսուս Մանուկին Ծնունդը:

. **WWW.SOURPHAGOP.ORG** 5 Տարեկան է: Մեր կայքէջը իր տարեդարձը կը տօնէ Սուրբ Յակոբի Տօնին հետ: **www.sourphagop.org** ը հրատարակուեցաւ **2000** Դեկտեմբերին Սուրբ Յակոբի Տօնին օրը: Բարի Տարեդարձ

Ծնորհաւոր Նոր Տարի

Եւ

Սուրբ Ծնունդ

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեանին

հեռ. (514) 956-1277

ել-նամակ director@sourphagop.org

կամ Կիրակի օրերը այցելել դպրոց

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

Յունուար 2006

ԺԳ տարի թիվ 5

Մ
Կ
Շ
Տ
Ո
Ց
Թ
Ի
Գ

Սուրբ Ծնունդի պատկեր հայկական մանրանկարի վրայ, 1362 թ.

Այս թիով...

Յիսուսի ծնունդը, զինք ընդունողին բերաւ նոր կեանք, սիրոյ եւ հաւատքի վրայ հիմնուած, ուր կեանքը կը չաղթէ մահուան, բարին՝ չարին, յոյսը՝ յուսալքութեան եւ ոգեղէնը՝ նիւթին: Էջ 2

Ճաշու պաշտօնը իր գագաթնակէտին կը հասնի սուրբ գիրքէն հատուածներու ընթերցանութեամբ: Էջ 3-4

Գիտցէք, որ փորձութիւնը համբերութիւն կը ծնի, եթէ ձեր հաւատքը փորձին դիմանայ: Իսկ համբերութիւն պէտք է ունենայ մինչեւ վերջ, որպէսզի ամբողջական եւ կատարեալ ըլլաք, եւ ձեզի ոեւէ բան չպակսի: Էջ 5

«Աստուածալստութիւն» անուան տակ համախմբուած է Քրիստոսի կեանքի սկզբնական շրջանին վերաբերող դրուագներու շարք մը, որոնցմէ մէկն է Անոր Սուրբ Ծննդեան դրուագը: Էջ 6

Անցեալին հայաստանեայց եկեղեցույ բոլոր մեծ տօներուն իբր նախատօնակ կը կատարուէր Շրագալոյց, իսկ ներկայիս միայն Սուրբ Ծնունդի եւ Զատիկուայ տօները նախորդող երեկոները : Էջ 7

Թաղէնս եւ Բարթողիմէնս առաքելներուն վերագրուելով է որ Հայաստանեայց եկեղեցին կը կոչուի «Առաքելական»: Էջ 7

2000 թուականին, Սուրբ Յակոբ կիրակնօրեայ դպրոցը կը յայտարարէր իր համացանցի վրայ նորագոյ կայքէջը: Դեկտեմբեր 2005-ը կը նշէր տոյն համացանցի հնգամեան: Այդ առթիւ, հարցազրոյց վարուեցաւ դպրոցիս տնօրէն պարոն Թորոս Պապիկեանի հետ, ընդհանուր արժեւորում մը կատարելու համար www.sourphagop.org-ի , եւ անոր ընթացքին մասին: Էջ 9-10

Նաեւ... Պահուած բառ Էջ 8, Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար Էջ 11-14, Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 15-19 Կարճ լուրեր: Էջ 20

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանէայց Եկեղեցւոյ
Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի
(internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք
www.sourphagop.org, ձախ
կողմի կոճակներէն
«Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ
դէպի ներկայ եւ նախկին
թիւերը...

Հ ա յ ա ս տ ա ն ե ա յ ց
Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ դպրոցի
կամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլաեան

Վերժին Գէպթանճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Ծնունդը առիթ վերածնունդի

Քրիստոսի հրաշափառ ծնունդը ինքնին որոշ մարդոց աչքին կրնայ պատմութիւն մը թուիլ, հազարաւոր այլ պատմութիւններու նման, հրաշալի եւ երեւակայական պատմութիւն մը:

Սակայն Սուրբ Ծնունդը հաւատացեալին աչքով դիտուած ամբողջովին այլ կերպար կը ստանայ ու մտային կարողութիւններով ըմբռնչուելի պատմուածքէ մը անդին կը վերածուի հոգիի եւ սրտի աչքերով դիտուած իրողութեան մը, կեանքի եւ վերածնունդի խորհրդանիշի մը:

Իսկապէս ալ, Յիսուսի ծնունդը, զԻնք ընդունողին բերաւ նոր կեանք, սիրոյ եւ հաւատքի վրայ հիմնուած, ուր կեանքը կը յաղթէ մահուան, բարին՝ չարին, յոյսը՝ յուսալքութեան եւ ոգեղէնը՝ նիւթին:

Մեր արդիականացած կեանքերը, իրենց իրաչափուկ հեքով եւ արագընթաց գնացքով վերածուած են կարծես մեքենայացած շարժումներու եւ արարքներու շարքի մը, զորս բոլորս կը կիրարեմք առանց անդրադառնալու եւ գիտակցելու: Ժամանակի պակասը եւ առօրեայ սովորոյթներու կրկնութիւնը յաճախ կը լճացնեն մեր կեանքերը ու կը սահմանափակեն մեր երեւակայութիւնը: Նիւթը կը ճնշէ ոգիին վրայ ու մարդը կամաց կամաց կը վերածուի լարուած մեքենայի:

Քրիստոսի Սուրբ Ծննդեան առիթը, իբր նոր կեանքի մը գալուստի առիթ, թող մեզ համար ե՛ւս հանդիսանայ իբր վերածնունդի առիթ: Ժամանակը առնենք նայուածք մը նետելու մեր կեանքերուն վրայ, արժեւորելու համար մեր ընթացքը եւ Սուրբ Ծնունդի օրինակով մեր կեանքերէն ներս ծնունդ տանք բոլոր այն բարիքներուն եւ շնորհներուն որոնք ժամանակի ընթացքին զոհեցինք արդի մեր կենցաղին պատշաճելու հրամայականով: Խօսքը ոգեղէն գանձերու մասին է, բարիքին, արդարութեան, ընկերսիրութեան, խոնարհութեան, արիւթեան, ժուժկալութեան եւ բոլոր այլ ծանօթ առաքինութիւններու մասին:

Քրիստոս ծնաւ եւ յատնեցաւ: Ձեզի մեզի մեծ Աւետիս:

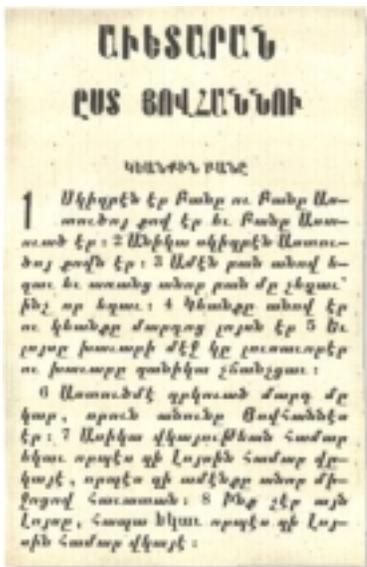
Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի Դեկտեմբերի թիւով մենք ծանօթացանք Սուրբ Պատարագի երկրորդ բաժնի ընթացքին կատարուող Երեքսրբեան փառաբանութեան եւ անոր յաջորդող Աշխարհական բարոզին: Այս թիւով մենք պիտի շարունակենք ներկայացնել Ճաշու պաշտօնը՝ կատարագի երկրորդ բաժինը, մինչեւ այս բաժնին աւարտը:

Ճաշու պաշտօնը, ինչպէս որ նախապէս նկարագրած էինք, այն բաժնն է ուր Աստուած իր հաւատացեալ ժողովուրդին կը յայտնուի իր խօսքին միջոցաւ, այսինքն Սուրբ գիրքի ընդմէջէն: Ծիշդ այս գաղափարին կապակցութեամբ, Ճաշու պաշտօնը իր գագաթնակետին կը հասնի սուրբ գիրքէն հատուածներու ընթերցանութեամբ: Այս ընթերցանութիւնը կը կատարէ սարկաւազը եղանակաւոր կերպով, կարծես երգելով:

Սակայն նախքան ընթերցանութիւնը, հաւատացեալները ներկայ կը գտնուին խօսքերու շարանի մը, զորս կ'արտասանուի մերթ ընդ մերթ սարկաւագին, քահանային եւ դպիրներուն կողմէ: Այս բոլոր խօսքերուն նպատակն է յատուկ երկիւղածութեամբ մօտենալ եւ ունկնդրել Աստուծոյ խօսքը որ մեզի կը հասնի սուրբ գիրքի միջոցաւ:

Ահա թէ ինչ կ'ըսուի այս հանգրուանին, գրաբար եւ անոր աշխարհաբար թարգմանութիւնը.-

Սարկաւագ.- Ալէլուիա, Օրթի:
Օրհնեցէք Տէրը, Ոտքի ելէք:

Քահանայ.- Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Խաղաղութիւն բոլորին:

Դպիր եւ ժողովուրդ.- Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Քու անձիդ, նոյնպէս:

Սարկաւագ.- Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Երկիւղածութեամբ լսեցէք:

Քահանայ.- Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ ... (Մատթէոսի, Մարկոսի, Ղուկասի կամ Յովհաննէսի):
Յիսուս Քրիստոսի Սուրբ Աւետարանը որ ըստ... է:

Դպիր եւ ժողովուրդ.- Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:
Փառք քեզի, Տէր Աստուած մեր:

Սարկաւագ.- Պրօսխումէ:
Մտիկ ըրէք:

Դպիր եւ ժողովուրդ.- Ասէ Աստուած:
Աստուած կը խօսի:

Ինչպէ՞ս կը որոշուին պատարագի ընթացքին կարդացուելիք հատուածները

Պատարագի ընթացքին կատարուող Սուրբ Գիրքի հատուածներու ընթերցանութիւնը կը ճշդուի Ծաշու աւետարանին վրայ հիմնուելով:

Ծաշու աւետարանը պատարագին մէջ կարդացուելիք աւետարաններու հատուածներ պարունակող, տօնացոյցի կարգով շարուած հատուածներու այն հաւաքածոն է որ կը ճշդէ թէ իւրաքանչիւր օր որ հատուածները պիտի կարդացուին: Ծաշու աւետարանի բովանդակութիւնը Երուսաղէմի մէջ, չորրորդ դարու ընթացքին ճշդուած է, ու տակաւին կը գործածուի մինչեւ օրս:

Այս բոլորէն ետք միայն կ'ընթերցուի Սուրբ Գիրքը որուն աւարտին դպիրներն ու ժողովուրդը փառք կու տան Աստուծոյ ըսելով.-

«Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր»:

Ծաշու ընթերցուածքներուն անմիջապէս կը հետեւի Հաւատքի խոստովանութիւնը, կամ աւելի ծանօթ իր անունով, «Հանգանակ Հաւատոյ»-ն: Սարկաազը կը դառնայ դէպի սուրբ Սեղան եւ Աւետարանը վեր բարձրացնելով կ'արտասանէ, ժողովուրդի ընկերակցութեամբ «Հաւատամքը», ըսելով.-

Հաւատամք Ի մի Աստուած, Ի Հայրն ամենակալ, յարարիչն երկնի եւ երկրի, երեւելեաց եւ աներեւութից: Եւ Ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս, յՈրդին Աստուծոյ, ծնեալն յԱստուծոյ, Հօրէ միածին, աչսինքն յԷութենէ Հօր:

Հաւատամքը կ'աւարտի հետեւեալ հատուածով, եւ անոր հետ մէկտեղ վերջ կը գտնէ Ծաշու պաշտօնը.-

«Հաւատամք եւ Ի մի ընդհանրական եւ առ քելական սուրբ Եկեղեցի: Ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, Ի քաւութիւն եւ Ի թողութիւն մեղաց: Ի յարութիւն մեռելոց, Ի դատասանան յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց. յարքայութիւնն երկնից եւ Ի կեանսն յաւիտենական:»

Եկեղեցական զգեստ

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը իսկական եւ առօրեայ կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Այսպէս, Նոր կտակարանի նամակները այսօր տակաւին կը խօսին մեզի, եւ եթէ ոչ բացարձակ ամբողջութեամբ, վստահօրէն մասամբ կը համապատասխանեն ներկայ ժամանակաշրջաններուն մէջ կիրարկելի իրականութիւններու:

Համբերութիւն, հաւատք եւ իմաստութիւն

Եղբայրներ՛ր, դուք ձեզ շատ երջանիկ համարեցէք՝ երբ զանազան փորձութիւններու մէջ կ'իյնաք: Գիտցէք, որ փորձութիւնը համբերութիւն կը ծնի, եթէ ձեր հաւատքը փորձին դիմանայ: Իսկ համբերութիւն պէտք է ունենալ մինչեւ վերջ, որպէսզի ամբողջական եւ կատարեալ ըլլաք, եւ ձեզի ոեւէ բան չպակսի:

Եթէ ձեզմէ մէկը կը զգայ թէ անհրաժեշտ իմաստութիւնը չունի, թող խնդրէ Աստուծմէ, որ բոլորին կու տայ առատօրէն եւ սիրայօժար կերպով, եւ Աստուած պիտի տայ իրեն: Բայց թող խնդրէ հաւատքով, առանց երկմտելու, որովհետեւ երկմիտ մարդը կը նմանի ծովու ալիքներուն, որոնք հովերէն կը շարժին ու կը տարուբերին: Այնպիսին թող չակնկալէ որ Տէրը կու տայ իր խնդրածը, որովհետեւ երկմիտ մարդը իր բոլոր քայլերուն մէջ անհաստատ է:

Աղքատն ու հարուստը

Աղքատ եղբայրը թող ուրախ ըլլայ, երբ Աստուած զինք բարձրացնէ: Հարուստ եղողն ալ թող ուրախ ըլլայ, երբ Աստուած զինք խոնարհեցնէ, որովհետեւ հարստութիւնը կը նմանի վաղանցուկ վայրի ծաղիկին: Ինչպէս երբ արեւը ծագի՝ իր այրող տաքութեամբ խոտը կը չորցնէ եւ ծաղիկը կը թափի, անոր գեղեցկութիւնն ալ կը կորսուի, ճիշդ այնպէս ալ մեծահարուստը իր գործերով միասին պիտի թառամի:

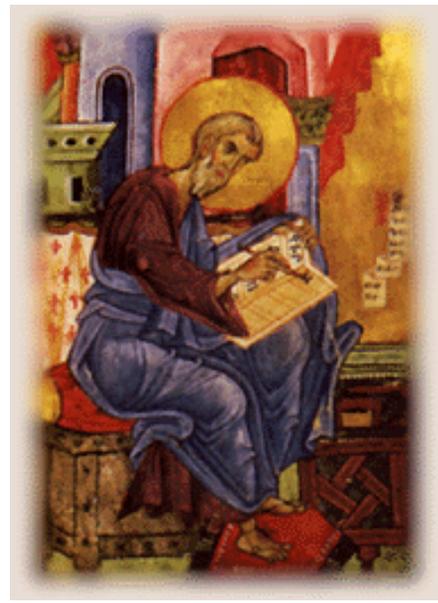
Փորձութիւնները միջոց՝ կեանքին տիրանալու

Երանի՜ այն մարդուն որ կը տոկայ փորձութեամբ, որովհետեւ փորձութիւնէն յաղթական դուրս եկողը որպէս մրցանակ պիտի ստանայ այն կեանքը, որ Տէրը խոստացաւ տալ

զինք սիրողներուն: Բայց փորձութեան մէջ եղող ոեւէ մէկը թող չըսէ՝ թէ Աստուած է որ զինք կը փորձէ, որովհետեւ Աստուած մասնակից չէ փորձութիւններուն որոնք չարէն կու գան, ո՛չ ալ ինք մարդիկը փորձութեան կ'ենթարկէ: Իւրաքանչիւր մարդ կը փորձուի՝ իր իսկ ցանկութիւններէն տարուելով ու խաբուելով: Ապա ցանկութիւնը յղանալով՝ մեղքին ծնունդ կու տայ, իսկ մեղքը երբ իր լրումին հասնի՝ մահուան պատճառ կ'ըլլայ:

Հետեւաբար դուք ձեզ մի՛ խաբէք, սիրելի՛ եղբայրներս: Ընդհակառակը, միայն բարի ցանկութիւններն ու կատարեալ պարգեւներն են որ կու գան երկինքէն, Հօր Աստուծմէ, որ լոյսի արարիչն է, որուն կեանքը անփոփոխ է, անդառնալի եւ անստուեր: Աստուած կամեցաւ մեզ վերստին ծնիլ՝ որպէսզի իր ճշմարիտ նպատակը յայտնուի, որովհետեւ կ'ուզէ որ մենք իր նոր ստեղծագործութեան առաջին պտուղները ըլլանք:

Յակոբոս 1.2-18

Մատթէոս աւետարանիչը ստ հայկական մանրանկարի մը

Աստուածայայտնութի՞ն թէ՛ Սուրբ Ծնունդ

Քրիստոսի ծննդեան յիշատակման տօնը Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ամենէն մեծ եւ փառաւոր տօներէն մէկն է: Ան, ինչպէս բոլորիս ծանօթ է, կը յիշատակուի ամէն տարի Յունուար 6-ին: Այս հրաշափառ տօնին կը տրուի նաեւ «Աստուածայայտնութիւն» անունը, վերագրուելով այն իրողութեան թէ Քրիստոսի Ծնունդով Աստուած ի՛նք մարդեղացաւ եւ յայտնուեցաւ մարդկութեան:

Սակայն հետաքրքրական եռանգ մը կայ Աստուածայայտնութեան եւ Սուրբ Ծնունդին միջեւ:

«Աստուածայայտնութիւն» անուան տակ համախմբուած է Քրիստոսի կեանքի սկզբնական շրջանին վերաբերող դրուագներու շարք մը, որոնցմէ մէկն է Անոր Սուրբ Ծննդեան դրուագը:

Այսպէս, Աստուածայայտնութեան մաս կը կազմեն նաեւ Քրիստոսի մկրտութիւնը եւ Անոր անուանակոչութիւնը: Սակայն, Աստուածայայտնութեան մեծ տօնին գլխաւոր խորհուրդը Քրիստոսի Ծնունդը ըլլալով, Աստուածայայտնութեան տօնը սկսաւ կոչուիլ եւ նկատուիլ իբր Սուրբ Ծննդեան տօն ու երկու այս անունները ժամանակի ընթացքին նոյնացան:

Գիտէի՞ր թէ...

- Յիսուս երեսուն (30) տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:
- Յիսուս ութ (8) օրուայ էր երբ անուանակոչուեցաւ, եւ մենք այս կը տօնենք Յունուար 13 ին:

Զրօրհնէք

Այս անունով ծանօթ է այն արարողութիւնը որ տեղի կ'ունենայ Սուրբ Ծննդեան պատարագի աւարտին յիշատակելու համար Քրիստոսի մկրտութիւնը:

Մկրտութիւնը հայ եկեղեցւոյ հաստատուած եօթը խորհուրդներէն մէկն է: Ահա թէ ինչ ձեւով կը նկարագրուի Քրիստոսի մկրտութիւնը Մատթէոսի աւետարանին մէջ. –

« Այս օրերուն, Յիսուս Գալիլէայէն Յորդանան գետ եկաւ Յովհաննէսի մօտ՝ անկէ մկրտուելու համար: Բայց Յովհաննէս ընդդիմացաւ անոր, ըսելով.

- Ե՛ս պէտք ունիմ քեզմէ մկրտուելու, եւ դո՛ւն ինձի կու գաս:

Յիսուս պատասխանեց.

- Հիմա թո՛յլ տուր որ այսպէս ըլլայ, որովհետեւ այսպիսով կատարած պիտի ըլլանք Աստուածոյ արդար կամքը:

Եւ Յովհաննէս թոյլ տուաւ: Յիսուս մկրտուելէ ետք՝ անմիջապէս ջուրէն դուրս եկաւ: Եւ ահա երկինքը բացուեցաւ, եւ տեսաւ Աստուծոյ Հոգին, որ աղաւնիի նման կ'իջնէր եւ կու գար իր վրայ: Եւ ահա երկինքէն լսուեցաւ ձայն մը, որ կ'ըսէր.

- Ատիկա է իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցայ:

Մատթէոս 3.13-17

Խթում

«Խթում» անուան տակ ծանօթ են Սուրբ Ծնունդը նախորդող երեկոյեան ընթացքին կատարուող նախատօնական եկեղեցական եւ ժողովրդական արարողութիւնները:

Այդ երեկոյ եկեղեցիէն ներս կանթեղներ կը վարուին եւ ճրագը կը բացուի ժողովուրդին անոնց մոմերը վարելով ու այդպէս, վարած մոմերը տուն տանելով: Ծրագ վարելու այս սովորութեան հետեւողութեամբ, Խթումը երեկոյեան տրուած է նաեւ Ծրագալոյց անունը:

Անցեալին Հայաստանեայց Եկեղեցոյ բոլոր մեծ տօներուն իբր նախատօնակ կը կատարուէր Ծրագալոյց, իսկ ներկայիս միայն Սուրբ Ծնունդի եւ Զատկուայ տօները նախորդող երեկոները:

Ծրագալոյցի ժողովրդական սովորութիւններէն է Քրիստոսի ծննդեան աւետիս տալը մէկը միւսին, ապա աւանդական ընթրիքի շուրջ հաւաքուիլը, ճաշակելու համար ձուկ, բանջար, հաւկիթ եւ գինի:

Յովհաննու Կարապետ

Յովհաննէս Կարապետը Յիսուս Քրիստոսի գալուստը վկայած մարգարէներէն վերջինն է որ յետագային նաեւ մկրտեց զԱյն այնուհետեւ կոչուելով «Յովհաննէս Մկրտիչ»: Ան մեծ համբաւ ունէր իր ապաշխարիութեան քարոզչութեամբ եւ իրեն հետեւորդներու մկրտութեամբ: Իր հանդէպ յարգանքը այնքան մեծ եղած է որ իր հետեւորդները հարց կու տային թէ արդէօք ի՞նչ էր Քրիստոսը: Պատահեցաւ նաեւ որ ան իսկ կասկածի թէ իրապէս Քրիստոսն էր սպասուած մեսեան, որուն Աստուած պատասխանեց թէ աշխարհի վրայ Յովհաննէս Մկրտիչէն աւելի մեծ մարդ գոյութիւն չունէր, սակայն որովհետեւ կասկածեցաւ, երկինքի մէջ վերջինն իսկ իրմէ աւելի մեծ պիտի ըլլար:

Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցին Յովհաննէս Կարապետի յիշատակը կը նշէ չորս առիթներով որոնցմէ երկուքն են անոր ծննդեան (այս տարի Յունուար 14-ին) եւ գլխատման առիթները:

Գիտէի՞ր թէ...
Սուրբ Ծնունդի ու Սուրբ Զատկուայ ճրագալոյցի երեկոյեան մատուցուող Պատարագը միակ պատարագն է որ ընդունուած է կատարել երեկոյեան ժամերուն:

Պահուած բառ

ա	տ	ն	լ	ն	տ	ե	ս	ն	ե	լ	դ	ր	ա	խ	ր	կ
մ	ր	տ	ա	պ	ա	կ	լ	պ	ա	ղ	ժ	ձ	պ	ա	մ	ա
ա	հ	ժ	մ	ա	ն	լ	կ	կ	մ	ն	ե	ա	տ	ա	ղ	
տ	ա	պ	ա	ղ	տ	խ	ն	լ	ն	կ	ղ	փ	ն	խ	ն	ս
ե	ս	ե	ա	ն	ա	լ	ն	չ	ն	դ	ք	ե	ա	ն	ե	տ
ն	ն	ր	ա	ր	ի	ն	լ	ե	ր	թ	ա	լ	լ	տ	լ	ա
ա	լ	ե	պ	ն	ե	լ	խ	ր	ա	տ	չ	ն	ն	ց	պ	
դ	ն	ր	ա	ա	չ	ե	լ	լ	ե	լ	ա	տ	տ	ա	ր	ա
ա	մ	ա	գ	ն	ք	ա	ն	ի	լ	ց	ր	ա	հ	ն	պ	կ
ր	ն	լ	ա	պ	ն	լ	ր	ր	խ	ն	լ	ր	ձ	թ	ա	չ
պ	ժ	կ	յ	ն	լ	ժ	մ	ա	ր	դ	խ	ն	դ	ա	յ	ն
ն	չ	ն	լ	ա	ր	ի	լ	պ	մ	թ	խ	ե	լ	լ	ծ	լ
օ	դ	ն	լ	ն	գ	ն	դ	ա	կ	ա	պ	ե	լ	ի	ա	ե
թ	ա	գ	ա	լ	ն	ր	կ	չ	ա	ր	ա	կ	ա	ն	ն	լ

Արժանի
Ապագայ
Ապուր
Ապակի
Արիւն

Դմակ
Դժողք
Դրախտ
Դաշտ

Խունկ
Խրատ
Խուրձ
Խնձոր
Խնդայ

հարց
մանուկ
մարդ
մանել

տապակ
տաղ
տակ

Բեւեռ
Բանիլ

Ելլել
Երթալ
Երեթալ
Եփել

Կաղ

նամակ
նուշ
նմոջ
մատենադարան
շարական
շուարիլ
տուն
տեսնել
տնտես

չուել
չուան
պաղ
Պառաւ
Պայծառ
քուն

Գնդակ
Գունդ
Գառնուկ
Գալլ

թալին
թագաւոր
թխել

ձախ
ուժ
կապել
կանչել
հաց
հասուն

օդ

Պահուած բառ
6 գիր՝ տարեգլուխ

Նախորդ պահուած բառը՝
Կատարեալ

Հնգամեայ արժեւորում www.sourphagop.org

Դեկտեմբեր 2000-ին՝ Սուրբ Յակոբի տօնին օրը, Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը չայտարարէր իր համացանցի վրայ նորագոյ կայքէջը: Դեկտեմբեր 2005-ը կը նշեր սոյն համացանցի հնգամեան: Այդ առթիւ, հետեւեալ հարցազրոյց ունեցանք դպրոցիս տնօրէն՝ պարոն Թորոս Պապիկեանի հետ, ընդհանուր արժեւորում մը կատարելու համար www.sourphagop.org-ի , եւ անոր ընթացքին մասին:

1- Պարոն Պապիկեան, նախքան տեղեկատուական հարցումները, ընդհանուր արժեւորման հարցում մը: Երբ ակնարկ նետէք կիրակնօրեայ դպրոցի կայքէջի ընթացքին վրայ, անցեալ հինգ տարիներու տեսողութեամբ եւ նոյնպէս անոր ապագային վրայ, ընդհանուր ի՞նչ արժեւորում կու տաք այս իրագործման:

ԹՊ: Մեր կայքէջին ամենէն մեծ արժէքը անոր 99% տոկոսով Արեւմտահայերէնով ըլլալը եւ կամաւոր խմբակի մը անսակարկ աշխատանքին շնորհիւ գոյութիւն ունենալն է: Մարդուծի եւ պիտոճէի սահմանափակ մեր կարողութիւնները նկատի առնելով, կը կարծեմ թէ հոս կատարուող գործը իրաչափաւ եւ հսկայական է, որ օրինակ պէտք է հանդիսանայ ուրիշ անհատներու եւ հաստատութիւններու որոնք Հայապահպանումով, Արեւմտահայերէնով եւ կամ ալ Քրիստոնէական Դաստիարակութեամբ հետաքրքրուած են:

2- Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ դպրոցի ամսաթերթ «Մաշտոցի Արձագանգ»-ի Ը. տարուան (2000-2001) տարեգիրքին մէջ կ'ըսէիք թէ դպրոցիս կայքէջը գոյացաւ առաջնահերթ նպատակ ունենալով Ճաշու աւետարանի հայերէն լեզուով ընթերցանութիւնը համացանցի վրայ: Կրնա՞ք յիշեցնել մեր ընթերցողներուն թէ որոնք էին այն նպատակները որոնք կիրակնօրեայ դպրոցի կայքէջի գոյութեան մղիչ ազդակները հանդիսացան:

ԹՊ: Ինչպէս արդէն յիշուած էր, www.sourphagop.org-ի առաջնահերթ նպատակը հայերէն լեզուով Ճաշու աւետարանի գոյութիւնն էր համացանցի վրայ: Եւ կը շեշտենք «Հայերէն լեզուով»-ին վրայ, որովհետեւ Հիսիսային Ամերիկայի մէջ կը գտնուին բազմաթիւ հայկական հաստատութիւններ, թէ՛ եկեղեցական եւ թէ՛ աշխարհական, որոնք կայքէջերը մինչեւ այսօր տակաւին հայերէն գիր եւ բովանդակութիւն չունին:

Իբր ակնյատ օրինակ հայերէն լեզուով կայքէջերու չգոյութեան մասին, լիշեցնենք թէ զանազան հայկական հաստատութեանց կայքէջերուն վրայ, հալ գիրերու գիւտի 1600-ամեակի փառքը հիսուեցաւ անգլերէն լեզուով:

Մեր մղիչ ազդակը ուրեմն Աստուածաշունչի Ճաշու ընթերցումները արեւմտահայերէնով համացանցի վրայ զետեղելու աշխատանքը իրականացնելն էր եւ ընդհանրապէս հայերէն լեզուով Քրիստոնէական Դաստիարակչական բովանդակութիւն հայթայթել էր, որովհետեւ այս աշխատանքը ուրիշ ընող չկար:

Աւելցնեմ սակայն թէ 2003 թուականէն ի վեր, Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կայքէջին վրայ կարելի է կարդալ Ճաշու աւետարան հայերէն լեզուով ու այս իրագործումին շնորհիւ ներկայիս մեր կայքէջին վրայ ունինք կապ մը դէպի կաթողիկոսարանի կայքէջը ուր կ'ուղղենք մեր այցելուները կարդալու համար հայերէն լեզուով Աստուածաշնչական Ճաշու ընթերցումները:

3- Դպրոցիս կայքէջը ամբողջացո՞ւց ձեր յիշած նպատակներու իրագործումը: Կարելի՞ է հակիրճ ձեռով նկարագրել կայքէջը իր զանազան երթաբաժանումներով եւ հրամցուցած տեղեկութիւններով:

ԹՊ: www.sourphagop.org-ի վրայ այցելուին կը գտնայ Ճաշու Աւետարան, մեր ամսաթերթ «Մաշտոցի արձագանգ»-ի նախկին եւ ներկայ թիւեր PDF ձեւի տակ, խաղեր, կապ դէպի օտար լեզուով Սուրբ Գիրքի կայքէջեր պրպտումներ կատարելու համար, Հայաստանեայց եկեղեցու պատմական մը անգլերէն լեզուով, Մաղաքեայի Արքեպիսկոպոս Օրմանեանի նմանողութեամբ մասնակի բառարան ` կրօնական եւ եկեղեցու տօնացոյցի վերաբերող նիւթերու շուրջ, Հայաստանեայց Եկեղեցու Տօներուն եւ Սուրբերուն պատմականը, զարգացման մրցում:

Հոս պէտք է յիշել թէ մենք մեր կայքէջին ծնունդը կը պարտինք մեր կամաւորներէն Բաֆֆի Պապիկեանին: Իրաչափաւ «ԿԱՐԾԻՔԴ» բաժինը, ուր մեր այցելուին երբ գրէ, գրութիւնը կը տպուի հայերէն գիրերով եւ ոչ լատինական: Այս բոլոր բովանդակութեանց նախապայման մնաց մեր նիւթերուն հայերէն լեզուով ըլլալը:

4- Դպրոցիս կայքէջը որքանով ծանօթ է համացանցի վրայ եւ ի՞նչ ձեւով կը կատարուի անոր ծանուցումը:

ԹՊ: Մենք ունինք 750 ե-նամակի հասցէներու ցանկ մը, աշխարհի չորս կողմերէն գոյացած: Այս թիւը կ'աւելնայ կանոնադրապէս, հետեւողական աշխատանքի շնորհիւ: Կանոնադրապէս, ամէն ամիս, այս բոլոր հասցէներուն կը դրկուի «Մաշտոցի Արձագանգ»ը: Մերթ ընդ մերթ նաեւ կը դրկուին տօնական օրերու առթիւ բացատրական նամակ մը կամ բարեմաղթութեան խօսքեր, եւ նոյն այս նամակներուն մէջ կը ծանուցուի մեր կայքէջը:

Այլ ծանուցման ձեւ է նաեւ մեր կայքէջի հասցէին իբր կապ (link) գտնուիլը այլ հայկական կայքէջերու վրայ, օրինակ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կայքէջին վրայ:

Հետեւողական աշխատանքով մեր անունը կ'աւելցնենք այլ հայկական հաստատութիւններու կայքէջերու վրայ:

Կը գոյանան նաեւ ծանուցման իրաչատուկ առիթներ, ինչպէս դպրոցիս 25-ամեակի առիթով բաժնուած մատիտներու վրայ տպուած www.sourphagop.org հասցէն:

Աւելցնեմ նաեւ թէ այցելութիւններու թիւերէն կարելի է եզրակացնել թէ մեր ծանուցման ձեւերու ազդու են եւ արդիւնաբեր: Այսպէս 2001 թուին մենք ունեցանք մօտաւորապէս 1,000 այցելուներ, 2002-ին՝ 2000, 2003-ին՝ 3000, 2004-ին՝ 4000, իսկ 2005-ին 5146 այցելուներ:

5- Ովքե՞ր են այս կայքէջի այցելուները եւ ի՞նչ է ընդհանուր իրավիճակը անոր գործածութեան առընչութեամբ: Դպրոցիս ամսաթերթ «Մաշտոցի Արձագանգ»-ի նաեւ ձեր համացանցի վրայով հրատարակուիլը յատուկ դեր կը խաղա՞յ կայքէջի ընդհանուր զարգացման եւ յառաջխաղացքին մէջ թէ՛ ո՞չ:

ԹՊ: Յատուկ ձեւ չունինք ճշդելու թէ ովքեր են մեր այցելուները «մենք մեր այցելուներուն ե-նամակի հասցէները չենք արձանագրեր», բաց մեր աշակերտները եւ ե-նամակի ցանկի վրայի անձերը վստահաբար անոնց կարգին են: Մեր դրկած նամակներուն մէջ երկու կապեր կը նշուին, առաջինը դէպի մեր կայքէջի գլխատր էջը (main page) իսկ երկրորդը դէպի «Մաշտոցի Արձագանգ» ամսաթերթը: Ինքնաբերաբար անելի այցելու ունինք կայքէջի գլխատր էջին վրայ ուր կ'ուղղուին նախքան մեր այցելուները ու հոնկէ կ'ընտրեն ամսաթերթը կամ այլ ենթաբաժանումներ:

6- Բոլորիս համար յայտնի կացութիւն է թէ համացանց մը իմաստալից կերպով գոյատեւելու համար այժմէական պէտք է մնայ եւ անոր բովանդակութիւնը մշտական ձեւով պէտք է նորոգուի ու հարստանայ: Այս ուղղութեամբ, ի՞նչ է www.sourphagop.org-ի իրավիճակը: Ո՞վ է կայքէջիս մատակարարը կամ մատակարար խմբակը:

ԹՊ: Մաշտոցի Արձագանգ»-ի հրատարակութեան շնորհիւ, կայքէջը ամէն ամիս ինքնաբերաբար կը նորոգուի:

Տօներու պարագային, վերջերս 7 տօներու բացատրականներ անելան: Բառարանը կարելի չեղաւ գոհացուցիչ ձեւով զարգացնել վերջին երկու տարիներու ընթացքին կամատրներու պակասի պատճառով, որովհետեւ մեր կամատրներն են որ մեր գրաշարութիւնը կ'ընեն: Այս իսկ պատճառով, միշտ պէտք ունինք կամատրներու որոնք կ'ուզեն այս աշխատանքին գործակցիլ:

Գալով մատակարարումին, ան կամատր խմբակի մը աշխատանքով կը կատարուի, եւ իւրաքանչիւրը կը գործակցի իր ժամանակին ներած չափով:

7- Պարոն Պապիկեան, ազատ խօսք մը մեր ընթերցողներուն, եզրափակելու համար այս հարցազրոյցը:

ԹՊ: Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ հայերէն կարդալն ու գրելը նահանջի մէջ են: Մեր աշխատանքը այս հոսանքին դէմ ելլելու փորձ մըն է, մեր կարողութիւններուն ներած չափով: Պիտի ուզէինք որ այս պայքարին մէջ, յատկապէս հայկական կայքէջերու հայերէն լեզուով բովանդակութիւն ստեղծելու պայքարին մէջ, օրինակ տային մեզմէ անելի բարձր մակարդակի վրայ գտնուող հայկական կազմակերպութիւններ եւ հաստատութիւններ, որոնք անելի մեծ պիտոճէական կարողութիւններ ունին:

Վերջին հաշուով, Հալոց Աչբուբենին 1,600 ամեակը տօնելու լաւագոյն կերպը հայերէնը գործածելն է, եւ որովհետեւ ներկայիս մեր կարդալու եւ գրելու մեծամասնութիւնը Կայքէջերու եւ ե-նամակներ միջոցաւ է, հրամայական է Հայերէնի գործածութիւնը այս միջոցներուն մէջ:

Շնորհակալութիւն:

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն Յիսուսի Ծնունդը

Աստուած խոստացած էր Փրկիչ մը ղրկել իր ժողովուրդին: Մարդ չէր գիտեր երբ պիտի գար Փրկիչը բայց շատեր կը սպասէին անհամբեր:

Աստուած Գաբրիէլ հրեշտակը ղրկեց Նազարէթ քաղաքը որ Մարիամին իմացնէ թէ Աստուած զինք ընտրած է յատուկ նպատակով: Ան զաւակ մը պիտի ունենար եւ անունը դներ Յիսուս: «Յիսուս շատ կարեւոր անձ մը պիտի ըլլայ, Ան Աստուծոյ որդին պիտի ըլլայ» ըսաւ հրեշտակը:

Մարիամ ամուսնացաւ Յովսէփի հետ:

Այդ օրերուն Մարիամ եւ Յովսէփ վերադարձան Բեթլեհէմ իրենց անունը արձանագրելու կայսրի կազմակերպած մարդահամարի ցանկին վրայ:

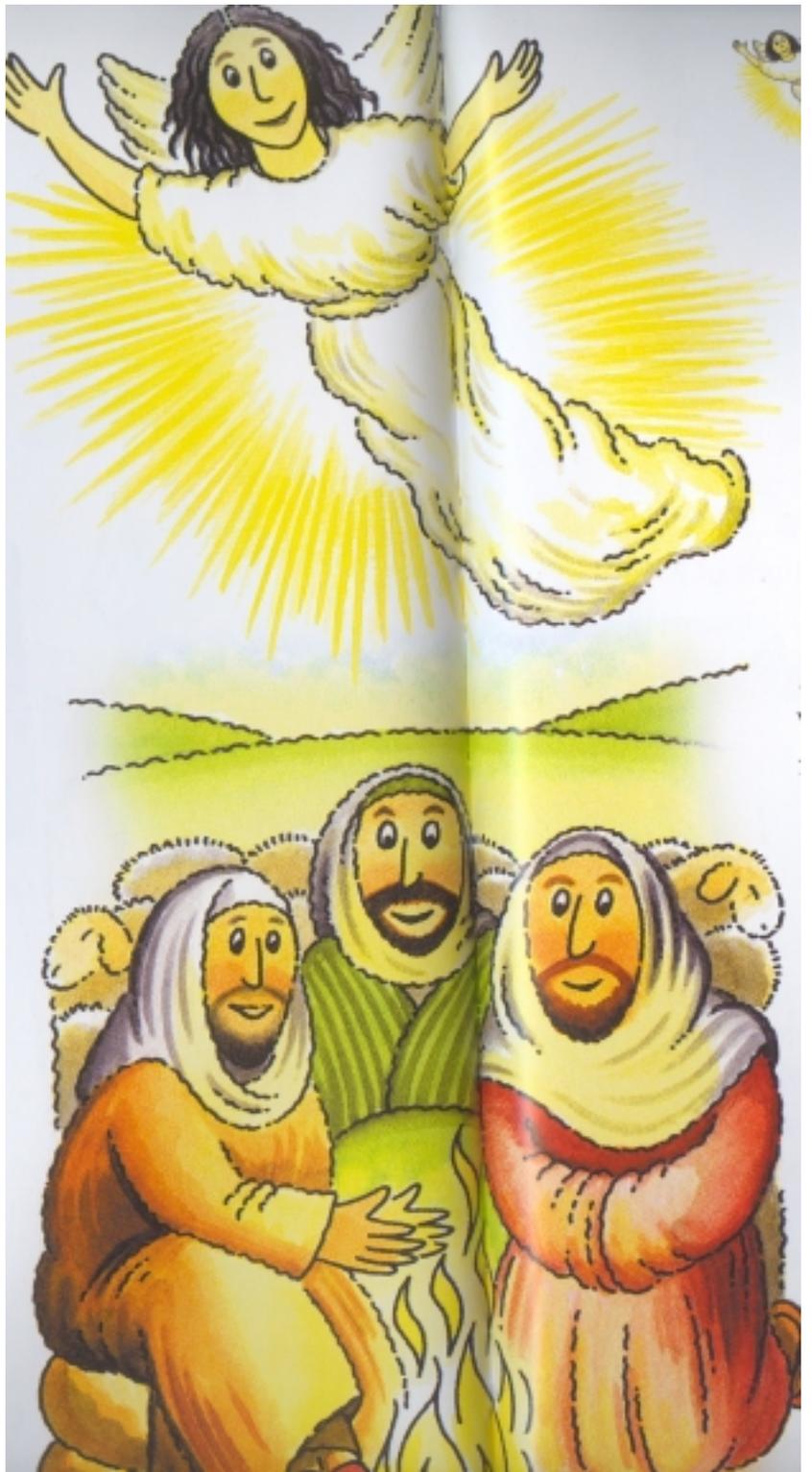

Շատ յոգնեցուցիչ ճամբորդութենէ վերջ, երբ անոնք հասան Բեթլեհէմ բոլոր պանդոկները գրաւուած էին, ազատ տեղ չգտան քնանալու եւ ստիպուեցան ախորի մը մէջ պատսպարուիլ, կենդանիներուն հետ: Թէեւ անկողին չկար հոն, սակայն մսուրին մէջի յարդը չոր ու տաքուկ էր:

Աստուծոյ որդին՝ Յիսուս ծնաւ հոն: Մարիամ զինք դրաւ մսուրի մը մէջ: Այսպիսով Աստուած իր խոստումը կատարեց եւ աշխարհին ղրկեց Փրկիչը:

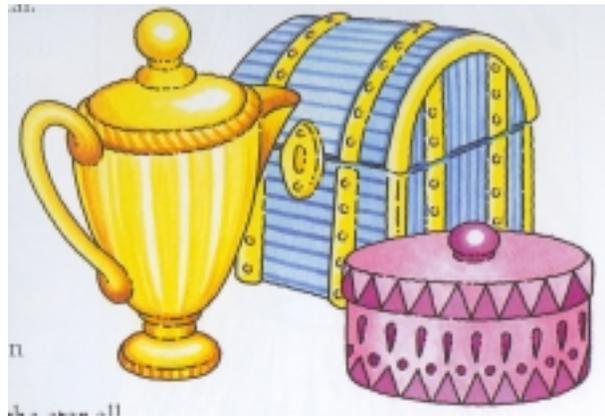
Գիշերուայ մութին հովիւներ իրենց հօտերուն պահակութիւն կ'ընէին, երբ յանկարծ փայլուն լոյս մը տեսան, հրեշտակը երեւցաւ ու ըսաւ անոնց՝ «Մի վախճաք, ձեզի ւետիս մը պիտի տամ, այս գիշեր մանուկ մը ծնաւ Բեթլեհէմի մէջ, ան Քրիստոս Փրկիչն է, գացէք եւ պիտի գտնէք զինք խանձարուրով փաթթուած եւ մսուրի մէջ դրուած»։ Ու երկինքէն խումբ մը հրեշտակներ երգեցին «Բարձունքներուն մէջ Աստուծոյ փառք, խաղաղութիւն երկրի վրայ եւ մարդոց միջեւ հաճութիւն»։

Հ ո վ իւ ն եր ը շտապեցին դէպի քաղաք ու գտան Մարիամը, Յովսէփը եւ Յիսուս մանուկը։ Ապա դուրս եկան եւ ժողովուրդին ւետեցին Քրիստոսի Ծնունդը, փառաբանելով զԱստուած։

Արեւելքէն իմաստուն մոգեր երբ տեսան փայլուն աստղը երկնքին մէջ անմիջապէս գիտցան որ ժողովուրդին համար նոր Թագաւոր մը ծնած էր: Անոնք հետեւելով աստղին հասան Բեթլեհէմ, գտան մսուրը ու Յիսուս մանուկ ծնած էր ու անոր նուիրեցին ոսկի, կնդրուկ եւ զմուռ:

Թէեւ Հերովդէս թագաւորը հրամայած էր մոգերուն որ վերադարձան եւ իրեն պատմեն իրենց տեսածը, բայց Աստուած երազի մը մէջ հրահանգեց մոգերուն որ ուրիշ ճամբով երթան իրենց երկիրը, առանց Հերովդէսին հանդիպելու:

**Մտածէ՛
ասոր
մասին**

Մենք ալ մոգերուն պէս կ'առաջնորդուինք Աստուծոյ խօսքերով եւ Աստուծոյ որդին՝ Յիսուս Քրիստոսը մեր բոլորին փրկիչն է:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Դեկտեմբեր ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն
արեւելքէն, Երուսաղէմ, աստղը,
երկրպագելու, Հերովդէս, վրդովեցաւ, աւագ,
ուսուցիչները, Քրիստոս, Բեթլեհէմ

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. ա. Յունուար 6
2. բ. Բեթլեհէմ
3. գ. Հերովդէս
4. բ. Հրեշտակները իրենց լուր տուին
5. Մարիամ
6. ա. Երկինքին մէջ աստղը տեսան
7. բ. ոսկի, կնդրուկ եւ զմուրս
8. գ. Եգիպտոս
9. գ. Նագարէթ
10. սաներն, լուսածին, նախնեաց, անխող, արի, հաւատաւոր, ցանկալի

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. Տէր, Քրիստոս, Աստուծոյ, Հօրէ, Էութենէ
2. Լոյս, լուսոյ, ճշմարիտ, ճշմարտէ, ծնունդ, արարած
3. դ. Ս. Յակոբ
4. բ. Ղեբէոս
5. ա. Նիկիա
6. գ. 325 ՔԵ
7. գ. Ս. Գրիգոր լուսաւորիչի որդին
Արիստակէս հայրապետ
8. ա. առաջին վկան
9. գ. Ս. Ստեփանոս
10. գ. Ս. Ստեփանոս

Երկրորդականի անկիւն

1. Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ Հօր, սուրբ եւ անմահ
2. Համաշխարհական քարոզ
3. Ս. Ստեփանոս
4. ա. Դեկտեմբեր 12-18 ի մէջ եղող Շաբաթ Օրը
5. ա. Նիկիոյ, բ. առաջին
6. գ. Ղեբէոս
7. Մեզ ալ յիշէ Աստուծոյ Գառին՝ Քրիստոսի արջել
7. Ղկ 6.37-42 (Մտ 7 1-5, 10.24-25, 15.14)

8. Մատթէոս 7.24-27 եւ Ղուկաս 6.46-49

9. Հրեշտակներու:

10. St. James of Nisibis

Նոյեմբեր Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ

Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Փաթիլ Կարապետեան, Շանթ Պալուզեան, Յակոբ Գեպթանճեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Խշիշեան Արշակ, Արագ Գաթթանճեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշիշեան, Դանիէլ Ակրեան, Եագուպեան Նանար, Չարրազեան Ռիթա, Ժուխանճեան Անի, Ժուխանճեան Լոռի, Մաթոսեան Մհեր, Նասոյեան Նարեկ, Արմուշլու Կասիա, Սեթեան Նաթալի, Թեհիճեան Շողիկ :

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Կարապետեան Զոհրապ, Կարապետեան Ալեք:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Լոռի Չինչիճեան, Ռօզալին Չինչիճեան, Դանիա Ապրալեան, Հրայր Մաթոսեան, Դանիէլեան Մարիա, Չուխանճեան Ժան-Յակոբ, Մատթէոսեան Գրիգոր, Նարեկեան Հրակ, Մամիրոյեան Սեդրակ Անսխալ պատասխանողներ Առէն Պապիկեան, Դաւար Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն

Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշխանճեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուիքեան, Քրիստին Կարապետեան, Գօգօ Մաթոսեան, Անի Մելքեան, Արի Միրզապեան, Լորա Սարիմանուկեան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր ըստ Մատթէոսի Աւետարանին 2.9-12
հրահանգը, աստղը, առաջնորդեց, երկրպագեցին, ոսկի,
կնդրուկ, զմուռս, երազի

Թագաւորին այս ----- լսելէ ետք, մոգերը
մեկնեցան: Անոնք չափազանց ուրախացան, երբ կրկին տեսան
այն -----, որ արեւելքի մէջ տեսեր էին. Եւ ահա աստղը
-----գիրենք մինչեւ որ եկաւ ու կեցաւ այն վայրին վրայ
ուր երեխան կը գտնուէր: Երբ տուն մտան, տեսան երեխան իր
մօրը՝ Մարիամին հետ, եւ մինչեւ գետին խոնարհելով
----- մանուկին: Ապա բացին իրենց արկղերը եւ
Յիսուսի ընծայեցին իրենց նուէրները՝ -----,
----- եւ -----:

Յետոյ ուրիշ ճամբով գացին իրենց երկիրը, առանց
Հերովդէսի հանդիպելու, ինչպէս որ Աստուած ----- մը մէջ
հրահանգեց իրենց:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

1. Ո՞ր օրը որոշուեցաւ Յիսուս Մանուկին անունը:

- Ա.- Յունուար 6
- Բ.- Յունուար 1
- Գ.- Յունուար 13
- Դ.- Դեկտեմբեր 25

2. Ի՞նչ կը կոչենք Յիսուս Մանուկին անունին տօնը:

3. Յիսուս ո՞ր օրը մկրտուեցաւ:

- Ա.- Յունուար 6
- Բ.- Յունուար 1
- Գ.- Յունուար 13
- Դ.- Դեկտեմբեր 25

4. Յիսուս ինչո՞վ մկրտուեցաւ:

- Ա.- Ջէթ
- Բ.- Ջուր
- Գ.- Միւռոն
- Դ.- Իւղ

5. Յիսուս որո՞ն կողմէ մկրտուեցաւ:

- Ա.- Տէր Հօր
- Բ.- Յովհաննէս Մկրտիչին
- Գ.- Վարդապետին
- Դ.- Քահանայապետին

6. Ի՞նչ կը կոչենք Ծնունդին նախորդող երեկոն:

- Ա.- Զատիկ:
- Բ.- Զրօրհնէք:
- Գ.- Խթում:
- Դ.- Բարեկենդան:

7. Ե՞րբ տեղի կ'ունենայ Զրօրհնէքը:

- Ա.- Յունուար 6 ի պատարագի արարողութենէն ետք
- Բ.- Յունուար 5 ի երեկոյեան
- Գ.- Զատիկին
- Դ.- Ծաղկազարդին

8. Ե՞րբ տեղի կ'ունենայ Ծրագալուցը:

- Ա.- Յունուար 6 ի պատարագի արարողութենէն ետք
- Բ.- Յունուար 5 ի երեկոյեան
- Գ.- Բուն Բարեկենդանին
- Դ.- Ծաղկազարդին

9. Այս տարի երբ պիտի տօնենք Յովհաննէս մկրտիչին ծննդեան տօնը:

- Ա.- Յունուար 6
- Բ.- Յունուար 1
- Գ.- Յունուար 13
- Դ.- Յունուար 14

10. Ամբողջացո՞ւր Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Քալերգին առաջին համարը:

Կիրակնօրեայ ----- յարկին
մենք սաներն ենք ----- ,
----- պէս լուսածին
-----՝ սրտէն պերճ նախնեաց:
Ուստի ----- անխող,
Ո՛վ հարազատ ----- արի,
Հաւատաւոր -----
----- աղբիւրին ցանկալի:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

1.- Սուրբ Հոգին որո՞ն վստահեցուցած էր թե՛ Տիրոջ Օծեալը չտեսած պիտի չմեռներ:

- ա.- Յովհաննէսի
- բ.- Զաքարիայի
- գ.- Սիմոնի
- դ.- Յակոբոսի

2.- Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցին ո՞ր ամսուն կը տօնէ Յովհաննու Կարապետի տօնը:

- ա.- Դեկտեմբեր
- բ.- Յունուար
- գ.- Յունիս
- դ.- Փետրուար

3.- Յովհաննու Կարապետի տօնով որո՞ն տօնը կը տօնենք:

- ա.- Յովհաննէս Առաքելի
- բ.- Յովհաննէս Ծիրագի
- գ.- Յովհաննէս Մկրտիչի
- դ.- Ալան Յովհաննէսի

4.- Յովհաննէս Մկրտիչ ո՞ր գետին մէջ կը մկրտէր:

- ա.- Յորդանան
- բ.- Եփրատ
- գ.- Տիգրիս
- դ.- Արաքս

5.- Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:

- ա.- 10 տարեկան
- բ.- 1 տարեկան
- գ.- 30 տարեկան
- դ.- 12 տարեկան

6.- Մկրտութիւնէն ետք Յիսուս անմիջապէս ի՞նչ ըրաւ

- ա.- ընտրեց իր աշակերտները:
- բ.- անապատ առաջնորդուեցաւ եւ 40 որ ծոմ պահեց:
- գ.- Եգիպտոս գնաց:
- դ.- տուն վերադարձաւ

7.- Թարգմանէ՛ աշխարհաբարի:

Երկիւղածութեամբ Լուարուք

8.- Թարգմանէ՛ աշխարհաբարի:

Պրօսիտմէ

9.- Թարգմանէ՛ աշխարհաբարի:

Ալէլուիա, Օրթի

10.- Ամբողջացուր Հետեւեալ նախադասութիւնները:

- Սկիհին Աղանիին Բուովարը
ա.- _____ խնկարկելու համար կը գործածենք:
- բ.- Սուրբ Միտոնը _____ մէջ կը դնենք:
- գ.- Նշխարն ու գինին _____ մէջ կը դրուի սուրբ հաղորդութիւն պատրաստելու համար:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

Անուն: _____

1 Ի՞նչ կը կոչուի Սուրբ պատարագի երկրորդ բաժինը:

2 Ե՞րբ եւ ո՞ր ճշդութեամբ ճաշու Աւետարանին բովանդակութիւնը:

3 Յակոբոսի նամակը քանի՞ գլուխներէ կը բաղկանայ:

4 Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Յովհաննէս Մկրտիչի ծննդեան Տօնը:

5 Ե՞րբ է Յիսուսի Անուանակոչութեան տօնը:

6. Ե՞րբ սկսաւ www.sourphagop.org ը:

- Ա- Ս. Յակոբի Տօնին օրը 2001 ին
- Բ- Ս. Յակոբի Տօնին օրը 1999 ին
- Գ- Ս. Յակոբի Տօնին օրը 2000 ին
- Դ- Ս. Յակոբի Տօնին օրը 2002 ին

7. Ի՞նչ www.sourphagop.org ի հայերէն տառատեսակը (font):

8. Որո՞նց յիշատակն է Սուրբ Ծնունդի յաջորդող օրը:

9. Ի՞նչ կը նշանակէ Կարապետ:

10. Ինչո՞ւ Յովհաննէս Մկրտիչ կը կոչուի Յովհաննու Կարապետ:

11. Ո՞վ է հեղինակը “The Chronicles of Narnia” գիրքին:

Կարճ Լուրեր

. Մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտներէն խումբ մը, 18 Դետեմբեր 2005 ին Սուրբ Յակոբի Անուանակոչութեան Տօնին առիթով Եկեղեցույ Հոգաբարձութեան եւ Տիկնանց Օժանդակ Մարմնին կողմէ կազմակերպուած աւանդական ճաշկերոյթին ընթացքին ներկայացուց գեղարուեստական յայտագիր մը:

. Յունուար 3, 2006 ին Տնօրէնը, ուսուցիչներէն, երկրորդականի աշակերտներէն եւ ծնողներէն խումբ մը միասնաբար դիտեցին **“The Chronicles of Narnia: The Lion, the Witch and the Wardrobe”** Ֆիլմը:

. Կիրակնօրեայ Դպրոցը տօնեց Սուրբ Ծնունդը Կիրակի 8 Յունուար 2006 ին Բաստրմաճեան սրահին մէջ: Նոյն օրը, Կաղանդ Պապան իր նուէրներով այցելեց դպրոց:

. Ընորհակալութիւն Մոնթրէալի ՀՕՄ-ի Սօսէ մասնաճիւղին որ հոգաց մեր այս տարուայ Կաղանդի նուէրներուն մեծամասնութիւնը եւ նաեւ \$200 նուիրեց Դպրոցին:

Դպրոցին աշակերտներէն խումբեր իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն Սուրբ Յակոբի օրուան ճաշկերոյթին

Նախակրթարան Բ. եւ Գ.

Նախակրթարան Դ., Ե., Զ. եւ Երկր. Ա.

Մանկապարտէզ եւ Նախակրթարան Ա.

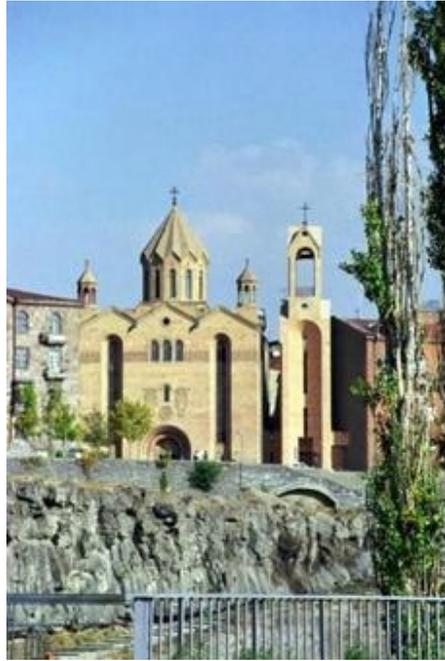
Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

Փետրուար 2006

ԺԳ տարի թիւ 6

Մ
Կ
Շ
Տ
Ո
Ց
Ի
Կ
Ր
Ջ
Կ
Գ
Կ
Ն
Գ

Երեւանի Սուրբ Սարգիս եկեղեցին կառուցուած է 15-րդ դարու կէսերուն: Եկեղեցին երեք անգամ վնասուած, ապա վերականգնուած է. առաջին հերթին 1679-ի երկրաշարժի հետեւանքով, ապա 19-րդ դարու կէսին, իսկ վերջին անգամ, 1969-ին: Եկեղեցույ բակին մէջ կառուցուած է Հայաստանեայց եկեղեցույ Արարատեան թեմի առաջնորդարանի շէնքը:

Հայաստանեայց եկեղեցույ տօնացոյցին մէջ, Սուրբ Սարգիսի յիշատակութիւնը կը կատարուի առաջաւորաց պահքին յաջորդող շաբաթ օրը: Այս տարի Սուրբ Սարգիս է Փետրուար 11-ին:

Այս թիւով...

Կեդրոնանալով Աստուծոյ հետ մեր յարաբերութեան վրայ սննդական զրկանքը պիտի վերածուի երկրորդական մանրամասնութեան մը միայն եւ զրկանքը պիտի վերածուի բարիքի: Էջ 2

Սիրոյ կոչ ուղղելով՝ աղբիւր մը բացած եղաք ձեր մէջ, հետեւաբար, հիմա, թոյլ տուէք որ աշխատի, ան ամէն ինչ պիտի մաքրէ: Էջ 3

Սարկաւազը բարձր ձայնով կ'արտասանէ «Մի ոք երախալից»ը, ըսելով «Ոչ ոք չմկրտուածներէն, թերահաւատներէն, ապաշխարողներէն եւ անմաքուրներէն թող մօտենայ աստուածային այս խորհուրդին»: Էջ 4-5

Տեսողընդառաջ- Ծիսակատար քահանան կը վառէ սուրբ Սեղանի վրայի մոմերը եւ հաւատացեալները վառելով իրենց մոմերը լոյսը կը տանին տուն: Էջ 5
Մարմնականը խորհիլը մահ կը պատճառէ, մինչ հոգեկանը խորհիլը՝ կեանք եւ խաղաղութիւն: Էջ 6

Սուրբ Վարդանանցի շարականներէն ամենէն աւելի ծանօթն է «Նորահրաշ պսակաւոր»-ը: Էջ 7

Հին Կտակարանին մէջ կան «Փոքր» որակուած տասներկու մարգարէներ, որոնցմէ մէկն է Յովնան մարգարէն: Էջ 9

«Դրախտում ամէն ծառի պտուղներից կարող ես ուտել, բաց բարու եւ չարի գիտութեան ծառից մի՛ կերեք»: Էջ 10

Նաեւ... Պահուած բառ Էջ 8, Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար Էջ 11-14, Ո՛րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 15-19

Կարճ լուրեր: www.sourphagop.org ը 2006ի Յունուար 10 Էն Փետրուար 1ի միջեւ ունեցաւ 3,754 այցելու 50 երկիրներու 148 քաղաքներէ... Էջ 20

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան
Երան Լոշխաճեան
Գարոլ Մանուկեան
Թամար Գիզիրեան
Շողիկ Նաճարեան
Նիկոլ Դանիէլեան
Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Սուրբ Յակոբ Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլաեան
Վերժին Գէպթանճեան
Յասմիկ Նաճարեան
Երան Լոշխաճեան
Գարոլ Մանուկեան
Վերա Կարապետեան
Թամար Գիզիրեան
Շողիկ Նաճարեան
Աշխէն Իշխանեան
Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

**Առիթ Աստուծոյ հետ
հաղորդակցութեան**

Փետրուար ամսուան 27-րդ օրը, Բուն Բարեկենդանին յաջորդող Երկուշաբթին, սկիզբն է յիսուն օրերու վրայ երկարող մեր եկեղեցույ հաստատած ամենէն երկար պահքի շրջանին՝ Մեծ Պահքին: Մեծ Պահքի սկիզբը մեզ կը յիշեցնէ թէ յիսուն օրեր ետք կու գայ Քրիստոսի Յարութեան փառաւոր տօնը եւ թէ մենք, հաւատացեալներս, ունինք յիսուն օրեր հոգեպէս պատրաստուելու այդ օրուան:

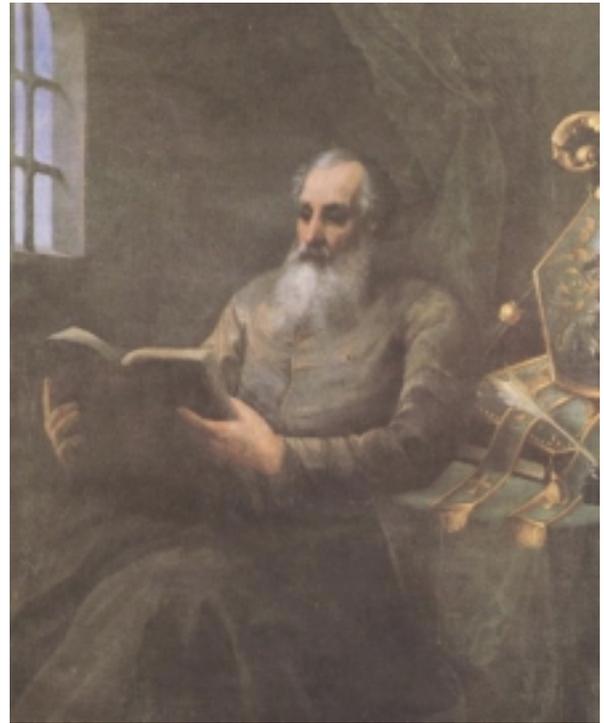
Մեծ պահքի շրջանը զրկանքի եւ կամաւոր հրաժարումի շրջան մըն է անկասկած: Սննդականոցի որոշ սահմանափակումի մը պատճառաւ ֆիզիքական դիմադրականութիւն կ'ենթադրէ, բայց մանաւանդ պահք բռնող հաւատացեալէն կը պահանջէ յատուկ հոգեվիճակ եւ հոգեկան տրամադրուածութիւն: Եթէ ճիշդ է թէ դժուարութենէն եւ զրկանքէն դիմադրականութիւն եւ յաւելեալ ոյժ կը ծնի, պահքը իրայատուկ օրինակ է այս սկզբունքին. որոշ սնունդներէ կամ հաճոյքներէ զրկուելու դժուարութիւնը դիմագրաւելով, մարդս կը դառնայ առաւել տոկուն, առաւել գիտակից եւ դիմադրող. նեղութենէն կը ծնի համբերութիւն, համբերութիւնը կու տայ ոյժ եւ կարողութիւն:

Թէեւ Մեծ Պահքը հաւաքական իրավիճակ մըն է որովհետեւ հաւատացեալներու հաւաքականութեան մը կողմէ կը կատարուի, սակայն ան կը մնայ անձնական փորձառութիւն մը եւ յատուկ հաղորդակցութեան առիթ՝ հաւատացեալին ու Աստուծոյ միջեւ: Այդ օրերուն ընթացքին առանձնութեան վայրկեաններ պէտք է ստեղծենք բոլորս ու խօսինք մեր ձեռով Աստուծոյ հետ, Անոր հետ բաժնելու համար մեր զգացումներն ու մտածումները, Անկէ խնդրելու համար խորհուրդ, շնորհ, գթութիւն եւ ողորմածութիւն, Անոր հետ բաժնելու համար մեր երջանկութիւնները եւ Անկէ խնդրելու համար որ բաժնեկցի նաեւ մեր դժուարութիւններուն:

Մեծ Պահքի յիսուն օրերու ընթացքին կեդրոնանալով Աստուծոյ հետ մեր յարաբերութեան վրայ, սննդական զրկանքը պիտի վերածուի երկրորդական մանրամասնութեան մը միայն եւ զրկանքը պիտի վերածուի բարիքի:

Ամսական տօնացոյց

Փետրուար 10: Յիշատակ Յովնան
մարգարէի
Փետրուար 11: Սուրբ Սարգիս
Փետրուար 14: Տեառնընդառաջ
Փետրուար 18: Սուրբ Սահակ Պարթեւ
Հայրապետ
Փետրուար 21: Սրբոց Ղեւոնդեանց
Քահանայից
Փետրուար 23: Սրբոց Վարդանանց
գօրավարացն
Փետրուար 25: Կոստանդնու Պոլսոյ
ժողովի 150 հայրապետացն
Փետրուար 26: Բուն Բարեկենդան
Փետրուար 27: Մեծ Պահքի առաջին օր

Իմաստուն մը ըսաւ...

Երբ դուք ձեզ յուզուած կը զգաք, տագնապահար, դժբախտ, փորձեցէք հակազդել. փոխանակ դուք ձեզ կրծելու, կամ՝ ամէն կողմ երթալ մտահոգելու ուրիշները, հանդարտ մնացէք եւ փորձեցէք քանի մը խորունկ շնչառութիւն կատարել: Յետոյ, սիրով բառ մը արտասանեցէք, սիրով շարժում մը ըրէք, սիրով մտածում մը ղրկեցէք... Պիտի հաստատէք, թէ ինչ որ կը խմորուէր եւ կը փտտէր ձեր մէջ, շատ հեռու նետուած է: Սիրոյ կոչ ուղղելով՝ աղբիւր մը բացած եղաք ձեր մէջ, հետեւաբար, հիմա, թոյլ տուէք որ աշխատի ան, ամէն ինչ պիտի մաքրէ: Կը տեսնէ՞ք, դիւրին է, կը բաւէ սիրտը բանալ, ընթացք տալ սիրոյն: Փորձեցէք եւ դուք ձեզի հարց պիտի տաք թէ ինչո՞ւ տակաւին այս ձեւը չէք օգտագործած: Կը լսենք սիրոյ մասին խօսուիլը եւ կը խնդանք, սիրոյ հետ կը խաղանք, փոխանակ զայն օգտագործելու իբրեւ փրկութեան միջոց:

Սիրով ապրիլ, կը նշանակէ գիտակցական շատ բարձր վիճակով ապրիլ, որ կ'արտացոլայ կեանքի բոլոր արարքներուն մէջ, վիճակ մը, որ ամէն ինչ կը ներդաշնակէ ձեր մէջ, որ ձեզ կը պահէ կատարեալ հաւասարակշռութեան մէջ, վիճակ մը, որ աղբիւր է ուրախութեան, ոյժի եւ առողջութեան:

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Յունուարի թիով մենք ամբողջացուցինք մեր ծանօթացումը պատարագի երկրորդ բաժնին, ուր կ'ընթերցուի աւետարան եւ կ'արտասանուի «Հաւատամքը»: Փետրուարի այս թիով կը սկսինք ծանօթանալ Բուն Պատարագին, այսինքն Սուրբ պատարագի այն բաժնին ուր հաղորդութիւնը կը պատրաստուի ու ժողովուրդին կը տրուի:

Բուն պատարագը

Բուն պատարագի առաջին բաժինը Վերաբերումն է, այսինքն ընծաներու սեղանին վրայ դրուիլը: Այս հանգրուանին, Քահանան գլխէն վար կ'առնէ մինչեւ հիմա կրած իր սաղաւարտը, կարծես դուրս գալով փառաւոր վիճակէ մը ու այժմ դառնալով սպասաւոր մը որ պիտի կատարէ աստուածային զոհաբերութեան խորհուրդը:

Ընծայ ըսելով կը հասկնանք հացն ու գինին՝ Քրիստոսի մարմինն ու արիւնը, եւ որոնցմով հաւատացեալները պիտի հաղորդուին:

Նոյն ատեն, Սարկաւագը բարձր ձայնով կ'արտասանէ «Մի ոք երախայից»ը, ըսելով «Ոչ ոք չմկրտուածներէն, թերահաւատներէն, ապաշխարողներէն եւ անմաքուրներէն թող մօտենայ աստուածային այս խորհուրդին»: Այսպիսով ան դուրս կը հրաւիրէ բոլոր անոնք որոնք պատրաստ չեն տակաւին մասնակցելու սրբազան խորհուրդին:

Ասոր կը հետեւի «Մարմին Տէրունական» երգը, որ Սուրբ պատարագի ամենէն ծանօթ երգերէն մէկն է: Այս երգին բառերը ինքնին արդէն կը բացայայտեն թէ հաւատացեալները

Սաղաւարտը եկեղեցական խոյր կամ թագ մըն է գորս քահանան կամ վարդապետը կը դնէ գլխուն պատարագ մատուցանելու ընթացքին: Վերի բաժինը գնդաձեւ, գազաթը փոքրիկ խաչով մը օժտուած, միշտ զարդարուն ծանր ասեղնագործութեամբ:

Գիտէի՞ր թէ...
Մինչեւ բուն պատարագի այս պահը, քահանային բոլոր աղօթքները ուղղուած էին Քրիստոսին, իսկ այս պահէն ետք աղօթքները կ'ուղղուին Հայր Աստուծոյ, որմէ քահանան կը խնդրէ գործակցութիւն, որովհետեւ Աստուծոյ որդին է որ կը զոհաբերուի սուրբ Սեղանին վրայ:

ի՞նչ կ'ուզեն ըսել.- « Տ է ր ու ն ա կ ա ն մարմինն ու փրկչական արիւնը մեր առջեւն են.» կ'երգուի, ըսելու համար թէ հաւատացեալները կ'ընդունին թէ Քրիստոսի մարմինն ու արիւնն է որ շուտով պիտի ընծայուի եւ պատարագուի:

Մինչ սարկաւազը խունկ կը ծխէ սուրբ Սեղանին, կը հնչեն քնոցները, եւ դպիրները կ'երգեն օրուան համապատասխան սրբասացութիւնը. իսկ քահանան ծածուկ աղօթքով կը խնդրէ որ Աստուած զօրացնէ զինք, ընծաները մատուցանելու եւ խորհուրդը կատարելու համար: Քահանան ընծաները կը դնէ Սեղանին վրայ եւ մատներուն ծայրերը կը լուսայ: Այս լուսացուիլը կը կատարուի Վերջին Ընթրիքի Ոսնկուայի օրինակով եւ մեզի կը թելադրէ որ հաղորդուելէ առաջ մենք ալ մաքրուինք մեր մեղքերէն:

Շարունակելի... .

Այսօր ի տաճարն եկիր կատարել զօրէնս Կամ՝ Յիսուս Մանուկի տաճար բերուիլը, Օրէնքին համաձայն

Ինչպէս գիտենք, Տեառնընդառաջը, որ նաեւ ծանօթ է Տէրնտաս անուան տակ, այն տօնն է որ կը յիշատակէ քառասնօրեայ Յիսուս մանուկին տաճար բերուիլն ու Աստուծոյ առջեւ ներկայացուիլը: Ան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ անշարժ տօներէն մէկն է որ կը զուգարհիպի Փետրուար 14-ին որուն նախորդող Երեկոյեան ընթացքին կը կատարուի ժամերգութիւն, նախատօնակ եւ անդաստան: Ծիսակատար քահանան կը վառէ սուրբ Սեղանին վրայի մոմերը եւ հաւատացեալները վառելով իրենց մոմերը լոյսը կը տանին տուն, այդ լոյսով խորհրդանշելու համար «Լոյս ի յայտնութիւն հեթանոսաց» կամ փրկութեան լոյսը որ Աստուած Քրիստոսի անձով դրկեց որպէս լոյս՝ հեթանոսները լուսաւորելու: Այդ երեկոյ կ'երգուին նաեւ շարականներ ինչպէս «Մարմնացեալդ ի կուսէն»ը, որուն մէջ կը պատմուի Սուրբ Կոյսէն մարմին առած մանուկ Յիսուսին տաճար բերուիլը եւ անոր ծնունդը վասն հեթանոսներու փրկութեան:

Տեառնընդառաջը եւ կրակ վարելու աւանդութիւնը

Տեառնընդառաջի երեկոյեան, եկեղեցւոյ բակին մէջ կը վարուի խարոյկ, որուն վրայէն կը ցատկին երիտասարդները կրակի բուժիչ եւ մաքրագործ յատկութիւններով ազատագրուելու համար զանազան չարիքներէ:

Ուսումնասիրողները կը հաստատեն թէ այդ օրուան կրակ վարելու սովորոյթը մեզի հասած է հեթանոսական շրջաններէն ու կապուած Միհր կամ Տիր կուրքերու անուան: Մաղաքեայ արքեպիսկոպոս Օրմանեան կը գտնէ նոյնիսկ թէ ժողովուրդին կողմէ գործածուող Տէրնտաս անունը, նշելու համար Տեառնընդառաջ տօնը, պարզ աղաւաղում մը չէ, այլ յստակօրէն կը վերաբերի Տիր կուրքի անուան:

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «իսկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Այսպէս, Նոր կտակարանի նամակները այսօր տակաւին կը խօսին մեզի, եւ եթէ ոչ բացարձակ ամբողջութեամբ, վստահօրէն մասամբ կը համապատասխանեն ներկայ ժամանակաշրջաններուն մէջ կիրարկելի իրականութիւններու:

Հոգիով ապրուած կեանքը Հոռմայեցիներուն 8.1-17

Եթէ այդպէս է, կը նշանակէ թէ անոնք որ Քրիստոս Յիսուսի միացած են՝ դատապարտութեան ենթակայ չեն, քանի մարմնաւորապէս չեն ապրիր, այլ՝ հոգեւորապէս: Որովհետեւ Հոգիին Օրէնքը զիս Քրիստոս Յիսուսի միացնելով, կենդանացուց եւ ազատեց մեղքի եւ մահուան ենթակայութենէն: Արդարեւ, ինչ որ Օրէնքը չէր կրնար ընել, մարդկային բնութեան տկար ըլլալուն պատճառով, Աստուած իրագործեց, աշխարհ ղրկելով իր Որդին, որ մեղքը յաղթահարելու համար մեր մեղանշական բնութիւնը իր վրայ առաւ եւ իր մարմնին մէջ դատապարտեց մեղքը, որպէսզի մենք, որ հեզեւորապէս կ'ապրինք եւ ո'չ մարմնաւորապէս, կարենանք լրիւ գործադրել Օրէնքին բոլոր պահանջները: Անոնք որ միայն իրենց մարմնական պահանջներով կը ղեկավարուին, անոնց մտածելակերպը մամնական է, մինչդեռ անոնք որ Հոգիին թելադրած ձեւով կ'ապրին, անոնց մտածելակերպը հոգեւոր է: Մարմնականը խորհիլը մահ կը պատճառէ, մինչ հոգեկանը խորհիլը՝ կեանք եւ խաղաղութիւն: Մարմնականին կառչած միտքը Աստուծոյ թշնամի է, որովհետեւ Աստուծոյ օրէնքներուն չի հնազանդիր, ոչ ալ կրնայ հնազանդիլ: Ահա թէ ինչու, անոնք որ մարմնականին կը հետեւին, Աստուծոյ հաճելի չեն կրնար ըլլալ:

Եթէ իրապէս Աստուծոյ Հոգին ձեր մէջ կը բնակի, կը նշանակէ թէ դուք այլեւս մարմնական ցանկութիւններուն համաձայն չէք

ապրիր, այլ՝ Սուրբ Հոգիին կամեցած ձեւով: Իսկ ով որ Քրիստոսի Հոգին չունի, անոր չի պատկանիր: Եթէ Քրիստոս ձեր մէջն է, թէպէտեւ ձեր մարմինները պիտի մեռնին, որովհետեւ մեղանշեցիք, սակայն Սուրբ Հոգին դարձեալ կեանք պիտի տայ ձեզի, որովհետեւ արդարացաք: Այսինքն, եթէ Աստուծոյ Հոգին ձեր մէջ կը բնակի, Աստուած, որ Յիսուս Քրիստոսը մեռելներէն յարուցանեց, իր Հոգիին միջոցաւ, որ ձեր մէջ կը բնակի, պիտի կենդանացնէ նաեւ ձեր մահկանացու մարմինները:

Հետեւաբար, եղբայրներ, պէտք չէ ապրինք մեր մարմինին համար եւ մարմնաւորապէս: Որովհետեւ եթէ մարմնաւորապէս ապրիք՝ պիտի մեռնիք. իսկ եթէ Հոգիին օգնութեամբ ձեր մեղքերը սպաննէք՝ պիտի ապրիք: Աստուծոյ որդիները անոնք են որոնք Աստուծոյ Հոգիով կ'առաջնորդուին: Արդ, դուք Հոգին ստացաք ոչ թէ ծառայ դառնալու եւ դարձեալ վախով ապրելու համար, այլ Հոգին ստացաք Աստուծոյ որդիներ ըլլալու համար: Այդ Հոգիով է որ զԱստուած «Աբբա», այսինքն Հայր կը կոչենք, եւ նոյն Հոգին ինք վկայութիւն կու տայ մեր հոգիին, թէ Աստուծոյ որդիներ ենք: Իսկ եթէ որդի ենք, կը նշանակէ թէ նաեւ ժառանգորդներ ենք: Այո՛, ժառանգորդներն ենք Աստուծոյ եւ ժառանգակից՝ Քրիստոսի. եւ իր չարչարանքներուն մասնակից կ'ըլլանք, որպէսզի իր փառքին եւ մասնակից ըլլանք:

Պահուած բառ

n	վ	կ	ի	ա	ն	n	ս	լ	ի	ճ	ն
ղ	ա	ն	ա	պ	ա	կ	ա	յ	ծ	ա	կ
ի	n	մ	ա	տ	n	լ	n	վ	ր	ր	ա
մ	ա	ն	կ	ա	ր	կ	n	լ	տ	ա	տ
պ	տ	n	լ	կ	ա	ծ	յ	տ	n	կ	ա
ի	կ	տ	n	լ	ց	ն	ց	n	լ	ղ	ղ
ա	ե	ե	ր	ա	ն	ե	լ	ի	ն	ն	ի
կ	ն	վ	ա	ն	ց	ց	ն	ց	ե	լ	ք
ա	ա	մ	ա	ն	n	ր	կ	n	լ	n	ք
ն	ր	մ	ա	ն	տ	ա	n	ս	n	լ	տ
ք	ա	ն	ա	n	ի	կ	ա	ա	ր	օ	տ
ի	ր	ա	կ	ա	ն	n	ն	ա	լ	n	ր

Անկար
Արօտ
Ամառ
աղիք
ապտակ
անտառ
Անապակ
Անտիկ
Ամանոր
Երանելի
Իրական
Լիճ

Ծով
կուռք
Կտուց
կայծակ
կատաղի
կարկուտ
Կանոնաւոր
կոան
Կենարար
Ճարակ
Մատուռ

Ովկիանոս
ողիմպիական
Պտուկ
սառուց
սուտ
Տոկա
տուն
ցնցուղ
ցնցոտի
Ցնցել

Պահուած բառ
8 գիր՝ եկեղեցի մը
Նախորդ պահուած բառը՝
ամանոր

Յիշատակ Յովնան Մարգարէի

Հին կտակարանը կը բաղկանայ զանազան բնոյթներ ունեցող գիրքերէ կամ բաժիններէ: Այս գիրքերէն առաջինները կը կոչուին պատմական գրքեր, ինչպէս «Ծննդոց»-ը: Կան նաեւ բանաստեղծական եւ դաստիարակչական գրքեր որոնցմէ ամենէն աւելի ծանօթն ու ընթերցուածը «Սաղմոս»ներն են: Վերջին կարգին, հին կտակարանի մէկ բաղադրիչն են Մարգարէներու գիրքերը, ինչպէս Եսային, Երեմիան եւ Դանիէլը: Կան նաեւ «Փոքր» որակուած տասներկու մարգարէներ որոնցմէ մէկն է Յովնան մարգարէն, որուն յիշատակութիւնը Հայաստանեայց եկեղեցոյ տօնացոյցին մէջ այս տարի կը զուգադիպի Փետրուար 10-ին:

Հին Կտակարանին մէջ, Յովնանի գիրքը կը սկսի Տիրոջ պատգամով, որպէսզի ան մեկնի Նիւնուէ՝ քարոզելու: Մարգարէական գրականութենէ աւելի, այս գիրքով մարգարէն ինքն իր կեանքը կը պատմէ, նպատակ ունենալով ցոյց տալ թէ Աստուած կը ցանկայ բոլոր մարդոց փրկութիւնը:

Յովնանի պատմութիւնը

Աստուած Յովնան մարգարէին պատուիրեց մեկնիլ Նիւնուէ քաղաք, հոն ժողովուրդին ու թագաւորին պատուիրելու որ հեռանան իրենց չար գործերէն: Յովնան չէր ուզեր Նիւնուէ երթալ եւ փորձեց Աստուծմէ փախչիլ. Նիւնուէի փոխարէն նաուով մեկնեցաւ Սպանիոյ Թարսիս քաղաքը:

Ճամբու ընթացքին, սաստիկ փոթորիկ ելաւ եւ նաւաստիները սկսան ապրանքներ թափել ծովը, նաւը թեթեւցնելու եւ ընկղմելու վտանգը նուազեցնելու համար: Բայց բոլոր ճիգերը ապարդիւն մնացին եւ նաւաստիները վիճակ ձգեցին, իմանալու համար թէ ո՞վ էր յանցաւորը եւ ինչո՞ր կը պատահէր այս սաստիկ փոթորիկը: Վիճակը ինկաւ Յովնանին, որ բացատրեց թէ, ինչպէս փորձած էր փախուստ տալ Աստուծոյ խօսքէն եւ իբր պատիժ յանձն առաւ ծով նետուիլ փրկելու համար մնացեալը: Տեսնելով թէ ծովը չէր հանդարտեր, նաւաստիները Յովնանը նետեցին ծովը: Իսկոյն փոթորիկը մեղմացաւ եւ նաւաստիները տեսնալով Աստուծոյ զօրութիւնը սկսան զԱյն պաշտել: Աստուած կէտծուկի մը պատուիրեց որ կլլէ Յովնանը: Այդպէս ալ եղաւ: Յովնան երեք օր կէտծուկին փորին մէջ մնաց եւ աղօթեց Աստուծոյ ըսելով. «Տէր, դուն իմ կեանքս մահէ ազատեցիր երբ կը կարծէի թէ մերժուած եմ ներկայութենէդ»:

Աստուած կէտծուկին հրամայեց որ Յովնանը ցամաք տանի եւ նորէն խօսելով Յովնանին ըսաւ. «Գնա՛ Նիւնուէ քաղաքը եւ այնտեղ քարոզէ այն՝ ինչ որ իմ նախկին պատգամովս ըսի քեզի»: Յովնան լաւ գիտէր թէ պէտք էր Աստուծոյ հնազադիլ եւ մեկնեցաւ Նիւնուէ քարոզչութեան:

*Յովնան 1-3
(պարզացուած)*

«Մարդ միայն հացով չ'ապրիր, այլ՝ Աստուծոյ բոլոր խօսքերով»

« Յիսուս Սուրբ Հոգիով լեցուած՝ վերադարձաւ Յորդանանէն: Ապա Սուրբ Հոգիին կողմէ առաջնորդուած՝ գնաց անապատ, ուր քառասուն օր փորձուեցաւ Սատանայէն: Այդ օրերուն ո՛չ կերաւ եւ ո՛չ ալ խմեց: Երբ քառասուն օրերը ամբողջացան, Յիսուս անօթեցաւ: Սատանան ըսաւ իրեն.

- Եթէ Աստուծոյ որդին ես, հրամայէ՛ որ այս քարը հաց դառնայ:

Յիսուս պատասխանեց.

- Օրէնքի գիրքին մէջ գրուած է.«Մարդ միայն հացով չ'ապրիր, այլ՝ Աստուծոյ բոլոր խօսքերով»

Ղուկաս 4.1-4

Աւետարանին մէջ պատմուածին համեմատ, Քրիստոս իր քարոզչութիւնը սկսելէ առաջ, քառասուն օրեր շարունակ առանձնացաւ՝ աղօթքով եւ ծոմապահութեամբ ապրելու համար: Քրիստոսի օրինակին հետեւելով է նաեւ որ Հայաստանեայց եկեղեցին հաստատեց քառասնօրեայ պահքը, որ կը սկսի Բուն Բարեկենդանին յաջորդող Երկուշաբթին ու կ'աւարտի Սուրբ Յարութեան օրով: Աւագ շաբաթը ինքնին նաեւ ծոմապահութեան շաբաթ ըլլալով, «Մեծ Պահք» կոչուող այս ծոմապահութեան շրջանը կ'երկարի 50 օրերու վրայ:

Գիտէի՞ր թէ...
Պահեցողութեան պատուիրանը Սուրբ Գիրքին մէջ զանազան առիթներով փոխանցուած է: Այսպէս, ան տրուեցաւ նոյնիսկ առաջին մարդուն, Ադամին, դրախտէն ներս. «Դրախտում ամէն ծառի պտուղներից կարող ես ուտել, բաց բարու եւ չարի գիտութեան ծառից մի՛ կերեք» ԾՆՆԳՈՅ 2.16

Կարելոր է հետաքրքրական մանրամասնութիւն է թէ ծոմապահութիւնն ու աղօթքը միասին յիշուած են Սուրբ Գիրքին մէջ, իբր նոյն ատեն կիրարկուող եւ զիրար ամբողջացնող: Իսկապէս ալ, պահքի նպատակը մարմինը սակաւապէտութեան վարժեցնելով հոգեւոր կեանքը հարստացնելն է, եւ ոչ թէ սննդականոցային յատուկ սովորութիւններ ստեղծել 50 օրերու ընթացքին: Մարմինը կենդանական սնունդէն զերծ պահելով մէկտեղ, հոգին ալ մեղքերէ եւ չարիքէ հեռու պահել կը նշանակէ «Պահք բռնել»: Այս մտածողութեամբ է որ կարելի է մէջբերել Գարեգին Ա. Ամենանցն Հայոց կաթողիկոսի խօսքերը եւ ըսել. -

«Մեծ Պահքը սահմանուած է հաւատացեալներուն առիթ տալու որպէսզի իրենք զիրենք հոգեպէս պատրաստեն ողջունելու Քրիստոսի յարութեան մեծ աւետիսը, որ գերազանց ոյժն է քրիստոնէական կեանքին:

Ահա թէ ինչու Մեծ Պահոց շրջանին, մեր եկեղեցոյ հաւատացեալները կը հրաւիրուին վերանորոգելու իրենց հոգեւոր կեանքը, որպէսզի յարութեան շունչով իրենք ալ կարենան պայծառակերպուիլ, անմահութեան յոյսը, մահուան վրայ տարուած յաղթանակի, չարի խափանումի գաղափարներն ու հոգեկան ոյժերը վերակենդանացնելով իրենց հոգիներուն մէջ:»*

* «Մեծ Պահքը երբեակ իմաստով» Գարեգին Բ. Աթոռակից կաթողիկոս, Անթիլիաս (1979)

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փորձիկներուն Աստուծոյ հանդէպ անհնազանդ գտնուեցայ

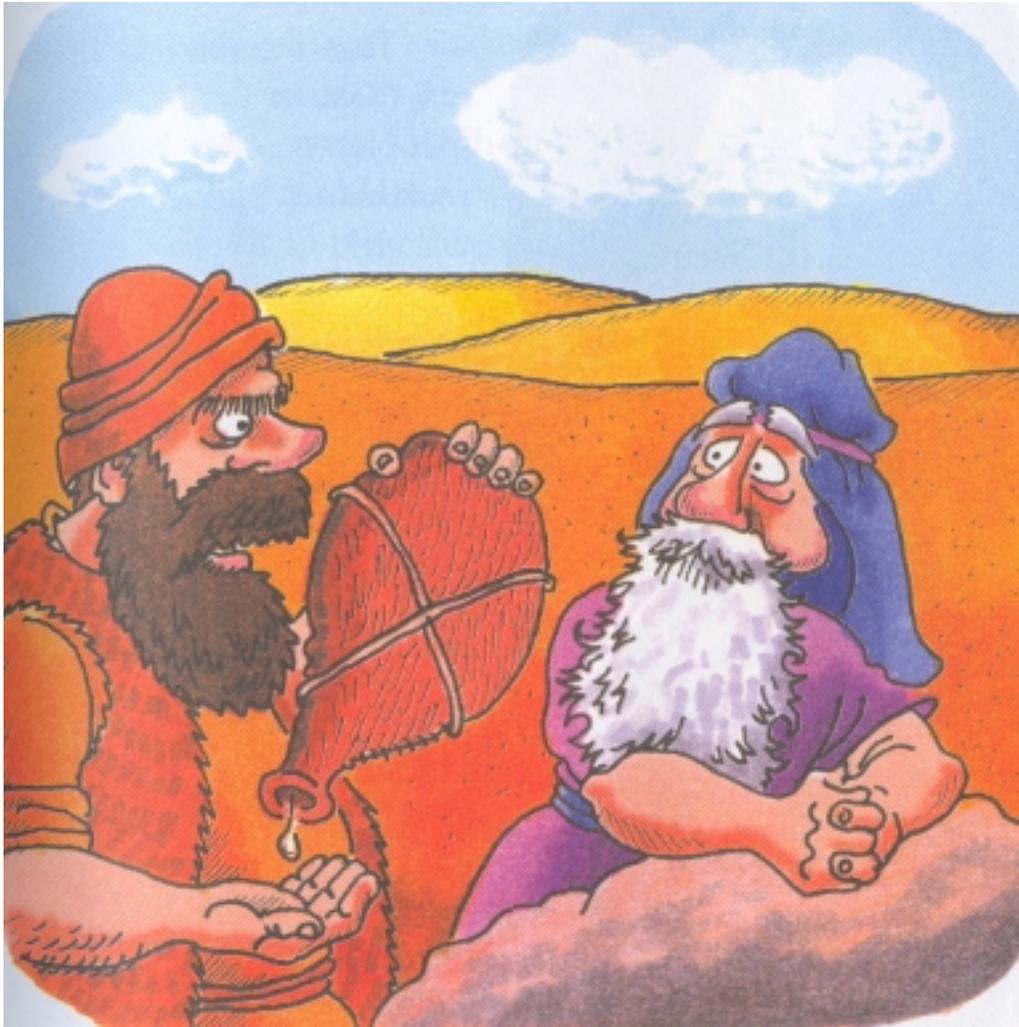
Ես Մովսէսն եմ:

Ես Աստուած շատ կը սիրէի
եւ միշտ կը փորձէի Անոր
հնազանդիլ: Աստուած իմ
ժողովուրդիս օգնեց որ
Եգիպտոսէն հեռանայ եւ
ստրկութենէն ազատի:

Ապա Աստուած մեզի
առաջնորդեց դէպի անապատ,
եւ բոլոր դժուարութիւններուն
դիմաց Ան մեզ հոգաց:
Սակայն ժողովուրդը յաճախ կը
գանգատէր: Նոյնիսկ երբեմն
անոնք կը մտածէին Եգիպտոս
վերադառնալ: Զեզի պատմեմ
թէ օր մը ի՞նչ պատահեցաւ:

Իսրայէլացիները 400 տարիներէ աւելի մնացին ստրուկ
Եգիպտոսի մէջ, մինչեւ որ Աստուած ազատեց զանոնք եւ
հոգաց զիրենք:

Իսրայելացիները անապատէն անցնելով հասան Խոստացուած Երկիրը: Շատ գեղեցիկ տեղ էր հոն, սակայն ժողովուրդը կը վախնար հոն ապրող մարդոցմէ եւ չէր ուզեր այդ երկիրը մտնել: Ուստի պէտք էր հեռանալինք:

Ժողովուրդը դարձեալ սկսաւ գանգատիլ, այս անգամ որովհետեւ ջուր չկար: «Երանի մենք ալ Եգիպտոս մնալինք ու մեր ընկերներուն հետ մահանալինք: Ինչո՞ւ մեզի հոս անապատ առաջնորդեցիք. որպէսզի հո՞ս մեռնինք»:

Անշուշտ Աստուած լսեց այս խօսքերը: «Գաւազան մը առ՛» ըսաւ Ան ինծի, «Հաւաքէ ժողովուրդը շուրջդ, ժայռին խօսիր իրենց առջեւ եւ ժայռէն ջուր պիտի հոսի»:

Կանչեցի բոլորը իմ շուրջս եւ ըսի «Լսեցէք բոլորդ, կ'ուզէ՞ք այս ժայռէն ջուր հոսի» ըսի եւ գաւազանս երկու անգամ զարկի ժայռին ու ջուրը հոսելու սկսաւ:

Մովսէս փորձեց այնպէս ձեւացնել որ իր կարողութեամբ օգնեց ժողովուրդին: Ան գաւազանը զարկաւ ժայռին փոխանակ խօսելու ինչպէս Աստուած պատուիրած էր:

Աստուած ուրախ չէր ու ինձի մերժեց շնորհել ժողովուրդս խոստացուած երկիր առաջնորդելու բարիքը:

«Որովհետեւ դուն ինձի չարգեցիր Իսրայելացի ժողովուրդին առջեւ, դուն պիտի չառաջնորդես զանոնք դէպի երկիրը որ ձեզի տուի ես»:

Այսպիսով Աստուծոյ անհնազանդ եղայ:

**Մտածէ՛
ասոր
մասին**

Մովսէս շատ լաւ գիտէր որ պէտք էր Աստուծոյ խօսքը գործադրել, սակայն ան ջղայնացաւ եւ ժայռին զարկաւ փոխանակ անոր խօսելու: Որովհետեւ անհնազանդեցաւ Աստուծոյ, Մովսէս չկրցաւ խոստացուած երկիրը մտնել: Արժանի ըլլալու համար Աստուծոյ շնորհքին, պէտք է միշտ Անոր թելադրանքները կատարել:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Յունուար ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն
հրահանգը, աստղը, առաջնորդեց,
երկրպագեցին, ոսկի, կնդրուկ, զմուռս,
երազի

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. գ. Յունուար 13
2. անուանակոչութիւն
3. ա. Յունուար 6
4. բ. Զուր
5. բ. Յովհաննէս Մկրտիչին
6. գ. Խթում
7. ա. Յունուար 6 ի պատարագի արարողութենէն ետք
8. բ. Յունուար 5 ի երեկոյեան
9. գ. Յունուար 14
10. սաներն, լուսածին, նախնեաց, անխողով, արի, հաւատաւոր, ցանկալի

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. գ. Սիմոնի
2. բ. Յունուար
3. գ. Յովհաննէս Մկրտիչի
4. ա. Յորդանան
5. գ. 30
6. բ. Անապատ առաջնորդուեցաւ եւ 40 օր ծոմ պահեց
7. Երկիւղածութեամբ լսեցէք
8. մտիկ ըրէք
9. Օրհնեցէք Տէր, ոտքի ելէք
10. Բուովարը, Աղանիին, Սկիհին

Երկրորդականի անկիւն

1. ճաշու պաշտօն
2. Երուսաղէմ, Դ. Դար
3. հինգ
4. Յունուար 14
5. Յունուար 13
6. գ. Սուրբ Յակոբի Տօնին օրը 2000 ին
7. Արասան
8. Մեռելոց
9. Ճամբայ բացող
10. Որովհետեւ Մեսիային Ճամբան բացաւ
10. C. S. Lewis

Նոյեմբեր Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ
Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Փաթիլ Կարապետեան, Շանթ Պալուզեան, Յակոբ Գեպթանճեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն
Խշխշեան Արշակ, Արագ Գաբթանճեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշխշեան, Դանիէլ Ակրեան, Եագուպեան Նանար, Զաքարագեան Ռիթա, Ժուխանճեան Անի, Ժուխանճեան Լոռի, Մաթոսեան Մհեր, Նասոյեան Նարեկ, Արմութլու Կասիա, Թեհինեան Շողիկ :
Անսխալ պատասխանողներ
Սեւակ Պապիկեան, Կարապետեան Զոհրապ, Կարապետեան Ալէք:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն
Լոռի Զինչիճեան, Ռօզալին Զինչիճեան, Դանիա Ապրալեան, Հրայր Մաթոսեան, Դանիէլեան Մարիա, Զուխանճեան Ժան-Յակոբ, Մատթէոսեան Գրիգոր, Նարեկեան Հրակ, Մամիրոյեան Սեդրակ
Անսխալ պատասխանողներ
Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն

Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշխանճեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուլքեան, Քրիստին Կարապետեան, Գօգօ Մաթոսեան, Անի Մելքեան, Արի Միրզապեան, Լորա Սարիմանուկեան

Ո՞րն է ճիշդ
պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուսի տաճար
ընծայումը
«Տեառնընդառաջ,
Փետրուար 14»

Ամբողջացո՛ւր ըստ **Ղուկաս
2.22- 32**

Տիրոջ, նուիրուի,
տատրակ, աղաւնիի,
Սիմոն, Սուրբ Հոգիին,
Օծեալը, Յիսուսը,
գոհաբանեց

Յովսէփն ու Մարիամը մանուկը Երուսաղէմ տարին ----- ընծայելու համար որովհետեւ Տիրոջ Օրէնքին մէջ գրուած է. «Տիրոջ պէտք է ----- ամէն արու զաւակ, որ մօր առաջին զաւակն է». ինչպէս նաեւ Տիրոջ Օրէնքին համաձայն զոհ մատուցանելու զոյգ մը ----- կամ ----- երկու ձագ:

Այդ ժամանակ Երուսաղէմի մէջ ----- անունով մարդ մը կ'ապրէր: Սիմոն արդար եւ աստուածավախ մարդ մըն էր, ----- իրեն հետ էր եւ վստահեցուցած էր զինք՝ թէ Տիրոջ ----- չտեսած պիտի չմեռնէր: Արդ, Սուրբ Հոգիէն առաջնորդուած՝ անկա տաճար գնաց: Երբ ծնողքը մանուկ ----- տաճար բերին, որպէսզի կատարեն այն ինչ որ Օրէնքը կը պահանջէր մանուկին համար, Սիմոն իր գիրկը առաւ փոքրիկը եւ ----- զԱստուած:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

6. Ի՞նչ կը նշանակէ Բարեկենդան:

- 1.- Հայերը ի՞նչ կը տօնեն Փետրուար 14 ին:
- ա.- Valentine's day
- բ.- Տեառնընդառաջ
- գ.- Բարեկենդան
- դ.- Վարդանանց

- Ա. Հալուվին
- Բ. Բարի կեանք
- Գ. Վարդանանք
- Դ. Բարի լուր

- 2.- Վարդանանցը շաբթուան ո՞ր օրը կը տօնենք:
- ա.- Երկուշաբթի
- բ.- Երեքշաբթի
- գ.- Չորեքշաբթի
- դ.- Հինգշաբթի

7. Ի՞նչ կը սկսի Բուն բարեկենդանին յաջորդող երկուշաբթին:

- Ա. արձակուրդ
- Բ. դպրոց
- Գ. պահք
- Դ. ասագ շաբաթ

- 3.- Սուրբ Սարգիսը շաբթուան ո՞ր օրը կը տօնենք
- ա.- Կիրակի
- բ.- Ծաբաթ
- գ.- Ուրբաթ
- դ.- Հինգշաբթի

8. Ամբողջացուր պակաս բառերը

Նորահրաշ պակասուր եւ

 առաքինեաց վառեցար զի նու
 ----- արիաբար
 ընդէմ մահու:

- 4.- Յովնան մարգարէն Ջուկին փորին մէջը քանի՞օր մնաց:
- ա.- 1
- բ.- 2
- գ.- 3
- դ.- 4

9. Ե՞րբ կ'երգենք Նորահրաշ պակասուր շարականը:

- Ա. Զատիկին
- Բ. Ծաղկազարդին
- Գ. Վարդանանցին
- Դ. Ծնունդին

- 5.- Սուրբ Վարդանանց տօնին յաջորդող Կիրակին ի՞նչ կը կոչուի:
- ա.- Զատիկ
- բ.- Կանաչ Կիրակի
- գ.- Կարմիր Կիրակի
- դ.- Բուն Բարեկենդան

10. Ի՞նչ է մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցին Կայքէջը «Website» եւ ի՞նչ Հայերէն տառատեսակ «Font» կը գործածէ:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

1.- Յիսուսի ծնունդէն քանի՞ օր ետք զԻնք տաճար բերին Տիրոջ նուիրելու:

- ա.- 8
- բ.- 20
- գ.- 40
- դ.- 451

2.- Ո՞ր թուականին տեղի ունեցաւ Վարդանանցը պատերազմը:

- ա.- 484
- բ.- 303
- գ.- 301
- դ.- 451

3.- Պատարագիչ Քահանան ի՞նչ կը դնէ գլխուն պատարագ մատուցանելու ընթացքին:

4.- Յովնան ո՞ր քաղաքը գնաց Զուկին փորէն ելլելէն ետք:

- Ա. Դամասկոս
- Բ. Եգիպտոս
- Գ. Նիւուէ
- Դ. Երուսաղէմ

5.- Սուրբ Վարդանանց տօնին յաջորդող Կիրակին ի՞նչ կը կոչուի:

6. Վարդանանցէն երկու օր առաջ ի՞նչ կը տօնենք:

- Ա.Սուրբ Սարգիս
- Բ.Սուրբ Սահակ Պարթեւ
- Գ.Սուրբ Ղեւոնդեանք
- Դ.Տեառնդառաջ

7. Ե՞րբ կը սկսի Մեծ Պահքը «երկու շիտակ պատասխան»:

- Ա. Վարդանանցի յաջորդող Երկուշաբթին
- Բ.Բուն բարեկենդանին յաջորդող Երկուշաբթին
- Գ.Վարդանանցի յաջորդող Զորեքշաբթին
- Դ.Բուն բարեկենդանին յաջորդող Զորեքշաբթին

8. Ո՞վ գրած է «Նորահրաշ պսակաւոր» շարականը որ կ'երգենք Վարդանանցին:

9. Ի՞նչ է մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցին Կայքէջը «website» եւ ի՞նչ Հայերէն տառատեսակ «Font» կը գործածէ:

10. Ի՞նչ է մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցի տնօրէնին ե-նամակին «email» հասցէն:

-----@-----

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն**

Անուն: _____

1- Վարդանանց ճակատամարտի տարին տեղի ունեցաւ 4րդ տիեզերական ժողովը որ հետագային մերժուեցաւ Հայերուն կողմէ: Ո՞ր տեղի ունեցաւ այդ ժողովը:

2- Վարդանանց ճակատամարտէն 33 տարիներ ետք Վահան Մամիկոնեան Պարսիկներուն հետ ստորագրեց դաշնագիր մը որ Հայ ժողովուրդին տուաւ ինքնավարութիւն, Հայ Եկեղեցիին տուաւ ազատ գործելու իրաւունք եւ քանդելու կարուցուած ատրուշանները: Ո՞ր ստորագրուեցաւ այդ դաշնագիրը

3-Հայ Եկեղեցին Փետրուարի ո՞ր օրը կը սօնէ Յիսուսի Տաճար ընծայումը:

4-Սուրբ Սարգիսի նախորդող Երկուշաբթիէն Ուրբաթ օրերը պահք են: Ի՞նչ կը կոչուի այս 5 օրեայ Պահքը:

5-Տարուան ո՞ր 4 օրերը Ճաշու գիրք չի կարդացուիր:

6- Թիւ 5 հարցումին մէջ նշուած 4 օրերուն յաջորդող օրը Հին Կտակարանի ո՞ր մարգարէին գիրքն է Ճաշու ընթերցումը:

7- Ե՞րբ տեղի ունեցաւ Տիեզերական այն ժողովը որուն մասնակից 150 հայրապետներուն տօնը որ այս տարի կը սօնենք Փետրուար 25 ին:

8- Յիսուս քանի՞ օրուայ էր երբ Տաճար ընծայուեցաւ:

9.- ա. Ի՞նչ է մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցին Կայքէջը «website»

բ. Ի՞նչ Հայերէն տառատեսակ «Font» կը գործածէ:

գ. Ի՞նչ է մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցի տնօրէնին ե-նամակին «email» հասցէն:

10- Ամբողջացուր
ՔԱՆԶԻ ՀԱՅՐ ՄԵՐ
ԶՍՈՒՐԲ -----
ԳԻՏԵՄՔ ԵՒ ՄԱՅՐ
ԶԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ

Կարճ Լուրեր

www.sourphagop.org ը **5-ամեակէն** անդին

Ուրախութեամբ կուզենք յայտարարել թէ մեր կայքէջը՝ www.sourphagop.org ը իր ճրդ տարին սկսաւ աշխուժութեամբ: Որպէս արդիւնք որոշ փոփոխութիւններու որ ներմուծեցինք մեր աշխատածեւին մէջ, Յունուար 10, 2006 Էն մինչեւ Փետրուար 1, 2006 ժամանակաշրջանին մէջ մեր կայքէջը ունեցաւ՝

- 3,754** այցելու որոնք եկան
- 50** Երկիրներու
- 148** քաղաքներէ եւ ունեցան
- 16,999** զարկ եւ այցելեցին
- 6,621** Էջեր եւ
- 534** **.pdf File** եր դիտեցին կամ ընդօրինակեցին որոնց մէջ
- 502** «Մաշտոցի Արձագանգ»ի թիւեր եւ այս բոլորը ընելու համար պէտք ունեցան
- 1.04 GB** bandwidth

Այս բոլոր մանրամասնութիւնները, օրինակ երկիրներու լման անունները, քաղաքներու անունները, այցելուներու թիւը իւրաքանչիւր երկրէն, դիտուած կամ ընդօրինակուած File երը եւ այլազան տեղեկութիւններով կը գտնէք մեր Կայքէջի Հիմնական Էջին վրայ 28 Էջ, գունաւոր տախտակներով Հաշուեկշիռ անունով .pdf File ի մը մէջ:

. Կիրակնօրեան պիտի տօնէ Սրբոցն Վարդանանց եւ Բարեկենդան Կիրակի՝ **26** Փետրուար 2006 ին:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար կապ պահել, Տնօրէնին՝ Թորոս Պապիկեանին հետ

email : director@sourphagop.org,

Հեռ : (514) 956-1277

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

Մարտ 2006

ԺԳ տարի թիւ 7

Մ
Կ
Շ
Տ
Ո
Ց
Ի
Կ
Ր
Ջ
Կ
Գ
Կ
Ն
Գ

Տաթևի վանքը, ծանօթ իր համալսարանով, հիմնուած է Յովհաննէս Որոտնեցիի կողմէ եւ գործած է 1390-էն մինչեւ 1435: Որոտնեցիի մահէն վերջ անոր յաջորդեց Գրիգոր Տաթևացի, որու ժամանակ վանքը դարձած է հայ գրչութեան փառաբանուած կեդրոն: Հայաստանեայց եկեղեցին այս երկու դէմքերուն տօնը կը յիշատակէ Մարտ 13-ին:

Այս թիւով...

Հայաստանեայց եկեղեցույ պատմութիւնը հարուստ է բարձր եւ բացառիկ կարողութիւններով օժտուած դէմքերով, որոնցմէ իրաքանչիւրը իր հանճարը ծառայեցուցած է մեր եկեղեցույ բարգաւաճման եւ արմատացման: Էջ 2

Եթէ մարդ խորհի թէ ինք ի՞նչ էր առաջ, ի՞նչ է այժմ եւ ի՞նչ պիտի ըլլայ ապագային, բնա չի կրնար հպարտանալ: Էջ 3

Ողջունը առաջին հերթին խաղաղութեան եւ սիրոյ խորհրդանիշ մըն է որով հաւատացեալները կը միանան Քրիստոսի, ինչպէս նաեւ իրարու հետ: Էջ 4-5

Տեսողնդառաջ- Ծիսակատար քահանան կը վառէ սուրբ Սեղանի վրայի մոմերը եւ հաւատացեալները վառելով իրենց մոմերը՝ լոյսը կը տանին տուն: Էջ 5

Որովհետեւ Աստուած ինք, որ ըսաւ՝ «Խաւարին մէջ լոյս թող ծագի», ինք մեր սիրտերուն մէջ ծագեցաւ, որպէսզի լուսաւորուինք եւ Աստուծոյ փառքը ճանչնանք Յիսուս Քրիստոսի անձին մէջ: Էջ 6

Հայաստանեայց եկեղեցին Մեծ Պահքի 4-րդ կիրակին նախորդող շաբաթօրը կը յիշատակէ երեք կրօնա-ազգային դէմքերու տօնը: Էջ 7

Քրիստոսի հետեւողութեամբ ուրեմն պէտք է գիտնալ եւ գիտակցիլ որ պահքը ամէնէն առաջ հոգեւոր վերանորոգութեան իրաչափուով առիթ մըն է: Էջ 9

Սեբաստիոյ մէջ քրիստոնէութիւնը ծաւալած է Քրիստոսէ ետք առաջին դարէն սկսեալ իսկ: Էջ 10

Նաեւ... Պահուած բառ Էջ 8, Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար Էջ 11-14, Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 15-19 Կարճ լուրեր: Էջ 20

Անժամանակ գիտություններ

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան
Երան Լոշխաճեան
Գարոլ Մանուկեան
Թամար Գիզիրեան
Շողիկ Նաճարեան
Նիկոլ Դանիէլեան
Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Հ ա յ ա ս տ ա ն ե ա յ ց
Եկեղեցույ Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
կամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլեան
Վերժին Գէպթանճեան
Յասմիկ Նաճարեան
Երան Լոշխաճեան
Գարոլ Մանուկեան
Վերա Կարապետեան
Թամար Գիզիրեան
Շողիկ Նաճարեան
Աշխէն Իշխանեան
Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Հայաստանեայց եկեղեցույ պատմութիւնը հարուստ է բարձր եւ բացառիկ կարողութիւններով օժտուած դէմքերով, որոնցմէ իւրաքանչիւրը իր հանճարը ծառայեցուցած է մեր եկեղեցույ բարգաւաճման եւ արմատացման: Մարտ ամսուան ընթացքին մենք կը յիշատակենք այսպիսի «մեծեր»էն երեքին յիշատակը՝ Օճնեցի, Տաթեւացի, Որոտնեցի: Այս եկեղեցականները ոչ միայն կրօնականներ էին, հաւատք ներշնչող եւ քրիստոնէութիւն քարոզող, այլ նաեւ իմաստասէրներ, աստուածաբաններ, մանկավարժներ, վարժապետներ: Տասնեակ դարեր առաջ յայտնուած ու գործած այս իմաստունները մեզի կը յիշեցնեն թէ որքան հին եւ անժամանակ գիտություններ են իմաստասիրութիւնը, աստուածաբանութիւնը, մանկավարժութիւնը...

Իմաստասիրութիւնը բառացիօրէն կը նշանակէ իմաստի հանդէպ սէր, հանճարի պրպտում տրամաբանական աշխատասիրութեամբ: Աւելի մանրամասնուած ձեւով, կարելի է ըսել թէ ան իրականութիւններու ուսումնասիրութիւն մըն է, յատկապէս այնպիսի հարցերու որոնք կ'առընչուին տեսլականներու, ճշմարտութիւններու, տրամաբանութեան: Իմաստասիրութիւնը կը մեկնի այն ճիգէն ըստ որուն իմաստասէրը կը փորձէ խոկալ նիւթի մը շուրջ, սահմանելու համար զայն եւ հետախուզելու անոր զանազան անկիւնները: Ան խուզարկում մըն է իրականութեանց, ճշմարտութեանց կամ արժէքներու բնոյթին, պատճառներուն եւ սկզբունքներուն:

Իմաստասիրութեան ճիւղերն ու ենթաբաժանումները թիւով անհամար են: Անոնցմէ հետաքրքրական մէկ օրինակն է կրօնի փիլիսոփայութիւնը, որուն շուրջ մեր եկեղեցույ մեծերը մտածած են: Այս գիտութեան գլխաւոր հարցն է մարդկային պատմութեան հնագոյն հարցերէն մէկը՝ Աստուծոյ գոյութիւն ունենալը, Անոր ինչ կերպ ունենալը եւ մանաւանդ Անոր ինչ արժէք ներկայացնելը մարդկութեան համար: Այս ճիւղին զուգահեռ գոյութիւն ունի նաեւ աստուածաբանութեան ճիւղը, որը, իր կարգին ուսումնասիրութիւն մըն է Աստուծոյ կամ աստուածներու բնութեան եւ յատկութիւններու մասին:

Մարդկային կեանքի գոյութեան մասնիկ դարձած իրականութիւններ քննող գիտությունները անկասկած անժամանակ պիտի մնան: Անոնք ստեղծուած են այն պահէն իսկ ուր մարդը սկսաւ մտածել ինքն իր գոյութեան, ստեղծման, իմաստին շուրջ ու պիտի շարունակեն մնալ մինչեւ այն ատեն որ մարդկային կեանքը շարունակէ գոյատեւել ու մարդը շարունակէ ինքն իր իրականութեան մասին հարցադրումներ ունենալ:

Ամսական տօնացոյց

Մարտ 4: Սուրբ Թէոդորոս զօրավար

Մարտ 5: Մեծ Պահքի Բ Կիրակի՝
Արտաքսման

Մարտ 11: Սուրբ Կիրել Երուսաղիմայ
հայրապետ

Մարտ 12: Մեծ Պահքի Գ Կիրակի՝
Անառակին

Մարտ 18: Սուրբ Յովհաննէս Երուսաղէմի
հայրապետ, Յովհաննէս Օձնեցի, Յովհաննէս
Որոտնեցի եւ Գրիգոր Տաթևացի

Մարտ 19: Մեծ Պահքի Դ Կիրակի՝
Տնտեսին

Մարտ 22: Միշինք

Մարտ 25: Քառասուն մանկունք Սեբաստիոյ

Մարտ 26: Մեծ Պահքի Ե կիրակի՝
Դատաւորին

Իմաստուն մը ըսաւ...

Ինչպէս որ չկայ աւելի մեծ շարիք քան հպարտութիւնը, այնպէս ալ չկայ աւելի մեծ բարիք քան խոնարհութիւնը: Որովհետեւ առաջինն Աստուծոյ ու մարդոց առաջ ատելի կը դարձնէ, իսկ երկրորդը՝ հաճելի եւ սիրելի: Առաջինը հանգիստ չտալով կը տառապեցնէ, երկրորդը՝ անվրդով խաղաղութեամբ կը հանգստացնէ:

Եթէ մարդ խորհի թէ ինք ի՞նչ էր առաջ, ի՞նչ է այժմ եւ ի՞նչ պիտի ըլլայ ապագային, բնաւ չի կրնար հպարտանալ: Քանզի իր սկիզբը անարգ նիւթ է, ծնունդը՝ ցաւերով, ապրիլը՝ տառապանքով, իշխանութիւնը՝ անօգուտ, փառքը՝ վաղաթառամ, կեանքը՝ կարճատեւ, մահը՝ հարկադիր, մարմինը՝ ապականելի եւ որդերու կեր: Այս բոլորով մարդ կրնայ իր բնութեան թշուառ ըլլալը հասկնալ եւ խոնարհ դառնալ:

Թող ոչ ոք խոնարհութիւնը չհամարէ հոգիի անզօրութիւն կամ մտքի չիմարութիւն, կամ կամքի թուլութիւն, այլ թող ճշմարտապէս իմանայ թէ խոնարհութիւնը ոգիի արիութեան, մտքի իմաստութեան ու կամքի ուղիղ ըլլալու նշան է:

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Փետրուար ամսուան թիով մենք տեսանք թէ ինչպէս պատարագիչ քահանան ընծաները՝ նշխարն ու գինին, կը բերէ սուրբ սեղան եւ կը պատրաստուի զանոնք մատուցելու ժողովուրդին ու այսպիսով Քրիստոսի զոհաբերութեան խորհուրդը կատարելու: Մարտ ամսուան թիով մենք պիտի ծանօթանանք Սուրբ Պատարագի երրորդ բաժնին, Բուն պատարագի ընթացքին փոխանցուող Ողջոյնին եւ անոր հետեւող Սրբասացութեան:

Ողջոյնը

Մեզմէ ո՞վ ներկայ չէ գտնուած Պատարագի այն պահուն երբ հաւատացեալները զիրար համբուրելով, «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ» կ'ըսեն ու այսպէս, ողջոյնը կը փոխանցեն մէկը միւսին: «Ողջոյնը» մեր եկեղեցւոյ պատարագին ամենէն խորհրդաւոր պահերէն մէկն է ու այդ ընթացքին երգուող երգը ե՛ւս՝ ամենէն ծանօթ եւ գեղեցիկներէն մէկը:

Սարկաւազը կը քարոզէ որ ինչպէս քիչ առաջ քահանան լուսաց իր մատները իբր իր մեղքերէն մաքրուելու նշան, նոյնպէս ժողովուրդն ալ սուրբ Սեղանին առջեւ սրբութեամբ եւ կատարեալ հաւատքով պատրաստուի հաղորդուելու. քահանան կ'աղօթէ Աստուծոյ որ ընդունի ընծաները եւ Քրիստոսի մարմինն ու արիւնը ճաշակողները, հաղորդութիւն ստացողները, քաւուին իրենց մեղքերէն:

Այս աղօթքէն ետք քահանան հրաման կու տայ.–

Ի՞նչ կը խորհրդանշէ Ողջոյնը

Ողջոյնը առաջին հերթին խաղաղութեան եւ սիրոյ խորհրդանշէ մըն է որով հաւատացեալները կը միանան Քրիստոսի, ինչպէս նաեւ իրարու հետ: Այս համբոյրը հաստատուած է հետեւողութեամբ Սուրբ Գիրքի մէջ գտնուող Սիրոյ եւ հաշտութեան պատուէրներուն: «Որքան կրնաք՝ ամէնուն հետ խաղաղ ապրեցէք», «Սուրբ համբոյրով ողջունեցէք զիրար», «Բոլոր հաւատացեալներ եղբայրները կ'ողջունեն ձեզ: Դուք ալ իրար ողջունեցէք սուրբ համբոյրով:»

Ողջոյնի իմաստը հաւատացեալներու միութիւնն է, եղբայրական հարազատ սիրով եւ ոգիով, առանց մէկը միւսէն խռոված ըլլալու: Անոնք կ'ողջագուրուին իրարու հետ որպէս բարեկամներ, առանց բարկութեան, նեղութեան, տարակարծութեան կամ ատելութեան: Այս բոլորը, Քրիստոսի պատուէրին համաձայն երբ ան կը թելադրէ.– «Եթէ զոհարանին վրայ ընծադ Աստուծոյ մատուցանելու ատեն յիշես որ եղբայրդ վշտացած է քեզմէ, ձգէ՛ ընծադ զոհարանին առջեւ, գնա՛ նախ հաշտուէ՛ եղբորդ հետ եւ ապա, եկուր եւ ընծադ Աստուծոյ մատուցանէ:»

«Ողջուն տուք միմիանց ի համբոյր սրբութեան եւ որք ոչ էք կարողք հաղորդիլ աստուածային խորհրդոյս, առ դրունս ելէք եւ աղօթեցէք» եւ կը սկսի ողջունի պահը:

Ինչպէ՞ս կը տրուի Ողջունը

Այս պահուն քահանան սկիհին քօղը կիսով կը բանայ որպէսզի երեւնայ ընծան նշխարը եւ կ'ըսէ. «Ողջուն քեզ, Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ», որուն սարկաւագը կը պատասխանէ «Օրհնեալ է յայտնութիւնը Քրիստոսի» եւ դպիրները կ'երգեն « Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ» երգը: Նոյն խօսքերով ալ հաւատացեալները ողջունը կը փոխանցեն իրար: Մեր եկեղեցոյ մէջ համբոյրը կը փոխանցեն աջ եւ ձախ այտերը իրար մօտեցնելով եւ ըսելով « Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ» ու պատասխանելով «Օրհնեալ է յայտնութիւնը Քրիստոսի»:

Միջնադարեան Հայ
Ձեռագիր
12-րդ դար

Սկիհ 1910 թ

Ահա Ողջունի երգի ամբողջական բառերը, աշխարհաբար. -

Քրիստոս մէր մէջ յայտնեցաւ

Եւ Էնն Աստուած՝ հոս բազմեցաւ.

Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ

Սուրբ ողջունի հրաման տրուեցաւ,

Եկեղեցիս մէկ անձ եղաւ.

Համբոյրը՝ կապի լրումը տրուեցաւ.

Թշնամութիւնը հեռացաւ

Սէրն ամենուր սփռուեցաւ:

Ով պաշտողներ, բարձր ձայնով,

Միաբերան օրհնաբանեցէք

Միասնական Աստուածութեան,

Որուն սերովբէներն են օրհնաբան:

Շարունակելի...

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «խկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Այսպէս, Նոր կտակարանի նամակները այսօր տակաւին կը խօսին մեզի, եւ եթէ ոչ բացարձակ ամբողջութեամբ, վստահօրէն մասամբ կը համապատասխանեն ներկայ ժամանակաշրջաններուն մէջ կիրարկելի իրականութիւններու:

Հոգեւոր գանձ՝ հողեղէն անօթներու մէջ

Բ. Կորնթացիներուն 4.1-12

Հետեւաբար չենք յոգնիր այս պաշտօնէն, որ Աստուած մեզի տուաւ իր ողորմութեամբ: Հրաժարած ենք վարագոյրի ետին նիւթուած ամօթալի գործերէն, այսինքն՝ խորամանկութիւն ի գործ չենք դներ եւ Աստուծոյ խօսքը չենք նենգափոխեր. այլ բացէ ի բաց ճշմարտութիւնը կը յայտարարենք, եւ այսպէս կը ներկայանանք մարդոց առջեւ, ինչպէս պիտի ընէինք Աստուծոյ առջեւ: Իսկ հակառակ ասոր, եթէ մեր քարոզութիւնը մութ կը թուի ոմանց, մութ կը թուի միայն անոնց՝ որոնք կորուստի ճամբուն մէջ են: Այս աշխարհի «աստուած»ը նկատուած Սատանան կուրցուցած է այդ անհաւատներուն միտքը, որպէսզի չըլլայ որ Աւետարանին բերած լոյսը ծագի անոնց մէջ, այսինքն՝ տեսնեն փառքը Քրիստոսի, որ անտեսանելի Աստուծոյ պատկերն է: Սակայն մենք մեր անձերը չէ որ կը քարոզենք եւ Յիսուսի սիրոյն մենք մեզ ձեր ծառաները դարձուցած ենք: Որովհետեւ Աստուած ինք, որ ըսաւ՝ «Խաւարին մէջ լոյս թող ծագի», ինք մեր սիրտերուն մէջ ծագեցաւ, որպէսզի լուսաւորուինք եւ Աստուծոյ փառքը ճանչնանք Յիսուս Քրիստոսի անձին մէջ:

չենք. հալածանքներ անպակաս են, բայց լքուած չենք. յաճախ խոշտանգուած՝ բայց խորտակուած չենք: Ծարունակ Յիսուսի մահը մեր մարմիններուն մէջ կը կրենք, որպէսզի Յիսուսի կեանքն ալ մեր մարմիններուն մէջ յայտնուի: Որքան ատեն որ կ'ապրինք՝ միշտ մահուան կը մատնուինք Յիսուսի սիրոյն, որպէսզի նաեւ Յիսուսի կեանքը յայտնուի մեր մահկանացու մարմիններուն մէջ: Այսպիսով, մահը կը ներգործէ մեր մէջ, որպէսզի կեանքը ներգործէ ձեր մէջ:

Արդ, այս գանձը մեր մէջ կը կրենք՝ կաւէ անօթներու պէս, որպէսզի յստակօրէն երեւի՝ թէ այս անսահման զօրութիւնը Աստուծմէ է որ կու գայ, եւ ո՛չ թէ մեզմէ: Ամէն տեսակ նեղութիւն ունինք, բայց ընկճուած չենք. տազնապի մատնուած ենք, բայց յուսահատ

MS 233/1 Bible: Gospels in Armenian, Eastern Turkey, 1405-1435

Երեք մեծեր

Հայաստանեայց եկեղեցին Մեծ Պահքի 4-րդ կիրակին նախորդող շաբաթ օրը կը յիշատակէ երեք կրօնա-ազգային դէմքերու տօնը: Ահա անոնցմէ իւրաքանչիւրին մասին հակիրճ կենսագրական մը:

Յովհաննէս Որոտնեցի

Ծնած է Սիւնեաց Ծղուկ գաւառի Վաղադն գիւղին մէջ, 1315-ին, Կախիկ մականունով: Աշակերտած է Գլաձորի համալսարանին մէջ Տիրատուր վարդապետին, որու մահէն ետք փոխադրուած է Որոտանի վանքը, հոն ստանալով Որոտնեցի մականունը: Ան ծանօթ է իբր մեծ աստուածաբան, իմաստասէր, մատենագիր եւ ուսուցչապետ: Հիմնած է Տաթեւի համալսարանը եւ Ապրակունիսի բարձրորակ վանական դպրոցը, որոնք դարձած են աստուածաբանական եւ փիլիսոփայական կարեւորագոյն կեդրոններ: Պաշար մղած է հայաստանեայց եկեղեցւոյ լատինացման շարժումին դէմ: Ան իր ժառանգ թողած աշխատասիրութիւններուն մէջ արժարժած է հայ եկեղեցւոյ արարչութեան, եկեղեցաբանութեան, հրեշտակաբանութեան խնդիրներ եւ մանաւանդ մարդկային հոգիի մասին խորհրդածութիւններ:

Եզակի Գիրեր

ամբողջացո՛ւր քովի քառակուսիները գործածելով ա,բ,գ,դ,ե,զ,է,ը,թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ
- ուղահայեաց գիծի վրայ
- իւրաքանչիւր Զակ քառակուսիի մէջ

Յովհաննէս Օձնեցի

Հայոց կաթողիկոս 717-728 թուականներուն եւ ծանօթ շարականագիր: Իր հեռատես եւ խելացի կարողութիւններով, յաջողած է արաբական խալիֆայութեան տիրապետութեան ժամանակ ամրապնդել հայ եկեղեցւոյ դիրքը եւ զերծ պահել զայն զանազան տուրքերէ եւ հարկերէ: 718-ին կազմակերպած է եպիսկոպոսական ժողով, Դուինի մէջ, ուր մշակուած են եկեղեցական 37 օրէնքներ: Ան նշանաւոր է նաեւ աղանդներու դէմ իր մղած պայքարով: Հռչակաւոր է իր փ ի լ ի ս ո փ ա յ ա կ ա ն գիտելիքներով, որոնց շնորհիւ փորձած է ամրապնդել հայ եկեղեցին:

Գրիգոր Տաթեւացի

Յովհաննէս Որոտնեցիի նշանաւոր աշակերտներէն, աստուածաբան, փիլիսոփայ եւ մանկավարժ: Իր ժամանակակիցներուն կողմէ անուանուած է «Երկրորդ Լուսաւորիչ», «Եռամեծ վարդապետ», «վարժապետ հայոցն»: Իր կարեւորագոյն գործերէն է «Գիրք հարցմանց»-ը որ աստուածաբանութեան գործնական գիրք մըն է: Իր հմայքը այնքան մեծ եղած է որ իր այցելած վանքերուն մէջ աւելցած է ուսանողներու թիւը: Ունի նաեւ քարոզներու հաւաքածոյ հատոր մը:

բ		թ	դ	գ		զ		
	գ			թ		ե		է
դ	է	ա			ը			
	ա		գ	ե				
գ	զ						ե	բ
				բ	թ		ա	
			զ			է	բ	դ
ը		զ		է			թ	
		ե		դ	ա	ը		գ

Պահուած բառ

բ	ն	լ	ո	ր	ա	ձ	ե	ւ	հ	ը	ր	ի
ա	ր	ե	ւ	ա	գ	ա	լ	ո	յ	ս	ա	ն
ր	կ	ի	ր	ա	ր	կ	ո	ւ	մ	ե	ա	չ
ե	ւ	ր	ո	պ	ա	ո	ւ	տ	ե	լ	ա	պ
ւ	պ	ո	ւ	ր	ա	կ	ս	ա	կ	գ	ր	է
պ	ա	ր	ա	ն	գ	ր	ա	գ	է	տ	կ	ս
տ	ս	օ	կ	ա	տ	ո	ւ	ր	ա	խ	ա	կ
ս	տ	ո	ա	կ	ո	տ	ո	ր	ա	ծ	ծ	խ
ա	ա	չ	ն	ա	կ	ի	ր	ա	կ	ի	լ	ի
պ	ո	ո	թ	ա	ւ	պ	ա	ր	կ	ա	ր	ճ
ն	ւ	ո	տ	ա	ո	ա	կ	ա	յ	ծ	ա	կ
ա	ն	ո	ւ	ա	ն	ա	կ	ա	ն	ա	ս	ա
հ	ա	ս	կ	տ	ա	կ	ա	ր	ա	ն	տ	պ

Արեւագալ
Անուանական
աթոռ
ակօս
Անգրագէտ
Արկած

Հոյս
Հուսաւոր
Խիճ
խակ

ծիածան

Բարեւ
Բոլորածեւ

Կիրակի
Կայծակ
կառատուն
Կիրարկում
Կատու

Ըսել
Ըրի

Կարճ
Կոտորած
կանչ

ինչպէս
իլիկ

կտակարան
կապ
Հասկ

Նպաստ

Որակ
Ուրուական
Ուրախ
Ուտել

Պարան
Պաստառ
Պարկ
պուրակ

Սան
Սակ

Պահուած բառը
7 գիր՝ զգեստ

Նախորդ պահուած բառը՝
Նորավանք

Մեծ Պահքի հոգեւոր իմաստը

Մեծ Պահքը մեր եկեղեցիէն ներս սննդականոցային կամ առողջապահական մտահոգութիւններով չէ հաստատուած: Ան հաստատուած է Քրիստոսի օրինակի հետեւողութեամբ, երբ ան իր քարոզչութիւնը սկսելէ առաջ քառասուն օրեր շարունակ մեկուսացաւ անապատին մէջ, ինքզինք կերակուրէ զրկեց եւ աղօթքով ապրեցաւ, հոգեպէս զօրանալու համար: Քրիստոսի հետեւողութեամբ ուրեմն պէտք է գիտնալ եւ գիտակցիլ որ պահքը ամէնէն առաջ հոգեւոր վերանորոգութեան իրապատուկ առիթ մըն է որ անպայման հոգեւոր կեանք ազնուացնելու պէտք է ծառայէ:

Իսկ ի՞նչ ձեւերով կարելի է Պահքը հոգեպէս ապրիլ որպէսզի Քրիստոսի օրինակին հետեւած ըլլանք, այսինքն ոչ միայն հացով ապրինք այլ նաեւ Աստուծոյ բոլոր խօսքերով:

- Ինքնամոլութիւն.-

Պահքի ընթացքին մարդ պէտք է մերթ ընդ մերթ առանձնանայ, առանցճութեան մէջ ինքն իր հետ խօսելու համար, ինքզինք քննելու, հասկնալու, դատելու համար եւ իր խղճին հետ խօսակից դառնալու համար: Աւելի դժուար է ինքզինք դատել քան ուրիշը որ այս վարժութիւնը կատարողն ու յաջողողը անկասկած դուրս կու գայ զօրացած ու կեանքը դիմագրաւելու յաւելեալ տոկունութեամբ: Այս կատարելով, մենք կը ծանօթանանք մեր տկարութիւններուն եւ թերութիւններուն եւ ինքնաճանաչումը կը դառնայ մեր ամենամեծ ոյժը:

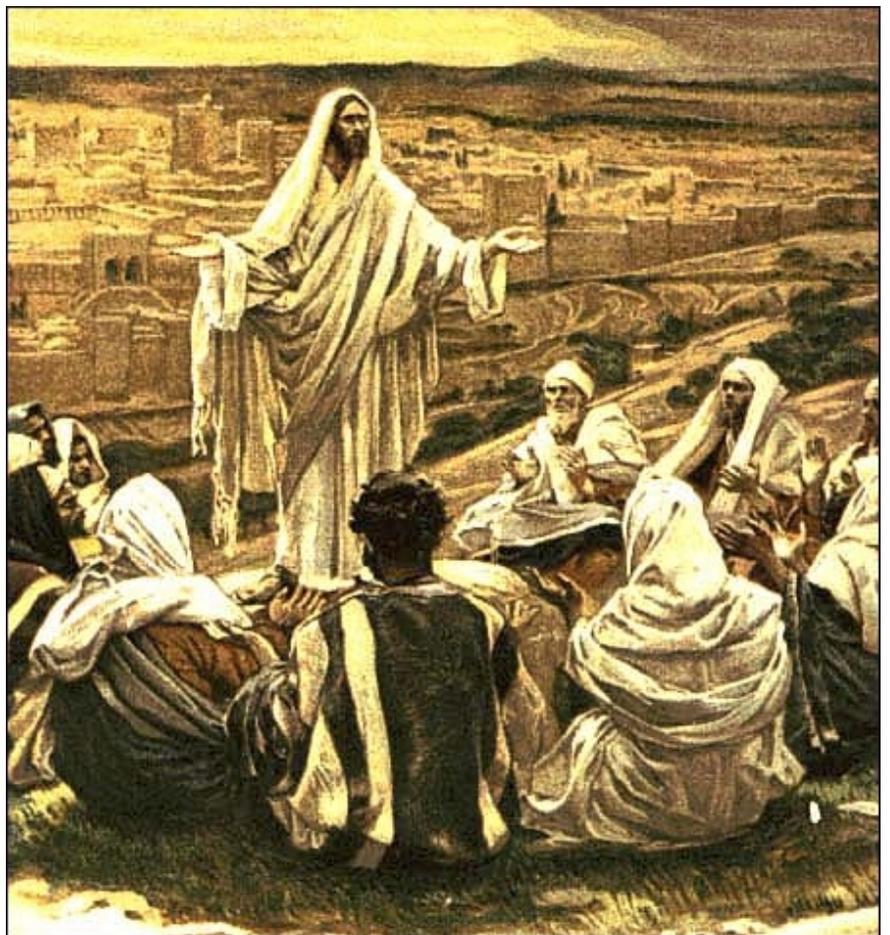
- Առաքինութիւն.-

Պահքի ընթացքին մեղք պիտի ըլլայ որեւէ ձեւով անառակ ըլլալ կամ անբարիշտ: Ի՞նչ իմաստ ունի ինքզինք որոշ ուտեստեղէններէ զրկելը եթէ նոյն ատեն կեղծաւորութիւն ընենք, սուտ խօսինք, խոստում չյարգենք, անարդար ըլլանք

մեր շուրջիներուն հանդէպ, չարախօսութիւն ընենք: Առաքինի կենցաղ որդեգրելը հրամայական է Մեծ Պահքի շրջանին:

- Աղօթք.-

Պահքի ընթացքին մարդ պարտի ստեղծել առիթներ հաղորդակցելու Աստուծոյ հետ, խօսելու Անոր հետ, խոստովանելու համար իր ցաւերն ու մեղքերը, խորհուրդ խնդրելու համար Անկէ: Մէկ խօսքով մարդ աղօթելու է Պահքի ընթացքին Աստուծոյ մօտ ըլլալու համար:

Սեբաստիոյ քառասուն երիտասարդ զինուորները

Հայաստանեայց եկեղեցին, Մարտ 25-ին կը յիշատակէ քառասուն մանկանց տօնը: Մանուկ բառը հոս գործածուած է «երիտասարդ» իմաստով եւ կը վերաբերի Սեբաստիոյ հպատակ քառասուն երիտասարդներու, որոնք հոռոմէական բանակին կը ծառայէին բայց որոնք գաղտնապէս քրիստոնէայ էին: Բոլորիս ծանօթ է թէ ինչպէս անոնք գաղտնաբար ապրեցան իրենց քրիստոնէայ կրօնը եւ կառչած մնալով իրենց հաւատքին, հոռոմէացի Լիկիանոս կայսրի հրամանով ենթարկուեցան մահապատիժի:

Սեբաստիան, որ հետագային կոչուեցաւ Սվազ, պատմական Հայաստանի ծայրագոյն արեւմտեան շրջանն է: Ան կեդրոնը կը նկատուի Փոքր Հայքին, ուր հայեր հաստատուած են հին պատմական շրջաններէն ի վեր:

Սեբաստիոյ մէջ քրիստոնէութիւնը ծաւալած է Քրիստոսէ ետք առաջին դարէն սկսեալ ու ըստ աւանդութեան, ամենէն հին եկեղեցիներէն մէկը հոն հաստատուած է Թադէոս առաքեալի ձեռքով:

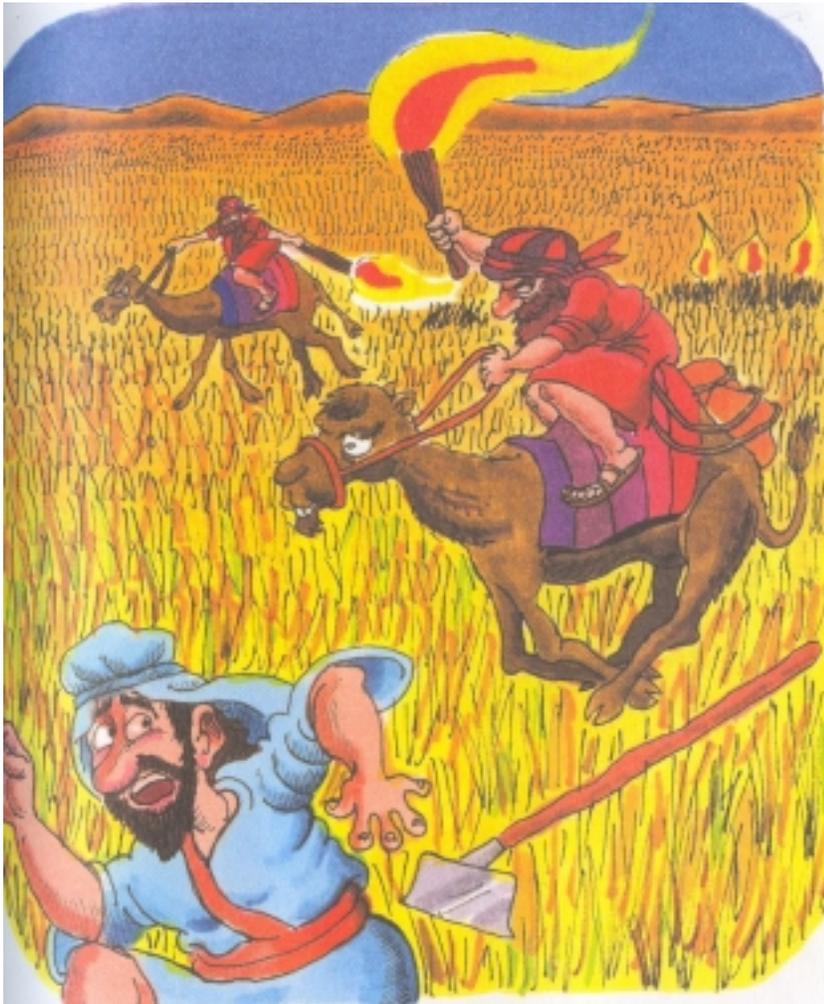

*Սվազի նշանաւոր եւ գունագեղ
ասեղնագործ*

301 թուին, քրիստոնէութիւնը հռչակուեցաւ իբր պետական կրօն Տրդատ թագաւորի օրով եւ 314-ին, թագաւորին հրամանով, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ ղրկուեցաւ Կեսարիա, եպիսկոպոս ձեռնադրուելու: Կեսարիայէն վերադարձին, Լուսաւորիչը կանգ առած է Սեբաստիա: Սեբաստիոյ հայ հաւատացեալները կը խնդրեն իրմէ որ աւելի երկար ժամանակ մնայ հոն բայց ան միայն վեց օրեր կրնայ անցնել Սեբաստիոյ մէջ: Սակայն հոնկէ կը մեկնի իր հետ տանելով բազմաթիւ թեկնածուներ եկեղեցական կազմաւորում ստանալու եւ կրօնաւորներ դառնալու նպատակով: Այս շրջանին է նաեւ որ կը պատահի քառասուն մանուկներու նահատակութիւնը:

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն Աստուած հետս կը խօսի

Բնաւ պատահա՞ծ է որ ուզես վստահ ըլլալ թէ Աստուած հետդ կը խօսի: Ինծի պատահած է: Իմ անունս Գեղեոն է: Կ'ուզեմ ձեզի պատմել իմ փորձառութեանս մասին:

Մ ա դ ի ա ն ա ց ի ն եր ը
յ ա ճ ա խ մ եր հ ո ղ եր ու ն
վրայ կը յարձակէին, մեր
բ ն ա կ ա տ ե ղ ի ն եր ը
կ'աւերէին, մեր
ա ն ա ս ու ն ն եր ը
կ'առեւանգէին եւ մեր
ցանքերը կը փճացնէին:

Օր մը Աստուած իմ հետս
խօսեցաւ.-

«Ես հետդ պիտի ըլլամ»
ըսաւ ան. «գնա՛ քու այս
զօրութեամբդ եւ փրկէ
Ի ս ր ա յ է լ ը
Մադիանացիներէն»:

«Բայց ես ինչպէ՞ս պիտի
յաղթեմ անոնց ու

ազատեմ Իսրայէլացիները» պատասխանեցի. «Ես իմ ընտանիքիս
ամէնափոքր զաւակն եմ»:

Աստուած կրկնեց «Ես քու հետդ պիտի ըլլամ վստահօրէն»:

Մադիանացիները գրաւած էին Աստուծոյ կողմէ Իսրայէլացիներու տրուած հողերը: Աստուած կ'ուզէր որ այդ հողերը Իսրայէլացիներուն վերադարձուէին եւ Ան նշանակեց Գեդէոնը որ առաջնորդէ Իսրայէլացիները:

Ես պէտք էր վստահ ըլլայի որ Աստուած իմ հետս կը խօսէր, ուրեմն ըսի.- «Տէր իմ, այս գիշեր ոչխարի բուրդ պիտի կախեն դուրսը, եթէ մինչեւ վաղը միայն բուրդին վրայ անձրեւէ եւ գետինը չոր մնայ, այն ատեն վստահ կ'ըլլամ որ Դուն իմ ձեռքովս պիտի ազատես Իսրայէլացիները»:

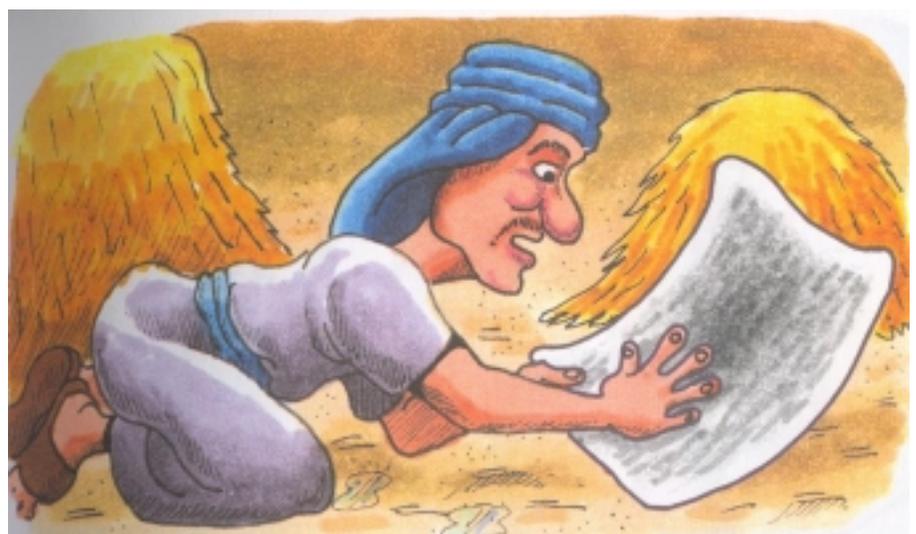
Այդպէս ալ ըրի. Երբ արթնցայ յաջորդ առաւօտ, բուրդը քամեցի եւ բուրդէն ահագին ջուր իջաւ, բայց գետինը չոր էր:

Թէեւ իմ ուզածս պատահած էր սակայն ես դարձեալ ուզեցի վստահեցնել ինքզինքս.

«Մի բարկանար ինձմէ, Տէր Աստուած» ըսի, «մէյ մը եւս կ'ուզեմ փորձել, բայց այս անգամ թող բուրդը չոր մնայ եւ գետինը թաց ըլլայ»:

Յաջորդ առաւօտ այդպէս եղած էր. բուրդը չոր մնացած էր իսկ գետինը թաց:

Վստահ էի որ Աստուած իմ հետս էր:

**Մտածե՛
ասոր
մասին**

Աստուած կ'ուզէր որ Գեղէնն իրեն ծառայէ
շատ դժուար բան մը ընելով:

Գեղէնն կ'ուզէր վստահ ըլլալ որ Աստուած
պիտի օգնէր եւ ասոր համար ալ փաստ
ուզեց:

Աստուած մինչեւ այսօր մարդոց ծառայութեան
կը դիմէ: Արդեօք դու'ն ի՞նչ ձեռով կրնաս
Աստուծոյ ծառայել:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Փետրուար ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն
Տիրոջ, նուիրուի, տատրակ, աղանիի,
Սիմոն,Սուրբ Հոգին, Օծեալը, Յիսուսը,
գոհաբանեց

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ.անկիւն

1. բ. Տեառնընդատաջ
2. դ. Հինգշաբթի
3. բ. Շաբաթ
4. գ. 3
5. դ. Բուն Բարեկենդան
6. բ. Բարի Կեանք
7. գ. Պահք
8. զօրագլուխ, հոգույն
9. գ. Վարդանանցի
10. www.sourphagop.org, Արասան

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ.անկիւն

1. գ. 40
2. դ. 451
3. Սաղաարտ
4. գ. Նինուէ
5. Բուն Բարեկենդան
6. գ. Սուրբ Ղեւոնդեանք
7. ա. Վարդանանցի յաջորդող Երկուշաբթէն,
բ. Բուն Բարեկենդանին յաջորդող
Երկուշաբթին
8. Ներսէս Շնորհալի
9. www.sourphagop.org, Արասան
10. director@sourphagop.org

Երկրորդականի անկիւն

1. Քաղկեդոն
2. Նուարսակ
3. 14
4. Առաջաւորաց Պահք
5. Առաջաւորաց Պահքի առաջին 4 օրերը
6. Յովնան
7. 381
8. 40
- 9.ա. www.sourphagop.org,
բ. Արասան
գ. director@sourphagop.org
10. Աւետարանն, Եկեղեցի

Փետրուար Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ

Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Փաթիլ Կարապետեան, Շանթ Պալուզեան, Յակոբ Գեպթանճեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Խշիշեան Արշակ, Արագ Գաբթանճեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշիշեան, Դանիէլ Ակրեան, Եագուպեան Նանար, Չաբրազեան Ռիթա, Ժուլիանեան Անի, Ժուլիանեան Լոռի, Մաթոսեան Մհեր, Նասույեան Նարեկ, Արմուշլու Կասիա, Թեհինեան Շողիկ :
Անսխալ պատասխանողներ
Սեւակ Պապիկեան, Կարապետեան Զոհրապ, Կարապետեան Ալէք:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Լոռի Զինչինեան, Ռօզալին Զինչինեան, Դանիա Ապրալեան, Հրայր Մաթոսեան, Դանիէլեան Մարիա, Զուլիանեան Ժան-Յակոբ, Մատթէոսեան Գրիգոր, Նարեկեան Հրակ, Մամիրոյեան Սեդրակ
Անսխալ պատասխանողներ
Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն

Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշիանեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուիքեան, Քրիստին Կարապետեան, Գօգօ Մաթոսեան, Անի Մելեքեան, Արի Միրզայեան, Լորա Սարիմանուկեան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուս կ'օրհնէ մանուկները

Ամբողջացո՛ւր ըստ Մարկոս
10.13-16 ին

աշակերտները, գրկեց,
մանուկները, Ձգեցէք,
արքայութիւնը, արգելք,
չ'ընդունիր

Փողովուրդէն ոմանք
----- բերին Յիսուսի,
որպէսզի ձեռքը դնէ անոնց
վրայ, բայց
-----սաստեցին
բերողները: Երբ Յիսուս
տեսաւ, բարկացաւ եւ սաստեց
աշակերտները, ըսելով՝
- ----- որ մանուկները
ինծի գան,----- մի
ըլլաք անոնց, որովհետեւ
այդպիսիներուն է Աստուծոյ
-----:

Լաւ գիտցէք, ով որ
Աստուծոյ արքայութիւնը
----- փոքրիկ մանուկի մը
պէս, հոն պիտի չմտնէ: Ապա
----- զանոնք եւ ձեռքը
դնելով անոնց վրայ՝ օրհնեց
զանոնք:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

1.- Մենք այս տարի Մարտ 4 ին ի՞նչ տօնեցինք:

- ա.- Սուրբ Թեոդորոս Զօրավար
- բ.- Միջինք
- գ.- Քառասուն Մանկունք Սեբաստիոյ
- դ.- Անառակին

2.- Բուն Բարեկենդանին յաջորդող Կիրակին կը կոչուի Արտաքսման: Ի՞նչ կը խորհրդանշէ:

- ա.- Ադամին եւ Եւային Դրախտէն արտաքսուիլը:
- բ.- Յիսուսի Երուսաղէմ Մուտքը:
- գ.- Հրեաներուն Եգիպտոսէն Ելքը:
- դ.- Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի Ելն ի Վիրապը:

3.- Արտաքսման Կիւրակին յաջորդող Կիրակին ի՞նչ կը կոչուի:

- ա.- Անառակին:
- բ.- Տնտեսին:
- գ.- Դատաւորին:
- դ.- Գալստեան:

4.- Պատարագի ընթացքին երբ «Քրիստոս Ի մէջ մեր» կ'երգուի, ժողովուրդը ի՞նչ կուտայ իրարու:

- ա.- Բարեւ
- բ.- Ողջոյն
- գ.- Դրամ
- դ.- Մաս

5.- Ողջոյն տալու ընթացքին տուողը ի՞նչ կ'ըսէ:

- ա.- Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ
- բ.- Օրհնեալ է յայտնութիւնը Քրիստոսի
- գ.- Բան մը չեն ըսեր
- դ.- Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց

6. Հետեւեալ Սուրբին երկրորդ անուան գիրերը տեղափոխելով՝ գտիր շիտակ անունը:

Յովհաննէս իցենտորոյ
Յովհաննէս -----

7. Հետեւեալ Սուրբին առաջին անուան գիրերը տեղափոխելով՝ գտիր շիտակ անունը:

ԷռավհննէսՅ Օձնեցի
----- Օձնեցի

8. Հետեւեալ Սուրբին առաջին անուան գիրերը տեղափոխելով՝ գտիր շիտակ անունը:

Գգրրիո Տաթեւացի
----- Տաթեւացի

9. Ամբողջացո՛ւր:

Քրիստոս ի ----- մեր յայտնեցաւ
Որ էնն ----- աստ բազմեցաւ

10. Ամբողջացո՛ւր:

Խաղաղութեան ----- հնչեցաւ
սուրբ ----- հրաման տուաւ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. Եւ Զ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

1.- Մենք այս տարի Մարտ 18 ին ո՞ր շորս սուրբերուն յիշատակը պիտի տօնենք:

ա.- Յովհաննէս ----- Հայրապետ

բ.- Յովհաննէս -----

գ.- Յովհաննէս -----

դ.- Գրիգոր -----

2.- Գրէ՛ շարքով, Բուն Բարեկենդանին յաջորդող հինգ Կիրակիներուն անունները:

ա.- Արտաքսման

բ.- -----

գ.- Տնտեսին

դ.- -----

ե.- -----

3.- Հաւատացեալները ի՞նչ կը փոխանցեն իրարու երբ «Քրիստոս Ի մէջ մեր» կ'երգուի Պատարագի ընթացքին:

4.- Պատարագի ո՞ր բաժնին մէջ կ'երգուի «Քրիստոս Ի մէջ մեր» :

----- Պատարագ

5.- Ողջոյն տալու ընթացքին տուողը ի՞նչ կ'ըսէ:

6. Ողջոյն տալու ընթացքին ստացողը ի՞նչ կ'ըսէ

7. Պօղոս Առաքեալ Կորնթացիներուն գրած նամակին 4րդ ո՞ր համարներուն մէջ կ'ըսէ:

«Ամէն տեսակ նեղութիւն ունինք, բայց ընկճուած չենք. տազնապի մատնուած ենք, բայց յուսահատ չենք. հալածանքներ անպակաս են, բայց լքուած չենք. յաճախ խոշտանգուած՝ բայց խորտակուած չենք:»

Բ. Կորնթացիներուն 4. -----

8. Հին կտակարանի հետեւեալ հերոսին անուան գիրերը տեղափոխելով՝ գտիր շիտակ անունը:

ճոէդեֆ

9. Ո՞ր քաղաքէն էին նահատակ Քառասուն Մանուկները:

աաբեիստՍ

10. Ամբողջացո՛ւր:

Քրիստոս Ի մէջ մեր -----

Որ էնն ----- աստ բազմեցաւ

Խաղաղութեան ձայն -----

Սուրբ ողջունի հրաման -----

----- մի անձն եղել

համբոյցս յօդ ----- տուաւ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

Անուն: _____

1.- Հետեւեալներէն Ո՞վ գրած է «Գիրք
Հարցմանց» եւ նաեւ կոչուած է «Երկրորդ
Լուսաւորիչ» եւ «Վարժապետ Հայոցն»:
ա.- Յովհաննէս Երուսաղէմի Հայրապետ
բ.- Յովհաննէս Որոտնեցի
գ.- Յովհաննէս Օձնեցի
դ.- Գրիգոր Տաթեւացի

2.- Հետեւեալներէն Ո՞վ եղած է
Կաթողիկոս արաբական Խալիֆայութեան
ժամանակ:
ա.- Յովհաննէս Երուսաղէմի Հայրապետ
բ.- Յովհաննէս Որոտնեցի
գ.- Յովհաննէս Օձնեցի
դ.- Գրիգոր Տաթեւացի

3.- Ըարբով Գրէ Անառակի Կիրակիին
յաջորդող հինգ Կիրակիներուն անունները:

- ա.- -----
- բ.- -----
- գ.- Գալստեան
- դ.- -----
- ե.- -----

4.- Հաւատացեալները Պատարագի
ընթացքին ե՞րբ կը փոխանցեն Ողջոյնը:

5.- Որո՞ւ աշակերտած է Գրիգոր
Տաթեւացին:

6. Միջինքը շաբթուան ո՞ր օրը կը
հանդիպի:
ա.- Կիրակի
բ.- Երկուշաբթի
գ.- Երեքշաբթի
դ.- Չորեքշաբթի

7. Պօղոս Առաքեալ Կորնթացիներուն
գրած նամակին 4րդ ո՞ր համարներուն
մէջ կ'ըսէ:
«Որքան ատեն որ կ'ապրինք՝ միշտ մահուան կը
մատնուինք Յիսուսի սիրոյն, որպէսզի նաեւ
Յիսուսի կեանքը յայտնուի մեր մահկանացու
մարմիններուն մէջ: Այսպիսով, մահը կը
ներգործէ մեր մէջ, որպէսզի կեանքը ներգործէ
ձեր մէջ:»

Բ. Կորնթացիներուն 4. -----

8. Այս տարի Միջինքը Մարտի ո՞ր
օրուան կը զուգահիւսի:

9. Գեղէնն որո՞նց դէմ պատերազմեցաւ:

10. Ամբողջացո՞ւր:

Թշնամութիւնն -----
Սէրն յընդհանուրս -----
Արդ պաղտօնեալք՝ բարձեալ -----
տուք զօրհնութիւն ի մի -----
----- աստուածութեանն,
որուն սրովբէքն են -----

Կարճ Լուրեր

www.sourphagop.org ի հաշուեցույց

	Յունուար	Փետրուար
Այցելուներ	3,754	4,890
Այցի տեւողութիւն	1:54	2:22
Երկիրներ	50	60
Քաղաքներ	148	198
Բացուած Գրութիւններ (.pdf)	534	720
Զարկեր	16,999	25,448
Դիտուած էջեր	6,621	8,791

Ամբողջական Հաշուեցույցը կը գտնուի **www.sourphagop.org** ի վրայ:

Այս տարուայ Պահքի առաջարկուած ծոմապահութիւնը հետեւեալն է:

Փետրուար 27- Մարտ 5 Ծամոն

Մարտ 6 -12 Հեռատեսիլ, Համակարգիչ, այլ պաստառով Խաղեր

Մարտ 13 -19 Ծաքար

Մարտ 20-26 կազային խմիչքներ (pepsi, 7up, coke, crush եւայլն)

Մարտ 27 – Ապրիլ 2 տուրմ chocolate

Ապրիլ 3 -9 chips

Ապրիլ 10 -15 Հակիթ

Այս տարուայ Պահքի ընթացքին սորվելիքները հետեւեալներն են:

Մանկապարտէզի Ա. Բ. եւ Գ. եւ Նախակրթարանի Ա.

Անսխալ գոց սորվիլ Խաչակնքել, Տէրունական Աղօթքը եւ Հաւատով Խոստովանիմէն համարներ :

Նախակրթարանի Բ. եւ Գ.

Հաւատամքի առաջին բաժինը. Մինչեւ « Զարչարեալ, Խաչեալ. . » պարբերութիւնը

Նախակրթարանի Դ. եւ Ե. եւ Զ.

Հաւատամքը

Երկրորդական

Նոր Կտակարանի Գիրքերու Ծարքը

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար կապ պահել, Տնօրէնին՝ Թորոս Պապիկեանին հետ

email : director@sourphagop.org,

Հեռ : (514) 956-1277

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

Ապրիլ 2006

ԺԳ տարի թիւ 8

Մ
Ա
Շ
Տ
Ո
Ց
Ի
Ա
Ր
Ջ
Ա
Գ
Ա
Ն
Գ

Խոր վիրապ.ամենէն անելի ծանօթ է իբր Սուրբ Գրիգոր լուսաւորչի 13 անընդմէջ տարիներու բանտատեղին : Հայաստանեայց Եկեղեցին սուրբին վիրապ մուտքի տօնը այս տարի կը յիշատակէ Ապրիլ 1-ին:

Այս թիւով...

«Ի՞նչ է հաւատքը: Հաւատք՝ կը նշանակէ վստահ ըլլալ այն բաներուն՝ որոնց կը յուսանք եւ համոզուած ըլլալ այն բաներուն՝ որոնք չեն երեւիր»: Էջ 2

Պէտք է ճիգ ընել դէպի վեր նայելու, հոն ուր կը գտնուին լույսը, իմաստութիւնը, գեղեցկութիւնը: Էջ 3

Ողջոյնէն վերջ սարկաւազը կ'արձակէ «Ջրունս, զրրունս» զգուշացնող հրամանը, այսինքն «Դռները, դռները» որ ինքնին կոչ մըն է փակելու մեր մտքի, սրտի, խորհուրդներու դռները եւ կեդրոնանալու միայն փրկագործութեան խորհուրդին վրայ: Էջ 4-5

-Ե՛ս եմ յարութիւնը եւ կեանքը: Ան որ ինձի կը հաւատայ, թէպէտեւ մեռնի՝ պիտի ապրի: Իսկ ան որ ողջ է եւ ինձի կը հաւատայ՝ երբեք պիտի չմեռնի: Էջ 6

Աւագ շաբաթէն առաջ սակայն կայ յիշատակման յատուկ օր մը որ կարելի է նկատել նախամուտ Ջատկուան տօնին: Այս տօնը Ղազարոսի Յարութեան յիշատակման օրն է: Էջ 7

Շուրջ տասնհինգ տարիներ առաջ, Հայոց Ցեղասպանութենէն վերապրածներու բանտար պատմութիւններ սկսայ հաւաքել: Լսած պատմութիւններէն մէկը՝ վերջիշումն էր տիկնոջ մը, որ կը բնակէր Ռիչմոնտ: Էջ 9

Հայաստանեայց եկեղեցին հաստատած է հինգ մեծ տօներ որոնք կը կոչուին Տաղաւար: Անոնցմէ մեծագոյնը եւ ամենէն նշանակելիին է Սուրբ Յարութեան տօնը՝ Մեծ Ջատիկը: Էջ 10

Նաեւ... Պահուած բառ Էջ 8 Եզակի Գիրեր Էջ 8 , Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար Էջ 11-14, Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 15-19
Ապրիլ 24, 1915-2006 Էջ 20, Կարճ լուրեր: Էջ 20

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանէայց Եկեղեցւոյ

Սուրբ Յակոբ

Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

**Հ ա յ ա ս տ ա ն ե ա յ ց
Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
կամաւոր խմբակը**

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլատեան

Վերժին Գէպթանճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Հաւատքի զօրութիւնը

Սուրբ Յարութեան տօն է այս ամիս: Քրիստոսի կեանքի հրաշալի այն պատահարը որ գերբնական երեւոյթ մը եղաւ եւ որուն մարդկային միտքը անկարող եղաւ տրամաբանական բացատրութիւն տալ: Մէկ ձեռով միայն Յիսուսի Յարութիւնը ընդունելի եւ ընկալելի եղաւ՝ հաւատքով:

«Ինչ է հաւատքը: Հաւատք՝ կը նշանակէ վստահ ըլլալ այն բաներուն՝ որոնց կը յուսանք եւ համոզուած ըլլալ այն բաներուն՝ որոնք չեն երեւիր»: (Եբր. 11.1)

Հաւատքը բառացիօրէն ընդունիլն է իրականութիւն մը, գաղափար մը կամ սկզբունք մը որ տրամաբանական կամ նիւթեղէն բացատրութիւն չունի բայց որուն կը կառչինք եւ զոր կ'ընդունինք իբր անվիճելի իրականութիւն: Այս բացատրութեան վրայ հիմնուելով, յստակօրէն կը ճշդուի թէ հաւատքը մեր մօտ մշակուող մտային կամ բանական կարողութիւն մը չէ, այլ՝ ուղղակի շնորհ մը զոր մեզի, մարդ արարածիս կ'ընծայէ զԱստուած: Այդ իսկ պատճառաւ, հաւատքը կը համարուի քրիստոնէական առաքինութիւններէն մէկը՝ յոյսի եւ սիրոյ կողքին:

Հաւատքը ոչոք կը ներշնչէ մեզի եւ կու տայ կամք, զօրութիւն գերազանցելու մենք մեզ, դէմ դնելու մեր տկարութիւններուն եւ տակաւին աւելի անդին անցնելու այն տեղերէն ուր մեր մարդկային սահմանափակ կարողութիւնները կը սպառին: Այս շնորհով՝ հաւատքով է որ կը բացուի դուռը փրկութեան առջեւ, կատարեալ երջանկութեան եւ անդորր հոգեկան խաղաղութեան առջեւ:

Յիսուսի Սուրբ Յարութեան տօնին առիթով, մեր հաւատքը թող նորոգուի եւ ամրապնդուի: Հաւատքը աստուածատուր ըլլալով հանդերձ կը կարօտի զարգացման եւ մշակման որպէսզի չլճանայ եւ հետզհետէ չկորսուի: Իբր սերմ ընդունինք հաւատքը, ցանենք մեր հոգիներուն մէջ, ջրենք, մշակենք ու գործէական ձեւերով արտայայտենք զայն:

**Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց:
Օրհնեալ է Յարութիւնը Քրիստոսի:**

Ամսական տօնացոյց

Ապրիլ 1: Շաբաթ՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի մուտն ի Վիրապ

Ապրիլ 2: Գալստեան Կիրակի

Ապրիլ 7: Աւետումն Սուրբ Մարիամ Կոչսին

Ապրիլ 8: Յիշատակ Ղազարոսի յարութեան

Ապրիլ 9: Ծաղկազարդ

Ապրիլ 10: Աւագ Երկուշաբթի Յիշատակ արարչագործութեան

Ապրիլ 11: Աւագ Երեքշաբթի Յիշատակ տասը կոյսերուն

Ապրիլ 12: Աւագ Չորեքշաբթի Յիշատակ մատնութեան Տեառն

Ապրիլ 13: Աւագ Հինգշաբթի Վերջին ընթրիք, ոտնլուայ, խաւարում

Ապրիլ 14: Աւագ Ուրբաթ, կարգ խաչելութեան եւ թաղման

Ապրիլ 15: Աւագ Շաբաթ, ճրագալոյց

Ապրիլ 16: Սուրբ Զատիկ: Յիշատակ յարութեան տեառն մերոյ Յիսուսի

Քրիստոսի

Ապրիլ 22: Յիշատակ Սուրբ Յովհաննէս Մկրտչի գլխատման

Ապրիլ 23: Նոր Կիրակի կամ Կրկնագատիկ

Ապրիլ 24: 91-րդ տարեդարձ հայոց ցեղասպանութեան

Ապրիլ 30: Աշխարհամատրան կամ Կանաչ կիրակի

Իմաստուն մը ըսաւ...

Նայիլ դէպի վեր

Երբ դժուարութիւններ ունինք, վարժուած ենք կեդրոնանալ անոնց վրայ, միայն զանոնք տեսնել, երկար ատեն մտածել այն բաներուն շուրջ որոնք լաւ չեն ընդհանար եւ որոնք պատճառն են մեր հոգերուն, մեր մտահոգութիւններուն, մեր վիշտերուն...

Միշտ այսպէս դէպի վար նայիլը լաւ ձեւ մը չէ: Պէտք է ճիգ ընել դէպի վեր նայելու, հոն ուր կը գտնուին լոյսը, իմաստութիւնը, գեղեցկութիւնը եւ բոլոր այն բաները որոնք իսկապէս կրնան դրդել մեր հոգին՝ յայտնաբերելու դժուարութիւնները յաղթահարելու միջոցներ: Հոգերն ու վիշտերը միշտ գոյութիւն պիտի ունենան, անոնք պիտի չխնայուին մեզի: Յաղթահարելու համար զանոնք, պարտինք վեր նայիլ՝ ստանալու համար լոյսն ու ոյժը: Միայն այս պայմանով է որ պիտի յաղթանակենք:

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Մարտ ամսուան թիով մենք տեսանք թէ ինչպէս պատարագին ընթացքին ողջոյն կը տրուի, իբր սիրոյ նշան եւ հաշտութեան խորհրդանիշ: Այս թիով պիտի տեսնենք ողջոյնին հետեւող յաջորդական հանգրուանները որոնք կ'մբողջացնեն պատարագի երրորդ բաժինը՝ Բուն պատարագի Կանոնը:

Ողջոյնին անմիջապէս ետք, սարկաւազը ժողովուրդին կը թելադրէ անով եւ երկիւղով սպասել, քանի որ կը մօտենայ հաղորդութեան պահը ուր «Աստուծոյ գառնուկը» մեր փրկութեան եւ մեղքերուն համար պիտի պատարագուի սուրբ Սեղանին վրայ: Հոս է որ կ'երգուի Սուրբ Պատարագի ամենէն խորհրդաւոր եւ հոգեպարար երգերէն մէկը «Սուրբ, սուրբ, սուրբ»-ը:

Ողջոյնէն վերջ սարկաւազը կ'արձակէ «Զորունս, զորունս» զգուշացնող հրամանը, այսինքն «Դոները, դոները» որ ինքնին կոչ մըն է փակելու մեր մտքի, սրտի, խորհուրդներու դոները եւ կեդրոնանալու միայն փրկագործութեան խորհուրդին վրայ. կոչ մըն է նաեւ փակելու եկեղեցւոյ դոները, որպէսզի քիչ առաջ դուրս ելլողները եւ հոգէպէս հաղորդութեան պատրաստ չեղողները ներս չի մտնեն:

«Սուրբ, սուրբ, սուրբ»-ը կը բաղկանայ Եսայի մարգարէի այն խօսքերէն (6.3) որոնք հրեշտակներու երգն են եւ ուր ան կը փառաբանէ զԱստուած.-

Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր երկնային զօրքերու: Լի են քու փառքովդ երկինք ու եկրիր: Օրհնութիւն՝ երկինքի մէջ: Օրհնուածդ, որ եկար ու պիտի գաս Տիրոջ անունով: Ովսաննա՛ երկինքի մէջ:

Հայկական նշխար

Յիշատակութիւն

Հոս քահանան կը բանայ սկիհը, կը վերցնէ նշխարը եւ բարձրաձայն կ'ըսէ.-

« առէք, կերէք, այս է մարմին իմ...»:

Ապա կը բարձրացնէ սկիհը եւ կ'ըսէ.-

«Արբէք ի սմանէ ամենեքեան, այս է արին իմ...»:

Աղօթքի աւարտին ընծաները քիչ մը բարձրացնելով կը մատուցէ Աստուծոյ եւ կ'ըսէ «եւ զՔոյս Քեզ մատուցանեմք...»: Այսինքն, Յիսուսը՝ Քու որդիդ, որ Քեզմէ է եւ Քուկդ է, Քու կամքով եկաւ աշխարհ, եւ հիմա նոյն Յիսուսը Քեզ կ'ընծայենք, բոլորիս փրկութեան համար:

Այս ժամանակ դպիրները կ'երգեն «յամենայնի օրհնեալ ես» երգը, իսկ քահանան ծածուկ կ'աղօթէ եւ երեք անգամ Հացը կ'օրհնէ, երեք անգամ Գինին եւ երեք անգամ Հացն ու Գինին միասին՝ նոյն խօսքերով: Յիշենք թէ այս Հացն ու Գինին կը խորհրդանշէին Յիսուսի Մարմինն ու Արինը. այս պահէն ետք, երբ Սուրբ Հոգին կ'իջնէ եւ կը սրբագործէ ընծաները, անոնք՝ ըստ Քրիստոսի խոստումին, իրապէս կը դառնան Անոր Մարմինը եւ Արինը:

Ասոնցմէ ետք, քահանան ծածուկ աղօթքով կը խնդրէ որ սրբագործուած ընծաներուն միջոցաւ Աստուած սէր, հաստատութիւն եւ խաղաղութիւն պարգեւէ ամբողջ աշխարհին, սուրբ Եկեղեցիին, հոգեւորականներուն, թագաւորներուն, ժողովուրդին:

Անկէ ետք կը սկսի յիշատակութիւններուն շարքը, ուր կը յիշուին սուրբ Աստուածածինը, սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչը, սուրբ Ստեփաննոս ճախավկան եւ ուրիշ սուրբեր:

Յիշատակութիւններու այս շարքը կը խորհրդանշէ *զինուորեալներու՝* այսինքն ապրողներու եւ *յաղթականներու՝* այսինքն ննջեցեալներու եկեղեցիներուն միութիւնը: Սարկաւագը կ'անցնի խորանին աջ կողմը, եւ կը սկսի սուրբերու յիշատակութիւնը: Աջ կողմ անցնիլը կը խորհրդանշէ սուրբերու աջակողմեան վերի դասուն պատկանիլը: Երբ քահանան կ'աւարտէ յիշատակութիւններու շարքը, սարկաւագները կ'անցնին սուրբ Սեղանին ձախ կողմը, յիշելու համար զինուորեալներուն, այսինքն կենդանի հաւատացեալներուն, քանի որ աջ կողմը կը խորհրդանշէ սուրբերու ժողովը, իսկ ձախը՝ ապրող հաւատացեալները:

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «իսկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Հիւանդ մէկը կար, Ղազարոս անունով, որ Բեթանիայէն էր. այն գիւղէն, ուրկէ էին Մարիամ եւ քոյրը՝ Մարթա: Ասիկա այն Մարիամն էր, որ իւղով օծեց Տիրոջ ոտքերը եւ մազերով սրբեց, եւ որուն եղբայրն էր Ղազարոս, որ հիւանդ էր: Ղազարոսի քոյրերը մարդ դրկեցին Յիսուսի մօտ, որպէսզի անոր ըսեն.

- Տէ՛ր քու սիրելի բարեկամդ հիւանդ է:

Յիսուս երբ լսեց, ըսաւ.

- Այս հիւանդութիւնը ո՛չ թէ մահուան, այլ Աստուծոյ փառքին պիտի ծառայէ եւ պատճառ պիտի ըլլայ որ Աստուծոյ Որդին փառաւորուի:

Յիսուս կը սիրէր զանոնք՝ Մարթան, անոր քոյրը Մարիամը եւ Ղազարոսը: Սակայն հակառակ Ղազարոսի հիւանդութեան լուրը առնելուն, երկու օր եւս մնաց հոն ուր կը գտնուէր:

...

Յիսուս՝ յարութիւն եւ կեանք

Երբ Յիսուս Բեթանիա հասաւ, արդէն իսկ Ղազարոս չորս օրէ ի վեր թաղուած էր:

...Մարթա երբ լսեց թէ Յիսուս կու գայ, դիմաւորելու գնաց, մինչ Մարիամ տունը մնաց: Մարթա Յիսուսի ըսաւ.

- Տէ՛ր, եթէ հոս ըլլայիր, եղբայրս չէր մեռներ: Բայց հիմա իսկ գիտեմ, թէ ի՛նչ որ Աստուծմէ խնդրես՝ Աստուած քեզի պիտի տայ:

Յիսուս անոր ըսաւ.

- Եղբայրդ յարութիւն պիտի առնէ:

Մարթա պատասխանեց.

- Գիտեմ որ յարութիւն պիտի առնէ վերջին օրը, յարութեան ատեն:

Յիսուս ըսաւ.

- Ե՛ս եմ յարութիւնը եւ կեանքը: Ան որ ինձի կը հաւատայ, թէպէտեւ մեռնի՝ պիտի ապրի: Իսկ ան որ ողջ է եւ ինձի կը հաւատայ՝ երբեք պիտի չմեռնի: Կը հաւատաս՞ ըսածիս:

- Այո՛, Տէ՛ր, -պատասխանեց Մարթա,- կը հաւատամ թէ դուն եւ Քրիստոսը, Աստուծոյ Որդին, որ աշխարհ պիտի գայիր:

Ղազարոսի յարութիւնը

Մարթա այս խօսքերը ըսելէ ետք գնաց եւ իր քոյրը՝ Մարիամը կանչեց եւ փափախով ըսաւ.

- Վարդապետը եկած է եւ քեզ կը կանչէ:...

Յիսուս երբ տեսաւ Մարիամը որ կու լար, ինչպէս նաեւ անոր հետ եկող Հրեաները որոնք կու լային, հոգեպէս խոռվեցաւ եւ յուզուած ըսաւ.

-Ո՛ր թաղեցիք զինք:

Անոնք ըսին.

-Տէ՛ր, եկո՛ւր եւ տես:...

Յիսուս ըսաւ.

-Վերցուցէ՛ք քարը:

Մարթան, մեռնողին քոյրը, ըսաւ անոր.

-Տէ՛ր, հիմա ան նեխած պէտք է ըլլայ, որովհետեւ չորս օրէ ի վեր թաղուած է:

Յիսուս Մարթային ըսաւ.

-Քեզի չըսի՞, որ եթէ հաւատաս՝ Աստուծոյ փառքը պիտի տեսնես:

Երբ անոնք քարը վերցուցին, Յիսուս աչքերը վեր բարձրացուց եւ ըսաւ.

-Հա՛յր, շնորհակալութիւն քեզի՝ որ լսեցիր զիս: Գիտեմ որ միշտ կը լսես զիս. բայց ինչ որ այժմ կ'ըսեմ, շուրջս գտնուող ժողովուրդին համար կ'ըսեմ, որպէսզի անոնք հաւատան թէ դուն դրկեցիր զիս:

Ասիկա ըսելէ ետք, բարձր ձայնով կանչեց.

-Ղազարո՛ս, դու՛րս եկուր:

Ու Ղազարոս դուրս ելաւ՝ ոտքերը եւ ձեռքերը պատանքով փաթթուած եւ երեսը վարշամակով ծածկուած:

Հրեաներէն շատեր, որոնք Մարիամէնց տունը եկած էին, երբ Յիսուսի կատարած այս հրաշքը տեսան, հաւատացին անոր: Սակայն ուրիշներ գացին Փարիսեցիներուն մօտ եւ պատմեցին ինչ որ Յիսուս կատարեց:

Աւետարան ըստ Յովհաննէսի 11.1- 46

Ջատկուան Գախամուտ՝ Ղազարոսի յարութիւնը

Քրիստոսի Յարութեան տօնը, Սուրբ Ջատիկը կանխուած է տօնակատարութիւններով լեցուն ամբողջ շաբաթով մը որ մեր բոլորին ծանօթ է իբր Աւագ Ծաբաթ: Աւագ շաբաթէն առաջ սակայն կայ յիշատակման յատուկ օր մը որ կարելի է ցկատել Գախամուտ Ջատկուան տօնին: Այս տօնը Ղազարոսի Յարութեան յիշատակման օրն է:

Ղազարոսի յարութեան տօնը կը յիշատակուի Ծաղկազարդն ու Աւագ Ծաբաթը Գախորդող շաբաթ օրը ու կը ծառայէ իբր կանխանշան Քրիստոսի՝ իսկ անմիջական եւ շուտով հասնելիք Յարութեան օրուան: Ղազարոսի յարութեան դրուագը կը պարփակէ մի քանի իւրայատուկ խորհրդանիշներ որոնք կու գան մեզի խօսելու Աստուծոյ փառքին մասին, ճիշդ այնպէս ինչպէս Քրիստոսի մահն ու յարութիւնը եւս կը վկայեն Աստուծոյ բարձրագոյն կամքին եւ Անոր փառքին մասին:

Ղազարոսի մահը պատահեցաւ Աստուծոյ կամքին համաձայն

Հետաքրքրական է ցկատի առնել թէ Յիսուս որ Ղազարոսին բարեկամ էր ու անկեղծօրէն կը սիրէր զինք, տեղեակ եղաւ անոր հիւանդութենէն ու կը սպասուէր որ ան փութար Բեթանիա բուժելու համար իր բարեկամը: Սակայն, Յիսուս երբ տեղեակ եղաւ Ղազարոսի հիւանդութենէն, փոխանակ շտապելու իր բարեկամը մահէն ազատելու, գիտակցաբար ուշացաւ ըսելով.- «Այս հիւանդութիւնը ո՛չ թէ մահուան, այլ Աստուծոյ փառքին համար պիտի ծառայէ եւ պատճառ պիտի ըլլայ որ Աստուծոյ Որդին փառաւորուի»: Ան գիտէր որ Աստուծոյ կամքն էր որ Ղազարոս մեռնէր:

Ղազարոսի մահը պատահեցաւ Աստուծոյ փառքին ծառայելու համար

Ծիշդ է որ շատեր կը սպասէին որ Յիսուս իր կատարած այլ հրաշքներու կարքին Գախ քուժէր Ղազարոսի հիւանդութիւնը, սակայն Ղազարոսի մահը առիթ ընծայեց փաստելու Քրիստոսի յաղթանակը ոչ միայն հիւանդութեան վրայ այլ Գախ մահուան: Այսպէս, Յիսուս ապացուցանեց թէ հաւատքով կարելի է Գոյնիսկ յաղթահարել մահը: Այս առիթով է որ ան իր շուրջիներուն հաստատեց հետեւեալը.-

«Ե՛ս եմ յարութիւնը եւ կեանքը: Ան որ ինձի կը հաւատայ,
թէպէտեւ մեռնի՝ պիտի ապրի:

Իսկ ան որ որ ողջ է եւ ինձի կը հաւատայ՝ երբեք պիտի
չմեռնի:»

Յովհաննէս 11.25-26

Պահուած բառ

ա	ն	ձ	ն	ա	կ	ա	ն	ա	ա
խ	ա	չ	ա	պ	ա	շ	տ	ե	լ
ո	ր	հ	ե	տ	ե	ւ	ա	ն	ք
ւ	ե	ր	ա	ա	խ	ո	կ	ա	ն
ր	գ	ա	ն	կ	ա	տ	ա	ր	ա
ե	ա	ց	պ	ե	յ	ա	ո	ա	ջ
ա	կ	ա	ձ	լ	ո	ւ	ա	լ	ր
ն	ա	ն	ա	ո	ա	կ	ս	ա	ա
գ	ա	կ	յ	ր	ա	ե	պ	ն	մ
ե	ո	ա	ն	ր	լ	ա	ե	ա	ա
տ	ն	լ	կ	ի	կ	լ	լ	ք	ն

առասպել
արեւ

արեգակ
ախուրեան
ապտակել
ալք
անել
անառակ
անձնական

գանկ
գետ

լակոտ
լուալ
լսելի

գանկալ

խոկան
Խաչապաշտ

կատար
կապար
կրակ

հետեւանք
հրացան

ձայն
յտաջ

պաշտել
ջրաման
ջանք

գանկալ

Պահուած բառը 7 գիր՝ պալատ
Նախորդ պահուած բառը՝ հագուստ

Եզակի Գիրեր

Ամբողջացո՛ւր քովի քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ
- ուղահայեաց գիծի վրայ
- իւրաքանչիւր Յակ քառակուսիի մէջ

բ	ե	թ	դ	գ	է	զ	ը	ա
զ	գ	ը	ա	թ	բ	ե	դ	է
դ	է	ա	ե	զ	ը	բ	գ	թ
թ	ա	բ	գ	ե	զ	դ	է	ը
գ	զ	է	ը	ա	դ	թ	ե	բ
ե	ը	դ	է	բ	թ	զ	ա	զ
ա	թ	գ	զ	ը	ե	է	բ	դ
ը	դ	զ	բ	է	գ	ա	թ	ե
է	բ	ե	թ	դ	ա	ը	զ	գ

Լուծում Նախորդ »Եզակի Գիրեր« ուն

	ե			բ		ը			
է				ե		գ		զ	
դ				զ		ա		է	բ
գ						ը	զ	թ	
բ					ա				ե
	դ	ե	է						ա
ե	թ			ա		զ			ը
	ը			թ		բ			է
		է		դ			զ		

Ինչպե՞ս պիտի յիշենք

«հատուած»

Շուրջ տասնհինգ տարիներ առաջ, Հայոց Ցեղասպանութենէն վերապրածներու բանաւոր պատմութիւններ սկսայ հաւաքել: Լսած պատմութիւններէն մէկը՝ վերջիշումն էր տիկնոջ մը, որ կը բնակէր Ռիչմոնտ, Վիրճինիա, ուր կինս՝ Շունը եւ ես այն ժամանակ կ'ապրէինք: Տիկինը ծնած էր Զէյթուն (կեդրոնական Թուրքիոյ հարաւային մասին մէջ գտնուող շրջան): Երբ փոքր երեխայ մըն էր, ընտանիքը մերձակայ Մարաշ քաղաքը փոխադրուեր էր, ուր 1915-ին տարագրութիւնները սկսան: Հայրը թրքական բանակին մէջ զինուորագրուած էր եւ ընտանիքը անգամ մըն ալ զինք չէր տեսած. հաւանաբար զոհ մը թրքական քաղաքակութեան՝ հայոց արական սեռը բանակին մէջ զինուորագրելու եւ սպանելու: Այն տարին, տիկինը՝ իր ընտանիքի մնացեալ անդամներուն հետ՝ քշուած է Թուրքիայէն դէպի Սուրիական անապատ, երթ մը՝ որ իր յիշողութեան մէջ առյաւէտ դրոշմուած է: Ճամբու ընթացքին, եօթ տարեկան աղջնակը եղած է վկան եօթանասուն հարազատներու մահուան: Միայն ինք եւ մայրը վերապրած են:

Մեր վերջին հանդիպման աւարտին, իրեն հարց տուի, թէ իր մեծ կորուստներուն եւ ողբերգութեան դիմաց ինչպե՞ս կրնար հաւատալ Աստուծոյ: Սկիզբը տատամսեցաւ: Ըսաւ, թէ քահանայ մը կամ աստուածաբան մը չէր: Եւ երբ պնդեցի, համարձակեցաւ հարցումիս մասին մտածել: Եւ «Այո» ըսաւ, թէ կը հաւատար: Իր սերունդէն կարգ մը մարդիկ եւ կիներ ընկղմած էին դառնութեան եւ ընդվզումի մէջ, նոյնիսկ Աստուծոյ դէմ զայրոյթի: Անոնք զԱստուած պիտի ամբաստանէին ըսելով. «Ինչո՞ւ համար Աստուած մեզի ասիկա ըրաւ»: Բայց տիկինը չէր դառնացած Աստուծմէ: Թէեւ, անկասկած, կասկածի եւ հարցադրումի պահեր ունէր, նոյնիսկ իր կեանքի այս հանգրուանին: Սակայն իր յուշերը պիտի դառնային իր մեծ հայրիկին:

Այն սարսափելի, բիրտ օրերուն երբ կը քալէին, մինչ կը յոգներ եւ իր փոքրիկ ոտքերը կը կոտուային եւ ծարաւ էր ու անօթի եւ կ'ուզէր կանգ առնել, սակայն չէր կրնար զինուորներու մտրակին վախէն, պիտի հարցնէր մեծ հայրիկին. «Մեծ հայրիկ, ո՞ր կ'երթանք»: Եւ ան պիտի պատասխանէր. «Երուսաղէմ կ'երթանք»: Սկսելով ատել Երուսաղէմը, «Ձեմ սիրեր Երուսաղէմը: Ես տուն կ'ուզեմ երթալ», պիտի գոչէի», ըսաւ տիկինը եւ շարունակեց՝ «Եւ տեսայ, որ մեծ հայրիկիս աչքերը կ'արցունքոտէին: Ան կու լար, բայց ես չէի հասկնար, թէ ինչո՞ւ: Միայն հիմա կը հասկնամ»:

Տիկնոջ ընտանիքին այս նահապետը Սուրիա կը մահանայ: Սակայն, մահանալէ առաջ իր ընտանիքին մէկ պատուէր կը ձգէ եւ մէկ վերջին խնդրանք: Պատուէրն էր. «Նոյնիսկ եթէ ձեր վիզին դանակ դնեն, ձեր հաւատքը մի՛ ուրանաք: Մահը մէկ վայրկեան կը տեսէ: Իսկ ձեր հաւատքը ուրանալը՝ Աստուծոյ հետ յախտեցական ուրախութենէ մը հրաժարիլ կը նշանակէ»: Եւ անոր վերջին խնդրանքն էր քրիստոնէական թաղում ունենալ: Եւ այդպէս ալ եղաւ:

Ան փափաքած էր նաեւ, որ իր թաղման հատուած մը կարդային Բ. Տիմոթէոսէն: Տիկինը չէր կրնար յիշել թէ հատուածը ո՞ր մէկն էր: Բայց ես չեմ կասկածիր, որ անիկա Բ. Տիմոթէոսի 4.6-8-ն էր:

«Որովհետեւ ես արդէն իսկ կեանքս իբրեւ զոհ Աստուծոյ նուիրած եմ եւ այս աշխարհէն մեկնումիս ժամանակն ալ մօտեցած է: Բարի պատերազմը մղեցի, կեանքիս ընթացքը աւարտեցի, հաւատքը պահեցի: Ասկէ ետք ինձի կը մնայ միայն սպասել արդարութեան պսակին, որ Տէրը, արդար Դատաւորը, իբրեւ հասուցում՝ ինձի պիտի տայ դատաստանի օրը: Եւ պիտի տայ ո՛չ միայն ինձի, այլ նաեւ բոլոր անոնց՝ որոնք սիրով կը սպասեն Տիրոջ յայտնուելուն:

«Եղծուած հաղորդութիւնը եւ Անցքի մը թարգմանութիւնը», Վիզէն Կիրովեան, թարգմանութիւն՝ Գառնիկ Բահանայ Գոլումեան (Աստուածաբանական միտքը հայ եկեղեցոյ մէջ, գրքոյկ թիւ 2, Մոնթրէալ 2005)

Մեծագոյն Տաղաւարը

Հայաստանեայց եկեղեցին հաստատած է հինգ մեծ տօներ որոնք կը կոչուին Տաղաւար: Անոնցմէ մեծագոյնը եւ ամենէն նշանակելին է Սուրբ Յարութեան տօնը՝ Մեծ Զատիկը:

Սուրբ Զատիկը մէկ օրուան տենողութեամբ յիշատակուող Տօն մը չէ: Ամբողջ շաբաթ մը կը կանխէ այս տաղաւարը, նախամուտի, նախապատրաստական շաբաթ մը, ամենէն սուրբ, ամենէն մեծ ամենէն բարի շաբաթ մը՝ Աւագ շաբաթը:

Աւագ շաբաթը կը սկսի Ծաղկազարդին յաջորդող Երկուշաբթին ու անոր օրերէն իրաքանչիւրը իր կարգին կը ստանայ «աւագ» անականը: Աւագ երկուշաբթին, երեքշաբթին եւ Չորեքշաբթին յատուկ ծիսակատարութիւններ չեն վերագրուիր: Անոնց ընթացքին ընթերցուող Աւետարանի յատուածները կը խօսին Յիսուսի Երուսաղէմ մտնելուն եւ փրկչական յարութեան մասին:

Աւագ շաբթուան առաջին յատկանշական արարողութիւնը կը կատարուի աւագ Հինգշաբթի, Վերջին ընթրիքի յիշատակով որ սկիզբը եղաւ Սուրբ Հաղորդութեան խորհուրդի հաստատութեան: Նոյն գիշերը, կը կատարուի ոտնլուայ նմանողութեամբ Քրիստոսի իսկ կատարած խոնարհ այս արարքին:

Աւագ Ուրբաթը Խաւարման երեկոյ է: Խաչելութեան եւ թաղման կարգ կը կատարուի: Աւագ Ծաբաթ Ծրագալոյց է, իսկ երեկոյեան Քրիստոսի Յարութիւնը: Պահքը վերջ կ'առնէ եւ հաւատացեալներ, եկեղեցոյ մոմերէն կը վարէն իրենց մոմերը ու տուն վերադառնալով աւանդական ընթրիքով կը տօնէն Սուրբ Յարութիւնը: Աւագ շաբթուան լրումն է աւագ Կիրակին կամ Սուրբ Զատիկը:

Ինչպէ՞ս ծագում առած է Տաղաւար բառը:

Տաղաւար կը կոչուին հայ եկեղեցոյ հինգ մեծ տօները որոնք են Աստուածայայտնութիւն, Այլակերպութիւն, Սուրբ Յարութիւն, Վերափոխում, Խաչվերաց:

«Տաղաւար»ը բառացի կը նշանակէ թեթեւ, փոխադրուելիք վրան, շարժական շինուածք՝ ցուցադրութիւններու նպատակով. կամ՝ վաճառքին յատուկ մասնաբաժին՝ տօնավաճառներու մէջ:

Հին դարերուն, յիշեալ հինգ տօները տօնակատարուած են բազմամարդ, խուռներամ պայմաններու մէջ. շինականներ պահանջք զգացած են առիթն օգտագործելու եւ իրենց ունեացածները- մրգեղէն, ընդեղէն, ձեռագործ - փոխանակել ա՛յլ պահանջներով: Առ այդ, զանազան գիւղեր ստեղծած են տաղաւարներ եւ կատարած փոխանակումներ ուրիշներու հետ: Այսպիսի սովորութիւնը մեծ տօներուն, տաղաւարո՛վ տօներուն, մեծի ու տաղաւարի գաղափարները ժամանակի ընթացքին զուգորդուելով ստեղծած են փոխաբերական իմաստ եւ նոյնացուցած են տաղաւարն ու մեծը կրօնական յիշեան տօներու իմացումին եւ կոչումին մէջ:

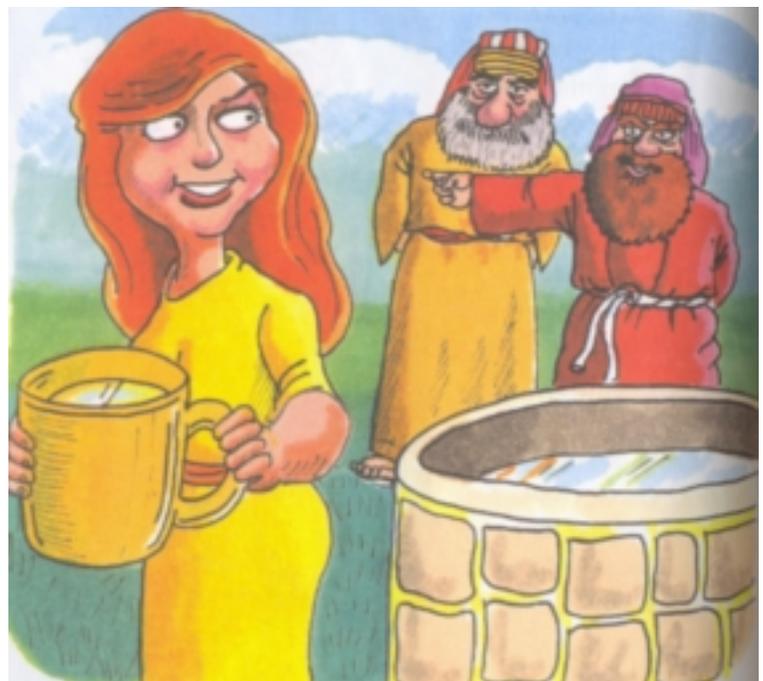
«Հայաստանեայց եկեղեցոյ տօներ եւ ազգային ասանդութիւններ», Կարօ Պետրոսեան, Լոս Անճելըս 1993

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն Սորվեցայ Աստուծոյ վատահիլ

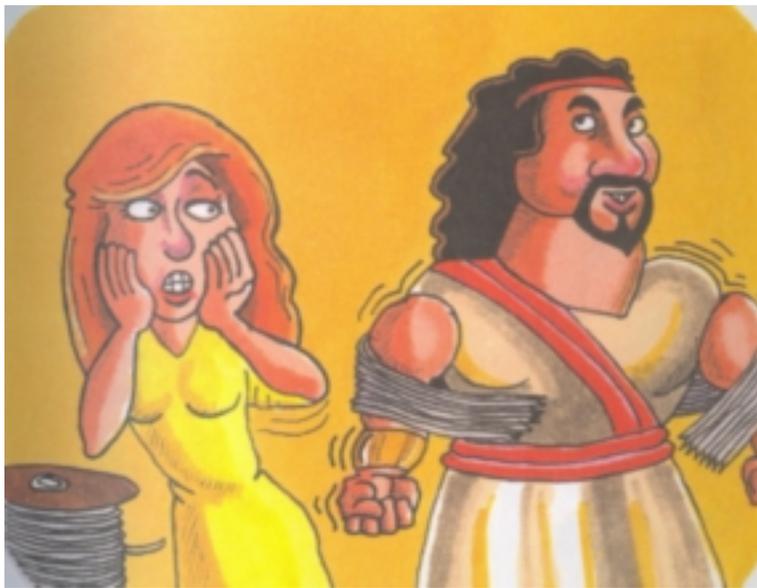

Իմ անունս Սամսոն է, ես շատ քաջ անձ մըն էի, ահաւասիկ պատմութիւնս: Իմ ծնելէս առաջ հրեշտակը երեւցաւ մօրս ու ըսաւ թէ ան տղայ մը պիտի ունենայ, որ ուխտաւոր պիտի ըլլար եւ Իսրայէլը պիտի ազատագրեր Փղշտացիներէն:

Փղշտացիները մեր թշնամիներն էին: 40 տարիներէ աւելի է որ անոնք Իսրայէլի

Ուխտաւոր է այն անձը որ կը խոստանայ Աստուծոյ ծառայել. Սամսոն պէտք չէ գինի խմեր ոչ ալ մազերը կտրէր: Սամսոն խոստացած էր բնաւ չկտրել մազերը, ուրեմն՝ երկար մազեր ունէր ան:

Ժողովուրդին վրայ կ'իշխէին: Հիմա կ'ուզէին ինծի նեղացել որովհետեւ լսեր էին իմ քաջութեանս մասին:

Օր մը աղջկայ մը հանդիպեցայ որուն անունն էր Տալիլա, շատ սիրեցի զինք եւ սկսանք յաճախ միասին ըլլալ:

Երբ Փղշտացիները իմացան, մօտեցան Տալիլային եւ ուզեցին իրմէ որ իմ զօրութեանս գաղտնիքը գտնէ ու իրենց տեղեկացնէ: Այդպէս ալ եղաւ, եւ մեր յաջորդ հանդիպումին Տալիլա հարցուց ինծի.- «Ինչի՞ մէջ է քու զօրութիւնդ, քեզ տկարացնելու համար ինչո՞վ պէտք է կապել քեզ»:

«Եթէ զիս եօթը նոր աղեղնալարերով կապեն, կը տկարանամ եւ կը դառնամ սովորական մարդ» պատասխանեցի:

Տալիլա կապեց զիս ու ըսաւ.- «Փղշտացիները քու վրադ կը յարձակին», սակայն ես թափահարեցի պարանները եւ գետին նետեցի զանոնք: Բուն գաղտնիքս չէի ըսած Տալիլայի:

Տալիլա դառնեալ մօտեցաւ ինծի ու ըսաւ.- «Իրականութիւնը չըսիր ինծի, հիմա ըսէ՛ թէ ինչո՞վ պէտք է կապել քեզ»:

«Եթէ զիս եօթը պարաններով կապեն, կը տկարանամ եւ կը դառնամ սովորական մարդ» պատասխանեցի:

Տալիլա կապեց զիս ու ըսաւ.- «Փղշտացիները քու վրադ կը յարձակին», սակայն նորէն եւ թափահարեցի պարանները եւ ազատեցի ինքզինքս:

Տալիլա նորէն մօտեցաւ ու ըսաւ.- «Նորէն սուտ խօսեցար, ըսէ իրականութիւնը, ինչո՞վ պէտք է կապել քեզ»:

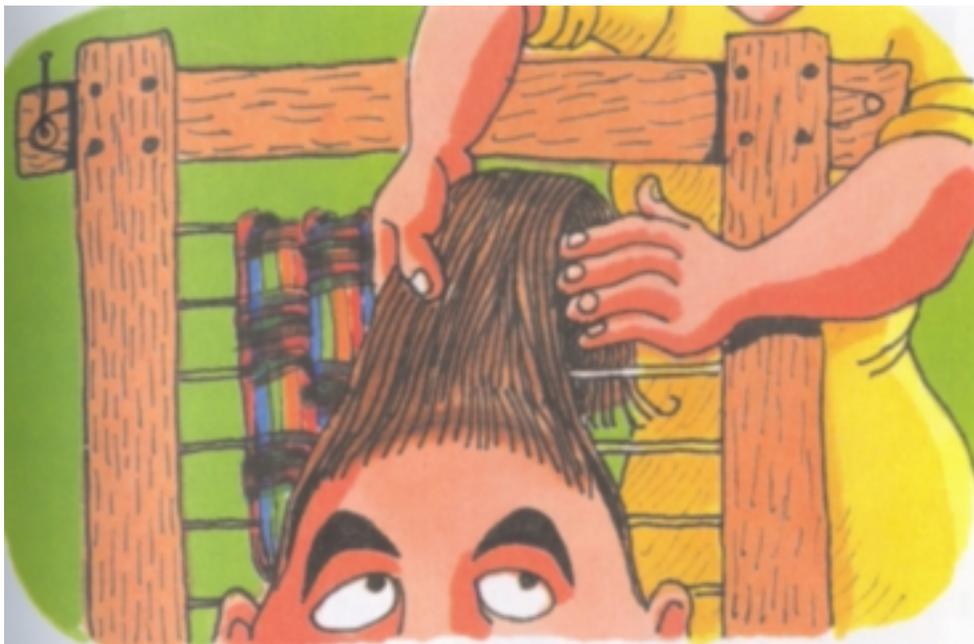
Այս անգամ ըսի.-«Եթէ իմ մազերս եօթը հիւսքով բաժնես եւ զանոնք ցիցերով ամրացնես կը թուլնամ սովորական մարդոց պէս»:

Տալիլա հիւսեց մազերս ըսած ձեւովս ու կանչեց.- «Փղշտացիները քու վրադ կը յարձակին»: Արթնցայ քունէս փրցուցի ցիցերը եւ տակաւին լաւ էի:

Ապա Տալիլա ըսաւ, «Ինչպէ՞ս կ'ըսես թէ կը սիրես զիս, երեք անգամ է կը խաբես ու չես ըսեր որն է ուժիդ իրական գաղտնիքը»:

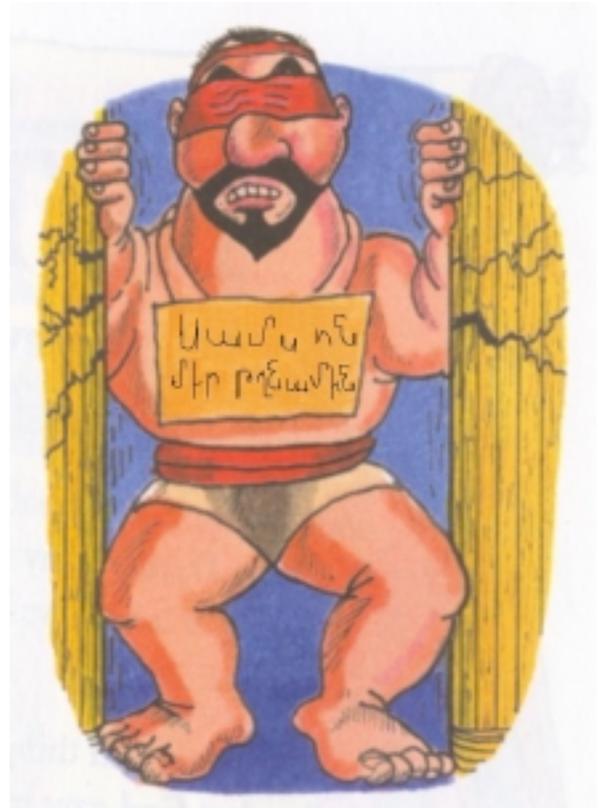
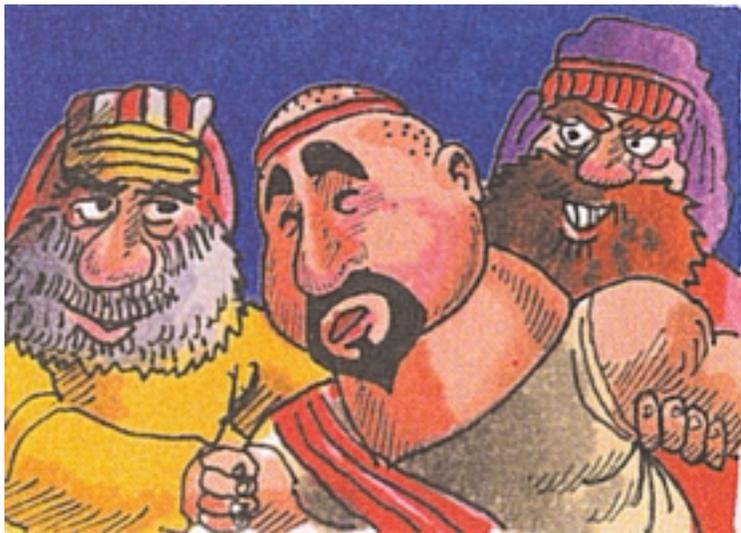
Օրեր շարունակ Տալիլա խնդրեց ինձմէ որ զօրութեանս գաղտնիքը յայտնեմ իրեն: Եւ օր մը, ալ ձանձրացած Տալիլայի խօսքերէն, յայտնեցի իրականութիւնը ու ըսի.- «Եթէ իմ մազերս կտրուին զօրութիւնս կը վերջանայ եւ կը տկարանամ, որովհետեւ ես ուխտաւոր եմ Աստուծոյ եւ մազերս պէտք չէ կտրուին»:

Եւ օր մը երբ կը քնանայի, Տալիլա մազերս կտրել տուաւ եւ երբ կանչեց «Փղշտացիները քու վրադ կը յարձակին» չկրցայ ինքզինքս

պաշտպանել եւ դարձայ Փղշտացիներուն բանտարկեալը: Աստուած զիս լքեր էր որովհետեւ ես ալ խոստումս չէի պահած:

Օր մը, երբ Փղշտացիներ զիս ծաղրելու համար բերին իրենց մեծ խնճոյքին, խնդրեցի Աստուծմէ որ ինծի վերջին անգամ ըլլալով ոյժ տայ յաղթելու թշնամիներուս: Աստուած ինծի բաւականաչափ ոյժ տուաւ որ փլեմ շէնքին երկու սիւները: Աշմբողջ շէնքը փուլ եկաւ եւ մեռան թշնամիներս եւ ես:

Դուն քու խոստումներդ կը յարգե՞ս: Այդ մէկը աւելիով կարելոր է երբ Աստուծոյ խոստում կատարած ես:

Մտածէ՛
ասոր
մասին

Սամսոն անդրադարձաւ ասոր երբ իր խոստումը չյարգելուն պատճառաւ դարձաւ բանտարկեալ եւ կորսնցուց ազատութիւնը եւ կեանքը:

Երբ խոստում մը կուտաս, շատ կարելոր է որ այդ խոստումը յարգես:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Մարտ ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն
մանուկները, աշակերտները, Զգեցէք,
արգելք, արքայութիւնը, չ'ընդունիր, գրկեց

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. ա. Սուրբ Թէոդորոս Զօրավար
2. ա. Ադամին եւ Եւային Դրախտէն արտաքսուիլը
3. ա. Անառակին
4. բ. Ողջոյն
5. ա. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ
6. Որոտնեցի
7. Յովհաննէս
8. Գրիգոր
9. մէջ, Աստուած
10. ձայն, ողջունի

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. ա. Երուսաղէմի, բ. Որոտնեցի, գ. Օձնեցի, դ. Տաթեւացի
2. բ. Անառակին, դ. Դատաւորին, ե. Գալստեան
3. Ողջոյն
4. Բուն
5. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ
6. Օրհնեալ է յայտնութիւն Քրիստոսի
7. Բ. Կորնթացիներուն 4.8-9
8. Գեղէն
9. Սեբաստիա
10. յայտնեցաւ, Աստուած, հնչեցաւ, տուաւ, Եկեղեցին, լրման

Երկրորդականի անկիւն

1. դ. Գրիգոր Տաթեւացի
2. գ. Յովհաննէս Օձնեցի
3. ա. Տնտեսին, բ. Դատաւորին, դ. Ծաղկազարդ, ե. Յարութեան
4. երբ «Քրիստոս Ի մէջ մեր» կ'երգուի
5. Յովհաննէս Որոտնեցիի
6. դ. Չորեքշաբթի
7. Բ. Կորնթացիներուն 4.11-12
8. Մարտ 22
9. Մադիանացիներուն
10. հեռացաւ, սփրեցաւ, զձայն, բերան, միասնական, սրբաբան

Մարտ Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ

Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Փաթիլ Կարապետեան, Շանթ Պալուզեան, Յակոբ Գեպթանճեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Պուրբեան Գէորգ, Խշիշեան Արշակ, Արազ Գաթթանճեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշիշեան, Դանիէլ Ակրեան, Եագուպեան Նանար, Չաքրազեան Ռիթա, Ժուլիանեան Անի, Ժուլիանեան Լոռի, Մաթոսեան Մհեր, Նասոյեան Նարեկ, Արմութլու Կասիա, Թեմիսեան Շողիկ :

Անսխալ պատասխանողներ

Սեակ Պապիկեան, Կարապետեան Զոհրապ, Կարապետեան Ալեք:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Ապրալեան Դանիա, Մալախանեան Կարօ, Լոռի Չինչինեան, Ռօզալին Չինչինեան, Դանիա Ապրալեան, Հրայր Մաթոսեան, Դանիէլեան Մարիա, Չուլիանեան Ժան-Յակոբ, Մատթէոսեան Գրիգոր, Նարեկեան Հրակ, Մամիրոյեան Սեդրակ Անսխալ պատասխանողներ Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն

Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշիանեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուրբեան, Քրիստին Կարապետեան, Գօգօ Մաթոսեան, Անի Մելեքեան, Արի Միրզայեան, Լորա Սարիմանուկեան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

«Հոս չէ ան, որովհետեւ յարութիւն առաւ» «Այս տարի
Յարութեան Տօնը Ապրիլ --- ին է:»

Ամբողջացո՛ւր ըստ Մատթէոս **28.1- 7**

Մարիամ, Մարիամը, երկրաշարժ, հրեշտակը, քարը, նստաւ,
սարսափեցան, մի՛ վախճաք, խաշուած, յարութիւն, ըէք, առաջ, տեսնէք
Ծաբաթ երեկոյէն ետք, երբ Կիրակին կը բացուէր, -----
Մագդաղենացին եւ միւս ----- գերեզմանը տեսնելու եկան:
Յանկարծ զօրաւոր ----- մը եղաւ, եւ Աստուծոյ
----- երկինքէն իջնելով՝ գլորեց գերեզմանի մուտքին դրուած
----- եւ ----- անոր վրայ: Անոր տեսքը փայլակի կը նմանէր,
եւ հագուստները ձիւնի պէս ճերմակ էին: Պահապանները երբ ասկա
տեսան, ----- եւ մտելի պէս եղան: Հրեշտակը կիներուն
ըսաւ «Դուք ----- . գիտե՛մ որ ----- Յիսուսը կը
փնտռէք: Հոս չէ, որովհետեւ ----- առաւ ինչպէս ըսած էր:
Եկէք եւ տեսէ՛ք այն տեղը ուր դրուած էր: Անմիջապէս գացէք եւ -----
իր աշակերտներուն՝ թէ յարութիւն առաւ: Անկա ձեզմէ ----- Գալիլիա
կը հասնի եւ հոն պիտի ----- զինք. ահա ըսի ձեզի:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

1.- Մենք այս տարի Ապրիլ 1 ին ի՞նչ տօնեցինք:

ա.- Սուրբ Գրիգոր լուսաւորիչի Խոր Վիրապ Մուտքը

բ.- Ղազարոսի Յարութիւնը

գ.- Սուրբ Զատիկ

դ.- Ծաղկազարդ

2.- Գալստեան Կիրակիին յաջորդող Կիրակին կը կոչուի Ծաղկազարդ: Ի՞նչ կը խորհրդանշէ:

ա.- Յիսուսի Երկրորդ Գալուստը:

բ.- Յիսուսի Երուսաղէմ Մուտքը:

գ.- Հրեաներուն Եգիպտոսէն Ելքը:

դ.- Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի Ելն ի Վիրապը:

3.- Ծաղկազարդին յաջորդող Կիրակին ի՞նչ կը կոչուի:

ա.- Սուրբ Զատիկ:

բ.- Կրկնազատիկ:

գ.- Կանաչ Կիրակի:

դ.- Կարմիր Կիրակի:

4.- »Սուրբ, սուրբ, սուրբ«ը՝ որ Սուրբ Պատարագի ընթացքին կ'երգուի, Հին Կտակարանի ո՞ր մարգարէին գիրքէն առնուած է:

ա.- Եսայի

բ.- Երեմիա

գ.- Եզեկիէլ

դ.- Դանիէլ

5.-»Զորունս, զորունս« որ կ'ըսուի Սուրբ պատարագի ընթացքին, ի՞նչ կը նշանակէ:

ա.- Դռները, դռները

բ.- Դուրս կրնաք ելլել

գ.- Ներս չէք կրնար մտնել

դ.- Դուրս չէք կրնար ելլել

6. Աւագ Հինգշաբթին յիշատակն է:

ա.- Արարչագործութեան

բ.- Տասը կոյսերուն

գ.- Յիսուսի Մատնութեան

դ.- Վերջին ընթրիքին, Ոտնլուայի եւ Խաւարումին:

7. Աւագ Երկուշաբթին յիշատակն է:

ա.- Արարչագործութեան

բ.- Տասը կոյսերուն

գ.- Յիսուսի Մատնութեան

դ.- Վերջին ընթրիքին, Ոտնլուայի եւ Խաւարումին:

8. Աւագ Երեքշաբթին յիշատակն է:

ա.- Արարչագործութեան

բ.- Տասը կոյսերուն

գ.- Յիսուսի Մատնութեան

դ.- Վերջին ընթրիքին, Ոտնլուայի եւ Խաւարումին:

9. Աւագ Չորեքշաբթին յիշատակն է:

ա.- Արարչագործութեան

բ.- Տասը կոյսերուն

գ.- Յիսուսի Մատնութեան

դ.- Վերջին ընթրիքին, Ոտնլուայի եւ Խաւարումին:

10. Այս տարի Ապրիլ 24 ին

քանի՞երրորդ ամեակն է Հայոց

Ցեղասպանութեան:

ա.- 90 բ.- 91 գ.- 100 դ.- 95

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

1.- Մենք այս տարի Ապրիլ 22 ին ինչի՞ յիշատակը պիտի տօնենք:

Ա. Յովհաննէս Մկրտիչի -----

2.- Գրէ՛ Աւագ շաբթուան օրերուն յիշատակը:

ա.- Աւագ Չորեքշաբթի՝ Յիշատակ -----

բ.- Աւագ Հինգշաբթի՝ Յիշատակ -----

3.- Գրէ՛ Աւագ շաբթուան օրերուն յիշատակը:

ա.- Աւագ Ուրբաթ՝ Յիշատակ -----

բ.- Աւագ Ծաբաթ՝ -----
Ս. Զատիկի

4.- Գրէ՛ Աւագ շաբթուան օրերուն յիշատակը:

ա.- Աւագ Երկուշաբթի՝ Յիշատակ -----

բ.- Աւագ Երեքշաբթի՝ Յիշատակ -----

5.- Քանի՞ հատ էին իմաստուն կոյսերը:

ա.- 5

բ.- 10

գ.- 7

դ.- 3

6. Ամբողջացո՛ւր Քրիստոսի խօսքերը ըստ Մատթէոս 26.26:

Յիսուս հաց առաւ, օրհնեց, կտրեց եւ բաժնեց աշակերտներուն, ըսելով.

- Առէք, կերէք, ասիկա իմ ----- է:

7. Ամբողջացո՛ւր Քրիստոսի խօսքերը ըստ Մատթէոս 26.27:

Ապա առաւ բաժակը, գոհուփին յայտնեց Աստուծոյ եւ տուաւ աշակերտներուն, ըսելով.

- Բոլորդ խմեցէք ասկէ. ասիկա իմ ----- է:

8. Ի՞նչ կը կոչուի երկնային Եկեղեցին:

ա.- Յաղթական

բ.- Զինուորեալ

գ.- Մարտնչող

դ.- Երկնային Եկեղեցի չկայ:

9. Ի՞նչ կը կոչուի երկրային Եկեղեցին:

ա.- Յաղթական

բ.- Անդրանկաց

գ.- Զինուորեալ կամ Մարտնչող

դ.- Սուրբերու Ժողով:

10. Ո՞ր Աւետարանին մէջ կը կարդանք Ղազարոսի Յարութեան մասին

ա.- Մատթէոս, Մարկոս եւ Ղուկաս

բ.- Յովհաննէս

գ.- Համատեսական Աւետարաններուն մէջ

դ.- Մատթէոս եւ Ղուկաս

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

Անուն: _____

1.- Մենք այս տարի Ապրիլ 1 ին ո՞ր
տօնը տօնեցինք:

Ս. Գրիգոր Լուսավորչի

2.- Ո՞ր Աւետարանին մէջ գրուած է տասը
Կոյսերուն Առակը:

ա.- Յովհաննէս, Մարկոս եւ Դուկաս
բ.- Մատթէոս
գ.- Համատեսական Աւետարաններուն մէջ
դ.- Մատթէոս եւ Դուկաս

3.- Պատարագիչը հաղորդութիւնը կը
պատրաստէ ----- մէջ դնելով
----- եւ -----:

4.- Ի՞նչ կը կոչուին Ղազարոսի քոյրերը:
----- եւ -----:

5.- Ո՞ր Աւետարանին մէջ կը կարդանք
Ղազարոսի Յարութեան հրաշքին մասին:

ա.- Յովհաննէս, Մարկոս եւ Դուկաս
բ.- Յովհաննէս
գ.- Համատեսական Աւետարաններուն մէջ
դ.- Մատթէոս եւ Դուկաս

6. Ամբողջացո՛ւր Քրիստոսի խօսքերը
ըստ Աւետարանիչին 11.25:

Յիսուս ըսաւ.
- Ե՛ս եմ ----- եւ -----:
Ան որ ինձի կը -----,
թէպէտեւ ----- պիտի -----:

7. Որո՞նք են հինգ տաղաւարները: Գրէ
Տօնացոյցի շարքով:

ա.- Սուրբ Ծնունդ
բ.- -----
գ.- -----
դ.- -----
ե.- Խաչվերաց

8. Տաղաւարներուն յաջորդող
Երկուշաբթի օրը Յիշատակն է
-----:

9. Ի՞նչ կը կոչուի Հայաստանի մէջ
գտնուող Ապրիլեան Եղեռնի
Յուշարձանը:
-----:

10. Սուրբ Յարութեան տօնը 35 օրուայ
շարժականութիւն ունի: Հետեւեալներէն
որ ժամանակաշրջանին մէջ կարելի է
Սուրբ Յարութեան տօնը տօնել:

ա.- Մարտ 15 Էն Ապրիլ 18
բ.- Մարտ 22 Էն Ապրիլ 25
գ.- Մարտ 30 Էն Մայիս 3
դ.- Փետրուար 29 Էն Ապրիլ 18

Ապրիլ 24, 1915 - 2006

Ոգեկոչենք Մեծ Եղեռնի նահատակներուն
անմահ յիշատակը նաեւ՝

- Ապրելով Հայակնիք կեանք մը,
- Վառ պահելով Հայաստանեայց եկեղեցույ տօներն
ու ազգային ասանդութիւնները,
- Լսելով, մտիկ ընելով ու երգելով Հայանուագ
շարականներն ու երգերը,
- Ամուր կառչած մնալով մեր Հայավայել բարի
բարքերուն ու սովորութիւններուն,
- Կարդալով ու կեանքի վերածելով մեր Հայագրեալ
Աստուածաշունչը
- Եւ մանաւանդ՝ ՍԻՐԵԼՈՎ Հայը Ամբողջ
տարուան ընթացքին:

Այս է մեր Մեծ Եղեռնի նահատակներուն
պատուիրանը.

**«Պիտի հանեմ ձեզ ձեր գերեզմաններէն .
կենդանութեան շունչ պիտի տամ, իմ հոգիս պիտի
տամ ձեզի, եւ ձեզի ձեր երկիրը պիտի
վերադարձնեմ:» Եզեկիէլ 37.14**

Կարճ Լուրեր

- Մարտ ամսուան ընթացքին www.sourphagop.org ը ունեցաւ **10,587** Այցելուներ որոնք
եկան **50** երկիրներու **199** քաղաքներէն եւ **30,163** զարկեր տալով դիտեցին **13,188** էջեր
(html) եւ բացին **1,020** գրութիւններ (.pdf): Ամբողջական Հաշուեցոյցը կը գտնուի
www.sourphagop.org ի վրայ:
- Կիրակնօրեայ Դպրոցը փակ է Ծաղկազարդին՝ Կիրակի **9** Ապրիլին, առիթ տալու համար
աշակերտներուն եւ ծնողներուն մասնակցելու Մանուկներու Թափօրին ժամը **11:00** ին:
- Սուրբ Յարութեան պատգամի փոխանցում եւ Հակթախաղ Կիրակի՝ **16** Ապրիլին:
- Նկարչական Մրցում՝ Յիսուս Քրիստոս՝ Ծաղկազարդէն Յարութիւն:
Ժամկէտ՝ **21** Ապրիլ 2006
Ցուցահանդէս **30** Ապրիլ 2006 Ահարոնեան Սրահ
- Կիրակնօրեայ Դպրոց բաց է ամէն Կիրակի ժամը **10:30** կ.ա. - **1:15** կ.ե.
Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար կապ պահել, ՏՆօրէնին՝ Թորոս
Պապիկեանին հետ

email : director@sourphagop.org
Հեռ : (514) 956-1277

Մ
Կ
Ն
Ր
Ձ
Ա
Գ
Մ
Կ
Ն
Գ
Ի

Երեւանի մատենադարանի
հաւաքածոյէն Քրիստոսի
հ ա մ ք ա ր ձ մ ա ն
մանրանկար, 1356 թուական:

Այս տարի Հայաստանեայց
Եկեղեցին Յիսուսի
Համբարձման տօնը կը
յիշատակէ Մայիս 25-ին:

Այս թիւով...

Որքան ալ վերատեսութեան եւ փոփոխութեան ենթակայ ըլլայ մօր մը դերը ըստ ժամանակաշրջանին կամ ընկերութեան, մայրութեան շնորհին տիեզերական եւ ընդհանրական արժէքը կը մնայ անդրդուելի: Էջ 2

Մարդուն կամքը մասնատրի առանց ինքն իրեն յաղթելու, ոչ միայն կը տկարանայ, այլ եւ կամաց կամաց քաղցկեղի բռնուած մարմնի նման կը կազմալուծուի: Էջ 3

«Տէր Ողորմեա»ի պահն է. ժողովուրդը ծունկի կու գայ: Քահանան ծածուկ կ'աղօթէ վարագոյրին ետեւը, խնդրելով որ Աստուած իրեն եւ ժողովուրդին արժանի դարձնէ Մարմնին ու Արեան հաղորդուելու: Էջ 4-5

Խաղաղութիւն կը թողում ձեզի. իմ խաղաղութիւնս է որ կու տամ ձեզի, որ այս աշխարհի տուած խաղաղութենէն տարբեր է: Մի՛ խռովիք ու մի՛ վախճաք: Էջ 6

Եթէ խաչ մը չէ օրհնուած եւ օծուած սուրբ միտոնով, զայն կարելի չէ պատուել եւ անոր առջեւ երկրպագիլ որովհետեւ մինչ այդ զուրկ կը մնայ աստուածային զօրութենէ եւ օրհնութենէ: Էջ 7

«Ո՛չ եւ ո՛չ, հազար անգամ ո՛չ: Ես չեմ լքի մեր սուրբ նախնիներից աւանդուած Մայր աթոռը: Ես չեմ հեռանայ Հայոց առաքելական եկեղեցու օճախից:» Էջ 9

«Քրիստոնէական մեր կրօնին հետեւողներու մէջ աւելի մեծ թիւ կը կազմեն կիներ քան այր մարդիկ, ոչ թէ անոր համար որ աշխարհի մէջ կիներ աւելի շատ են թուով, այլ՝ որովհետեւ կիներ աւելի ո՛վ գիտէ արժէքը կրօնական, հոգեւոր ապրումներուն, որոնցմով կը կառավարէ իր կեանքը:» Էջ 10

Նսեւ... Պահուած բառ Էջ 8 Եզակի Գիրեր Էջ 8 , Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար Էջ 11-14, Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 15-19

Փոքրիկ ճուտիկներուն յանդուգն ծրագիրը: Էջ 20 Կարճ լուրեր: Էջ 20

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ

Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Հ ա յ ա ս տ ա ն ե ա յ ց
Եկեղեցույ Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
կամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլեան

Վերժին Գէպթանճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աստուածատուր շնորհներ

Աստուծոյ մարդ արարածին պարգեւած շնորհները անհամար են եւ բազմատեսակ: Այդ շնորհները ընդհանուրին պարգեւուած են ու մեզմէ իրաքանչիւրին ընծայուած անխտիր, սակայն իրաքանչիւր անհատի կը մնայ ուշադրութեամբ նայիլ իր շուրջ ու գտնել զանոնք իրենց տարբեր ձեւերուն տակ եւ տարբեր կացութիւններու մէջ:

Աստուծոյ իզական սեռին պարգեւած մէկ իրաչատուլ շնորհն է մաշրութեան շնորհը: Մայիս ամսուան ընթացքին յիշատակուող Մաշրերու տօնը մասնաչատուլ առիթ է համայն մարդկութեան, ուրախութեամբ անդրադառնալու Աստուծոյ այս պարգեւին եւ անոր արժանացած բոլոր կին արարածներուն՝ մաշրերուն:

Ինչ կը նշանակէ մաշր ըլլալ: Այս հարցումին մէկ բաժնին պատասխանը պիտի մնայ յաւերժ անխախտ. այդ ալ կը վերաբերի երեխայի մը ծնունդ տալու տարրական եւ անժամանակ հասկացողութեան: Սակայն հարցումը կ'ընդգրկէ երկրորդ տեսանկիւն մը եւս, որ կ'ակնարկէ մօր- ըլլայ ան կենսաբանական (biological) թէ ոչ- դերին իր զակի մտային, հոգեկան, ընկերային, ֆիզիքական եւ հոգեւոր աճման մէջ: Հարցումին այս երկրորդ բաժնին պատասխանելը հետզհետէ աւելի բարդ կը դառնայ ու դժուար:

Արդարեւ, եթէ անցեալին մօր մը դերը որոշ սահմանում մը ունէր եւ ընկերայնօրէն ընդունուած նկարագրականի մը կը համապատասխանէր, ներկայիս, այժմէական ընկերութեան կիներու հանդէպ բարձր եւ անդադար զարգացող ակնկալութիւններուն պատճառաւ, մօր մը դերին յստակ եւ ընդհանրական բացատրական տալը մարտահրաւէր մըն է ուղղակի: Ոչ միայն մաշրերը կանչուած են այսուհետեւ ասպարէզացին կամ նիւթական մտահոգութիւններու հետեւանքով իրենց տուներէն դուրս ե'ն աշխատելու, այլ նաեւ ընկերութիւնը կը պահանջէ անոնցմէ, իբր կիներ, որ իրենց վերագրուած զանազան դերերը զուգահեռաբար եւ հաւասարապէս լիացնեն միանգամայն: Այս բոլորին կ'աւելնայ ընկերային այլ իրականութիւն մը, ընտանիքին զանազան մասնիկներուն տարբեր երկիրներու մէջ հաստատուիլը, որուն հետեւանքով մաշրեր յաճախ կը զրկուին իրենց լայնատարած ընտանիքի- մօր, հօր, քոյրերու, եղբայրներու եւ այլ անդամներու- օգնութենէն: Ընկերային բարդ ակնկալութիւնները մօր մը հասցէին պատճառ կ'ըլլան այսպիսով որ կիներու մօտ ստեղծուին յաւելեալ ճնշումներ եւ ձգտուածութիւններ:

Մաշրութիւնը Աստուծոյ կին արարածիս պարգեւած շնորհներէն մէկն է ու այդպէս պիտի մնայ: Որքան ալ վերատեսութեան եւ փոփոխութեան ենթակայ ըլլայ մօր մը դերը ըստ ժամանակաշրջանին կամ ընկերութեան, մաշրութեան շնորհին տիեզերական եւ ընդհանրական արժէքը կը մնայ անդրդուելի եւ անխախտ, ու այս բոլորէն վեր՝ աստուածատուր:

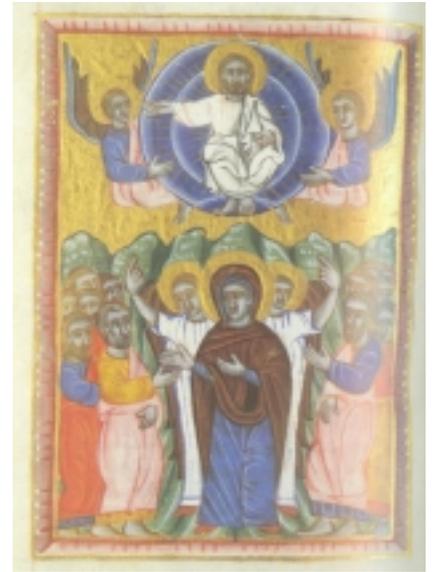
Ամսական տօնացոյց

Մայիս 7: Կարմիր Կիրակի

Մայիս 14: Երեւումն Սուրբ Խաչի
Մայրերու օր

Մայիս 25: Համբարձումն Քրիստոսի

Մայիս 28: Բ. Ծաղկազարդ

Համբարձում
Ծաղկող՝ Աստուածատուր
Շարակնոց 1654
Շախապան (Սպահանի մօտ):

Իմաստուն մը ըսաւ...

Մարդուն կամքը մասնատրի առանց ինքն իրեն յաղթելու, ոչ միայն կը տկարանայ, այլ եւ կամաց կամաց քաղցկեղի բռնուած մարմնի նման կը կազմալուծուի: Իսկ ինքնազսպումով կը զօրանայ ու մշտատեւ կը վերանորոգուի, ինչպէս առողջ արիւնով սնած եւ ոռոգուած անդամ մը: Անձին բուռն ըլլալով, գէշ սովորութիւնները կ'ուղղուին, իսկ լաւ վարժութիւններն ալ կ'իրացուին: Ահա այն է այն անմիջական արդիւնքը, որ արդէն ոմանց քով լաւագոյն «Ես»ին, ըլլալու եւ չըլլալու հարցը կը նշանակէ: Անձին բռնանալը, միանգամայն ամբողջ կեանքի վրայ կենսական ու զօրացուցիչ ազդեցութիւն կ'ունենայ: Դիւրասիրութեան ինքնահմայութիւնը կը խորտակուի: Ինքն իրեն կարեկցելու, ոեւէ կերպով ինքն իրեն ցաւ պատճառելու վախին վերջ կը տրուի: Ինքնավստահութիւնը կ'անի, ինքն իրեն յաղթելու ուրախութիւնը կը փայլի, եւ համարձակութեան, արիւթեան, յարձակողական կռիւի եռանդն ու բաղձանքն իր մէջ կը զարթնու: Ով որ ինքն իրեն կը յաղթէ, այնպիսին՝ ոչ թէ իր գերագոյն բարին, իր կամքը, իր զօրութիւնները, իր առողջութիւնը խորտակած կ'ըլլայ, այլ իր յոռի կողմերուն, իր հիւանդութիւններուն, տկարութիւններուն, իր չկամեցող կամքին յաղթած կ'ըլլայ:

www.sourphagop.org ի 4-ամսուայ հաշուեցոյցը

2006 թուականի Յունուարէն - Ապրիլի ընթացքին մեր կայքէջը՝ www.sourphagop.org ը ունեցաւ՝

- 26,604 այցելութիւններ
- 3,697 այցելուներու կողմէ որոնք եկան
- 87 երկիրներու
- 447 քաղաքներէ եւ ունեցան
- 103,637 զարկ եւ այցելեցին
- 39,224 էջեր եւ
- 3,314 .pdf Fileեր դիտեցին կամ ընդօրինակեցին որոնց մէջ
- 2,670 «Մաշտոցի Արձագանգ»ի թիւեր

Ամբողջական հաշուեցոյցը կը գտնուի www.sourphagop.org ի վրայ:

Եւ ան եկաւ օգնութեան...

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Ապրիլ ամսուան թիւով մենք ծանօթացանք ողջոյնին հետեւող յաջորդական հանգրուաններուն որոնք կ'ամբողջացնեն պատարագի երրորդ բաժինը՝ Բուն պատարագի Կանոնը: Այս թիւով պիտի տեսնենք թէ ինչ ձեւով կ'աւարտի պատարագը ու կ'արձակուին հաւատացեալները եկեղեցիէն:

Ծաշակումի հանգրուանը հասած է: Քահանան Սուրբ Մարմինը վեր բարձրացնելով կ'ըսէ « Ի սրբութիւն Սրբոց», այսինքն ան սուրբերու սրբութիւնը՝ Սուրբ Մարմինը, որուն հետ կը փափաքինք հաղորդուիլ: Ան կը համբուրէ Սեղանը եւ Սուրբ Մարմինը Արեան մէջ թաթխելով վեր կը բարձրացնէ եւ կը դառնայ ժողովուրդին, կը խաչակնքէ եւ ետ դառնալով Սրբութիւնը կը դնէ Սեղանին վրայ: Վարագոյրը կը փակուի: «Տէր Ողորմեա»ի պահն է. ժողովուրդը ծունկի կու գայ: Քահանան ծածուկ կ'աղօթէ վարագոյրին ետեւը, խնդրելով որ Աստուած իրեն եւ ժողովուրդին արժանի դարձնէ Մարմինն ու Արեան հաղորդուելու:

Տէր Ողորմեայէն անմիջապէս վերջ, վարագոյրը կը բացուի, եւ արժանաւորները մօտենալով Սուրբ Սեղանին, կը հաղորդուին, Սրբութիւնը առանց ծամելու կու տալով:

Ինչ ձեւով ստանալ հաղորդութիւնը...

Սուրբ Հաղորդութիւնը պատարագի այն արարողութիւնն է ուր հաւատացեալը կը ճաշակէ Քրիստոսի մարմինն ու արիւնը, Անոր մեր մեղքերու թողութեան եւ հոգիներու փրկութեան համար զոհաբերուած ըլլալու յիշատակութեամբ:

Հաղորդութիւն ստանալու համար նախապայման է ծոմ պահած ըլլալն ու խոստովանանքի միջոցաւ մեղքերէ արձակուիլը, երկուքն ալ իբր հոգեւոր պատրաստութիւն Սուրբ հաղորդութեան արժանի ըլլալու համար:

Սուրբ Հաղորդութիւն ստանալու համար հաւատացեալները շարքով կը մօտենան քահանային, կը խաչակնքեն, «մեղայ Աստուծոյ» կ'ըսեն, կը ստանան հաղորդութիւնը զորս առանց ծամելու կու կու տան:

Հաղորդութիւն ստանալէ ետք, հաւատացեալները կը վերադառնան եկեղցոյ մէջ իրենց տեղը ուր, աղօթելով շնորհակալութիւնը կը յայտնեն Աստուծոյ իր տուած թողութեան եւ շնորհքին համար:

Արձակում

Գոհություն

Ժողովուրդին հաղորդություն տալ է ետք քահանան կը վերադառնայ դէպի Սուրբ Սեղան. վարագույրը կրկին կը փակուի եւ պատարագիչ քահանան կը ճաշակէ սկիհին մէջ մնացած Մարմինն ու Արիւնը, կը մաքրէ սկիհը, կը սրբէ եւ քողով կը ծածկէ, գոհություն յայտնելով Սուրբ Երրորդութեան՝ Հայր Աստուծոյ, Որդին Աստուծոյ եւ Սուրբ Հոգի Աստուծոյ:

Այստեղ, վարագույրը կը բացուի եւ քահանան վերջին անգամ կ'երկրպագէ Սուրբ Սեղանին առջեւ եւ այնպէս ինչպէս արարողութեան սկիզբը բեմ բարձրացաւ սաղաւարտը գլխուն, նոյնպէս ալ կ'իջնէ վար:

Սուրբ Պատարագի բուն խորհուրդը արդէն աւարտած է: Ժողովուրդը կ'արձակուի «Պահպանիչ» աղօթքով:

Եզակի Գիրեր

Ամբողջացո՛ւր վարի քառակուսիները պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ
- ուղղահայեաց գիծի վրայ
- իւրաքանչիւր ճակ քառակուսիի մէջ

Եւ գտիր Սուրբ Աւետարանիչներէն անոր անունը որ բժիշկ էր:

	Ո				
				Ո	
	Ա	Ղ	Ի		
Ի				Ս	Ղ
Ո				Ղ	Կ
Կ				Ի	

Եզակի Գիրեր

Ամբողջացո՛ւր վարի քառակուսիները պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ
- ուղղահայեաց գիծի վրայ
- իւրաքանչիւր ճակ քառակուսիի մէջ

Եւ գտիր Յիսուսի այն աշակերտին անունը զոր զԻնք ուրացաւ:

Ո			Պ		
Տ	Ր				
					Ս
Ր	Ո			Տ	
				Պ	
	Պ				Ո

Նոր Կտակարանի Գամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «խկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Տիրութեան կամ մտահոգութեան պահերու ընթերցում...

Եթէ կը սիրէք զիս՝ պիտի գործադրէք իմ պատուիրաններս: Եւ ես Հօրս պիտի աղաչեմ որ ուրիշ Մխիթարիչ մը տայ ձեզի, որպէսզի յաիտեան ձեզի հետ ըլլայ: Ան Սուրբ Հոգին է, որ ճշմարտութիւնը կը յայտնէ: Աշխարհը չի կրնար զայն ընդունիլ, որովհետեւ ո՛չ կը տեսնէ եւ ո՛չ ալ կը ճանչնայ զայն: Բայց դուք կը ճանչնաք զայն, որովհետեւ ձեր մէջ պիտի մնայ եւ ձեր հետ պիտի ըլլայ:

Որք պիտի չձգեմ ձեզ. կրկին պիտի գամ ձեզի: Մօտ ատենէն այլեւս աշխարհը զիս պիտի չտեսնէ, բայց դուք պիտի տեսնէք զիս, որովհետեւ ես կ'ապրիմ եւ դուք ալ պիտի ապրիք: Այն օրը դուք պիտի գիտնաք՝ թէ ես Հօրս մէջ եմ, դուք իմ մէջս եւ ես՝ ձեր մէջ: Ով որ կ'ընդունի իմ պատուիրաններս եւ կը գործադրէ զանոնք, ա՛ն է որ զիս կը սիրէ: Եւ Հայրս պիտի սիրէ զիս սիրողը: Ես ալ պիտի սիրեմ զայն եւ ինքզինքս յայտնեմ անոր:

Խաղաղութիւն կը թողում ձեզի. իմ խաղաղութիւնս է որ կու տամ ձեզի, որ այս աշխարհի տուած խաղաղութենէն տարբեր է: Մի՛ խռովիք ու մի՛ վախնաք: Լսեցիք ինչ որ ըսի ձեզի, թէ՛ «Ահա կ'երթամ, բայց կրկին պիտի գամ ձեզի»: Եթէ զիս սիրէիք, ուրախ պիտի ըլլայիք որ Հօրս կ'երթամ, որովհետեւ Հայրս ինձմէ մեծ է: Այս բոլորը ձեզի ըսի՝ նախ քան պատահիլը, որպէսզի երբ պատահին այն ատեն հաւատաք:

Յովհաննէս 14. 15-19

Յիսուս ճշմարիտ որթատունկը

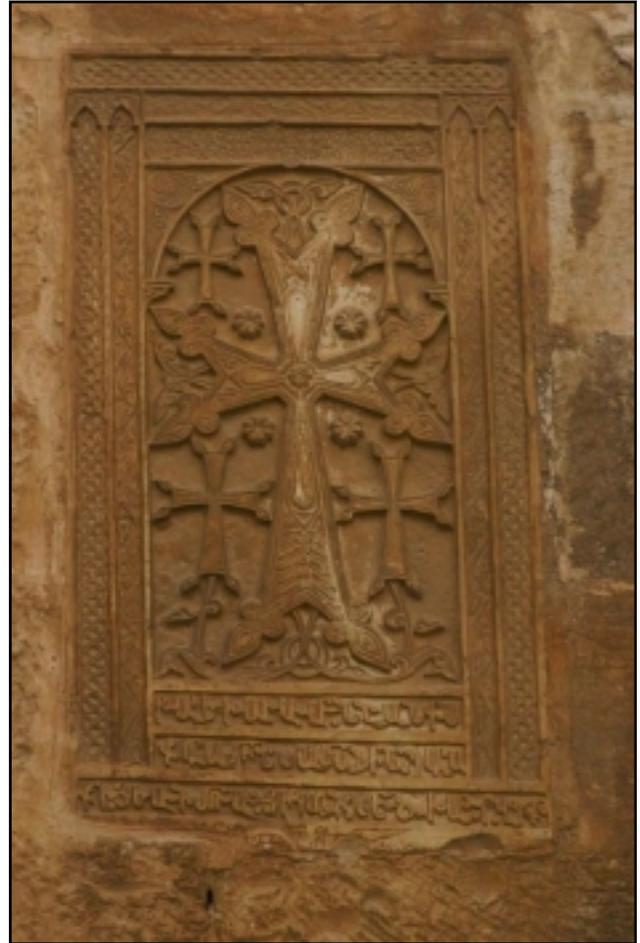
- Ես եմ ճշմարիտ որթատունկը, եւ Հայրս մշակն է: Անիկա կը կտրէ վրաս հաստատուած բոլոր այն ճիւղերը որոնք պտուղ չեն տար, իսկ բոլոր անոնք որոնք պտուղ կու տան՝ յօտելով կը մաքրէ, որպէսզի աւելի պտղաբեր ըլլան: Դուք արդէն իսկ մաքրուած էք այն խօսքին համար որ ձեզի խօսեցայ: Ինձի միացած մնացէք եւ ես ձեզի միացած պիտի մնամ: Ինչպէս որ ճիւղը ինք առանձին պտուղ չի տար՝ եթէ որթատունկին միացած չըլլայ, նոյնպէս ալ դուք չէք կրնար պտուղ տալ եթէ ինձի միացած չըլլաք:

Ես եմ որթատունկը եւ դուք՝ ճիւղերը: Ով որ ինձի միացած է եւ ես անոր՝ անիկա առատ պտուղ պիտի տայ:

Հայ ժողովուրդն ու խաչի պաշտամունքը

Հայաստանեայց եկեղեցույ տօնացուցին մէջ յատուկ տեղ կը գրաւեն, Տերունի որակուած տօներու կարգին, խաչի նուիրուած զանազան տօներ: Այդ տօներէն մէկը, «Երեսումն Սուրբ Խաչի» կը կոչուի եւ կը վերաբերի այն իրողութեան, պատահած Յ51 թուին, ըստ որուն, Հոգեգալստեան առտուն տպաւորիչ մեծութեամբ լուսաւոր խաչ մը երեւցաւ երկնքին մէջ, մէկ ծայրը Գողգոթայի եւ միւս ծայրը Զիթենեաց լեռան վրայ տարածուող: Այս տեսիլքը երկար ժամեր տեսելով տեսանելի կ'ըլլայ Երուսաղէմի բոլոր բնակիչներէն որոնք զոչումով եւ բարեպաշտութեամբ կը սկսին եկեղեցիներ վազել, հոն փառք ու գոհունակութիւն յայտնելու համար Աստուծոյ:

Խաչին նուիրուած այս տօնը ի յայտ կը բերէ հայ ժողովուրդին մօտ տարածուած, ի տարբերութիւն այլ քրիստոնէայ ժողովուրդներու, խաչի հանդէպ պաշտամունքը՝ խաչապաշտութիւնը: Հայ եկեղեցույ, խաչի վերաբերող մէկ այլ իւրայատկութիւնն է նաեւ խաչի օրհնութիւնն ու օծումը: Ըստ այս, եթէ խաչ մը չէ օրհնուած եւ օծուած սուրբ միւտոնով, զայն կարելի չէ պատուել եւ անոր առջեւ երկրպագիլ որովհետեւ մինչ այդ զուրկ կը մնայ աստուածային զօրութենէ եւ օրհնութենէ:

Գիտէի՞ր թէ...

Խաչի օրհնութեան եւ օծման կանոնը հաստատած է Յովհաննէս Օձնեցին, 726 թուին, Մանազկերտի եկեղեցական ժողովի ընթացքին: Ըստ այս կանոնին, եկեղեցական պաշտամունքի ընթացքին գործածուող որեւէ խաչ պէտք է օրհնուի եւ օծուի հինգ տարբեր տեղերէ. Կեդրոնէն՝ կամ ակնէն, ապա չորս թեւերէն՝ Թագէն, Բունէն, Աջէն եւ Զախէն:

Հայ ժողովուրդին մօտ, խաչապաշտութիւնը նաեւ արտայայտուած է մեր մշակոյթին իւրայատկութիւն նկատուող Խաչքարային արուեստով:

Պահուած բառ

խ	գ	տ	ա	տ	դ	դ	ո	ւ	ռ
ո	ո	գ	օ	ր	ռ	ա	տ	ա	կ
ն	ւ	կ	ո	ր	ծ	ս	հ	ա	ի
ա	շ	ղ	ա	ւ	ա	ա	ր	ր	ր
ր	ա	ե	ա	լ	մ	կ	թ	գ	տ
հ	կ	ղ	լ	բ	ա	ա	ւ	ի	ղ
ի	ս	կ	ա	կ	ա	ն	ր	լ	ո
լ	լ	ւ	կ	ի	ց	ե	ղ	ե	գ
ա	դ	ի	մ	ա	դ	ր	ե	լ	լ
թ	ա	ն	կ	ա	ր	ժ	է	ք	ր

խոնարհիլ
խսկական
խոկալ
դասական
դուռ
գուշակ
իլիկ
համբաւ
գումարել
կարօտ

հաղորդ
արծաթ
նշել
գեղեցիկ
թանկարժէք
գողտրիկ
դիմադրել
կատառ
կրակ
արգիլել

Պահուած բառը 7 գիր՝ մեծ տօն
Նախորդ պահուած բառը՝ ԱՊԱՐԱՆՔ

Եզակի Գիրեր

Ամբողջացո՛ւր քովի քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ
- ուղղահայեաց գիծի վրայ
- իւրաքանչիւր Ցակ քառակուսիի մէջ

թ	ե	զ	դ	բ	է	ը	ա	գ
է	ա	բ	ե	ը	գ	դ	զ	թ
դ	գ	ը	զ	թ	ա	ե	է	բ
գ	է	ա	բ	ե	ը	զ	թ	դ
բ	զ	թ	գ	ա	դ	է	ը	ե
ը	դ	ե	է	զ	թ	գ	բ	ա
ե	թ	գ	ա	է	զ	բ	դ	ը
զ	ը	դ	թ	գ	բ	ա	ե	է
ա	բ	է	ը	դ	ե	թ	գ	զ

Լուծում Նախորդ »Եզակի Գիրեր« ուն

է				գ		թ	դ	
ե	ա					ը	բ	
			ը	ե		զ		գ
		ե	գ				թ	
զ	թ		ա		դ		գ	բ
	ը				բ	է		
բ		դ		ա	ը			
	է	զ					ե	ա
	գ	թ		դ				զ

1918 թուականի մայիսեան հերոսամարտը եւ հայ եկեղեցին

1918 թուականի սկիզբներուն, թրքական բանակը, արեւմտեան Հայաստանի հայերը ցեղասպանութեան ենթարկելէ վերջ, իր յառաջխաղացքը շարունակեց ձգտելով գրաւել նաեւ արեւելեան Հայաստանը: Այս սպառնալիքին դէմ կեցաւ հայ հասարակութիւնը իր ամբողջութեամբ, ներառեալ Հայաստանեայց եկեղեցին, որուն մասնակցութիւնը Մայիսեան հերոսամարտին արժանի է յիշատակման: Նկատի ունենալով թուրքերու դէպի արարատեան դաշտ շարժումը, հայկական զօրքերու հրամանատարութիւնը դիմեց օրուան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գէորգ Ե. Սուրենեանցին, առաջարկելով անոր Էջմիածնին սպառնացող վտանգին առջեւ կաթողիկոսական Մայր աթոռը տեղափոխել աւելի ապահով տեղ՝ Բիւրական:

Ահա թէ ինչ էր կաթողիկոսին կոչը իր ժողովուրդին, առ ի պատասխան փախուստի այդ առաջարկին.-

«Ազգ հայոց, թուրքը՝ մեր բանական հօտի դարաւոր թշնամին, նուաճել է Ալեքսանդրապոլը, շարժուում է դէպի սիրտը մեր երկրի, մեր հաւատի, մեր կենսագրութեան: Գալիս է Արարատեան երկրի վրայ: Թուրքը, կոտորած ու աւեր փռելով, գալիս է, եւ մեր զօրապետներն էլ այլ ելք չեն գտնում այդ աղետից քան Հայոց հայրապետին փախուստի մղել: Նրանք Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին առաջարկում են ոտխի բերանին թողնել Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածինը, մեր սրբարանները, հայ ժողովուրդը, հայրենի երկրի վերջին կտորը: Առաջարկում են լքել այս բոլորը եւ սեփական կեանքը փրկել Բիւրականում կամ այլ անմատչելի լեռնածերպի վրայ: Ո՛չ եւ ո՛չ, հազար անգամ ո՛չ: Ես չեմ լքի մեր սուրբ նախնիներից աւանդուած Մայր աթոռը: Ես չեմ հեռանայ Հայոց առաքելական եկեղեցու օճախից: Եթէ հայոց զինուորութիւնն ու ինքը՝ հայ ժողովուրդը չեն կարողանայ թշնամու առաջխաղացումը կասեցնել, եթէ ի զօրու չեն լինի փրկելու մեր սրբութիւնները, ապա թող ես նահատակուեմ հենց այստեղ շեմի վրայ Մայր աթոռի, որի գահակալի պատիւն ունեմ մեր սուրբ նախնիների արդար բարեխօսութեամբ եւ Աստծոյ ողորմածութեամբ: Միթէ մենք չպիտի՞ կարողանանք պահպանել մեր օճախի կրակը, մեր հաւատի ջահը, մեր ազգային գոյի հիմքերը: Իսկ եթէ եկել է վերջը, ապա այն ինչն՝ չընդունենք պատուով ու քաջութեամբ եւ ոչ թէ ողորմելի զեռունի պէս ոտխի առաջ սողալով: Մեր պատմութեան անցեալ դարերը լիքն են քաջութեան օրինակներով, ներկուած են նահատակների արեամբ: Դրանով չի սպառուել մեր արինը եւ չի կորսուել քաջութիւնը մեր շարքերից: Դարեր շարունակ հայոց ազգն այսպէս է ապրել՝ իր ինքնութեան համար պայքարելով, իր վաղուայ համար այսօր մեռնելով: Եւ որովհետեւ ով գաղափարի՞ հետ է մեռնում, մեռնում է որպէս հատիկը ցորենի, ապա հատիկի մահով նոր կեանքեր են ծնուում վաղ թէ անագան: Դրա համար է, որ զանգուածային կոտորածներով ու մահերով հարուստ մեր կենսագրութիւնը չի ունեցել եւ երբեք էլ չպիտի ունենայ վերջին վերջակէտ: Ուրեմն էլ ինչն՝ դաւենք ապրելու եւ գոյատեւելու մեր ազգային կերպին: Ի՛նչն՝ ազգովին չբարձրանանք թշնամու դէմ, որ գալիս է անդրարաքսեան իր թեթեւ յաջողութիւններով հղփացած եւ մեր արեան վերջին կաթիլին ծարաւի...»

Եւ Վեհարանի դահլիճին ու Մայր աթոռի բակին մէջ հաւաքուած ամբողջ բազմութիւնը կերպարանափոխուած միահամուռ բացագանչեց.

- Պատրաստ ենք ելնելու, Վեհափառ Տէր:

Ապա ծերունագարդ հայրապետը, իր արծուային հայեացքն ուղղելով ժողովուրդին շարունակեց.

- Ես միշտ էլ հաւատացել եմ իմ ժողովրդի ոգուն: Ես գիտեմ նրա անցած ճանապարհի դառնութիւնները: Ես համոզուած եմ նաեւ, որ ազգն իմ հայոց անարգ թշնամուն դէռ չի ասել իր վերջին խօսքը: Եւ խօսքն այդ պիտի լինի յաղթական:

Կաթողիկոսի խօսքը բազմացուեցաւ տպարանին մէջ եւ ուղարկուեցաւ ռազմաճակատ... .

«Վաւերագրեր Հայոց եկեղեցու պատմութեան», Գիրք Ե.

Արտատպուած «Հայոց եկեղեցու պատմութիւն» հանրակրթական դպրոցի 8-րդ դասարանի դասագրքէն, Կրթութեան Ազգային Ինստիտուտ, Երեւան 2004

Ճատեր պիտի տեսնեն եւ ահով լեցուին... .

Կինը՝ Աստուծոյ գործին շարունակողը Գրիգոր վրդ. Չիֆթեան

*Հատուածներ «Բարոյական տազնայներու դարմանը» գիրքէն
Անթիլիաս 2001*

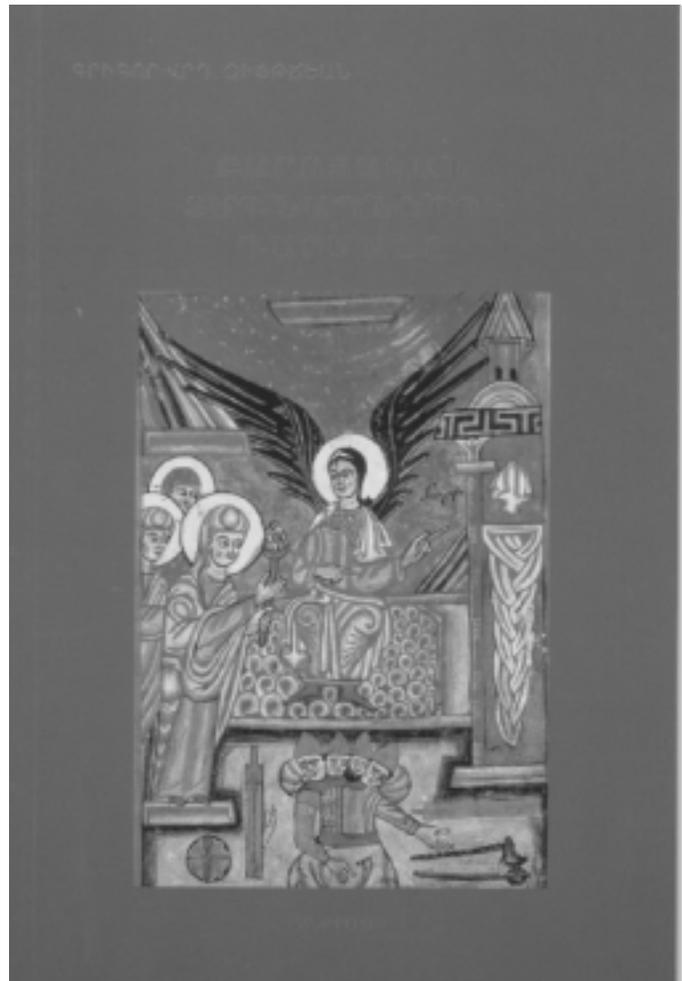
Գալով գիտակից ծառայութեան, վստահ եմ որ չկայ սահման, նկարագրելու հոգածական այն բոլոր ծառայութիւնները որոնք մայր մը կը կատարէ իր ծնած զաւակներուն նկատմամբ: Ֆիզիքականին տրուած հոգածութեան մասին անդրադառնալը աւելորդ համարելով կ'անցնիմ բարոյականի կառուցման մէջ մօր մը ունեցած հոգածական ծառայութեան: Զաւակ մը անկեալ բարոյականը տեսնելով, որքան ալ որ մարդիկ փորձեն պաշտպանել մայր մը, ըսելով որ ինք լաւ կրթեց, բայց՝ զաւակը այդպէս դուրս եկաւ, համոզիչ չի կրնար ըլլալ տրամաբանելու կարողութիւն ունեցողի մը համար: Փնտռէ՛ պատճառները եւ պիտի տեսնես որ մանուկին կազմաւորող բարոյականը խախտուտ հարթակի մը վրայ զետեղած են:

...

Պարտականութիւններու եւ պատասխանատուութիւններու յարաբերաբար դիտելով կինը, յատկապէս ներկայ դարու պայմաններուն լոյսին տակ, կը տեսնենք որ անիկա կիսողն է այն բոլոր պարտականութիւններն ու պատասխանատուութիւնները, որոնք անցեալին կը ծանրանային միայն այր մարդուն ուսերուն: ...

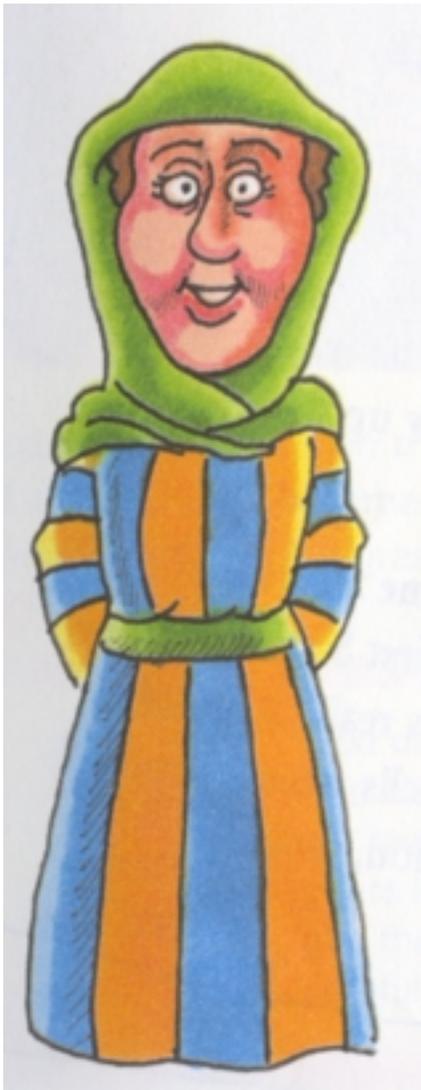
Կնոջ զգացական աշխարհը աւելի՛ հոգեկան է քան այր մարդուն ներաշխարհը: Կնոջ հոգին աւելի շուտ կը բացուի հոգեւոր կրօնական ապրումներու քան այր մարդուն հոգին: Կինը աւելի՛ շուտ կ'ըմբռնէ աղօթքի, խոկումի, մտամփոփման առաւելութիւնները, քան այր մարդը, որուն համար նոյնպիսի երեւոյթ մը սովորութեան վերածուելէ ետք միայն ապրումի ու վայելքի աստիճանին կրնայ բարձրանալ: Վստահաբար կնոջ բնախօսութիւնն ալ իր

դերակատարութիւնը կ'ունենայ ներամփոփման պահերուն վարժ ըլլալու այս երեւոյթին իր կեանքին մէջ: Քրիստոնէական մեր կրօնին հետեւողներու մէջ աւելի մեծ թիւ կը կազմեն կիներ քան այր մարդիկ, ոչ թէ անոր համար որ աշխարհի մէջ կիներ աւելի շատ են թուով, այլ՝ որովհետեւ կինը աւելիո՛վ գիտէ արժէքը կրօնական, հոգեւոր ապրումներուն, որոնցմով կը կառավարէ իր կեանքը: Այս իմաստով, կինը աւելի՛ հաւատացեալ է քան այր մարդը:

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն

Աստուած աղօթքիս պատասխան տուաւ

Բնաւ պատահա՞ծ է որ բան մը շատ ուզէք եւ անոր համար Աստուծոյ աղօթէք:

Ինձի պատահած է:

Անունս Աննա է, կ'ուզեմ ձեզի ըսել թէ ինչպէս Աստուած պատասխանեց իմ աղօթքիս: Այնչափ կ'ուզէի որ փափաքս իրականանար, որ խոստացայ Աստուծոյ որ եթէ իմ ուզածս ինձի տար ես ալ իրեն փոխարէնը ուրիշ բան պիտի վերադարձնէի: Ձեզի ալ պատահա՞ծ է այսպիսի պայմանով Աստուծմէ բաներ խնդրել:

Ամուսինս զիս շատ կը սիրէր: Սակայն զաւակ չունէինք եւ անոր համար դժբախտ էի: «Ինչո՞ւ կուլաս» հարցուց ամուսինս ինձի, «ես քեզի համար տասը զաւակէ աւելի չե՞մ»:

Թատեր կը կարծէին որ ես հիւանդ եմ, եւ զիս կը ծաղրէին կարծելով որ իրենք ինձմէ աւելի լաւ են: Ես շատ տխուր էի, նոյնիսկ ճաշ չէի ուզեր ուտել:

Ամուսինս ու ես գացինք տաճար ու հոն ես աղօթեցի Աստուծոյ ըսելով.-

«Տէր իմ, եթէ ինձի մանչ զաւակ մը տասս ես ալ զինք Քեզի պիտի նուիրեմ իր կեանքի բոլոր օրերու ընթացքին»:

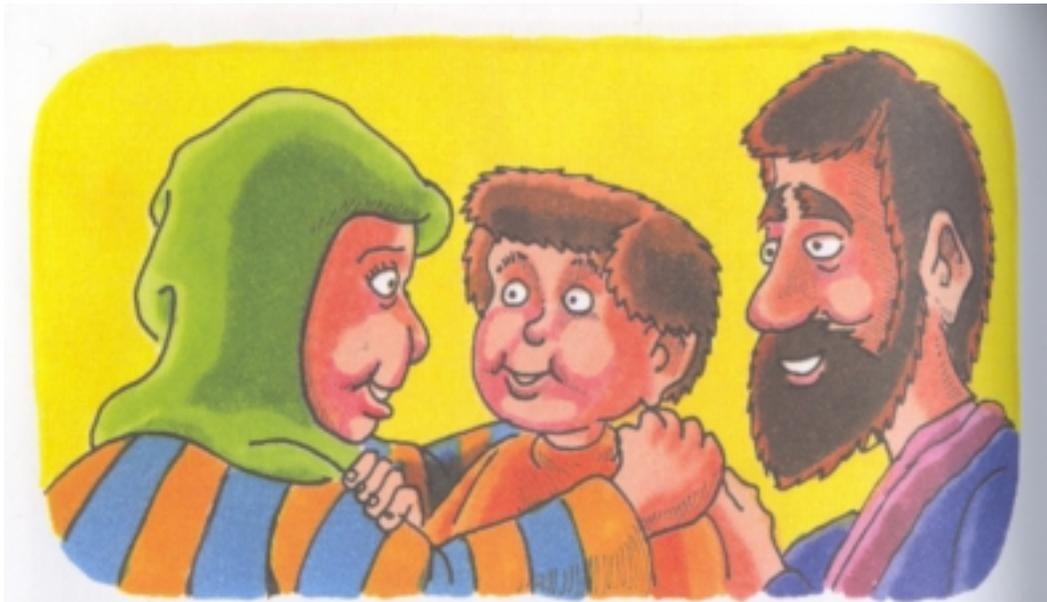

Սամուէլ՝ Աննայի զաւակը, յատուկ պիտի ըլլար: Ինչպէս Աննա խոստացած էր, ան Սամուէլը իսկապէս ալ պիտի նուիրէր եկեղեցոյ որ Աստուծոյ ծառայէ: Երկար ատեն Սամուէլ պիտի ըլլար Իսրայէլի ժողովուրդի առաջնորդ:

Քահանան իմացաւ խնդրանքս եւ աղօթքս ու ըսաւ.-

«Գնա խաղաղութեամբ, որովհետեւ Աստուած խնդրանքդ պիտի կատարէ»: Այն ատեն աւել լաւ զգացի եւ նոյնիսկ ճաշ կերայ այդ օր: Աստուած ողորմեցաւ ինձի եւ զաւակ մը պարգեւեց: Անունը դրինք Սամուէլ:

Քահանային գործը իր ժողովուրդին օգնել է որ Աստուծոյ հանազանդի: Ան նաեւ Աստուծոյ պատգամները կը փոխանձէ ժողովուրդին:

Մտածէ՛
ասոր
մասին

Երբեք աղօթա՞ծ ես Աստուծոյ եւ բան մը խնդրա՞ծ Անկէ:
Անճան պո՞ղապէս ըրաւ որովհետեւ շատ կը փափաքէր զաւակ մը ունենալ. ան գիտէր որ միայն Աստուած կրնար օգնել իրեն: Աստուած անոր աղօթքին պատասխանեց եւ իրեն տուաւ Սամուէլը:
Աստուած մեր աղօթքներուն ալ կը պատասխանէ:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Ապրիլ ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն
Մարիամ, Մարիամը, երկրաշարժ,
հրեշտակը, քարը, նստաւ, սարսափեցան, մի՛
վախնաք, խաշուած, յարութիւն, ըսէք, առ
աջ, տեսնէք

- Նախակրթարան Ա. Բ. Գ.անկիւն
1. ա. Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի Խոր Վիրապ մուտքը
 2. բ. Յիսուսի Երուսաղէմ Մուտքը
 3. ա. Սուրբ Զատիկ
 4. ա. Եսայի
 5. ա. Դռները, դռները
 6. դ. Վերջին ընթրիքին, Ոսնկուայի եւ Խաւարումին
 7. ա. Արարչագործութեան
 8. բ. Տասը Կոյսերուն
 9. գ. Յիսուսի մատնութեան
 10. բ. 91

- Նախակրթարան Դ. Ե. Զ.անկիւն
1. Գլխատման
 2. ա. Մատնութեան Տեսնոն բ. Վերջին ընթրիք, Ոսնկուայ, Խաւարում
 3. ա. Խաշելութեան եւ Թաղման բ. Ծրագալոյց
 4. ա. Մեռելոց բ. Տասը Կոյսերուն
 5. ա. 5
 6. Մարմինս
 7. Արինս
 8. ա. Յաղթական
 9. գ. Զինուորեալ կամ Մարտնչող
 10. բ. Յովհաննէս

- Երկրորդականի անկիւն
1. Մուտն ի Վիրապը
 2. բ. Մատթէոս
 3. Սկիհ, Նշխար, Գիհի
 4. Մարիամ, Մարթա
 5. բ. Յովհաննէս
 6. յարութիւնը, կեանքը, հաւատայ, մեռնի, ապրի
 7. Սուրբ Զատիկ, Այլակերպութիւն, Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի

8. Մեռելոց
9. Ծիծեռնակաբերդ
10. բ. Մարտ 22 Էն Ապրիլ 25

Ապրիլ Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ
Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Փաթիլ Կարապետեան, Շանթ Պալուզեան, Յակոբ Գեպթանճեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն
Պուրքեան Գէորգ, Խշիշեան Արշակ, Արագ Գաբթանճեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշիշեան, Դանիէլ Ակրեան, Եագուպեան Նանար, Զաբրագեան Ռիթա, Ժուլիանեան Անի, Ժուլիանեան Լոռի, Մաթոսեան Մհեր, Մաթոսեան Ծեսիքա, Նասոյեան Նարեկ, Արմութլու Կասիա, Թեհինեան Շողիկ :
Անսխալ պատասխանողներ
Սեւակ Պապիկեան, Կարապետեան Զոհրապ, Կարապետեան Ալէք:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն
Ապրալեան Դանիա, Մալախանեան Կարօ, Լոռի Զինչինեան, Ռօզալին Զինչինեան, Դանիա Ապրալեան, Հրայր Մաթոսեան, Դանիէլեան Մարիա, Զուլիանեան Ժան-Յակոբ, Մատթէոսեան Գրիգոր, Նարեկեան Հրակ, Մամիրոյեան Սեդրակ
Անսխալ պատասխանողներ
Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն
Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշխանեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուրքեան, Քրիստին Կարապետեան, Գօգօ Մաթոսեան, Անի Մելքեան, Արի Միրզապեան, Լորա Սարիմանուկեան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՞ւր ըստ Դուկաս **24: 50-53** ի

Բեթանիա, օրհնեց, բաժնուեցաւ, երկինք, երկրպագեցին,
Երուսաղէմ, զԱստուած

Յիսուսի համբարձումը այս տարի Մայիս ----- ին է:

Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ ----- եւ ձեռքերը
վեր բարձրացնելով՝ ----- զանոնք: Եւ մինչ
կ'օրհնէր, ----- անոնցմէ, դէպի
----- բարձրանալով:

Անոնք ----- Յիսուսի եւ մեծ ուրախութեամբ
վերադարձան ----- : Ամէն օր տաճարին
մէջ էին՝ գովելով ու օրհնաբանելով ----- :

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

- 1.- Ի՞նչ կը կոչուի Կանաչ Կիրակիին յաջորդող Կիրակին:1
- ա.- Կարմիր Կիրակի
- բ.- Դեղին Կիրակի
- գ.- Կապույտ Կիրակի
- դ.- Կրկնազատիկ

- 2.- Ի՞նչ կը կոչուի Յիսուսի համբարձումին յաջորդող Կիրակին:1
- ա.- Բ. Ծաղկազարդ
- բ.- Ծաղկազարդ
- գ.- Զատիկ
- դ.- Կրկնազատիկ

- 3.- Յիսուս իր յարութենէն քանի՞ օր ետք համբարձաւ:1
- ա.- 3
- բ.- 48
- գ.- 30
- դ.- 40

- 4.- Յիսուսի Համբարձումը շաբթուան ո՞ր օրը տեղի ունեցաւ:
- ա.- Հինգշաբթի
- բ.- Երկուշաբթի
- գ.- Երեքշաբթի
- դ.- Չորեքշաբթի

- 5.- Հաղորդութիւն ստանալէ առաջ պայման է որ:
- ա.- Մոմ վառենք:
- բ.- Մեր մեղքերը խոստովանինք եւ ծոմ պահենք:
- գ.- Լաւ ճաշ կերած ըլլանք:
- դ.- Յաճ ձայնով երգենք

- 6. Այս տարի Մայիս 14 ին ի՞նչ կը տօնենք:
- ա.- Խաչվերաց
- բ.- Երեւումն Սուրբ Խաչի
- գ.- Գիւտ Խաչի
- դ.- Վարագայ Խաչ:

- 7. Վերի նկարին մէջ գծիկով մը նշէ Խաչին Ակնը կամ Կեդրոնը
- 8. Վերի նկարին մէջ գծիկով մը նշէ Խաչին Թագը
- 9. Վերի նկարին մէջ գծիկով մը նշէ Խաչին Բունը
- 10. Վերի նկարին մէջ գծիկով մը նշէ Խաչին Աջ եւ Զախ կողմերը

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

Անուն: _____

1.- Գրէ շիտակ կարգով, սկսելով Սուրբ Զատիկէն, Կիրակիները:

- ա. Սուրբ Զատիկ
- բ. Կրկնազատիկ
- գ. Կանաչ Կիրակի
- դ. ----- Կիրակի

2.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Մայրերու Օրը:

Կիրակի՝ Մայիս -----

3.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Երեւումն Սուրբ Խաչի:

Կիրակի՝ Մայիս -----

4.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ Երեւումն Սուրբ Խաչին:

- ա.- 301
- բ.- 451
- գ.- 351
- դ.- 405

5.- Ո՞ր կաթողիկոսը հաստատած է Խաչի օրհնութեան եւ օծման կանոնը:

- ա.- Յովհաննէս Օձնեցի 726 Թուին
- բ.- Գրիգոր Նարեկացի 1026 Թուին
- գ.- Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ 356 Թուին
- դ.- Սուրբ Ներսէս Շնորհալի 956 Թուին:

6. Ո՞վ էր Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայիս 1918 ին:

----- :

7. Ո՞վ էր Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը Մայիս 1918 ին:

----- :

8. Ի՞նչ էր Սամուէլ մարգարէին մօրը անունը:

9. Ի՞նչ կը կոչուի Սուրբ պատարագի աւարտին արտասանուած աղօթքը:

10. Ամբողջացո՞ւր ըստ Աւետարանին 14.15 ին

Յիսուս ըսաւ.
Եթէ կը սիրէք զիս՝ պիտի

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

Անուն: _____

1.- Թուէ՛ Խաչի չորս տօները:

- ա. _____
- բ. _____
- գ. _____
- դ. _____

2.- Ո՞ր Աւետարաններուն մէջ գրուած է Յիսուսի Համբարձումին մասին:

- ա.- Յովհաննէս, Մարկոս եւ Ղուկաս
- բ.- Մարկոս եւ Ղուկաս
- գ.- Համատեսական Աւետարաններուն մէջ
- դ.- Մատթէոս եւ Ղուկաս

3.- Պատարագի ընթացքին ի՞նչ է «Ի Սրբութիւն Սրբոց»ը:

4.- Հաղորդութիւն ստանալու համար ժամը քանիէն ի վեր պայման է ծոմ պահել բոլոր անոնց համար որոնք կրնան:

5.- Խոստովանութեան կարգին մէջ 7ը մոլութիւններ նշուած են: Գրէ իրաքանչիւրին դիմաց անոր հակառակ եղող առաքինութիւնը:

- ա. Հպարտութիւն -----
- բ. Նախանձ -----
- գ. Բարկութիւն -----
- դ. Ծուլութիւն -----
- ե. Ազահութիւն -----
- զ. Որկրամոլութիւն -----
- է. Բղջախոհութիւն -----

6. Ամբողջացո՛ւր Քրիստոսի խօսքերը ըստ Աւետարանիչին 15.1-2:

Յիսուս ըսաւ.
- Ե՛ս եմ ----- որթատունկը, եւ Հայրս -----ն է: Անհկա կը կտրէ վրաս հաստատուած բոլոր այն ճիւղերը որոնք ----- չեն տար

7. Ո՞վ էր հրեաներուն վերջին դատաւորը:

8. Հայաստանի բոլոր Զինանշաններուն վրայ Հին Կտակարանի ո՞ր դրուագը պատկերացուած է:

----- :

9. Թուէ՛ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ .ը խորհուրդները:

- ա. Մ-----
- բ. Դ-----
- գ. Ա-----
- դ. Հ-----
- ե. Պ---- կամ Ա-----
- զ. Զ-----
- է. Կ---- Հ----- կամ Վ-----
- Օ-----

10. Ո՞վ էր Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայիս 1918 ին:

----- :

Փոքրիկ ճուտիկներուն յանդուզն ծրագիրը

Կիրակի 26 Փետրուար 2006 ը յատուկ օր մըն էր Հայաստանեայց Եկեղեցուց Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտներուն համար: Այդ օրը Բուն Բարեկենդան էր, Մեծ Պահքի շրջանին նախօրեակը:

Ինչպէս ամէն տարի այս տարի եւս աշակերտներուն բացատրուեցաւ Մեծ Պահքի իմաստը, բարի ըլլալու, բարիք կատարելու եւ նաեւ մեր սիրածներէն քիչ մը զրկուելու կարեւորութիւնը:

Սակայն այս տարի յաւելեալ ծրագիր մըն ալ ունէր Տնօրէնութիւնն ու ուսուցչական կազմը: Անոնք կ'ուզէին հաւաքաբար, աշակերտներուն հետ միասին, ստանձնել Հայաստան բնակող Հայ որբի մը խնամակալութիւնը, եւ այդ նպատակով իւրաքանչիւր աշակերտի յանձնեցին ճուտիկի ձեւով գանձանակ մը: Անոնց փափաքն էր որ Մեծ Պահքի իւրաքանչիւր օր աշակերտները իրենց երեկոյեան աղօթքէն ետք, 25 սենթ կամ ուել այլ գումար դնեն այդ գանձանակին մէջ:

Ճուտիկները բաժնուեցան եւ այսպիսով սկսան իրենց ճամբորդութիւնը: Յաջորդող յիսուն օրերուն անոնք հիւրը եղան մեր սիրելի աշակերտներուն: Օր մը գրասեղանին վրայ, օր մը բարձին տակ իսկ օր մը անկողինին քով քնանալով ժամանակը անցաւ:

Ջատիկի Կիրակին, Ապրիլ 16 ին, բոլոր ճուտիկները վերադարձան դպրոց, բոլորն ալ գիրուկցած ու ծանրացած. կասկած չկար որ մեր աշակերտները լաւ հոգ տարած էին անոնց:

Գանձանակներէն գոյացած գումարն էր՝ 417 տոլար եւ 46 սենթ: Այս գումարով ոչ թէ միայն մէկ այլ երկու որբ պիտի կրնայ պահել Կիրակնօրեայ Դպրոցը: Գումարը պիտի յանձնուի ՀՕՄԻ Շրջանային վարչութեան որոնց խողովակով ճուտիկներուն բարիքները պիտի հասնին Հայաստան:

Այս առիթով կ'ուզեմ շնորհակալութիւն յայտնել Կիրակնօրեայի Տնօրէնութեան եւ ուսուցչական կազմին բայց մանաւանդ ծնողներուն, որոնք այսպիսով իրենց զաւակներուն սորվեցուցին իրենց ունեցածէն ուրիշին բաժին հանելու կարեւորութիւնը:

Վստահ եմ որ մեր աշակերտները եւս ունեցան մէկու մը օգնած ըլլալու անհուն գոհունակութիւնը:

Ծնողք մը

Կարճ Լուրեր

Եկեղեցուց Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը մեր Դպրոցի 25 Ամեակին առիթով Կիրակնօրեայ Դպրոցին նուիրեց \$540 արժող Աստուածաշունչի 175 պատմութիւններու 600 պատկերիկները, որոնց գործածութեամբ մեր աշակերտներուն մտքերուն մէջ աւելի լաւ պիտի դրոշմուին Աստուածաշունչի պատմութիւնները:

23 Ապրիլ 2006 ին Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը այցելեց դպրոց եւ ականատես եղաւ այս նուէրի գործածութեան:

Շնորհակալութիւն՝ Տիկնանց Օժանդակ Մարմնին:

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

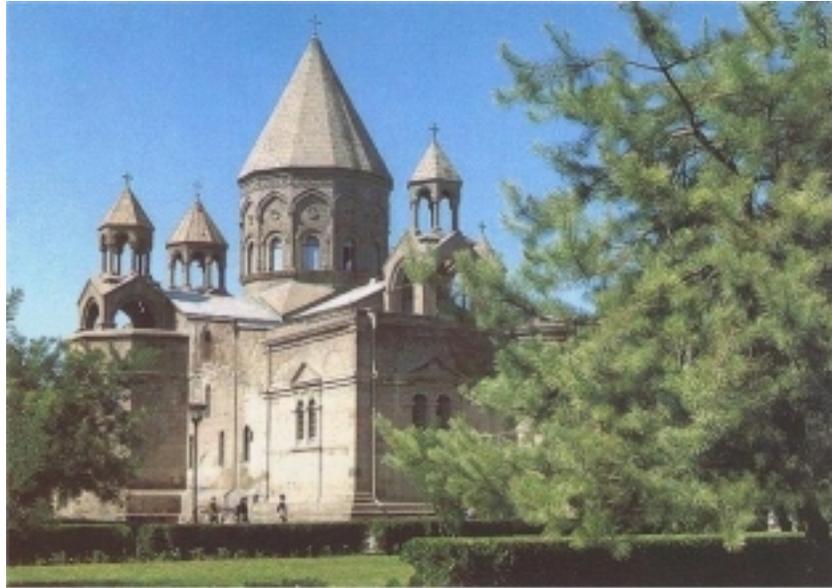

Յունիս 2006

ԺԳ տարի թիւ 10

Մ
Կ
Շ
Տ
Ո
Ս
Թ
Ի

Կ
Ր
Ձ
Ա
Գ
Ա
Ն
Գ

*Էջմիածին, հոն ուր իջաւ Տիրոջ միածին որդին, Գրիգոր Լուսաւորչին
նշելով այն տեղը ուր պիտի կառուցուէր առաջին հայկական եկեղեցին:
Այս տարի, Հայաստանեայց եկեղեցին Էջմիածնի տօնը կը յիշատակէ
Յունիս 18-ին:*

Այս թիւով...

Ամառնային եկեղեցական տօնացոյց: Էջ 2

Հայաստանեայց եկեղեցին, Յունիս 12-ին կը յիշատակէ տօնը
Հովհաննէսեանց կոյսերուն, որոնց նահատակութեան յիշատակումը կը
կատարուի իբր քրիստոնէական հաւատքի վերահաստատման, զայն
տարածելու ու անխախտ պահելու առիթ: Էջ 3

Հնաւանդ գեղեցիկ այլեւ բարոյալից սովորութիւն էր հայ ժողովուրդի
մէջ, որ երբ բերքը կը հասնի, երախայրիքը՝ հասունցած առաջին եւ լաւագոյն
բաժինը, իբրեւ շնորհակալիք եւ երախտագիտութիւն առ Աստուած, տալ
Աստուծոյ: Էջ 4

Պայծառակերպութեան տօնը կը վերաբերի, ամէն տնօրինական
տօներու նման, Յիսուսի կեանքէն յատուկ դրուագի մը, Անոր փառաւոր ու
լուսաւոր կերպով երեւնալուն իր առաքեալներէն երեքին: Էջ 5

Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար Էջ 6-8

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 9

Կարճ լուրեր: Էջ 10

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ

Սուրբ Յակոբ

Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի

(internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք

www.sourphagop.org, ձախ

կողմի կոճակներէն

«Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ

դէպի ներկայ եւ նախկին

թիւերը...

Հ ա յ ա ս տ ա ն ե ա յ ց

Ե կ ե ղ ե ց ո յ Ս ուրբ Յ ա կ ոբ

Կ իրակնօրեայ Դ պրոցի

կ ամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլաեան

Վերժին Գէլթաճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Ամսական տօնացոյց

Յունիս 2006

Յունիս 11: Յիշատակ Եղիա մարգարէի

Յունիս 12: Սուրբ Հռիփսիմեանց կոյսեր

Յունիս 13: Սրբոց Գայանեայց կոյսեր

Յունիս 17: Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի ելն ի Վիրապէն

Յունիս 18: Տօն Սուրբ Էջմիածնի

Յունիս 24: Ս. Ներսէս Պարթեւ Կաթողիկոս

Յուլիս 2006

Յուլիս 1: Գիտ նշխարած Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի

Յուլիս 8: Ս. Տրդատ թագաւոր եւ Աշխէն թագունի

Յուլիս 15: Տասներկու առաքեալներ Քրիստոսի եւ

Պօղոս տասներեքերորդ առաքեալ

Յուլիս 23: Պայծառակերպութիւն-Վարդավառ

Յուլիս 24: Յիշատակ մեռելոց

Յուլիս 27: Սուրբ Եսայի մարգարէ

Յուլիս 29: Ս. Թադէոս առաքեալ եւ Ս. Սանդուխտ

կոյս

Օգոստոս 2006

Օգոստոս 5: Եփեսոսի սուրբ ժողովի ԶՕՕ

հաշրապետացն

Օգոստոս 12: Տօն Շողակաթի Սուրբ Էջմիածնի

Օգոստոս 13: Վերափոխումն Սուրբ Աստուածածնի

Օգոստոս 14: Յիշատակ մեռելոց

Օգոստոս 22: Սուրբ Յովակիմ եւ Աննա՝ ծնողք

Սուրբ Աստուածածնի

Սուրբ Հռիփսիմեանց շարական Անձինք նուիրեալք Կոմիտաս Աղցեցի

Հայաստանեայց եկեղեցին, այս Յունիս 12-ին կը յիշատակէ տօնը Հռիփսիմեանց կոյսերուն, որոնց նահատակութեան յիշատակումը կը կատարուի իբր քրիստոնէական հ ա լ ա տ ք ի վերահաստատման, զայն տարածելու ու անխախտ պահելու առիթ:

Սուրբ Հռիփսիմեանց կոյսերուն նուիրուած ծանօթ շարականն է «Անձինք Նուիրեալք»: Ան յօրինումն է Կոմիտաս Աղցեցի կաթողիկոսին, 615-628 թուականներուն: Այս շ ա ռ ա կ ա ն ի իւրայատկութիւնն է որ դասաւորուած է հայերէն այբուբենի 36 տարերու յաջորդականութեամբ. այսինքն, անոր տուներէն իւրաքանչիւրը կը սկսի մեր այբուբենի գիրերէն ի լ ը ա ք ա ն չ ի ը ո վ ` հերթաբար: Այս շարականը կը նկատուի մեր հոգեւոր բանաստեղծութեան ամենագեղեցիկ նմուշներէն մէկը: Ահա անկէ յատուած մը.-

Անձինք նուիրեալք
(Ս. Հռիփսիմեանց շարական)
Օրհ. ԳԿ (դրձ.) Կոմիտաս Աղցեցի

Ան - ձինք նը - լի - բալք սի - բոյն
Քրիս - տո - սի. երկ - նա - տր նա - հա - տակ
եւ կու - սանք ի - մաս - տունք. ի պար - ծա -
նըս ձեր բար - ձրա - ցեալ տօ - նէ
մայր Սի - ովն դըս - տե - բօ - լըն իւ - բով:

Բարբառք երկնաւորք լցին զերկիր, քանզի հոտ անուշից բուրեցայք ի Քրիստոս, ողջակէզք բանաւորք եւ զոհք փրկութեան եւ որոջք անարատք ընծայեալք Աստուծոյ:

Գեղեցկութիւնք մարմնաւոր պայծառութեան ձերոյ յիմարեցոյց զբազաւորն, եւ պակեան հեքանոսք. ի զեղ սքանչելի աստուածատուր կուսանացն տարփացեալ զուարբունքն ընդ մարդկան տօնեցին:

Դարձեալ վերստին արարչագործ գօրութիւն եւ դարձեալ եղեմ աստուածատունկ զարդարի, քանզի ծառն կենաց տնկեցաւ ի դրախտին՝ բերելով մեզ պտուղ զերանելին Հռիփսիմէ:

Գիտէի՞ր թէ...

«Անձինք Նուիրեալք»-ի հետեւողականութեամբ է որ յետագային, այբուբենի յաջորդականութեամբ յօրինուած բոլոր շարականները կոչուեցան «Անձինք»: Սուրբ Ներսէս Շնորհալին յօրինած է «Անձինք» կոչուող Հինգ շարականներ: «Անձինք»ներ յօրինած են նաեւ Յովհան Երզնկացին, Գրիգոր Սկեւոացին եւ Կիրակոս Երզնկացին:

Նայէ երկինքէն, տես վիճակը որթատունկիդ...

Վերափոխումն Սուրբ Աստուածածնի

«Վերափոխում» բառը, գրաբար լեզուով նկատի առնուած, կը նշանակէ վեր, դէպի երկինք փոխադրուիլ: Իսկապէս ալ, Վերափոխումը Սուրբ Աստուածածնի մահուան յիշատակումն է, որ կը կատարուի Օգոստոս 15-ին մերձակալ, այսինքն Օգոստոս 12-էն մինչեւ 18 հանդիպող Կիրակին:

Վերափոխումը Հայաստանեայց եկեղեցւոյ հինգ տաղաւարներէն մէկն է: Այս տօնի առթիւ մեր եկեղեցին կը նշէ «Քրիստոսի գալուստն ի փոխումն մօրն եւ կուսի»: Այլ խօսքով, տօնը կ'ակնարկէ այն պատահարին ըստ որուն Քրիստոս ինքն իջաւ իր մօր մահուան առթիւ եւ զինք փոխադրեց երկինք:

Վերափոխումի անհղութիւններէն՝ Խաղողօրհնէք

«Հնաւանդ գեղեցիկ այլեւ բարոյալից սովորութիւն էր հալ ժողովորդի մէջ, որ երբ բերքը կը հասնի, երախայրիքը՝ հասունցած առաջին եւ լաւագոյն բաժինը, իբրեւ շնորհակալիք եւ երախտագիտութիւն առ Աստուած, տալ Աստուծոյ: Եթէ նախաքրիստոնէական շրջանին այս բարոյալից սովորութիւնը կար, եւ ան կը մատուցուէր աստուածներուն ապա պահուեցաւ գաղափարը եւ շարունակուեցաւ այդ ընծայաբերումը, մէկ տարբերութեամբ. այս անգամ՝ եկեղեցիին եւ անոր միջոցաւ ուր որ անհրաժեշտութիւն է:

Խաղողը բոլոր պտուղներուն մէջ նախապատիւ է, որովհետեւ անկէ կը պատրաստուի Գինին որ Ս. Պատարագի, Ս. Հաղորդութեան, Ս. Պսակի խորհուրդներուն մէջ խորհրդանշական գործածութեան կը դրուի:»

(Աւանդապատում)

Սուրբ Աստուածածին եւ իգական անուններ

Սուրբ Աստուածածնի տիպարին ու անոր նկարագրի բարոյական կատարելութեան հետեւողութեամբ, գոյութիւն ունի հայկական իգական անուններու երկար շարան մը, որոնց տէրերը կ'արժանանան անուանակոչման տօնախմբումներու իրենց ընտանիքներէն ներս: Ահա այս անուններու շարքէն հետաքրքրական մի քանի օրինակներ.-

Մարիամ, Մարի, Մարինէ, Մարօ, Մայրանոյշ, Սուրբ Աստուածածնի անուան հետեւողութեամբ:

Թագուհի, Թագուկ, իբր Աստուածածնի եկեղեցւոյ պսակ ու գագաթ ըլլալը:

Սրբուհի, Սրբուկ, Սուրբիկ Աստուածածնի սուրբ նկարագրին հետեւողութեամբ:

Աղանի, իբր Աստուածածնի խաղաղութիւն եւ նրբութիւն ներշնչող նկարագիր:

Մարգարիտ, իբր Աստուածածնի անժամանակ, թանկագին եւ բիրեղ Արարած մը ըլլալը:

Տիրուհի, իբր Աստուածածնի հոգածու, խնամատար, պաշտպան եւ տէր կեցող Մայր մը ըլլալը:

Վարդավառ

Վարդավառը ժողովրդական այն անունն է որ կը տրուի Հայաստանեայց եկեղեցույ հինգ գլխաւոր տօներէն «Այլակերպութիւն» կոչուող տաղաւարին: Այս նոյն տօնին կը վերագրուի նաեւ երրորդ կոչում մը, որն է «Պայծառակերպութիւն»:

Պայծառակերպութեան տօնը կը վերաբերի, ամէն տնօրինական տօներու նման, Յիսուսի կեանքէն յատուկ դրուագի մը, Անոր փառաւոր ու լուսաւոր կերպով երեւնալուն իր առաքեալներէն երեքին՝ Պետրոսի, Յովհաննէսի եւ Յակոբոսի, Գալիլիոյ սուրբ լեռան վրայ: Ահա թէ ինչ ձեւով կը ներկայացուի Այլակերպութեան դրուագը Մատթէոսի աւետարանին մէջ.-

« Վեց օր ետք, Յիսուս իր հետ առաւ Պետրոսը, Յակոբոս եւ Յովհաննէս եղբայրները եւ զանոնք բարձր լեռ մը հանեց, ուր առանձին էին: Հոն այլակերպեցաւ անոնց դիմաց. իր դէմքը արեւու նման լուսաւոր դարձաւ եւ հագուստները լոյսի նման ճերմակ եղաւ: Եւ ահա երեւցան Մովսէսն ու Եղիան, որոնք կը խօսէին Յիսուսի հետ: Պետրոս ըսաւ Յիսուսի.

- Տէ՛ր, Ի՜նչ լաւ է հոս. եթէ կ'ուզես, երեք վրաններ շինենք, մէկը քեզի, մէկը Մովսէսի եւ միւսը Եղիայի համար:

Մինչ Պետրոս կը խօսէր, ահա լուսաւոր ամպ մը ծածկեց զիրենք. ամպին մէջէն ձայն մը լսուեցաւ, որ կ'ըսէր.

-Այս է իմ սիրելի Որդիս, որուն եւ հաճեցայ. անոր մտիկ ըրէք:»

Մատթէոս 17.1-6

Վարդավառի կամ Այլակերպութեան տօնի վերաբերող ամենէն աւելի ժողովրդականութիւն ունեցող աւանդութիւնն է ջրախաղեր կատարելու աւանդութիւնը:

«Կ'ըսուի, թէ Վարդավառի տօնակատարութեան ընթացքին մանուկները, ծերեր, այրեր ու կիներ տուներու մէջ, փողոցները, դաշտերը, գետերու ափին, աղբիւրներուն եւ առուներու մօտ կուժերով իրարու վրայ ջուր լեցնելը կամ զիրար ջուրերուն մէջ մխրճելը՝ Նոյի ժամանակներէն մնացած է Հայաստան աշխարհին մէջ»:

(Աւանդապատում)

Ուրկէ՞ կու գայ Վարդավառ բառը

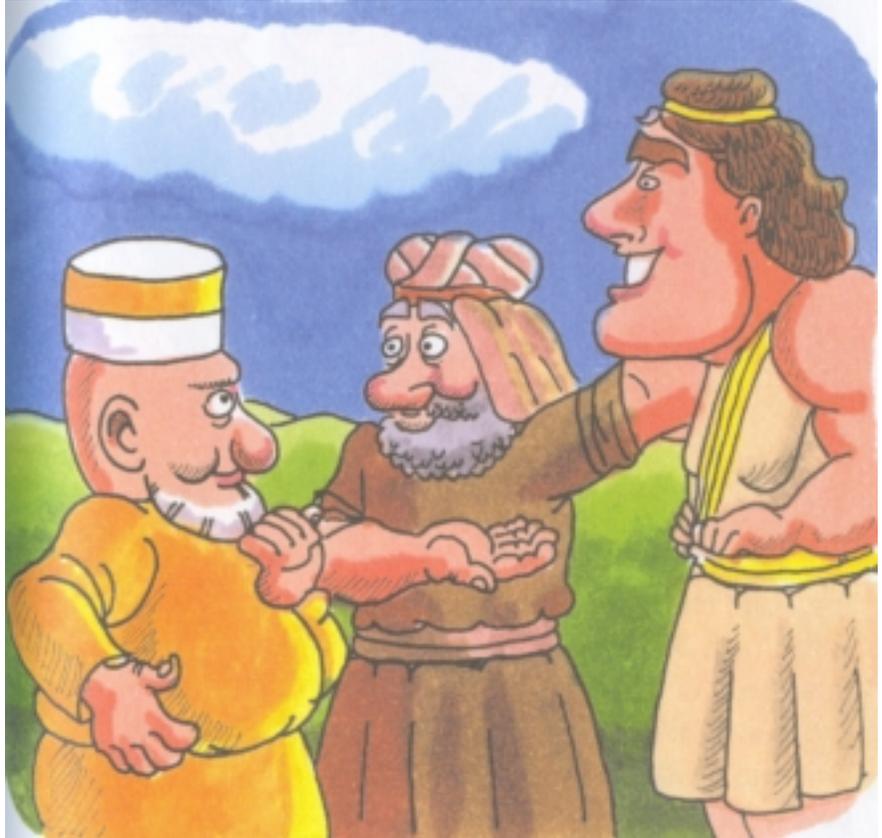
Վարդավառը հին հեթանոսական ժամանակէն մնացած տօնի մը անունն է որ վարդերով զարդարուելու օր մըն էր եւ որուն «վառ» ածականը աւելցուած է իբր փայլուն եւ զարդարուն կերպարանք ստացնող տօն: Ինչպէս այլ տօներու պարագային, հեթանոսական այս տօնը իր նպատակն ու յիշատակումը փոխելով նոյնացաւ Քրիստոսի Այլակերպութեան հետ ու պահելով անոր վերաբերող եւ անցեալին կատարուող աւանդութիւնները, այսօր կը շարունակուին աղանի թոցնելու, իրար վրայ ջուր սրսկելու եւ վարդերով զարդարուելու սովորութիւնները Այլակերպութեան օրով:

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն

Աստուած նոր թագաւոր մը կ'ընտրէ

Բնաւ փորձա՞ծ ես
մէկու մը միտքը
կարդալ: Կրնա՞ս:

Ես Սամուէլն եմ,
Աստուծոյ մարգարէն:
Պիտի պատմեմ ձեզի
թէ ինչպէս օր մը
փորձեցի Աստուծոյ
միտքը կարդալ:

Բերթլեհէմի մէջ ծնաւ Յիսուս:

Այս քաղաքը նաեւ կը կոչուէր Դաւիթի քաղաք:

Հոն Աստուծոյ համար կենդանիներ կը զոհէին եւ այսպիսով

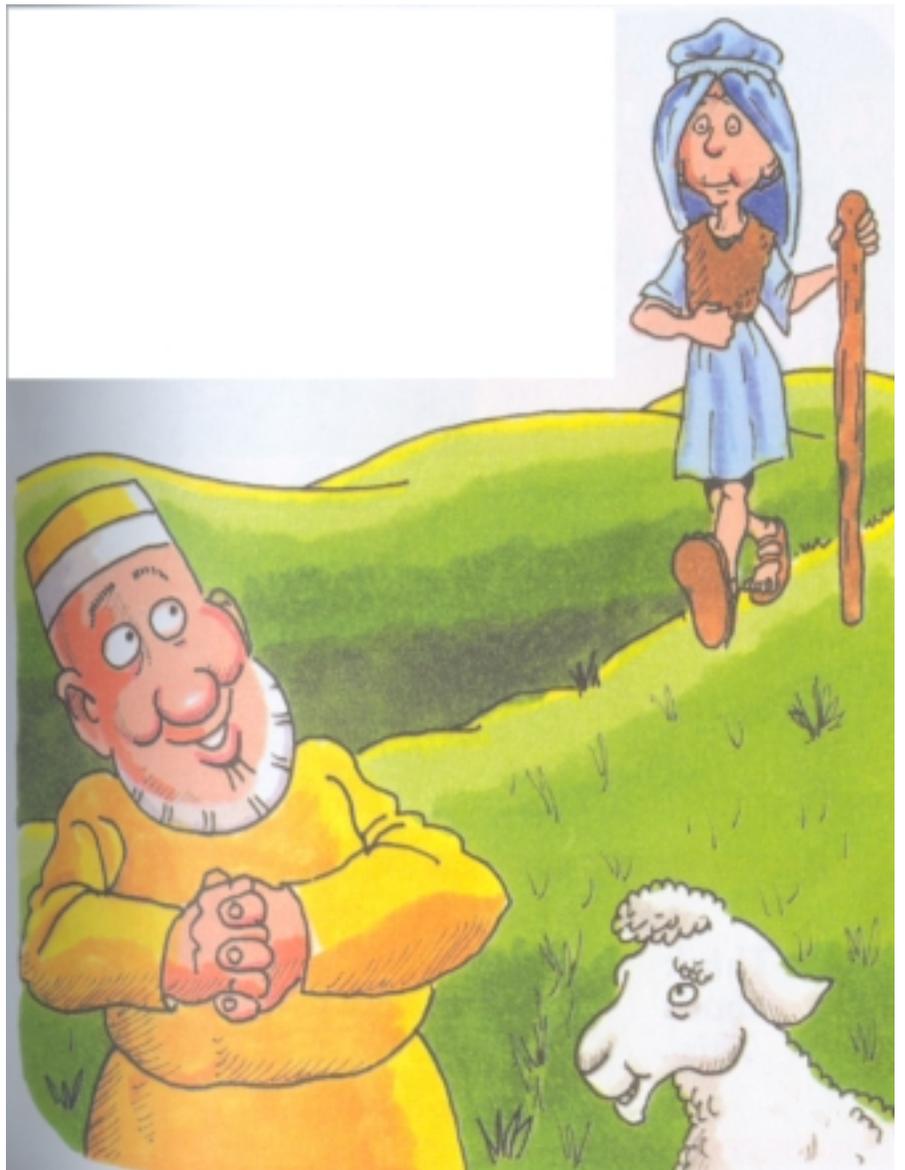
Աստուծոյ հանդէպ իրենց սէրը կ'արտայայտէին:

Օր մը Աստուած ըսաւ ինծի «Ես Սաւուղը զրկեցի Իսրայէլի թագաւորութենէն, գնա՛ Բեթլեհէմ, Յեսսէի քով, որովհետեւ անոր որդիներէն մէկը թագաւոր ընտրած եմ»: Գացի Բեթլեհէմ եւ Յեսսէն ու իր որդիները հրաւիրեցի զոհաբերութեան:

Յեսսէի մեծ որդին՝ Եղիազարը տեսնելով մտածեցի.-

«Իրաւ որ Տիրոջ ընտրած արքան այս է»:

Սակայն կը սխալէի. Աստուած ինծի յիշեցուց.- «Անոր տեսքին մի՛ նայիր, ոչ՛ ալ հասակին բարձրութեան, որովհետեւ ան իմ ընտրեալս չէ: Ես կը քննեմ սրտերը եւ ոչ թէ կերպարանքը»:

Յեսսէի բոլոր որդիները մէկ մէկ տողանցեցին Սամուէլի առջեւ, սակայն Աստուած անոնցմէ ոչ մէկը չընտրեց:

Դառնալով Յեսսէի, հարցուցի.- «Բոլոր զաւակների հո՞ս եմ»: «Փոքրիկ տղաս ոչխարները արածելու գացած է» պատասխանեց Յեսսէ:

«Մարդ դրկէ որ զինք հոս բերէ» ըսի իրեն:

Երբ Դաւիթ հասաւ մեր մօտ, Աստուած ըսաւ.-

«Ե՛լ, օձէ՛ Դաւիթը, որովհետեւ ան իմ ընտրեալս է»:

Վերցուցի իւղով լեցուն շիշը եւ Իսրայէլի թագաւոր օձեցի Դաւիթը:

**Մտածէ՛
ասոր
մասին**

Մարդ պէտք չէ տարիքի եւ տեսքի հիման վրայ դատէ դիմացիները, որովհետեւ Աստուած կը նայի մարդոց սրտերուն, առանց կարելորութիւն տալու անոր արտաքին տեսքին, եւ այդպէս կը դատէ:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

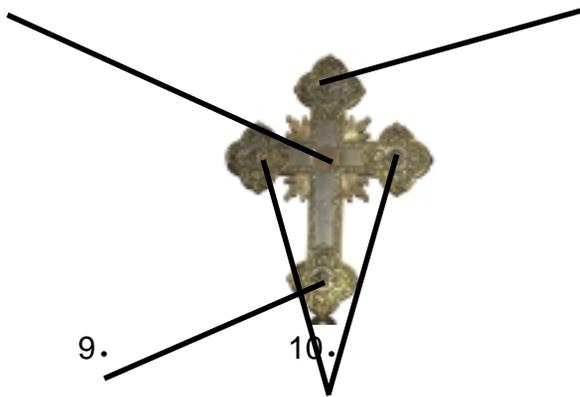
Մայիս ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն

25, Բեթանիա, օրհնեց, բաժնուեցաւ, երկինք, երկրպագեցին, Երուսաղէմ, զԱստուած

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ.անկիւն

- 1. ա. Կարմիր
- 2. ա. Բ. Ծաղկազարդ
- 3. դ. 40
- 4. ա. Հինգշաբթի
- 5. բ. Մեր մեղքերը խոստովանինք եւ ծոմ պահենք
- 6. բ. Երեւումն Սուրբ Խաչի
- 7.

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ.անկիւն

- 1. դ. Կարմիր
- 2. 14
- 3. 14
- 4. գ. 351
- 5. ա.Յովհաննէս Օձնեցի 726 թուին
- 6. Գէորգ Ե. Սուրենեանց
- 7. Սահակ Բ. Խապայեան
- 8. Աննա
- 9. Արձակման
- 10. գործադրէք իմ պատուիրաններս Երկրորդականի անկիւն
- 1. Երեւումն Սուրբ Խաչի, Խաչվերաց, Վարազայ Սուրբ Վաչ, Գիւտ Խաչի
- 2. բ. Մարկոս եւ Ղուկաս
- 3. Քրիստոսի Սուրբ մարմինը «ճշխար»
- 4. Կէս Գիշերէն
- 5. ա. Խոնարհութիւն, բ. Եղբայրասիրութիւն, գ. Հեզութիւն, դ. Աշխատասիրութիւն, ե. Ողորմածութիւն, զ. Ժուժկալութիւն, է. Ողջախոնութիւն

- 6. Ծշմարիտ, մշակ, պտուղ
- 7. Սամուէլ
- 8. Նոյեան տապանը
- 9. ա. Մկրտութիւն, բ. Դրոշմ, գ. Ապաշխարութիւն, դ. հաղորդութիւն, ե. Պսակ կամ Ամուսնութիւն, զ. Զեռնադրութիւն, է. Կարգ հիւանդաց կամ Վերջին Օծում
- 10. Գէորգ Ե. Սուրենեանց

Մայիս Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ

Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Յակոբ Գեպթանեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Գէորգ Պուիքեան ,Արշակ Խշխշեան, Արազ Գաթթանեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշխշեան, Դանիէլ Ակրեան, Միեր Մաթոսեան, Ծեսիքա Մաթոսեան, Նարեկ Նասոյեան, Կասիա Արմութլու, Կրէյս Նարեկեան, Թամար Տեմիրճեան, Միեր Պանքեան, Կլօրիա Կարապետեան, Սերժ Դաւիթեան, Նայրա Խանօ, Կարինէ Կարապետեան, Սեւան Մելեքեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Զոհրապ Կարապետեան, Ալէք Կարապետեան, Շողիկ Թեմիկեան, Արազ Գեպթանեան:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Դանիա Ապրապեան, Լոռի Զինչիկեան, Ռօզալին Զինչիկեան, Հրայր Մաթոսեան, Մարիա Դանիէլեան, Գրիգոր Մաթոսեան, Հրակ Նարեկեան, Սեդրակ Մամիրոյեան: Անսխալ պատասխանողներ Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանեան

Երկրորդականի անկիւն

Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշխանեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուիքեան, Քրիստին Կարապետեան, Անի Մելեքեան, Արի Միրզայեան, Լորա Սարիմանուկեան:

Նկարչական Մրցումին արդիւնքները

Յիսուս Քրիստոս՝ Ծաղկազարդէն Յարութիւն Թեմայով եւ հովանաւորութեամբ Տ. Խաժակ Արք. Յակոբեանի՝ Բարեշան առաջնորդ Գանատայի Հայոց Թեմին, նկարչական մրցում մը կազմակերպուած էր Գանատայի Ազգային Առաջնորդարանի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Խորհուրդին կողմէ գործակցութեամբ Քրիստոնէական Դաստիարակութեան յանձնախումբերուն: Այս մրցումը բաց էր Մոնթրէալի, Լաւալի, Գայմպրիճի եւ Թորոնթոյի բոլոր Նախակրթարանի եւ Երկրորդականի աշակերտներուն:

Մրցումը տեղի ունեցաւ երկու հանգրուանով: Առաջինը՝ Ապրիլ 30, 2006 ին իւրաքանչիւր քաղաքի մէջ, իսկ երկրորդը Մայիս 13ին Սէյնթ Գաթրինգի մէջ համագանատական մակարդակով: Ուրախ ենք յայտարարելու թէ մեր դպրոցին նախակրթարանի աշակերտները գրաւեցին առաջին երեք տեղերը Մոնթրէալի 57 մասնակցողներուն մէջէն, եւ որոնց նուէրները տրուեցան Առաջնորդ Սրբազանին կողմէ Մայիս 21, 2006 ին Եկեղեցոյ Ս. Պատարագին ընթացքին: Իսկ մեր Երկրորդականի աշակերտները գրաւեցին առաջին երեք տեղերը Գանատայէն 11 մասնակցողներու մէջէն:

- Նախակրթարան «Մոնթրէալ»
- Առաջին՝ Արագ Գապթանճեան «Նախ. Բ.»
 - Երկրորդ՝ Զոհրայ Կարապետեան «Նախ. Գ.»
 - Երրորդ՝ Արման Հրակ Նարեկեան «Նախ. Զ.»

- Երկրորդական Համագանատական
- Առաջին՝ Արի Միրզայեան «Երկր. Ա»
 - Երկրորդ՝ Լորա Սարիմանուկեան «Երկր. Ա.»
 - Երրորդ՝ Քրիստին Կարապետեան «Երկր. Ա.»

Գործ՝ Արի Միրզայեանի

Գործ՝ Լորա Սարիմանուկեանի

Գործ՝ Քրիստին Կարապետեանի

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «խկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան իսկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Լեզուն սանձել

Եղբայրներս, ամէնքդ ալ ուրիշները սրբագրելու հետամուտ մի ըլլաք, գիտնալով որ մենք՝ ուսուցանողներս աւելի խստութեամբ պիտի դատուինք, որովհետեւ բոլորս ալ յանցանքներ ունինք:

Ան որ գիտէ իր խօսքերը կշռել, կատարեալ մարդ է, ինքզինքին իշխելու կարող: Տե՛ս, թէ ինչպէս ձիերուն բերանը սանձ կը դնենք՝ որպէսզի մեզի ենթարկուին, եւ անով ձիուն բոլոր շարժումները կը կառավարենք: Կամ դիտէ նաւերը. որքան ալ մեծ ըլլան եւ ինչպիսի զօրաւոր հովերէ ալ քշուին, փոքրիկ դէկ մը զիրենք կ'ուղղէ դէպի հոն՝ ուր նաւավարը կը փափաքի տանիլ: Նոյնպէս ալ լեզուն. թէեւ փոքր անդամ մըն է, բայց մեծամեծ բաներով կը պարծենայ: Գիտէք, թէ պզտիկ կայծը հսկայ անտառ մը կրնայ հրդեհել: Լեզուն ալ կրակ է: Անհրաւրութեան աշխարհ մըն է անհիկա: Թէեւ պարզ մէկ անդամ է մամիկին, բայց ամբողջ մարդը կ'ապականէ, եւ գեհեմի կրակով բռնկած՝ մեր ամբողջ կեանքը կրակով կը վառէ:

Բոլոր տեսակի գազանները, թռչունները, սողունները եւ ծովային կենդանիները նուաճուած են մարդուն կողմէ եւ կը հնազանդին անոր: Բայց ոչ ոք կրնայ հնազանդեցնել մարդկային լեզուն, որ չար է, անզսպելի եւ մահացու թղնով լեցուն: Անով կ'օրհնենք մեր Տէրը եւ Հայրն Աստուած, եւ դարձեալ անով կ'անիծենք մարդիկը, որոնք Աստուծոյ նմանութեամբ ստեղծուած են: Այսինքն՝ նոյն բերանէն կ'լլեն թէ օրհնութիւնը եւ թէ անէծքը: Ասիկա ճիշդ չէ սակայն, եղբայրներս: Միթէ աղբիւր մը միեւնոյն ակէն քաղցր եւ դառն ջուր կը բղխէ: Կարելի՞ բան է, եղբայրներս, որ թզեմիկ ձիթապտուղ Տայ կամ որթատունկը՝ թուզ: Նմանապէս կարելի չէ որ աղուտ հողէն քաղցր ջուր բղխի:

Յակոբոս 3.1-12

Լուծում Մայիս ամսուան «Եզակի Գիրեր» ուն

է	զ	ը	բ	գ	ա	թ	դ	ե
ե	ա	գ	դ	զ	թ	ը	բ	է
թ	դ	բ	ը	ե	է	զ	ա	գ
դ	բ	ե	գ	է	զ	ա	թ	ը
զ	թ	է	ա	ը	դ	ե	գ	բ
գ	ը	ա	ե	թ	բ	է	զ	դ
բ	ե	դ	զ	ա	ը	գ	է	թ
ը	է	զ	թ	բ	գ	դ	ե	ա
ա	գ	թ	է	դ	ե	բ	ը	զ

Ո	Ս	Ե	Պ	Ր	Տ
Տ	Ր	Պ	Ո	Ս	Ե
Պ	Ե	Տ	Ր	Ո	Ս
Ր	Ո	Ս	Ե	Տ	Պ
Ե	Տ	Ո	Ս	Պ	Ր
Ս	Պ	Ր	Տ	Ե	Ո

Ղ	Ո	Ի	Կ	Ա	Ս
Ա	Ս	Կ	Ղ	Ո	Ի
Ս	Ա	Ղ	Ի	Կ	Ո
Ի	Կ	Ո	Ա	Ս	Ղ
Ո	Ի	Ա	Ս	Ղ	Կ
Կ	Ղ	Ս	Ո	Ի	Ա

Լուծում Նախորդ »Եզակի Գիրեր« ուն

Պետրոս ուրացաւ Յիսուսը

Ղուկաս Բժիշկ էր

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ ԺԳ. Տարի

Խմբագրական Կազմ

Խմբագիր՝	Ծաղիկ Պոյաճեան
Աշխատակիցներ՝	Յասմիկ Նաճարեան
	Գարոլ Մանուկեան
	Երան Լոշխաճեան
	Ծողիկ Նաճարեան
	Թամար Գիզիրեան
	Նիկոլ Դանիէլեան
	Թորոս Պապիկեան

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք

www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն

«Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

«Ճաշու Աւետարանը»

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու Աւետարանը»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ամսուան իւրաքանչիւր օրուան Ճաշու Աւետարանի հատուածները...

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի կամաւոր խմբակը.-

Ուսուցիչներ՝ Վերժին Գէպթանճեան, Սալբի Բակլաեան, Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Վերա Կարապետեան, Գարոլիկ Մանուկեան, Թամար Գիզիրեան, Ծողիկ Նաճարեան, Աշխէն Իշխանեան, Յասմիկ Գանաճեան, Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝ Ծաղիկ Պոյաճեան: